

1

Met zijn zonnebril op, volgestouwd met pijnstillers en alcohol, verlaat Hart behoedzaam zijn schemerige woning. Je weet immers maar nooit wat buitenshuis plots je netvlies kan bespringen. Hij heeft vanavond geen zin in verrassingen. Daarom zal hij ook niet ver gaan. Hij bekijkt het trottoir dat hij gaat belopen, sluit zijn ogen en legt de veertig meter zonder ergens tegenaan te botsen af. Als hij stopt, staat hij voor de deur van bar Foxie's.

Hart zit in het halfdonker verscholen aan het uiteinde van de bar. De mensen die in Foxie's werken kennen Hart als een vreemde vogel. Hij is die gek, die naar de stripteasebar komt, maar daar praktisch de hele nacht met zijn ogen dicht zit. Maar Hart is niet gek. Hij kijkt. Zoveel als hij kan verdragen. Zoveel als hij nodig heeft. Hij ziet hoe Sonja professioneel als altijd haar paal bedanst. Hoe Mireille zoals elke keer haar string op een weinig prikkelende wijze van haar billen schuift. Hij ziet de prachtigste borsten van de bar onder de trotse glimlach van Jacqueline. Maar vannacht doet het hem weinig. Hij is al te ver heen. Hart slaat zijn laatste slok achterover.

“Bah. Betalen graag.”

De barkeeper lijkt Hart niet op te merken. Hart staat op, legt wat geld naast zijn lege glas en gaat naar buiten.

Hij kijkt met glazige blik in de richting van zijn woonhuis. Hij heeft weer eens niet genoeg gedronken. Hij trekt zijn hoofd weg tussen zijn schouders. Alsof hij ooit genoeg zou kunnen drinken. In ieder geval wil hij nu niets anders dan naar huis.

Als Hart de voordeur achter zich dichttrekt, loopt hij in het donker de trap op naar de eerste verdieping. Hij heeft geen licht nodig om de weg naar zijn bed te vinden. Zonder zijn lange jas of enig ander kledingsstuk uit te trekken, laat hij zich op zijn rug op het bed vallen. Armen gespreid. Benen gespreid. Zonnebril op.

2

Het is drie uur in de middag als Hart voor het eerst een van zijn ledematen aanstuurt om de zweetdruppels van zijn voorhoofd te vegen. Een paar tellen later komt hij langzaam overeind. Hij schuift zijn benen naar de bedrand en laat ze van het bed glijden. Nadat hij is opgestaan, rekt hij zich uit. Hij trekt zijn lange jas uit en gooit hem op het bed. De

zonnebril volgt de weg van het kledingstuk. Hart pakt het glas dat half gevuld met water naast zijn bed op de grond staat en drinkt het leeg. Hij zet het terug op de plaats waar het stond en loopt de kamer uit.

Via een donkere gang, een donkere trap en nog een donkere gang komt Hart in een schemerige keuken. Uit een keukenkastje pakt hij een doosje met pillen. Hij strooit nonchalant zijn hand vol en slaat de pillen achterover. Dan vult hij het koffiezetapparaat met water en snelfiltermaling en gaat hij op een stoel aan de keukentafel zitten. Zijn gezicht verdwijnt in zijn grote handen.

“Kijk dan, kijk dan!” hadden de kinderen geroepen. Iedereen leek het voortdurend te roepen. Vooral in kijkparadijzen zoals deze dierentuin. “Kijk daar, apen.” “Kijk, een olifant.” “Kijk dat schattige zeehondje.” Maar voor Hart was kijken helemaal niet zo vanzelfsprekend als dat voor alle andere zienden in de wereld was. Kijken doet Hart namelijk pijn. Als hij kijkt heeft hij pijn in zijn ogen en in zijn hoofd. Soms meer, soms minder. Zelfs als te levendige beelden voor zijn geestesoog verschijnen, kan hij vergaan van de steken in zijn hoofd. Alleen als Hart zijn ogen dicht houdt en aan niets denkt, is hij pijnvrij.

3

Baby Hart Picó houdt de meeste tijd zijn ogen gesloten. Hij weet als pasgeborene niet beter dan dat het licht van de wereld pijn veroorzaakt. Zijn ouders denken dat hij voortdurend slaapt. Ze gaan met hem naar de dokter, maar die kan geen enkel gebrek constateren bij Hart. Hij is volkomen gezond. Maar waarom slaapt hij dan zoveel, vragen ze zich af. En waarom huilt hij steeds als hij eventjes zijn ogen opent? Ze weten niet dat wanneer hun kind zijn ogen opent in deze voor hem splinternieuwe wereld, het voor het kind voelt alsof een naald door zijn ooglenzen gestoken wordt, waarna die naald via zijn oogzenuw verder naar binnen gezogen wordt in het visuele centrum van de hersenen, waar hij in duizend kleine naaldjes uiteen valt, die op hun beurt de rest van de hersenen onder een bijtende stroom zetten. Natuurlijk ziet baby Hart in het begin alleen maar vage vlekken en licht en donker, maar het voelt zo ellendig, dat hij weer snel achter zijn oogleden zijn heil zoekt.

Als Hart drie maanden oud is begint de nieuwsgierigheid het van de pijn te winnen. Hij houdt nog steeds zijn ogen veel gesloten, maar meer en meer trotseert hij de aanvallen op zijn netvlies. Hart moet de wereld zien die om hem heen prikkelt en bruist. Hij zou zijn oogjes wel gesloten willen houden als een rinkelende rammelaar voor zijn neus heen en weer

wordt geschud. Als zijn vader gekke geluiden maakt en roept: “Kijk eens. Hartje, kijk eens wat pappa heeft.” Als hij schrikt van de harde knal van een ballon die springt. Maar het lukt hem natuurlijk niet. Nee, als je kunt zien, wil je zien. Dus ziet de kleine Hart. Tegen alle pijn in. Hij kan ondertussen het gezicht van zijn moeder onderscheiden en herkennen. Het doet ongelooflijk veel pijn naar dit gezicht te kijken, maar tegelijkertijd is er een gevoel in Harts binnenste dat zo dwingend is dat hij niet anders kan dan zijn ogen open doen en haar een paar seconden lang aankijken. Als ze echter ook nog naar hem lacht met haar mooie witte tanden en haar prachtige, lieve, donkere ogen, voelt het alsof het kleine hoofdje van de baby barst. Dan knijpt hij ineens zijn oogjes dicht. En nog even, zo lang als hij dat lachende gezicht in zijn korte herinnering voor zich ziet, brandt de pijn in zijn hersentjes. Gelukkig kan hij zich altijd tegen de warme naakte borst aan vlijen. Blindelings vindt hij de tepel. En terwijl hij de warme, zoete melk naar binnen drinkt, is hij gelukkig.

De kleine Hart merkt dat het aanschouwen van verschillende dingen ook een verschillende mate van ellende veroorzaakt. Het gezicht van zijn moeder staat helemaal boven aan de lijst van gruwelijk folterende beelden. Ook de verschijning van zijn vader veroorzaakt een behoorlijke kwellen. Kleurige, bonte speeldingen, knuffels, die hoe zacht en aardig ze ook lijken, in het zicht een marteling zijn, de speen; al deze zaken, die elk ander kind tot zijn lievelingsobjecten telt, veroorzaken bij Hart steeds vaker een kriesen dat de ouders tot wanhoop drijft. Het kijken naar een egaal vlak, zoals de muur, waar weinig spannends in te ontdekken valt, is in mindere mate pijnlijk. Dus als Hart kan kruipen en alleen rechtop kan zitten, treffen zijn ouders hem meer dan eens aan in zijn slaapkamertje, terwijl hij op de vloer zit met zijn gezicht naar de muur. Zijn oogleden tot spleetjes geopend. Zo zit hij daar soms uren achtereen. Af en toe schiet zijn hoofdje naar rechts in de richting van een felgekleurde pluche papegaai die aan de muur hangt of naar links naar een mobiel met uit hout gezaagde jungledieren. Vrijwel onmiddellijk schiet zijn hoofd dan echter weer terug in de stand waarin hij alleen het monochrome vlak van de muur ziet. Het lijkt een vreemd spelletje. Zijn ouders begrijpen absoluut niet wat hun kind doet.

Als de kinderarts Harts ogen nakijkt op lichtgevoeligheid, blijkt hier geen afwijking te constateren. Het is niet het licht dat Harts ogen kwelt. Het is het zien. Maar dat kan op dat moment geen dokter weten. En Hart

begint zelfs zo goed en zo kwaad als het gaat te wennen aan de pijn van het zien.

Misschien als dit kind een minder koppig karakter had gehad en als dit kind minder intelligent zou zijn geweest dan het was, misschien had het zich dan levenslang verscholen achter gesloten oogleden. Maar de kleine Hart kan het niet verdragen dat hij tot een simpele zwarte wereld veroordeeld zou zijn, terwijl er achter die zwartheid zo'n geweldige rijkheid en complexiteit bestaat. Nee, hij zal zich deze zichtbare wereld toe-eigenen. Al is het via korte blikken en door halfgeopende oogleden. Harts ouders, de heer Dominique Picó en mevrouw Céline Picó-Dylon, weten zich geen raad. Hart is hun eerste en buiten twijfel hun laatste kind. Ze zijn al wat ouder als ze hem verwekken en ze hebben zich alle prachtige voorstellingen gemaakt van hoe hun kind zal zijn die alle aanstaande ouders zich van hun kinderen maken. Maar wat moeten ze met Hart? Hij is beslist geen vrolijk kind te noemen. Integendeel. Als hij niet zijn ogen dicht heeft, lijkt het alsof hij tobt. Hij heeft zijn oogjes half dichtgeknepen, zijn wenkbrauwjes gefronst. Moeizaam bekijkt hij vanuit zijn spleetjes argwanend en steels zijn omgeving. Hij kijkt zijn ouders nooit rechtstreeks aan. Ook als hij een cadeautje krijgt, bekijkt hij het in eerste instantie niet. Als een blind kind tast hij eerst het papier af. Met zijn ogen dicht scheurt hij het papier los en legt hij het achter zich neer. Dan tast hij, nog steeds met zijn ogen dicht en meestal met een pijnlijke uitdrukking op zijn gelaat, het gekregen speelgoed af. Daarna knippert hij eenmaal razendsnel met zijn ogen, om vervolgens zijn wenkbrauwen in een pijn uitdrukken stand te trekken en het speelgoed aan de kant te leggen. Pas een of twee dagen later neemt hij het speelgoed weer ter hand om er, veelal met gesloten ogen, mee te spelen. Soms werpt hij het cadeau, nadat het uitgepakt en bevoeld is, gelijk naast zich neer, zonder er een blik op te werpen. Het kan dan wel een paar weken duren eer hij het weer oppakt.

Als Hart zichzelf in de spiegel bekijkt, doet hij dat met een gekwelde uitdrukking op zijn gezicht. Later werpt hij nog slechts nu en dan een steelse blik in de spiegel die in de hal hangt.

Harts ouders nemen hem af en toe mee naar de zandbak om hem in contact te brengen met andere kinderen. Ze merken dat hij zodanig geïnteresseerd is in die soortgenoten dat hij in de zandbak in een uurtje meer zijn ogen gebruikt dan bij hen thuis in een week. En Hart is meer dan geïnteresseerd. Hij is gebiologeerd. Hij ziet die andere kinderen met wijdoopen ogen door de zandbak rennen. Ze kijken en lachen alsof het hun geen greintje zeer doet. Met moeite houdt Hart af en toe wel twee

minuten aan een stuk zijn ogen open. Maar hij kan geen kind ontdekken dat ondertussen zijn ogen sluit. Hij begrijpt er niets van. Het lijkt wel alsof deze kinderen helemaal nooit hun ogen hoeven te sluiten voor de wereld. Terwijl de kleine Hart na een uurtje lotgenoten bestuderen zo'n barstende hoofdpijn heeft dat hij twee dagen zijn ogen niet meer durft open te doen. Ook als hij weer thuis is, blijven de beelden van kinderen die op zijn netvlies gebrand zijn hem tormenteren. Hart raakt er helemaal van in de war.

Een keer dat Harts ouders een speelkameraadje voor Hart weten te regelen in hun eigen huis, ligt Hart, bijna alsof het een stil protest betreft, een eind van het jongetje vandaan op de grond met zijn gezicht verborgen in een kussen. Af en toe tilt hij zijn hoofd op en werpt hij een blik op de bezoeker om daarna zijn gezicht weer te verbergen. Het jongetje vindt de situatie maar beangstigend en vraagt al snel om naar huis gebracht te worden.

Op zijn derde verjaardag heeft Hart al meer medische onderzoeken gehad dan menige bejaarde. Maar geen dokter kan ooit iets vinden. Helemaal niets. Er ligt geen enkel fysiologisch gebrek aan Harts ellende ten grondslag. Althans niet zover ze kunnen ontdekken. Het moet dus psychisch zijn, luidt het oordeel van de medici. Maar in de psychiatrie weten ze met Hart eveneens niets aan te vangen. Zijn pijn is niet te verklaren vanuit een traumatische belevenis of een psychische stoornis. Het lijkt simpelweg of het kijken an sich hem pijn doet. Hij zal er mee moeten leven.

Hart krijgt pijnstillers voorgeschreven. En die lijken zowaar heel even te werken. Hart is dolgelukkig en kijkt een paar dagen lang zijn ogen uit. Hij is niet naar bed te krijgen. De hele dag rent hij van het ene prachtige speelgoedstuk naar het andere. Een half uur lang bekijkt hij een bos gele rozen die in een vaas op de tafel staat. Hij bladert door boeken en tijdschriften alsof hij ze op wil vreten. Een spiegel houdt hem twee uur gevangen. Voor het eerst kijkt hij weer zijn moeder en vader aan. Het lijkt alsof hij zijn moeder voor het eerst in zijn leven ziet. De hele dag blijft hij haar nastaren zoals ze door het huis loopt, aan tafel zit te eten of in een stoel een boek zit te lezen. Ze wordt er zelfs verlegen van.

Maar al snel begint Hart weer last van zijn ogen te krijgen. Er wordt contact opgenomen met de arts, waarop deze besluit dat de dosis verhoogd moet worden. En een paar dagen later nog eens. Steeds korter duurt het effect van de pijnstillers. Hart vraagt zijn ouders nu haast om het uur om nieuwe pilletjes. Zijn ouders bespreken de zaak weer met de arts, maar omdat Hart nog maar een kind is mag hij niet teveel

medicijnen krijgen. Er wordt op andere pillen overgestapt. Spoedig echter werken ook deze niet meer en zijn de mogelijkheden tot pijnstilling of drogering uitgeput. Hart, die nu weet wat hij mist, raakt van driftbuien in huilbuien en van huilbuien in driftbuien. Harts ouders zijn ten einde raad. Dominique Picó stort zich op zijn werk, hij is waterbouwkundig ingenieur, en laat de opvoeding en de lichamelijke, geestelijke en emotionele problemen van zijn zoon aan diens moeder over. Harts moeder stort zich op de drank, de vriendinnenmiddagen en de kledingzaken en laat alle sores over aan al de au pairs die elkaar afwisselen en aan de blindenschool waar Hart naartoe wordt gestuurd als hij vier is.

4

Als het gekookte water is gestopt met door de snelfiltermaling sijpelen, trekt Hart zijn gezicht uit zijn grote handen en slaakt hij een diepe zucht. Hij hijst zich van zijn stoel omhoog en schenkt een mok vol met zwarte, dampende koffie. Nadat hij de vloeistof half naar binnen heeft geslurpt, opent hij langzaam zijn ogen een beetje. Vervolgens iets meer. En tenslotte spert hij ze zo wijd open als hij maar kan. “Aaahh, godv...” Hij knipt de bureaulamp aan die op de keukentafel is geschroefd en opent de kleine lade. Hij haalt er een foto uit, die hij voor zich neerlegt onder het felle schijnsel van de lamp.

Terwijl Hart de jonge vrouw op de foto bekijkt, trekken zijn wenkbrauwen bij zijn neus naar beneden en gaan zijn ogen een tel dicht. Hij moet zich dwingen naar de foto te kijken. Het kost hem de grootste moeite, maar hij zal kijken.

Daniëlla tuit haar lippen tot een kus en buigt zich uitdagend een beetje voorover. Haar lange zwarte haar hangt op een brede kraag met wilde plukken zwart-wit namaakdierenhaar, dat haar winterjas iets vrolijks geeft. Ze trekt de kraag uiteen en toont een ranke blanke nek, die afgetekend wordt door een ketting van kleine bloedkoralen kralen, en een diep decolleté dat het vermoeden wekt dat Daniëlla onder de winterjas geen kleding draagt. Het is een zwartwitfoto, ietsjes wazig waardoor Daniëlla des te wulpser werkt.

Hij herinnert zich hoe het zweet langs zijn gezicht loopt op het moment dat hij de foto neemt. Het is alsof de lens van het fototoestel zijn pijn vertienvoudigt. Alsof door het oog van de camera een priem wordt gestoken, recht in zijn pupil. Ook nog scherp stellen zou Hart onmenselijk lijden toebrengen. Hij kan niet meer dan de knop indrukken

en hopen dat de foto enigszins gelukt is. Dat uiteindelijk de ietwat wazige foto juist mede door die onscherpte die prachtige erotische spanning heeft gekregen, blijkt pas als Hart de afdruk ophaalt bij het fotolab. Op het hele rolletje staat sowieso maar één foto. De enige foto die Hart in zijn hele leven heeft genomen. De foto waarvoor hij speciaal een camera heeft gekocht die hij verder nooit meer zal gebruiken. Hart bergt de foto weer op in de lade van de tafel. Hij staat op en gaat naar boven om in de badkamer zijn tanden te poetsen en wat water in zijn gezicht te gooien. Hij haalt zijn jas en zonnebril uit de slaapkamer en loopt weer naar beneden om het huis te verlaten.

5

Het is een gure oktobermiddag die Hart om zijn oren waait als hij de straat oversteekt. Nieuw Rotterdam, tss, er is niets nieuws aan deze klostestad. Gebroken flats en besmette huizen. Niets nieuws, denkt Hart. Maar da's maar goed ook. Nieuwe dingen schuren te hard op mijn oogbol. Toch kijkt hij om zich heen. Wetende dat hij zo aangevallen kan worden door het onverwachte. Zelfs in Nieuw Rotterdam. Vooral in Nieuw Rotterdam. Want daar is de lelijkheid en saaiheid zo en masse voorhanden dat een madeliefje tussen de stoeptegels eruit knalt als vuurwerk. En een schoonheid in een jurk die een grijze hoek om gelopen komt midden op de dag een zonsopgang kan veroorzaken. Hart doet zijn lange jas dicht en steekt zijn handen in zijn zakken. Hij voelt de zonnebril in zijn rechterzak zitten. Als in en reflex trekt zijn hand de bril uit zijn zak om hem naar zijn ogen te brengen.

Zacht sluit Hart de deur van de cd-zaak achter zich. "Kurt."

Bij het horen van zijn naam, kijkt de jongen achter de balie op. "Hart, alles goed?"

Hart steekt zijn duim in de lucht. "Top."

"Je telefooncel staat gereed."

Hart kijkt naar één van de lege cellen achter in de zaak waar de klanten ongestoord cd's kunnen beluisteren. Hij komt hier een paar keer per week. Meestal laat hij Kurt de keuze van de muziek bepalen. Hart houdt ervan om blank de cel binnen te stappen. Hij gaat zitten, doet zijn ogen dicht en ... luistert. Uren lang. Hij koopt genoeg muziek in deze zaak om zijn huur zagezegd voor de kleine ruimte te betalen. Hij gaat zitten en laat de schoonheid pijnloos tot hem komen.

Als Frederica von Stade de eerste tonen zingt van *Baïlèro*, het herderslied uit de Auvergne, glimlacht Hart. Af en toe verrast Kurt hem

met dit lied. Ooit heeft Hart hem namelijk verraden dat zijn moeder tijdens haar bevalling van Hart deze serene muziek van Marie-Joseph Canteloube draaide. Dat wil zeggen; alleen de serene stukken van de lp Chants d’Auvergne die Harts ouders bezaten. En dat wil dus zeggen dat Harts vader die stukken moest selecteren en draaien. Voor Hart hebben de tonen daarom een speciale betekenis. Hij wil zich herinneren deze muzikale omlijsting van zijn ingang in de wereld gehoord te hebben. Of er daadwerkelijk een herinnering is, betwijfelt hij zeer. Maar op het moment dat zijn muziekcél in de baarmoeder van zijn moeder verandert, lijkt het Hart voldoende aannemelijk dat hij als ongeborene de Baïlèro heeft gehoord. Soms hoort hij zijn moeder zelfs schreeuwen door de muziek heen. Meestal in barenspijn. Soms omdat Harts vader zijn taak als diskjockey verzaakt en er uit de boxen het maar veertig seconden durende kakelende tè, l’co, tè ofwel ren, hond, ren klinkt of wanneer hij per ongeluk de gillerige B-kant opzet.

Hart heeft zijn leven lang van muziek gehouden. Hij weet dat muziek beelden kan oproepen, maar hij heeft zichzelf geleerd puur met zijn oren te luisteren en zijn innerlijk oog uit te schakelen. In hun huis hadden Harts ouders een prachtige collectie klassieke langspeelplaten, bandjes en later cd’s. Al heel vroeg in zijn leven zit hij dagen achter elkaar te luisteren naar die muziek. Zijn ouders zien een positief iets in het ellendige leven van hun zoon en sturen hem op muziekles. Wie weet wordt hun zoon ooit een begenadigd pianist of een cellist. Komt er toch nog iets van hem terecht. Wie weet kan de lege plek die Harts disfunctionerende ogen naar hun inzien in zijn menszijn slaan opgevuld worden door een bijzonder talent voor muziek. Maar helaas blijkt dat Hart niet het talent heeft om uitvoerend musicus te worden. Weer een teleurstelling voor de arme ouders. Hart maakt het niet uit. Hij geniet evengoed van het luisteren naar muziek. En het stopt niet bij klassieke muziek alleen. Er is geen genre waar Hart zich van afkeert. Alles beluistert hij even serieus. Niet alles vindt hij uiteraard mooi. Maar hij blijft luisteren naar wat er op de markt komt.

“Wil je de nieuwste van Madonna horen?” Kurt is even naar de cel gekomen waarin Hart zit. Hij opent de deur en laat hem het hoesje van de genoemde cd zien.

“Tuurlijk. Waarom niet?”

“Wil je eerst een kop koffie?”

Kurt is een aardige vent. Vaak maakt hij met Hart een praatje tussen de platen door.

“Hoe gaat het met je migraine?”

Hart haalt zijn schouders op in een berustend gebaar.

“Man, ik zou mezelf afmaken als ik elke dag hoofdpijn had. Ik heb paracetamol achter de balie. Als je wilt ...”

Maar Hart wuift het goedbedoelde aanbod van Kurt weg. “Dank je. Je zou wel eerder morfine of methadon achter je balie moeten hebben, maar zelfs dat werkt bij mij niet meer. Maar ik wil het liever niet over mijn migraine hebben, als je het niet erg vindt.”

“Nee, natuurlijk niet, man. Bakkie koffie dus zonder melk, suiker en morfine?”

Hart glimlacht. “Maar het doet me wel goed hier in jouw celletje te kunnen zitten. Alsof ik in therapie ga. Natuurlijk word ik wel bijzonder verwend door jou. Ik hoef geeneens mijn muziek uit te zoeken. En ik krijg nog koffie.”

“Speciale behandeling voor een speciale klant ... oh, wacht. Ik heb hier nog een echt vette cd. Moet je die straks eens horen.” Kurt rommelt wat in een doos en haalt er een hoesje uit. “Niet zo geweldig bekende band. Maar ze zijn al een tijd bezig. Ze zitten bij het Excelsior Label en hebben laatst weer een voortreffelijke cd uitgebracht. Staan een paar heerlijke nummers op. Top. Weet je wat? Ik zet deze zo meteen eerst voor je op. Madonna loopt niet weg.”

“Hoe heten ze?”

“Scram C Baby. Geen idee wat het betekent, maar het klinkt lekker.”

“Ja, ik ken ze. Je hebt me een paar maanden geleden wat van ze laten horen. Goeie band.”

“Heb je trouwens zin zondag naar mijn optreden te komen? We spelen om halfelf in de Whale.”

Hart weet dat Kurt zijn eigen band heeft. Ze hebben nog geen cd's uitgebracht, maar Hart heeft wel wat demo's van hen gehoord. Hij wil Kurt niet voor het hoofd stoten, omdat Kurt een veel te aardige gast is, maar hij vindt de band echt waardeloos.

“Eh, zondag? Ik zal zien of ik kan.”

“Te gek, man,” antwoordt Kurt enthousiast alsof Hart al heeft toegezegd. Hart glimlacht. “Ik kom.”

“Wauw, echt tof van je. Kom even iets eerder, dan kunnen we backstage nog wat kletsen.”

“Okee Kurt, als je het goed vindt, ga ik weer terug naar mijn hokje. Lekkere bak trouwens. Bedankt.”

Bij het romantische duet van de zanger van Scram C Baby samen met een zangeres in het nummer under the stars denkt Hart terug aan zijn eerste liefde Frederique. “Ik heet Frederique Rosalie,” had ze gezegd

toen ze als nieuwe leerling op Harts school kwam, “maar jij mag me Freddie noemen.” Ze draagt vlechtjes met balletjes erin en een hartstikke hip jurkje. Hart is twaalf jaar oud en gaat vijf dagen in de week naar de blindenschool. Het is de Grotiuschool in de Nieuw Rotterdamse wijk Bastion. Zijn ouders hebben hem acht jaar geleden op die school gedaan omdat ze het gevoel hebben dat hun zoon, als hij dan toch zoveel last van zijn ogen heeft, maar beter kan leren te leven zonder te kijken. Als Hart dus vier jaar oud is, gaat hij voor het eerst naar de blindenschool. In het begin weet hij niet wat hij ervan moet denken. Allemaal kinderen die niks zien of bijna niks. Hijzelf ziet haarscherp. Alleen het doet pijn, wanneer hij kijkt. Maar dat is toch anders dan wanneer hij helemaal niet zou kunnen kijken. Hier hoort hij net zo weinig thuis als in de zandbak, waar iedereen met wijd open ogen rondrent. Maar al snel begint het hem goed te bevallen op de Grotiuschool. Niemand klaagt er hier over als hij zijn ogen gesloten houdt. Voor wat de leraren en de medeleerlingen betreft, kan hij ze de hele dag gesloten houden. Daarnaast komt hem alles wat hij leert van pas. Als hij wil kan hij zich zonder te kijken behoorlijk zelfstandig door de wereld bewegen. En hij leert te lezen met zijn vingers. Al snel blijkt dat Hart een bijzonder goede leerling is. Hij neemt snel op wat hem verteld wordt en is erg leergierig. Toch blijft hij een dubbel gevoel houden over zijn plek in deze school. Hij vindt de beeldloze wereld van de blindenschool heerlijk, maar die andere wereld, die van de pijnlijke beelden, blijft hem intrigeren en verleiden.

Naast de kennis en behendigheid om blind door het leven te gaan, ontwikkelt Hart een ander groot talent, dat uniek is. Hij kan namelijk bliksemsnel een grote hoeveelheid visuele informatie opslaan. Het is haast alsof hij met zijn ogen een foto maakt, die hij vervolgens, en dat is heel bijzonder, als niet-visuele informatie in zijn hersenen opslaat.

Wanneer Hart in een nieuwe situatie terechtkomt en hij zijn ogen gesloten heeft, knippert hij eenmaal met zijn ogen en meteen kan hij met wiskundige precisie zeggen hoeveel mensen er aanwezig zijn, of ze zitten of staan, wat hun bezigheid op dat moment is, hoe ze gekleed zijn en wat zijn indruk van elk van hen is. En wanneer Hart een gebouw ziet, hoeft hij maar één keer te knipperen of hij weet exact hoe het architectonisch in elkaar zit, hoeveel ramen het heeft, waar de ingang is, zelfs waar de regenpijpen of ornamenten zitten. Dankzij dit supersnelle precisiegeheugen valt het Hart veel gemakkelijker als blinde te functioneren dan zijn medeleerlingen, die geheel op hun andere indrukken moeten vertrouwen. Hoe het precies functioneert, weet Hart

zelf ook niet, maar de informatie in zijn hoofd kan hij dan gebruiken om zijn weg te vinden alsof hij ziet, maar zonder de pijn van het zien te ervaren. Nadeel is natuurlijk wel dat de gegevens in zijn hoofd statisch zijn omdat het een momentopname betreft, terwijl de wereld om hem heen na die momentopname meestal al lang veranderd is.

“Vandaag gaan we een parcours afleggen met behulp van onze blindenstokken. Ik loop persoonlijk om de beurt met ieder van jullie mee. Je hoeft niet bang te zijn. Ik laat niemand vallen. Maar ik grijp pas in als het fout dreigt te gaan.”

Charles, de docent die zelf blind is, kent het parcours, dat de school al jaren gebruikt, op zijn duimpje. Hij heeft het zelf mee bedacht en vormgegeven. En hij is er trots op. Het parcours bevindt zich in een hal, waar de blinde en slechtziende leerlingen geleerd wordt hoe ze met obstakels in de echte wereld moeten omgaan. Er zijn straten en stoepen nagebouwd, Er zijn fietsen neergezet, hekjes, poppen van mensen en dieren, die op een paar plekken zelfs over rails heen en weer kunnen bewegen. Takken hangen laag over de stoep. Een tape met stadsgeluiden zorgt voor de auditieve werkelijkheidsnabootsing en voor de daarbij horende verstoring van de concentratie van degenen die het parcours afleggen. Auto's toeteren, mensen kletsen uit boxen die verspreid hangen. Trams piepen door de rails, brommertjes scheuren voorbij. Stoplichten geven signalen dat gestopt of doorgelopen moet worden. Als grap heeft Charles zelfs een hondendrolplek bedacht. Op het moment dat iemand daarop stapt, komt er uit een verstuiver een rotte-eierlucht en gaat er een sirene. Met veel plezier laat hij daar steeds een of meerdere leerlingen intrappen, om vervolgens tot groot vermaak van de kinderen te roepen dat iemands schoen helemaal onder de poep hangt. Hart is vandaag met zijn klas aan de beurt in de grote hal. De kinderen is verteld wat er gaat gebeuren. Ze zijn allemaal een beetje zenuwachtig, hoewel ze weten dat het niet de echte straat is waarop ze zich gaan begeven. Maar het is de eerste keer dat ze het parcours doen en ze voelen dat deze voorbereiding een voorproefje is op de gevaarlijke, werkelijkheid daarbuiten waar ze er wellicht ooit helemaal alleen voor zullen staan.

Hart glimlacht als hij Charles hoort kuchen. Op de school is de hondendrolplek van Charles namelijk een berucht fenomeen en Hart heeft zich voorgenomen z'n leraar met zijn klas geen geintje te laten uithalen. Natuurlijk heeft Charles het beste voor met zijn pupillen, maar Hart houdt ervan het gezag af en toe ook eens aan een testje te

onderwerpen. En dankzij het feit dat Hart kan zien als elke ziende en de docenten en leerlingen van de Grotiussschool hiervan niet op de hoogte zijn, lukt hem dat meestal aardig. Die onwetendheid van het personeel en schoolgangers is iets dat de ouders van Hart afgedwongen hebben toen ze hem op de Grotiussschool inschreven. Ze wilden namelijk dat Hart op die school geen buitenbeentje zou worden. Hun redenering was dat als men zou weten dat hij in feite gewoon kan zien, men hem als leerling niet meer serieus zou nemen en de medeleerlingen zouden hem niet als een van hen zien. De afspraak die de directie met Harts ouders wilde maken was dat als Hart misbruik zou maken van het feit dat hij kan zien, hij van school zou worden verwijderd. Hart weet zijn geintjes en handigheidjes echter altijd binnen de perken te houden en zodanig aan te pakken dat niemand ooit doorkrijgt dat hij zijn ogen gebruikt.

Een half uurtje voordat Hart de parcoursles krijgt, is hij al in zijn eentje stiekem de hal binnengeslopen. Meteen bij binnenkomst knippert Hart eenmaal met zijn ogen. Hij overziet in een flits het hele parcours en slaat het zonder na te hoeven denken op in zijn geheugen. Vervolgens loopt hij rond en waar hij maar kan, verschuift hij iets of haalt hij iets weg wat hij op een ander plek weer neerzet. Even knippert hij weer met zijn ogen om de nieuwe situatie te overzien. Met zijn ogen dicht verlaat hij vervolgens de hal via de noppentegels die naar de uitgang van de hal en het buitenterrein van de school leiden.

“Goed dan. Laten we eens zien wie van jullie mijn parcours aankan.”

Charles wrijft zich in zijn handen. Hij houdt zo van deze les. Hij heeft veel tijd gestoken in de ontwikkeling ervan.

“Pit, heb jij zin te beginnen?”

Een smalle jongen met ogen die vreemd in hun oogkassen draaien zegt verlegen ja. Hij houdt zijn blindenstok onzeker vast.

“Houdt mijn hand vast en gebruik voor de rest je stok en vertrouw op je zintuigen. Okee, Pit?”

“Ja,” zegt Pit weer zacht.

“Daar gaan we. Loop eerst maar eens rechtdoor.”

Hart heeft zijn ogen open. Dit wil hij niet missen. Charles loopt glimlachend naast de smalle jongen over de namaakstoep van de oefenset.

“Oppasse...,” wil Charles zeggen als hij merkt dat Pits stok de bloembak die hier moet staan duidelijk gemist heeft. Maar als Pit helemaal niet op zijn gezicht dreigt te vallen en gewoon doorloopt, trekt Charles een verbaasd gezicht. Hij begrijpt er niets van. Hij is er zelfs zo mee bezig

dat hij ineens zelf valt over een vuilniszak die zomaar voor zijn voeten tevoorschijn komt op een plek waar nooit eerder een zak geweest is. “Godverdegodver,” vloekt Charles vanaf de grond. Wie heeft er aan mijn set gezeten?”

De hele klas staat sprakeloos te luisteren. Ze hebben allemaal gehoord dat hun leraar op de grond is gedonderd.

“Kunt ú dan niet blind over straat gaan, meneer?” vraagt Hart sarcastisch maar op een uiterst beleefde toon. Charles is woedend over zijn misstap en de impertinente vraag van Hart.

“Jij blijft hier staan,” schreeuwt hij tegen Pit. “Ik zal het hele parcours binnen vijf minuten afleggen zonder fouten. Letten jullie maar op.”

Charles begint vakkundig, maar toch enigszins onzeker gemaakt door zijn eerdere val, met zijn stok de grond voor hem af te tikken.

“Ah, de liggende fiets. Waar hij normaal niet ligt. Maar als je je stok goed gebruikt, voel je precies waar zijn beide wielen liggen en loop je er keurig omheen.”

Hij begint zich alweer wat zekerder te voelen.

“Een flinke plas water. Waar hij behoort te liggen. Geen drama als je er doorheen plenst. Maar wie wil er nou natte voeten oplopen?”

Triomfantelijk lacht hij als hij om de bloembak heenloopt die hij tevoren gemist heeft op de plek waar hij zou moeten staan.

“Wie dit ook geflikt heeft, mij krijg je niet meer te pakken.”

Na nog een paar stappen, blijft Charles staan.

“Ik weet dat jullie allemaal gehoord hebben over mijn beruchte hondenpoepplek. Uiteraard zal ik zijn werking niet zelf demonstreren. Maar jullie zullen vandaag nog volop gelegenheid krijgen erin te trappen.”

Na een minuut of vijf is Charles inderdaad zonder nog een val of een struikeling te maken weer bijna aan het eindpunt. Hij moet nog bij één stoplicht wachten tot hij over kan en dan is hij er. Terwijl hij er echter staat, glipt Hart geruisloos in de richting van zijn leraar. Een paar meter van hem af stopt hij en legt hij iets op het zebrapad neer. Hij blijft op zijn hurken ernaast zitten, met zijn blindenstok in zijn hand.

Als het stoplicht via geluidssignalen te kennen geeft dat Charles mag oversteken, stapt deze glimlachend het zebrapad op. Hij is nog maar vier passen ver of Hart schuift met zijn stok datgene wat hij op de grond heeft gelegd precies onder de neerkomende voet van zijn leraar. Zonder op of om te kijken loopt Charles door naar het eindpunt waar hij trots zichzelf op de borst wil beginnen te kloppen, als hij zijn neus ophaalt.

“Bah, het ruikt hier naar poep,” zegt ineens een meisje uit de klas.

Meteen wordt dat van alle kanten beaamd.

“U heeft in de hondendrol getrapt, meneer,” roept Hart.

“Maar, hoe kan ...?” Charles tilt zijn rechterschoen op en ruikt duidelijk de bekende smerige stank erger worden.

“Godv...”

Alleen Hart ziet dat hij helemaal rood in zijn gezicht wordt van woede.

“Als ik degene te pakken krijg die dit gedaan heeft ...” Ziedend hinkt hij de hal uit, terwijl de hele klas begint te lachen.

Natuurlijk weet de rector meteen wie de schuldige van het hondendrolincident is. Hij roept Hart bij zich op kantoor, maar kan de lol van de grap wel inzien. Temeer omdat hij zich allang een beetje stoorde aan de schouderklopjes die Charles zichzelf gaf met betrekking tot zijn geweldige parcours. Hart moet beloven nooit meer zoiets uit te halen en wordt met een reprimande weer weggestuurd.

Een aantal maanden na de grap met Charles, weet Hart zijn ogen tot voordeel van een leraar aan te wenden. De bewuste heer Viejou is met zijn klas onderweg in de wijk Bastion als een jongen op een opgevoerde brommer te hard een bocht in gaat. Hij haalt de bocht niet en rijdt recht op de heer Viejou af. Hart, die het geluid van de brommer met grote snelheid in zijn richting hoort komen, doet zijn ogen open en ziet dat zijn leraar op het punt staat platgereden te worden. Hij aarzelt geen moment en gooit zich met de heer Viejou de entree van een schoenenwinkel binnen. De bromfietser slaat te pletter tegen de etalage waarnaast zich een tel geleden nog de blinde leraar bevond.

Hart legt uit dat hij op zijn oren afgaande het zekere voor het onzekere heeft genomen en geluk heeft gehad dat hij zijn docent niet juist onder de brommer in plaats van ervan weg heeft geduwd. Maar omstanders zagen de trefzekere actie van Hart en een tijd lang is hij de held van de school. Bij de rector, die weet hoe de vork werkelijk in de steel zit, kan Hart van dat moment af niets meer fout doen.

De meeste tijd brengt Hart dus door met zijn ogen gesloten. Hij past zich aan aan zijn medeleerlingen, de leraren en het lesprogramma en doet alsof hij niet kan zien. Dankzij het feit dat hij zijn ogen niet hoeft te gebruiken, beleeft hij een bijzonder pijnloze schooltijd. Dat verandert echter op de bewuste dag dat zijn hormonen hem vertellen dat het tijd wordt meer dan nieuwsgierig te worden naar het andere geslacht.

Frederique dus. Freddie.

Door Freddie begint Hart een aantal nieuwe zaken te ontdekken omtrent zijn bijzondere gesteldheid. Hij ziet Freddie voor het eerst en het is alsof een raket in zijn oog wordt afgeworpen en in zijn hersenen explodeert. Maar in plaats van dat hij zijn ogen zo snel mogelijk dichtknijpt, spert hij ze wijd open. Hij staart Freddie aan zoals hij nog nooit iets of iemand heeft aangestaard. Zijn schedel barst, maar hij knippert niet eens. Haar ogen zijn gesloten alsof ze licht slaapt, ze heeft blonde haren met vlechtjes en die hartstikke hippe jurk aan. En Hart is verliefd. Hij weet het nog niet, maar hij is tot over zijn oren verliefd.

Het ergste van Harts verliefdheid is, dat het beeld van Freddie dat Hart bij hun eerste ontmoeting op zijn netvlies heeft gekregen er niet meer vanaf wil. Dit heeft hij nog nooit meegemaakt. Zelfs de aanblik van zijn moeder deed niet zo'n pijn en bleef niet zolang hangen. 's Avonds ligt de twaalfjarige Hart in zijn bed met een oog- en hoofdpijn zoals hij het nog nooit gekend heeft. Hij kan een week lang niet naar school. Maar in plaats van dat de herinnering aan Freddie waziger wordt, lijkt hij alleen maar scherper, levendiger en pijnlijker te worden. Haar ogen, haar mond, de contouren van haar lichaam dat al aan het veranderen is van kind naar vrouw, haar haren, elk detail van haar verschijning lijkt voor altijd vastgelegd in Harts geheugen.

Hart heeft al vaak genoeg het verlangen gekend naar iets dat hem pijn deed wanneer hij het aanschouwde. Toen hij die prachtige houten trein zag of die brandweerauto. Hart weet als kind maar al te goed waar die helse speelgoedetalage van winkel Pinokkio is. Maar wat hij nou meemaakt met Freddie is met geen woorden te beschrijven. Hart wil door haar gemarteld worden. Hij wil gek worden van de pijn en angst. En ook al is hij een week lang te ziek om zijn hoofd maar uit zijn kussen te tillen en vrezen zijn ouders dat het met hun zoon nu afgelopen is, er is niets en niemand anders waar Hart aan kan denken dan Freddie.

Na een week krabbelt Hart voor het eerst moeizaam overeind in zijn bed. Hij laat zijn voeten op de grond zakken. Zijn hand glijdt in het zakje van zijn pyjamajasje. Hij haalt heel voorzichtig de inhoud tevoorschijn. Hij houdt het op vijf centimeter afstand van zijn ogen en opent deze langzaam.

Het is een glazen knikker met binnenin een drieblads groene slinger. Per toeval ontdekte Hart een paar weken voordat hij Freddie zou ontmoeten de knikker onder een tafeltje op school. Een ander kind moest hem daar

verloren hebben. Hart tilde hem op en hield hem tussen duim en wijsvinger omhoog.

Toen hij de knikker bekeek, merkte hij iets vreemds op. Het was het groen in het glazen balletje. Hij keek nog eens. Tot zijn grote verbazing voelde hij niets. Helemaal niets. Geen enkele pijn, niet in zijn ogen, niet in zijn hoofd. Hij draaide de knikker om en om. Ja, het was de kleur die zo eigenaardig was. Hij kon bijna niet geloven dat hij naar iets keek dat hem geen pijn deed. Hart had nog nooit in zijn leven iets gezien dat niet minstens een lichte pijn veroorzaakte. Nou was het wel al vaker voorgekomen dat wanneer hij twee identieke objecten, zoals kraaltjes of blokken, zag die enkel van kleur verschilden, hij bij het groene object minder hinder ondervond dan bij het anders gekleurde object. Toch houdt hij niet van groen. Rood, geel of blauw bijvoorbeeld trekken hem veel meer aan.

Maar deze speciale kleur groen van de knikker scheen heel bijzonder te zijn. Dit groen, wanneer hij het dicht genoeg bij zijn ogen hield, leek haast een neutraliteit in zijn anders verzuurde oogzenuw te veroorzaken, die hem een absolute rust bracht. Hart legde de knikker op een vel papier, hij vouwde het voorzichtig dicht tot een pakketje en stopte het pakketje toen snel in zijn zak. De hele dag op school brandde het gevondene in zijn zak, maar hij keek er pas weer naar toen hij veilig thuis op zijn kamertje zat.

En ook nu, na zijn zware ziektebed, haalt Hart dus de knikker tevoorschijn. Hij kijkt lang naar het heilzame groen. Ofschoon hij fysiek en mentaal nog zeer zwak is, probeert hij zich te concentreren en aan niets te denken. Het duurt een tijd, maar dan begint zijn hoofd langzaam aan wat rustiger en helderder te worden. Een diepe zucht ontsnapt aan zijn mond als hij zijn ogen sluit en opstaat. Hij verlaat de kamer en loopt de trap af naar beneden, waar zijn ouders op dat moment aan de lunch zitten. Nog steeds met zijn ogen gesloten steekt hij zijn knikker in de lucht vlakbij de gezichten van zijn lunchende ouders.

“Mamma, pappa, ik wil deze kleur overal in mijn kamer.”

Harts moeder kijkt haar zoon aan en trekt haar neus op.

“Die lelijke kleur groen? Maar jongen, waarom zou je dat willen? Wil je niet een mooi zacht blauw of een rustig grijs?”

Hart schudt zijn hoofd. Harts vader staat op van de eettafel en loopt naar zijn zoon toe. “Nou, als hij dat wil. Dan nemen we de knikker mee naar de verfwinkel en laten we die kleur mengen. Toch, Hart, jongen?!”

Hij wil de knikker uit Harts hand halen, maar Hart stopt hem gelijk terug in zijn zak.

“Ik heb hem nodig. Ik ga wel mee naar de winkel.”

7

“Kijkt u eens. Dit moet hem zijn.”

De winkelbediende zet de pot verf zonder deksel voor Hart en zijn vader op de toonbank. Het verbaast hem wel dat hij gevraagd wordt een kleur te mengen die lijkt op de kleur in de knikker die hem voor zijn neus gehouden wordt. Maar de klant is koning, dus doet de man wat de klant wil.

Hart werpt echter één blik in de verfpot en zegt: “Nee. Dat is niet de kleur van mijn knikker.”

De winkelbediende ziet de bui alweer hangen. Hij gaat wat voorover over de balie hangen en wijst met zijn vinger naar de verf.

“Als het opdroogt, lijkt het er wel op. Natte verf heeft altijd een andere kleur dan droge verf. Kijk, ik kan niet garanderen dat het er exact precies hetzelfde uitziet, maar het zal er toch verdomd veel bij in de buurt komen.”

“D'r zitten andere kleuren in dan in mijn groen,” zegt Hart echter koppig. “Deze verf zal nooit mijn groen worden.”

Vader Picó kijkt zijn zoon verbaasd aan. “Hoe weet jij wat voor kleuren er in die groenen zitten?”

Hart haalt zijn schouders op. “Ik weet niet hoe ik het weet, maar ik weet het. Het is anders, mijn groen.”

“Kunt u nog een ander groen maken?” vraagt Harts vader een tikkeltje beschaamd aan de winkelbediende. Deze zucht.

“Ik zal u de staaltjes laten zien, dan kan uw zoon zeggen of er een bij is die wel de kleur van zijn knikker op lijkt.” Hij haalt een waaier tevoorschijn en legt hem op de toonbank. Hart werpt er één blik op en schudt zijn hoofd gedecideerd.

“Allemaal andere kleuren. In mijn groen zit iets dat nergens in deze kleuren zit.”

Ook Harts vader zucht nu.

“Goed, meneer, doet u mij dat blik maar dat u gemengd heeft en dan kijken we wel of een andere winkel misschien heeft wat mijn zoon zoekt.”

De winkelbediende bekijkt vader en zoon met een geïrriteerde uitdrukking op z'n gezicht. Zoals die vader zijn zoon verwent kan er toch nooit iets van dat joch terechtkomen. Groen zus, groen zo, dat kind

verdient een draai om zijn oren. Tss, kijk hem daar een staan met zijn ogen dicht, de lamzak. Als dat zijn kind was ...

Met vijf blikken verf beladen komt Dominique Picó de kamer binnen waar zijn vrouw Céline Picó -Dylon hem over de kافت van haar damesmagazine heen aankijkt.

“Ga je ons hele huis in die akelige kleur groen schilderen omdat onze zoon dat zo’n mooie kleur vindt, schat?”

Dominique Picó grijnst enigszins onbeholpen.

“Ze hadden zijn kleur nergens.”

“Dus dan koop je maar vijf blikken van iets wat we niet nodig hebben?”

“Hart heeft me uitgelegd dat hij rustig in zijn hoofd en in zijn ogen wordt van die kleur. Misschien dat deze kleuren die erop lijken zijn kamer toch wel wat prettiger maken.”

Céline haalt haar schouders op en leest verder over de vijfentwintig prettigste manieren om aan een onprettige relatie een einde te maken.

8

Als Hart voor het eerst na zijn inzinking weer naar school gaat is hij bloednerveus. Hij weet dat hij Freddie zal tegenkomen. En hoewel het verlangen in hem brandt haar te zien, weet hij niet of hij door haar beeld misschien weer helemaal teruggeworpen wordt in de ellende. Stevig knijpt hij zijn ogen dicht, terwijl hij zich krampachtig met zijn handen langs de muren van de school voelend een weg naar het klaslokaal zoekt. Normaal heeft hij dat niet nodig. Hij kan zonder de muren te raken de weg door de school vinden. Maar vandaag is hij werkelijk blind. Blind van verliefdheid en van de angst het object van zijn liefde te moeten aanschouwen.

Hier is de deur. Hart voelt hoe andere kinderen langs hem heen het klaslokaal binnen lopen. Hij heeft vandaag muzikles van meester Canciones. Meester Canciones is ziende. Hij zit achter een paar bongo’s en trommelt een rustig ritmisch binnenkomertje voor zijn leerlingen. Het is jammer dat de kinderen de prachtig witte tanden van meester Canciones niet kunnen zien. Hij lacht namelijk bijna altijd. Maar gelukkig weet hij met zijn innemende persoonlijkheid ook de blinden en slechtzienenden voor zich in te nemen.

“Welkom allemaal,” spreekt hij vrolijk en ritmisch alsof hij ook met zijn stem trommelt. “Hart,” kom binnen, jongen. Waarom zo verlegen

vandaag? We gaan muziek maken en een beetje dansen als jullie zin hebben. Ga zitten allemaal.”

Langzaam stroomt het klaslokaal vol. De kinderen weten dat ze op de grond moeten gaan zitten. Ze mogen zitten waar ze willen. De meester zal bij iedereen een muziekinstrument langsbrengen.

“Tony, jouw lievelingsinstrument, de Spaanse gitaar. Freddie, voor jou vandaag een moeilijke; het bandoneon.”

Alsof hij een slag in zijn nek krijgt, krimpt Hart in elkaar. Ze is er. Hij wist dat ze er was, maar hij durfde niet te kijken. Hij hoort aan de stem van meester Canciones dat Freddie een paar meter achter hem moet zitten. Het koude zweet breekt hem uit.

“Alles goed, Hart. Ben je niet lekker?”

De meester heeft gezien dat er met Hart iets aan de hand is. Hart haalt diep adem en schudt zijn hoofd.

“Er is niks, meester.”

De muziekleraar kijkt nog een moment ietwat bezorgd naar de jongen op de grond, trekt dan zijn mond weer in een brede lach en klapt in zijn handen.

“Mooi, tijd voor wat muziek, jongelui. Tony, ik wil dat jij zo meteen een mooie rustige melodie inzet. Wie denkt dat hij de melodie in zijn lichaam voelt, mag een beetje met zijn eigen instrument meegaan. Geneer je niet, geneer je nooit. Doe wat je voelt. Probeer geen symfonie te maken maar gewoon een beetje lekkere muziek. Jullie zijn geen orkest. Jullie zijn allemaal heerlijke individuen die ieder voor zich een muziekziel hebben. Laat je gaan.”

Hart zit ineengedoken op de grond met in zijn handen twee sambaballen. Hij voelt geen spoortje muziek in hem. Het enige waar hij aan kan denken is Freddie. Hij wil zich naar haar omdraaien en haar zien, maar hij durft niet. Hij merkt zelfs dat hij bibbert. Zijn maag voelt ook niet goed. Alsof hij elk moment moet overgeven. Hij hoort in een waas hoe Tony, die de gitaar goed beheerst, een mooie melodie laat horen. Hij hoort hoe hier en daar wat kinderen voorzichtig met hun instrument invallen en weer wegvallen of onbeholpen van Tony's melodie afwijken. Dan ineens hoort hij de tonen van het bandoneon. Het bandoneon van Freddie. Hart ziet meteen voor zich hoe Freddie's tere vingers over de toetsen en de knoppen gaan. Harts slapen kloppen. Alsof het een sirene betreft die hem schipbreuk wil laten lijden, trekt ze hem naar zich toe. Hij is verloren. Hij kan niet anders dan zijn hoofd omdraaien en naar haar kijken. En hij lijdt schipbreuk. Zijn geest vaart op de klippen en zinkt naar de bodem van de zee.

“Hart, kerel, hoe gaat het met je? Ben je ziek? Hart?”

Meester Canciones staat over Hart heen gebogen. Hart knippert met zijn ogen.

“Wat is er gebeurd?”

“Je bent flauwgefallen tijdens de muziekles. We hebben je hier in het kantoor van rector Bergsma gebracht. Gaat het weer met je? Hier heb je een glaasje water.”

Hart duwt zich van de bank omhoog en gaat rechtop zitten. Hij wrijft zijn voorhoofd.

“Ik ... ik ben vorige week wat ziek geweest. Ik ben nog een beetje zwak. Maar het gaat alweer. Ik zou graag terug naar de les gaan.”

De rector kijkt Hart aan en schudt zijn hoofd. “Het lijkt me beter als je naar huis gaat, jongeman. Zal ik je ouders bellen? Zijn ze thuis?”

Maar Hart springt op. “Nee! Nee, ik wil terug naar de les. Het gaat goed met me. Echt waar.”

De muziekleraar en de rector kijken verbaasd naar de zo gepassioneerde leerling. Meester Canciones haalt zijn schouders op en lacht. “Ik ben blij dat je zo van muziek houdt, Hart. Als rector Bergsma het goed vindt, neem ik je weer mee. Maar als je je ook maar even niet goed voelt, ga je naar huis. Okee?”

Hij kijkt Hart en de rector aan. Beiden knikken.

Voordat Hart het klaslokaal weer binnen gaat, blijft hij even staan. Hij haalt diep adem.

“Gaat het?” Meester Canciones legt vriendelijk een hand op Harts schouder.

“Ja.” Dan stapt Hart met open ogen, met zijn blik direct gericht op de plek waar hij zijn grote liefde verwacht te vinden de ruimte binnen. Hij moet haar zien. Als hij naar huis was gegaan, had dat betekend dat hij nooit meer had durven terugkomen. Zich verslagen weten door de pijn waar hem het allermooiste dat hij ooit zal kunnen zien geboden wordt, is meer dan hij verdragen kan. Liever wil hij dood neervallen dan toegeven aan de een of andere macht die hem wil verbieden deze schoonheid op zijn netvlies te etsen.

Alsof al het bloed in zijn lichaam bevroren is staat Hart stokstijf in de ruimte. Maar het is niet de vrieskou die hem bevangen heeft. Het is de ontroering. Hij staat daar en hij huilt. Wat hij ziet is zo godsonmogelijk mooi en zo lieflijk, zo teer. En de pijn is zo intens dat Harts ogen bloeden van geluk. Hij is zo gelukkig dat hij dit wezen op de grond mag zien, hoe ze haar hoofd een beetje schuin houdt, hoe haar ogen zachtjes

dicht zijn, haar huid een in het lokaal binnenvallende zonnestraal ontvangt, haar benen zo vrouwelijk tegen elkaar gevouwen liggen, haar schitterend slanke vingers het muziekinstrument licht betasten en hoe haar lippen van roze fluweel een glimlach maken. En hij is dankbaar dat hij zoveel pijn voelt, want hij beseft dat zoveel schoonheid niet ongestraft gezien mag worden. Hij draait zich om en loopt het lokaal uit. Al slepen van nu af aan honderd duivels hem door de heetste vuren van de hel, dit beeld is van hem en hij zal het altijd in zijn ogen blijven dragen zonder het ooit te willen wissen of zelfs maar een moment te willen laten vervagen. En keer op keer zal hij haar schoonheid opzoeken, in gedachten en in werkelijkheid. Als hij daarvoor moet lijden, dan is dat zijn opoffering voor haar.

9

Om kwart over tien loopt Hart café de Whale binnen. Hij hoeft niet te betalen. Kurts band JinsterMinster speelt gratis. Dat wil zeggen voor een paar biertjes en wat broodjes.

“Hee, man. Wat gaaf dat je bent gekomen.”

Kurt komt meteen bij Harts binnenkomst van het kleine podiumpje gesprongen en loopt lachend naar zijn gast toe. “We zijn net klaar met soundchecken.”

Hart geeft hem een hand.

“Wil je een biertje?”

Hart knikt. Hij zou liever iets sterkers hebben, maar ach, een biertje zal best smaken aan het begin van de avond.

“We hebben wat bandjes van onze nummers gemaakt. Als je het wat vindt, kun je ze bij onze manager kopen.”

Kurt lacht en wijst met zijn duim op zichzelf.

“Ben wel tevreden met de opkomst tot nu toe.”

Hart kijkt om zich heen. Hij ziet zes man aan de tap zitten, een groepje van vier aan een tafeltje staan en nog drie jonge meisjes bij het podium op de grond zitten.

“We hebben al eens voor één man gespeeld. Maar ik moet nu terug. We gaan zo beginnen.”

“Veel succes,” zwaait Hart de performer nog na. Hij mag Kurt wel.

Spontane jongen. Hart gaat op een kruk aan het einde van de bar zitten en bestelt een Johnny Walker. Even later hoort hij de tikken van de drumstokken die het begin van het eerste nummer aftellen.

“Hebben jullie een beetje lol?” vraagt de zanger van JinsterMinster na het tweede krakkemikkige nummer.

“Rot op, kutstermutster,” roept een stamgast, die beslist niet voor de muziek gekomen is, vanaf zijn vaste positie aan de bar als antwoord.

“Waarom moet je toch elke vrijdag dit soort fukking slechte bandjes in je tent halen?” vraagt hij aan de barkeeper.

“Is toch leuk die jonge mensen een kans te geven. Trouwens, d’r mag hier wel wat meer volk binnenkomen dan alleen jullie, hoor.”

“Ja vetpot vanavond, Bert,” lacht de stamgast, “drie meissies die samen één spaatje drinken en een clubje pubers die straks over je wc heen kotsen.”

Ook de andere stamgasten moeten lachen.

“En dat bandje drinkt nog eens gratis ook. Ik zeg je wat. Als je ons hier het bier voor de halve prijs geeft, drinken we drie keer zoveel. Dan verdien je nog meer en heeft niemand deze herrie aan z’n hoofd.”

“En dan krijgen we ook niet van die flippo’s binnen die denken dat ze in de Matrix spelen,” vult de dikke buurman van de eerste stamgast aan, terwijl hij spottend naar Hart kijkt. Als Hart niet reageert, schuift de kale vetzak zijn lijf van zijn kruk en gaat hij achter Hart staan.

“Hee, mister Meetriks,” spreekt hij met een overdreven Hollands accent tegen Hart. “Joe deensjeros men, hè?!”

Hart kent deze zeiktypes. Ze hangen aan de bar alsof het hun moeders borst is en beschouwen het café als hun eigen woonkamer. Iedereen die daar niet minstens zeven dagen per week komt is bij voorbaat ongewenst. En Hart kent het effect dat zijn zonnebril heeft als hij hem binnen draagt. Hart ziet er inderdaad een beetje uit als een tough guy uit een film. Zwart haar, waarvan vaak een paar sprietjes losjes over zijn voorhoofd en ogen vallen, een mooi mannelijk gezicht, stevige kaaklijn, fraaie neus, mannelijke mond. Hij draagt haast altijd een lange, groene jas over zijn donkere kleding. Hart is dertig. Hij heeft een goed, sterk lichaam, brede schouders, een klein beetje O-benen die hem een stoere loop geven en de houding van iemand die zich nergens mee bemoeit en zelf ook niet lastig gevallen wil worden.

“Of joe blaaind, hè?!”

Hart draait zich om naar de vette stamgast. Hij trekt zijn zonnebril met een vinger een beetje omlaag en kijkt de man over de rand heen aan.

Kale Jan, zoals de man in het café wordt genoemd, staart een moment lang in Harts ogen en valt dan stil alsof hij gehypnotiseerd is.

“Je biertje wordt koud, vriend,” zegt Hart koel, terwijl hij zijn zonnebril weer omhoog duwt en zich naar de bar draait. Een beetje verdwaasd

draait Kale Jan zich om. Hij loopt terug naar zijn barkruk en hijst zich er weer op. Als hij in één teug zijn glas heeft leeggedronken, lijkt hij weer wat bij te komen. Met een mager lachje om zijn lippen wendt hij zich tot zijn maten.

“Mooie bril. Ik heb er thuis net zo een.”

“Nou, wat vond je ervan?” vraagt Kurt enthousiast als het optreden is afgelopen.

Hart glimlacht. “Niet gek. Jullie worden nog eens wat.”

Kurt lacht. “Je vond het niks.”

Hij werpt een blik op zijn band, die de instrumenten en de apparatuur aan het inpakken is. “Ik weet ook wel dat we knudde zijn. We rammelen aan alle kanten. Maar we hebben er plezier in en misschien als we een paar jaar verder zijn ...” Hart knikt.

“Hee, Bianca,” roept Kurt ineens naar een van de drie vrouwelijke fans die het concert bezocht hebben.

“Ze vroeg zojuist wie dat stuk met die zonnebril was,” fluistert hij snel tegen Hart. Het meisje komt naar de bar gelopen en kijkt Hart brutaal glimlachend aan.

“Ik laat jullie alleen. Ik moet de band helpen met opruimen,” zegt Kurt en hij loopt naar het podium.

“Bied je me iets te drinken aan?” vraagt Bianca als Hart een slok van zijn whisky neemt.

“Wat wil je?”

“Hetzelfde als jij drinkt.”

“Hoe oud ben je?”

“Zeventien. Draag jij altijd die zonnebril?”

“Nee.”

“Jammer. Ik vind hem wel sexy. Ik zou wel met je willen neuken terwijl je ‘m draagt.”

Hart moet lachen. “Weet je moeder dat je zo praat?”

“Mijn moeder zou zelf met je willen neuken als ze je zou zien,” antwoordt het meisje. Even gaan de gesloten oogleden die door de donkere bril verborgen worden open. In een pijnlijke reflex gaan ze echter meteen weer dicht.

“Heb je zin om ergens anders naartoe te gaan?” vraagt Hart. Hij slaat zijn glas achterover en staat op.

Als hij buiten komt, wil Hart in een automatisme de kraag van zijn jas omhoog zetten tegen de koud wind. Maar hij realiseert zich dat zijn jas, nog nat van een regenbui, thuis te drogen hangt. Het kleine kraagje van zijn colbertjasje zal weinig baten tegen de novemberkou.

“Mag ik je ogen nu zien?”

Bianca ligt naast Hart onder de lakens van het hotelbed.

“Ik heb nog nooit zo heerlijk geneukt. Eens kijken of je ook zo goed bent zonder bril.”

Hart draait van zijn rug op zijn zij. Zijn gezicht is naar het meisje toe gedraaid, maar zijn ogen zijn dicht.

“Ik ben beter met.”

Het meisje lacht ondeugend.

“Laat mij dat maar beoordelen.”

Langzaam trekt ze de zonnebril van Harts neus.

“Wel met je ogen open, flauwerik.”

Als Hart is aangekleed, werpt hij een blik op het naakte meisje dat op het bed ligt. Bianca ligt in een diepe slaap met een glimlach om haar mond. Ze ademt heel rustig en regelmatig. Hij trekt het laken over haar naakte lichaam, zet zijn zonnebril op en verlaat de hotelkamer. Bianca zal zich alleen de seks zonder herinneren.

10

Het moet iets met schoonheid of liefde te maken hebben, beseft de twaalfjarige Hart op een ochtend, terwijl hij in bed ligt en naar zijn groene kamer kijkt. Hij houdt beslist niet van groen, hoewel het hem een bepaalde mate van soelaas biedt. Misschien biedt het hem juist wel soelaas omdat hij er niet van houdt. Hij houdt van Freddie, terwijl haar aanblik hem haast vermoordt. De tijger in de dierentuin vindt hij een prachtig dier. Naar hem kijken doet Hart pijn. En hij vindt het een ontzettend gaaf beest. Maar het is geen houden van. Niet zoals bij het fenomeen liefde. Maar hij kent ook schoonheid die hem geen pijn doet. Dat is wanneer hij muziek beluistert. Die schoonheid brengt alleen genot. Behalve als de muziek hem aan Freddie laat denken.

Op de blindenschool wordt dikwijls gediscussieerd over schoonheid en daarmee ook over de schoonheid van de voor zienden zichtbare wereld. Men probeert de schoonheid van beelden te begrijpen via de schoonheid van geluid of bijvoorbeeld de schoonheid van iemands karakter.

Schoonheid wordt vaak gedefinieerd als een gevoel van perfectie dat iemand subjectief toeschrijft aan iets dat zich meestal buiten hemzelf bevindt. Soms wordt het beschreven als een gevoel van harmonie en gelukzaligheid dat iemand ervaart bij het geraakt worden door het

schone of als een gevoel van liefde voor iets. Voor wat muziek aangaat, kan Hart dat allemaal navoelen. Maar voor wat de beelden aangaat die Hart ziet, zo lijkt er bijna een veel perfectere en simpelere definitie van schoonheid te bestaan; wat het meeste pijn doet is het mooiste. Wat mooi is, doet pijn. Wat lelijk is, doet minder pijn. Het enige dat zich aan deze definitie onttrekt, omdat het helemaal geen pijn doet, is Harts groene knikker. Hart voelt niet een zodanig grote afkeer van dat groen, dat het pijnloze dat ervan uitgaat verklaard zou kunnen worden door een volledig gebrek aan schoonheid. Nee, de knikker is een mysterie voor hem.

Al vaak heeft Hart nagedacht over de mogelijke reden waarom sommige beelden hem meer pijn doen dan andere. Maar pas nadat hij Freddie heeft leren kennen, is hij echt gaan nadenken over schoonheid en pijn. Hij is namelijk gaan nadenken over meisjes. Ze zijn hem al eerder opgevallen natuurlijk. Nooit zo heftig als Freddie. Maar hij weet dat hij meisjes mooi vindt. Meisjes doen hem de laatste tijd meer pijn dan jongens. Het lijkt alsof dat vroeger niet zo was. Meisjes steken hem de ogen uit met de bewegingen van hun lichaam, met hun oogopslag en hun maniertjes. Hart weet dat jongens meisjes behoren aantrekkelijk te vinden. En andersom. En dat gegeven beangstigt hem. Hij voelt dat hij naar hen begint te verlangen. En hij beseft dat ze hem pijn zullen doen, maar dat hij niet zonder hen zal kunnen.

“Mijn moeder zegt dat ik heel erg mooi ben,” zegt Freddie vrolijk tegen Hart, terwijl ze naast elkaar door het schoolpark lopen.

“Maar voor een blinde is dat natuurlijk raar om te horen. Ik ben iets waarvan ikzelf niet kan weten dat ik het ben. En wat zou het ook uitmaken of ik lelijk was? Ik wil later alleen maar met een blinde man trouwen. Stel je nou eens voor dat ik met jou zou trouwen.”

Harts hart springt over van de schrik en de opwindings. Freddie met hem trouwen ...

“Jij zou helemaal niet weten of ik mooi of lelijk zou zijn. Dus is het volkomen onbelangrijk. En ook hoe jij er uit ziet. Het gaat er toch om hoe we zijn?! Niet dan? Mijn moeder zegt dat het belangrijk is er netjes en mooi uit te zien. Omdat je ook te maken hebt met mensen die je wel kunnen zien. Maar dat is toch onzin. Natuurlijk moet je wel netjes zijn. Dat is een kwestie van hygiëne. Maar voor de rest hoef je toch niet mooi te zijn. Je gaat toch ook niet je stem oefenen zodat die mooi klinkt, omdat andere mensen je horen. Ik denk dat kunstenaars zich maar moeten bezig houden met wat mooi of niet mooi is en dat wij gewoon

onszelf moeten zijn. Misschien ben jij wel hartstikke lelijk. Maar ik vind je toch aardig.”

Hart glimlacht. Even werpt hij een blik op Freddie, om daarna zijn gezicht in een vreemde grimas samen te trekken. Op Freddie's verhaal heeft hij niets te zeggen. Het onderwerp schoonheid houdt hem te zeer bezig om een simpele mening over te hebben. Op de blindenschool wordt vaak over kunst gepraat. Kunst is schoonheid, dat wordt de kinderen geleerd. Maar Hart weet ook dat lang niet iedereen dezelfde kunst mooi vindt.

11

Die avond staat Hart voor de spiegel die in de gang hangt en kijkt hij naar zichzelf. Is hij mooi? Is hij lelijk? Zijn aanblik doet hem pijn. Best wel flink pijn. Betekent dat dat hij redelijk mooi is, of knap zoals men dat noemt? Hij heeft het nooit iemand gevraagd. Zijn ouders hebben hem toen hij klein was wel vaker gezegd dat hij een mooi mannetjes was. Maar de laatste jaren krijgt hij niet zoveel complimenten meer van ze. Hart buigt zich dichter naar de spiegel toe. Het lijkt ineens alsof zijn ogen wat groenigs hebben. Ze waren vroeger toch bruin?! Hij kijkt om zich heen. Nee, niets groens te zien in de gang. Het kan geen weerkaatsing zijn. Hart haalt de knikker die hij steeds bij zich draagt uit zijn broekzak. Hij kijkt ernaar en kijkt dan weer naar zijn iris. Het lijkt wel alsof de kleur van de knikker op zijn ogen begint af te geven. Het is hetzelfde groen dat hij in zijn oog ziet. Er is alleen één belangrijk verschil. Het groen van de knikker voelt pijnloos aan, terwijl als hij in de spiegel naar het groen van zijn ogen kijkt, doet het wel pijn. Zou het komen door de reflectie? Nee, als hij via de spiegel naar de knikker kijkt, is het even pijnloos als wanneer hij er direct naar kijkt. Misschien is het groen in zijn ogen slechts een laffe imitatie van het echte groen. Nee, in zijn eigen aanblik zal hij geen rust vinden.

Hart sluit zijn oogleden en loopt de gang door en de trap op naar zijn kamer. Even kijkt hij rond. Nee, de verschillende groenen die zijn kamer kleuren zijn anders dan het groen in zijn ogen. Wat zou het betekenen dat zijn ogen de kleur van de knikker aannemen? Ach, misschien verbeeldt hij het zich wel.

Als kunstwerken bijzonder mooi zijn, dan zou hij ze moeten mijden als de pest. Net als Freddie. Die hij dus opzoekt wanneer hij maar kan. Hart weet dat er in Nieuw Rotterdam een paar musea zijn. Zijn ouders zijn er

wel vaker naartoe geweest. Morgen is het zaterdag. Hij zou erheen kunnen gaan.

Hart heeft een bijzondere methode om door de stad te fietsen. Hij knippert steeds eenmaal snel met zijn ogen en houdt ze vervolgens dicht tot hij op een punt komt dat in zijn geziene beeld niet duidelijk aanwezig was of totdat hij een geluid hoort dat hem alert maakt op een veranderende situatie. Mensen die hem met zijn ogen dicht zien fietsen, denken dat hij gek is. Maar Harts methode is tot op zekere hoogte redelijk veilig.

Hart ziet de brede straat met aan de kant geparkeerde auto's. Hij ziet wandelende mensen op de stoep. Hij ziet het kruispunt met stoplichten een eind verderop. Hij verwacht geen grote veranderingen in de tijd dat hij het traject afgelegd zal hebben en slaat het beeld op in zijn geheugen, zonder dat hij daarvoor iets hoeft te doen. Als hij bij het kruispunt aankomt, slaat hij rechtsaf. Even kijkt hij terwijl hij de bocht om gaat. Hij rijdt zo steeds een stuk verder op basis van de foto die hij aan het begin van elk stuk weg gemaakt heeft. Na een half uur geconcentreerd fietsen is hij bij het museum.

Hij loopt een willekeurige zaal in en gaat zitten op een bankje midden in de ruimte. Met zijn ogen gesloten. Dan opent hij ze een tel en bekijkt hij het schilderij dat aan de muur hangt. Als hij ze weer sluit, knijpt hij zijn wenkbrauwen naar beneden, zodat zich diepe plooien tussen de wenkbrauwen vormen. Nogmaals opent hij zijn ogen om het schilderij te bekijken. Het meisje op het schilderij is heel erg mooi. Niet zo mooi als zijn Freddie, maar ze komt toch in de buurt.

Het is het schilderij *De baadster* (na het bad) van August Renoir waarnaar Hart kijkt. Het stelt een jong meisje voor dat tot boven haar knieën in het water van een vijver staat. Ze is naakt. Ze buigt zich licht voorover, houdt één arm gebogen en drukt haar rechterhand tegen haar linkerborst. Een vlecht van haar lange haar hangt over haar linkerschouder tot in haar hand. De andere borst is bloot. Haar linkerhand rust tegen de zachte driehoek tussen haar benen zonder deze te bedekken. Met het hoofd enigszins schuin en haar ogen gesloten lijkt het meisje stil van haar eigen strelingen te genieten.

Hart houdt zijn adem in. Hij heeft zich Freddie nog nooit naakt voorgesteld. Maar nu hij dit wezen in al haar heerlijkheid zo ziet, kan hij niet anders dan zich realiseren dat zijn Freddie minstens zo naakt moet zijn onder haar kleren. En waarschijnlijk nog mooier. Hart staart naar het schilderij, naar het gezicht van de badende nimf, langer nog naar haar

blote schouder, eindeloos langer naar haar prille maar toch al welgevormde borsten, naar haar zachte buik, haar ronde heupen en wat een eeuwigheid moet zijn naar het plekje dat doorschijnt tussen de duim en vingers van haar linkerhand. De pijn raast door Harts hoofd als een wervelwind. Maar hij slaat er geen acht op. Hij kan er alleen maar aan denken dat hij dit wil zien. Hij wil dit in het echt zien. Hij wil sterven als het moet, maar hij brandt vanbinnen als een fakkel van verlangen Freddie zo te zien als de schilder dit meisje moet hebben gezien.

“Je vindt haar mooi, hè?!”

Het is alsof Hart uit een diepe droom wordt gerukt. Hij knijpt zijn ogen instinctief dicht.

“Hahaha, je mag wel naar haar kijken, hoor.”

Het is de stem van een oude vrouw. Dat kan Hart herkennen.

“Het is geen zonde om naar een mooi meisje te kijken. Gelukkig hebben de schilders dat begrepen en weten ze dat het geen zonde kan zijn om een mooi meisje in haar volle schoonheid af te beelden. En ik kan je zeggen, jongeman, Renoir hield van die volle schoonheid als geen ander.”

De vrouw gaat naast Hart op het bankje zitten en kijkt naar het schilderij.

“Weet je dat het jonge meisje op dat schilderij mijn grootmoeder is?”

Hart opent zijn ogen en kijkt de vrouw aan.

“Ik kom hier vaak. Ik vind het mooi om te zien dat mijn oma zo prachtig bewaard is gebleven. Het lijkt wel alsof haar ziel met dat portret is vastgelegd. Ik zou willen dat ik zo voor het nageslacht vereeuwigd was.”

Hart kijkt naar de rimpels in het gezicht van de vrouw. Het is moeilijk voor te stellen dat deze vrouw ooit op zo iemand als het meisje in het schilderij zou hebben geleken.

“Ik was ook mooi, hoor, vroeger,” zegt de vrouw, die Harts gedachte gelezen lijkt te hebben. “Hou je van kunst? Je lijkt me een beetje rare jongen, als ik dat mag zeggen. De meeste jongens van jouw leeftijd zitten niet in een museum naar een schilderij te kijken. En ze zitten al helemaal niet met zo’n intensiteit naar een schilderij te staren.”

Hart weet niet goed wat hij moet zeggen. Hij kijkt naar de grond tussen zijn voeten.

“Eh, ik, eh, ben eigenlijk slechtziend. Ik zie haast niets.”

“Hahahahaha.”

De oude vrouw lacht zo hard, dat de stilte in de museumzaal met een hamer aan stukken geslagen wordt.

“Maak me toch niets wijs. Jij bijna niets zien. Hahaha. Zoals jij naar dat schilderij zat te ogen, zo heb ik nog nooit iemand meegemaakt. Neem

me niet kwalijk hoor, maar ik kom hier al heel wat jaren een paar keer per week. Ik heb al ongelooflijk veel mensen gezien die mijn oma hebben bekeken. Jij verslond dat schilderij gewoon met je ogen, jongeman. Niks mis mee hoor, helemaal niks. Maar jij zou me nog kunnen vertellen hoeveel haartjes mijn oma op haar poesje had. Hahaha.”

Hart voelt dat zijn wangen rood worden van schaamte.

“Nou ja, ik ga naar de blindenschool. Maar ik kan wel zien, eh, ik bedoel, het is een beetje ingewikkeld.”

De oude vrouw neemt Hart aandachtig op. Als ze zijn kin omhoog duwt en hem recht in zijn ogen kijkt, schrikt ze duidelijk.

“Jij hebt hele bijzondere ogen.”

Als ze haar hand laat zakken, trilt deze helemaal.

“Er is iets met jou aan de hand. Ik heet Cécile. Ben je echt in kunst geïnteresseerd of gaat het je om het mooie meisje op het schilderij?” vraagt de oude vrouw aan Hart als ze merkt dat hij niet over zijn ogen wil praten.

“Ik wil meer weten over de schoonheid van kunst,” antwoordt Hart. Op het moment dat hij dat zegt, vindt hij zijn antwoord wel een beetje onnozel klinken. Cécile gaat er echter serieus op in.

“Zo, de schoonheid van kunst. Da’s een nobel voornemen voor zo’n jonge kerel. Maar als je het werkelijk meent, wil ik je wel op weg helpen. Ik heb lang kunstgeschiedenis en kunstbeschouwing gedoceerd. Als je wilt uiteraard.”

Hart knikt.

“Uiteindelijk moet je wat de kunst aangaat wel varen op je eigen intuïtie en gevoel voor esthetiek. Maar er is tegelijkertijd heel wat dat je kan leren over kunst. Welke kunst ken je nog behalve het schilderij van Renoir?”

Hart haalt zijn schouders op. “Niets. Dit is het eerste kunstwerk dat ik bekijk. Ik ken wel veel muziek.”

Cécile knikt.

“Dat is een goed begin. We kunnen heel veel vergelijkingen maken tussen muziek en beeldende kunst. Ik heb er al helemaal zin in.”

De oude vrouw kijkt Hart aan en probeert zijn blik te vangen, maar Harts ogen zijn star op de grond gericht.

“Zullen we samen nog wat rondkijken hier?”

“En dit is onze beroemde Piet Mondriaan. Een Nederlandse schilder met wereldfaam. De vaandeldrager van de moderne kunst. Je zult vast al eens van hem gehoord hebben. Eén van de allergrootste kunstenaars van de vorige eeuw.”

Hart opent zijn ogen en kijkt langzaam van de vloer omhoog, langs de muur naar boven tot hij het schilderij ziet. De oude vrouw staat nieuwsgierig naar de jongen te kijken die het tableau I; Compositie met rood, zwart, blauw en geel bekijkt.

“Nou?”

Hart lacht een beetje verlegen. Hij heeft nooit van die Mondriaan gehoord. Maar hij begrijpt ook niet waarom hij van hem gehoord zou moeten hebben. Het schilderij doet hem niet bijzonder veel pijn. Lang niet zoveel als het schilderij van Renoir deed. Hij weet niet zo goed wat hij ermee moet. Als dit één van de allergrootste kunstenaars moet zijn, dan zou zijn hoofd toch moeten barsten van de pijn bij het bekijken van dit schilderij. Maakt deze man dan niet de mooiste kunstwerken van de wereld? Hart weet dat Bach één van de grootste componisten van alle tijden was en dat kan hij goed begrijpen als hij zijn muziek hoort. Die raakt hem diep in zijn ziel. Maar dit schilderij met wat zwarte lijnen en een paar gekleurde vlakken raakt hem niet meer dan de plastic tas van de supermarkt.

Cécile glimlacht.

“Zie je de eenvoud niet, de harmonie en balans van de lijnen, de vlakken en kleuren?”

Hart antwoordt niet.

“Geeft niet. Kijken moet je ook leren. Gevoel voor schoonheid is niet alleen iets dat je van nature bezit, je kunt het ook aanleren en cultiveren. Wie van kunst optimaal wil genieten, moet zich erin verdiepen. Leren wat voor taal de kunstenaar spreekt. De rijkdom van de vele uitingsvormen van de kunst leren kennen. Haar leren appreciëren. Veel mensen die nooit iets met kunst te maken hebben gehad, hebben moeite met Piet Mondriaan. Maar we zullen nog veel kunst zien die op het eerste gezicht vreemd lijkt of betekenisloos. Gaandeweg zul je er een andere kijk op krijgen. Of niet. Je hoeft het niet altijd met me eens te zijn. Maar ik ben ervan overtuigd dat je over enige tijd veel meer mooi zult vinden dan wat je nu mooi vindt en wellicht een aantal dingen die je nu mooi vindt dan lelijk zult vinden. En uiteraard gaat het in de kunst niet alleen om schoonheid.”

Hart kijkt de vrouw een kort moment aan. Ze is aardig. Hij voelt dat hij haar zeer zal gaan mogen. En alles wat ze vertelt, fascineert hem meer dan alles dat hij ooit in zijn leven gehoord heeft bij elkaar.

13

“Je hebt de meest vreemde manier van het doorlopen van een museum die ik ooit gezien heb,” zegt Cécile twee dagen later, als ze een aantal zalen van het Nieuw Rotterdamse Museum voor de Kunsten hebben bezocht.

Inderdaad gedraagt Hart zich anders dan de andere bezoekers die er zijn. Hart werpt bij binnenkomst van een ruimte één blik in de ruimte. Een hele snelle blik. Vervolgens doorloopt hij de ruimte als een blinde. Trefzeker weet hij echter voor elk kunstwerk te gaan staan om dan pas zijn ogen te openen. Hij sluit ze nadat hij het werk betracht heeft en loopt weer met gesloten ogen verder naar het volgende. Cécile legt een hand op Harts schouder.

“Kijk me aan, Hart,” zegt ze dwingend maar vriendelijk.

Hart slaat zijn ogen op en kijkt de vrouw aan. Even gaat er een rilling door het lichaam van de oude vrouw.

“Wil je me niet vertellen wat er met je aan de hand is?”

Een lieve lach ligt om de gerimpelde lippen.

“Dit is de tweede keer dat we elkaar ontmoeten. En de tweede keer dat ik de bijzondere manier ervaar waarop je de kunstwerken en misschien wel de wereld bekijkt. Je hebt heel bijzondere ogen. Ik begrijp dat het daarmee te maken moet hebben. En ik zou heel graag weten waarom je zo kijkt. Misschien zie jij de kunst en de wereld wel heel anders dan ik. Ik zou graag begrijpen hoe jij alles beleeft voordat ik verder ga met je te leren kijken. Want misschien pak ik het wel helemaal verkeerd aan.”

Hart is een moment stil. Hij wil niets liever dan zijn gedachten en zijn gevoelens met deze oude vrouw delen. Maar hij wist tot nog toe niet hoe hij moest beginnen. Eigenlijk had hij gehoopt dat ze hem nog eens naar zijn ogen zou vragen. Hart knikt.

“Goed,” zegt Cécile, “zullen we bij mij thuis een broodje gaan eten? Het praat wat lekkerder in een comfortabele omgeving.”

Voordat Cécile haar tweede ontmoeting met Hart in het museum heeft, heeft ze keurig Harts ouders opgebeld om hen te vertellen over hun eerste ontmoeting, haar interesse om Hart in de schone kunsten binnen te voeren en om hun goedkeuring te vragen. Harts ouders zijn perplex. Hoe

kan hun kijkschuwe zoon ineens in beeldende kunst geïnteresseerd zijn? Maar na een kort overleg met elkaar, stemmen de ouders in met Cécile's plan. Wie weet helpt het Hart wel. In ieder geval zijn ze zelf ontwikkeld genoeg om de kunst een warm hart toe te dragen. En deze vrouw klinkt beschaafd en lijkt uit nobele overwegingen te handelen.

“Doe je jas uit. Ga zitten.”

Hart heeft bij binnenkomst al een blik in de kamer geworpen. De oude vrouw heeft een mooi huis. Een dik decoratief tapijt bedekt de donkere houten vloer voor een groot deel. Naast de ramen hangen fraaie draperieën en overal hangen en staan kunstwerken. Een mooie canapé staat langs de wand tegenover een paar oude stoelen met prachtig houtsnijwerk en een overtrek van chique stof. Even laat Hart zijn inwendig oog over de ruimte gaan. Normaal gesproken slaat hij de informatie die hij nodig heeft om zich door een ruimte te manoeuvreren als niet-visuele informatie in zijn geheugen op, zodat hij zijn weg wel kan vinden maar er niet de pijn van het zien bij ervaart. Als hij echter geïnteresseerd in iets is, houdt hij de visuele beelden vast in zijn hoofd, zodat hij het geziene met zijn ogen dicht langer kan bekijken. Het doet dan weliswaar pijn, maar toch minder dan wanneer hij het met open ogen betracht. Dankzij dit fotografische geheugen krijgt hij ook met zijn ogen dicht een goede indruk van het huis van Cécile. En hij merkt dat het een prettige sfeer uitstraalt.

“Wat wil je drinken, Hart? Heb je zin in een kopje thee?”

Hart knikt. Thee past hier wel. Als Cécile uit de keuken komt met een dienblad, ziet ze Hart keurig stil op de canapé zitten met zijn ogen dicht.

“Ik ben heel benieuwd naar je verhaal.”

Ze schuift een stoel dichterbij Hart toe en gaat zitten. Terwijl ze de thee inschenkt, kijkt ze af en toe gebiologeerd naar de jongen.

“Als ik kijk, krijg ik ontzettende pijn in mijn ogen en in mijn hoofd. En hoe mooier iets is waarnaar ik kijk, hoe meer pijn het doet. Het is dan alsof mijn hoofd ontploft. Ik ben zelfs al eens flauw gevallen.”

Cécile kijkt Hart verbaasd aan. Even flitst de vraag door haar hoofd of haar aanblik Hart pijn doet en of ze dus nog mooi is. Maar dit is niet het moment om met haar eigen ijdelheid bezig te zijn.

“En uitgerekend jij bent op zoek naar de schoonheid in de kunst?

Waarom zou je die kwelling aangaan?”

De jonge Hart haalt zijn schouders op en zwijgt een moment.

“Het mooie trekt me aan. Ik kan het niet laten ernaar te kijken. Ook al doet het vreselijk pijn. Het voelt helemaal warm vanbinnen als ik naar iets moois kijk. En ik wil graag weten wat er zo mooi is aan het mooie.

Ik wil het begrijpen. Misschien ... als ik het begrijp, dat ik het dan kan onthouden zonder het te zien. Begrijpt u?”

Cécile schudt langzaam haar hoofd. “Onthouden zonder te zien?”

“Ja, zoals ik de straten onthoud en het verkeer. Ik weet niet hoe ik dat doe, maar ik onthoud ze zonder dat ik ze in mijn hoofd terug hoef te zien. Maar om dat warme gevoel vanbinnen te krijgen, moet ik het beeld onthouden. Zo is het in het museum ook. Als ik van een schilderij wil genieten, moet ik het zien. Dat kan niet anders.”

Cécile kijkt Hart peinzend aan.

“Ik geloof dat ik het min of meer begrijp. En wat is het mooiste dat je ooit gezien hebt?”

Hart glimlacht verlegen.

“Freddie.”

Cécile’s harde lach klinkt door de kamer.

“Freddie is een meisje neem ik aan en geen poedel? Hahaha. Dus wat dat betreft ben je volkomen normaal. Haha.”

Ze klopt Hart op zijn knie.

“En wat is het lelijkste dat je ooit gezien hebt, dat het minste zeer deed?”

Hart haalt de knikker uit zijn broekzak en laat hem aan de vrouw zien.

“Het is niet dat ik hem ontzettend lelijk vind. Maar als ik ernaar kijk, voel ik helemaal niets. En het komt door de kleur, niet door de knikker zelf. Dat voel ik. Ik heb hem gevonden onder een tafeltje in school.”

Cécile pakt het glazen ding voorzichtig uit Harts hand.

“Dit groen zit in jouw ogen. Weet je dat?”

Hart knikt.

Dan draait ze de knikker om en om en houdt ze hem tegen het licht.

“Ik zie zelf niets bijzonders hieraan. Gewoon een knikker. Hm, vreemd.”

Ze geeft het glazen object terug aan Hart en schenkt de thee nog eens bij.

“En nu wil je dus pijn gaan lijden door je te verdiepen in de schone kunsten.”

Hart knikt.

“Dat is een bijzonder daadkrachtig en moedig plan. Speciaal voor iemand van jouw leeftijd. Ik ben onder de indruk. Al moet ik zeggen dat ik het zelf ook niet zou kunnen accepteren dat mij iets of iemand het recht zou ontnemen het mooie in de wereld te ervaren. De kunst heeft mijn leven verrijkt op een wijze dat ik nooit meer zonder zou kunnen. Natuurlijk ervaar ik geen pijn als ik van kunst geniet. Tenminste niet zoals jij dat ondergaat. Ofschoon soms oude, diepe littekens wel eens opengaan als er, zoals ze dat zeggen, een tere snaar in mij wordt geraakt. Geluk en verdriet liggen soms heel dicht bij elkaar.”

Hart ziet niet hoe de oude vrouw weemoedig naar een ingelijste foto van een jongeman op de schoorsteen kijkt. Dan zucht ze even en kijkt ze weer naar Hart.

“Tja, hoe gaan we dit aanpakken? Jouw ... aandoening, als ik het zo mag noemen, werpt wel een heel origineel licht op het kijken naar kunst. Misschien heb ik al eerder mijn studenten hoofdpijn bezorgd met mijn lessen, maar er is er nog geen flauwgevalle en zover ik weet is er ook nog geen aan dood gegaan. Dus ik wil het misschien even voorzichtig aan doen in het begin.”

Hart glimlacht. “Dat hoeft niet, hoor. Ik heb al mijn hele leven lang pijn. En ik heb nog geen kunstwerk gezien dat zo erg zeer deed als Freddie.” Even flitst Freddie’s beeld door Hart hoofd en doet het hem ineenskrimpen.

“Je bent verliefd op dat meisje. Dat moet enorm zwaar zijn voor jou,” zegt Cécile met een bezorgde uitdrukking op haar gezicht. “Arme jongen.”

Hart glimlacht echter weer.

“Maar het is ook heerlijk. U zou haar eens moeten zien.”

“Weet je wat ik denk, Hart? Ik denk dat er behalve een negatieve kant aan zo’n bijzondere aandoening als jij hebt ook een positieve aan moet zitten. Dat kan haast niet anders.”

“Ik zou niet weten wat dat positieve zou moeten zijn,” antwoordt Hart sip. “Ik zou liever gewoon van mooie dingen genieten zoals u dat doet.” De oude vrouw buigt zich voorover en legt haar beide handen op Harts knieën.

“Je bent nog heel jong. Wie weet wat er nog allemaal in jouw leven gaat gebeuren? Wie weet over welke talenten jij beschikt, ondanks of juist dankzij die merkwaardige ogen van je. Een gebrek aan iets wordt heel vaak gecompenseerd door een rijkdom aan iets anders.”

Hart doet even zijn ogen open om de vrouw aan te kijken. Hij ziet het rode haar dat in een bol omhoog gestoken is boven een sproetig gezicht dat uitstraalt dat Cécile zowel een lief mens is als een vastberaden dame.

“Hopelijk doet het niet te zeer pijn om naar mij te kijken.”

Ze moet lachen om haar grap. Hart moet ook lachen.

“Nou, u doet best wel pijn.”

“Ah, jouw Freddie kan blij zijn met zo’n charmante heer. Jij weet wat een vrouw wil horen. Haha.”

“In deze kamer staan alle boeken over kunst die ik bezit. Ik weet niet of je houdt van boeken lezen.”

“Niet zo,” antwoordt Hart, terwijl hij een blik werpt op de talloze ruggen die keurig naast elkaar over diverse boekenkasten verspreid staan of op rommelige stapels door de hele ruimte heen op de grond liggen. “Pfff, dat zijn er veel.”

“Je hoeft ze niet allemaal door te kijken. Weet je wat we misschien kunnen afspreken? We komen elke week twee keer bij elkaar, in een museum of een galerie of gewoon lekker thuis. En wanneer jij maar wilt langskomen, bel je me en als ik tijd heb, kom je.”

Hart knikt blij. Hij heeft er ontzettend veel zin in.

“Kom, we smeren een paar broodjes in de keuken.” Cécile duwt Hart de kamer uit. “Ik heb gisteren een paar heerlijke zongedroogde tomaten in olie en knoflook geweekt. En ik heb nog geitenkaas en gepeperde worst liggen. Vindt je eten mooi?”

“Niet zo,” antwoordt Hart weer.

“Niet zo, niet zo. Jongen? Ik ben bang da je nog heel wat moet leren. Voordat ik met je klaar ben, zal eten jou aardig pijn doen. Je bent gelukkig geen mietje. Ik heb trouwens wat voor je gekocht.” Cécile overhandigt Hart een pakje. Als Hart het uitpakt, ziet hij dat het een zonnebril is met groene glazen.

“Ik heb gezocht naar een kleur die een beetje bij jouw groen in de buurt komt. Het is natuurlijk niet het groen van je knikker, maar misschien geeft het je ogen wat rust.”

Hart zet de bril op en kijkt de kamer rond. Hij heeft al eerder, toen hij klein was, een zonnebril geprobeerd, maar de pijn werd maar voor een te verwaarlozen deel afgezwakt. Hij sloot altijd liever zijn ogen helemaal. Dat gaf hem meer rust.

“Hij staat je fantastisch. Vet, zoals ze tegenwoordig zeggen.”

Hart glimlacht. Hij wil Cécile’s geschenk niet afkraken.

“Het helpt best wel een beetje. Als ik zo door de groene glazen kijk, wordt de wereld er in ieder geval een beetje minder mooi op. En dat is al niet slecht.”

“Nou, je kunt hem anders altijd nog gebruiken als je niet wilt dat mensen zien dat je je ogen gesloten hebt,” reageert Cécile, die best heeft opgemerkt dat haar cadeau niet het door haar gewenste effect sorteert.

“Hart, ik wil je één ding vragen. Zullen we altijd volledig open en eerlijk met elkaar zijn? Ik ben te oud om mijn tijd te verdoen met beleefdheidsspelletjes of leugens. En ik ben jong genoeg om alles bij zijn naam te noemen. Ik ben geen preutse oude dame. Misschien heb jij op

jouw leeftijd wel dingen waarover je te beschaamd bent te praten, maar je kunt bij mij overal mee aankomen. We zullen wellicht in onze kunstbeschouwing kunstwerken tegenkomen die jou confronteren met zaken waar je nog niet helemaal aan toe bent. Maar daar kunnen we het dan over hebben of we gaan verder naar andere kunstwerken. Ik vind onze samenwerking fascinerend. Ja, ik noem het eerder samenwerking dan onderwijs, want ik ben van plan jou evenzeer te bestuderen als jij de kunst gaat bestuderen.”

“Ik ga met jou niet alleen de beeldende kunst bekijken, we gaan binnenkort samen koken,” zegt Cécile als Hart en zij hun broodjes op hebben. “Ik ga jou laten zien hoe intens mooi een heerlijk gerecht is, vooral als je het met de gepaste liefde voor de ingrediënten toebereid hebt. Je moet de liefde voor het leven leren kennen. Schoonheid is liefde moet je weten. Als je het leven lief hebt, hou je van alles wat heerlijk is. En alles wat heerlijk is, zul je dan automatisch mooi vinden.”

“Denk je dat ik ooit iets mooiers zal zien dan Freddie?”

Cécile is een moment stil.

“Er bestaan verschillende vormen van liefde, zoals je ongetwijfeld nog zult ervaren. De eerste liefde in iemands leven is vaak heel puur en fris. Als een zeewind. Maar er bestaan ook liefdes die langzaam groeien en steeds sterker worden, die zich in je wezen wortelen als een gigantische eik. Er zijn de liefdes die je van je sokken gooien als een wilde storm. En er bestaat de vleselijke liefde, die soms niet minder heftig is dan de liefde van het hart. Het object van je liefde zal in jouw ogen de schoonheid bezitten die past bij de wijze waarop je haar lief hebt. Ik weet niet hoe zich dat bij jou zal manifesteren. Ik weet niet hoe gepassioneerd jouw ziel is en op hoeveel manieren jij pijn kunt lijden. Ik weet dat de mens op velerlei manieren en in velerlei gradaties pijn in zijn hart kan voelen. Terwijl een migraine meestal maar één soort pijn is, die hoogstens wat meer of wat minder heftig kan zijn. Ik weet niet of jouw ogen als een thermometer werken. Dat je pijn als het kwik op of neer gaat bij het zien van meer of minder schoonheid. Dat kun jij alleen weten. Ervaar je het zien van jouw Freddie, behalve dat het intenser zeer doet, ook anders dan het zien van iets anders moois?”

Hart haalt een moment lang het beeld van het meisje voor zijn geestesoog. Dan denkt hij aan de mountainbike die hij tegen een etalage heeft zien staan.

“Ik geloof het wel. Ik weet niet. Meestal probeer ik niet teveel naar mooie dingen te kijken.”

“Je probeert natuurlijk te vermijden dat je lijdt. Dat begrijp ik. Maar ik denk dat je oud genoeg bent om jezelf te gaan ontdekken. Jouw kwaal is een deel van jezelf, een bijzonder wezenlijk deel. Je zult op zoek moeten gaan naar die pijn. De verschillende soorten onderscheiden, als die er zijn. Als je de kunst wilt onderzoeken, zul je merken dat ook dat een gebied is dat rijk is aan variatie. Je moet je intuïtie gebruiken om erachter te komen hoe elk kunstwerk je wil laten genieten op een manier die bij dat kunstwerk hoort. Ik kan niet anders dan geloven dat ook jouw pijn vele gezichten kent bij de vele gezichten van schoonheid.”

Even zwaait Cécile met haar handen in de lucht.

“Maar ik draaf door. Je moet het me vergeven wanneer ik me af en toe te zeer met jouw leven ga bemoeien. Dat is een slechte karaktereigenschap van me. Tja, onderwijzers blijven onderwijzers. Maar ik ben gewoon hartstikke nieuwsgierig naar jou en ik geloof dat een mens zowel gepassioneerd met zijn talenten als met zijn tekortkomingen moet omgaan. Als pijn een deel van je leven is, dan moet je je niet erdoor laten neerhalen tot je in een poel van ellendigheid wegdrijft, maar je moet het gebruiken om jezelf te definiëren. En dan moet je verder met wie je bent. Dan ga je op reis op je levenspad. Je kunt niet met gesloten ogen door het leven gaan. En dit bedoel ik louter figuurlijk. Je hoeft niet de hele tijd pijn te lijden natuurlijk door je ogen constant maar open te houden. Je mag je oogleden gerust gesloten houden. Ook blinde mensen zien, op hun manier. Als je maar nieuwsgierig bent.” Cécile glimlacht naar Hart. “Maar dat ben je wel. Anders zaten we hier nu niet. We moeten dus je nieuwsgierigheid gaan belonen met nieuws. En het zal je verbazen hoeveel nieuws de kunst voor jou in petto heeft.”

“Francesco di Motta,” leest Cécile hardop voor uit het boek dat ze open op de tafel heeft gelegd. “De kruisafname van Christus.”

Hart heeft haar verteld dat hij alleen braille kan lezen.

“Ik zou je toch graag gedrukte en geschreven letters en cijfers willen leren lezen en schrijven, Hart. Je kunt in principe al lezen. Je hebt alleen andere symbolen voor de letters en cijfers die ik gebruik. Dus het is een beetje als een andere taal leren, alleen makkelijker. Of je nou met puntjes werkt of met gekke slingers van inkt, het alfabet heeft maar zesentwintig delen. Als je het eenmaal kunt, kun je het altijd gebruiken. Je hoeft van mij geen hele boeken te lezen.”

Hart knikt.

“Goed dan, je zult snel leren. Dat zie ik aan je.”

Cécile staat op, pakt een mapje uit een kast en gaat weer naast Hart zitten.

“Hart, ik wil je nu een paar foto’s laten zien van steeds twee kunstwerken. En ik wil graag dat jij me vertelt welk jij het mooiste vindt. Okee?”

“Ja.”

“Dit is een reproductie van een schilderij van Joseph Mallord William Turner, genaamd Het slavenschip. En dit is een reproductie van Bob Ross, genaamd Sea Sunset.”

Hart bekijkt kort de twee prenten. Die van Turner vindt hij eigenlijk maar rommelig en vlekkerig. Die andere is veel duidelijker, veel herkenbaarder. Hij vraagt zich af hoe hij zelf zo’n zonsondergang zou beleven als hij hem in het echt zou zien. Ja, in ieder geval vindt hij dat tweede schilderij veel aantrekkelijker.

“Dit.”

Hart wijst met zijn vinger de Bob Ross aan.

“Hmm,” zegt Cécile slechts, terwijl ze de volgende twee prenten voor Hart neerlegt. De ene laat een sculptuur zien van Gianlorenzo Bernini, een mannelijke figuur waarvan de armen en het hoofd ontbreken. De andere toont een volledige figuur waarvan de maker onbekend is, maar die wordt toegeschreven aan een van de beduidend minder getalenteerde leerlingen uit het atelier van Bernini. Enigszins onzeker geworden door het hmm van zijn lerares, kijkt Hart nu iets langer naar de twee foto’s.

“Weer nummer twee?”

Cécile kijkt hem wat geïrriteerd aan.

“Jij moet het zeggen. Je moet mij niet vragen. Goed, ik weet genoeg op dit moment.” Ze zucht diep. “Jammer. Ik had gehoopt dat jouw speciale aandoening een speciaal talent met zich mee zou brengen. Dat de pijn die je ergens bij voelt als een perfecte graadmeter zou werken voor de existentie van schoonheid. Eigenlijk vermoedde ik al dat dat niet het geval was toen we de Mondriaan in het museum bekeken. Maar ja, in feite bestaat zoiets als absolute schoonheid ook niet. Hoe zou er dan iemand kunnen bestaan die feilloos absolute schoonheid zou kunnen herkennen?”

Cécile klapt in haar handen. “Niet getreurd. Jouw zicht op kunst is even ontoereikend en ongeschoold als je mag verwachten van iemand van jouw leeftijd die nog nooit met kunst in aanraking is gekomen. Jij voelt dus meer pijn bij het bekijken van iets dat ik absoluut van minder kwaliteit acht dan van iets dat ik verre superieur vind. Is dat zo? Heb je

meer pijn gevoeld bij het bekijken van de nummers twee die ik je liet zien?”

Hart knikt beduusd. Hij heeft klaarblijkelijk beide keren verkeerd gekozen.

“Zonde. Puur zonde jongen, om bij het zien van een Bob Ross pijn te voelen. Geen slecht woord over de man zelve, maar wat hij maakt mag kunst noch schoonheid genoemd worden. En eer wij een paar maanden verder zijn, zul je helemaal begrijpen wat ik bedoel of we hebben al onze tijd samen verknoeid. Althans voor wat het gebied van de kunst aangaat.”

“Kijk naar dit voor jou waarschijnlijk redelijk oninteressant alledaags tafereel van Vermeer. Een vrouw die een kan melk uitschenkt. Niet erg indrukwekkend voor een twaalfjarige jongen. Maar kijk nu eens wat beter, kijk eens naar de hand van de vrouw, hoe gracieus die is, hoe sierlijk, en naar het tapijt op de tafel. Kijk eens van dichtbij. Is dat niet mooi van kleur en mooi geschilderd? Heb je zelf wel eens getekend? Probeer zelf eens een hand te tekenen, je eigen hand en kijk dan nog eens naar het schilderij.”

Hart merkt dat hoe meer Cécile zegt hoe meer zijn hoofdpijn toeneemt.

“Kijk eens naar het spel van licht en donker, naar de bogen en de pilaren in het ‘kerkinterieur’ van Emanuel de Witte. Kijk voorbij het onderwerp.”

“Is het onderwerp dan niet belangrijk?”

Cécile legt het boek opzij.

“Soms wel, soms niet. Er zijn kunstenaars die meer met het beeld zelf bezig zijn, met de compositie of de toetsen. Anderen geven de inhoud of het onderwerp het meeste belang. Hoe zit dat als jij kijkt? Bijvoorbeeld als je een ruimte vol mensen en dingen ziet, hoe beleef jij dat beeld?”

Hart denkt aan de dag dat hij met zijn ouders naar een concert van Bach was geweest in de chique Concerthal. Zijn ogen hadden over de wachtende mensen gezwaaid en langs de kroonluchters en de hoge ramen en de grote boeketten met bloemen.

“Het is een beetje,” begint Hart aarzelend, “alsof mijn ogen met een potlood alles overtrekken. Ze tekenen razendsnel een lijntje precies om de mensen heen, zo langs iedereen door de hele ruimte. En dan loopt dat lijntje verder over hun gezichten, hun ogen, neus en mond en over hun kleren en verder door de ruimte heen over de lampen en de gordijnen en zo wordt alles afgetekend. Alleen is het niet alsof de scherpe punt van het potlood over een foto van die ruimte met mensen tekent, maar hij

krast omgedraaid over mijn ogen. Heel scherp en diep. Ik moet soms denken aan iets wat ik wel eens gezien heb. Dat was een ding met allemaal spijkertjes erin. En als je je hand ertegen drukte, gingen de spijkertjes daar waar je hand drukte, verder en minder ver weg en zag je dus een afdruk van je hand. Of van je gezicht als je het met je gezicht deed. Zo voelt het als ik kijk. Als ik naar jou kijk voelt het alsof mijn ogen in de naaldjes van jouw beeld gedrukt worden.”

“En het zijn blijkbaar hele scherpe, fijne naaldjes,” vult Cécile meevoelend aan.

Hart knikt. “Als ik kijk naar iets speciaals, voelt dat soms extra pijnlijk aan.”

“Dus in eerste instantie kijk je naar het beeld en vervolgens krijgt dat beeld inhoud.”

“Ja, maar bij Freddie was er meteen inhoud.”

“Dat begrijp ik. Jouw Freddie is natuurlijk heel bijzonder. Toen ik mijn man zaliger voor het eerst zag, was het ook liefde op het eerste gezicht. Alsof een pijl recht in mijn hart werd geschoten.”

“Is hij al lang dood?”

“Al vijftig jaar. Ik was vijftien. We waren drie jaar getrouwd. Hij is altijd mijn grote liefde gebleven. Oh, ik heb wel van het leven genoten, hoor. Ik ben geen muurbloempje. Ik heb mannen gekend en liefgehad. Maar zoals ik al zei; je hebt verschillende soorten liefde.”

Als Cécile ziet dat Hart wat pips ziet, kijkt ze hem verontrust aan.

“Gaaf het met je.”

Hart zucht. “Ja, ja het gaat wel. Maar in de afgelopen paar weken heb ik veel gekeken. Het lijkt wel of ik meer gekeken heb dan in mijn hele leven bij mekaar. Ik ben moe.”

“Ach, jongen.”

Cécile gaat achter Hart staan en begint zijn slapen zacht te masseren.

“Ik heb het gevoel dat mijn ogen dichtgroeien. En toch zie ik niet minder.”

Verbaasd kijkt Cécile bovenop het hoofd van haar leerling.

“Je bedoelt dat je oogleden dichtgroeien?”

“Nee, mijn ogen.”

Cécile buigt zich schuin langs Harts linkerschouder.

“Kijk me eens aan.”

Als Harts oogleden opengaan, ziet Cécile meteen wat Hart bedoelt. Ze heeft hem nog niet eerder van zo heel dichtbij in de ogen gekeken.

Meestal kijkt de jongen haar niet rechtstreeks aan.

“Het lijkt inderdaad alsof er een groen vliesje over je pupil ligt,” zegt Cécile zorgelijk. “En je zegt dat je niet slechter bent gaan zien?”

Hart knikt.

“Vreemd. Zou je niet naar een oogarts toe moeten?”

Hart schudt zijn hoofd. “Ik heb al zoveel oogartsen gezien en onderzoeken gehad. Ze weten helemaal niks.” Hart sluit zijn ogen.

“Maar zou je mijn slapen nog eens willen wrijven? Dat was lekker.”

Zonder nog een woord te zeggen, richt Cécile zich weer op en gaat ze verder met haar massage.

“Weet je wat?” zegt ze even later. “We bellen je ouders op dat je hier blijft slapen. We zeggen dat ik je morgen terug naar huis breng. Ik ga je hele lichaam masseren. Je gaat dan in een lekker warm bad met kalmerende oliën en ondertussen maak ik een bed voor je klaar.”

Een kwartier later ligt Hart op een matje uitgestrekt in de logeerkamer. Hij ligt op zijn buik en is naakt op een handdoekje na dat zijn billen bedekt. Hoewel hij zich niet helemaal op zijn gemak voelt in deze situatie, vindt hij het ook wel een beetje spannend.

“Lig je lekker?” vraagt Cécile als ze de kamer binnenkomt. Ze draagt een donkerblauwe trainingsbroek en een wit T-shirt. In haar hand houdt ze een flesje olie. Ze knielt naast Hart neer en trekt de handdoek weg die Harts laatste gevoel van bescherming belichaamde en hangt hem over een stoel. Even bekijkt ze het jongenslichaam bewonderend van boven naar beneden.

“Jij mag er wezen, jongeman. Je hebt een heel mooi lichaam.”

Harts wangen worden rood.

“Je hoeft niets te doen, behalve je te ontspannen. Probeer nergens aan te denken.”

Hart probeert gevolg te geven aan Cécile’s instructie, maar hij kan het niet helpen dat zich tussen de mat en zijn onderbuik zijn geslachtsdeel steeds meer met bloed vult. Hij is jong en hoewel hij weet dat Cécile zijn oma zou kunnen zijn, prikkelt deze situatie, waarin hij naakt is en in het gezelschap van een vrouw, zijn seksuele driften. Zijn enige redding is het feit dat hij op zijn buik ligt. Maar wat als Cécile hem dadelijk vraagt zich om te draaien? Dan zwiept zijn geslacht zo de lucht in.

“Ben je wel ontspannen?” vraagt Cécile, als ze merkt dat Hart er erg stijf bij ligt. “Misschien vind je het een beetje raar hier zo naakt te liggen, maar ik beloof je dat je er zo aan gewend zult zijn.”

Tien minuten later zweeft Hart weg onder de vakkundige handen van de oude vrouw. Hij voelt hoe al zijn spieren zich ontspannen en het bloed

uit zijn geslachtsdeel weer langzaam terugvloeit naar de rest van zijn lichaam. Als ze hem vraagt zich op zijn rug te draaien, is zijn mannelijkheid gekrompen tot een mooie maat. Hart merkt niet eens dat hij nu open en bloot toont waar hij zich normaal voor zou hebben geschaamd. Het voelt nu heel natuurlijk dat Cécile hem zo ziet en hem bijna overal aanraakt.

“Hoe gaat het met je hoofdpijn?” vraagt Cécile als ze klaar is met de massage.

“Helemaal weg,” antwoordt Hart glimlachend. “Ik ben nog nooit zo aangeraakt. Ik wist niet dat er zoiets bestond.”

“Teveel mensen worden niet gemasseerd. Het is naar mijn mening misdadig dat we ons lichaam zoiets onthouden. Masseren en gemasseerd worden zou een verplicht vak op school moeten zijn. Je lichaam is ontzettend gevoelig voor aanraking. Daar niet aan toegeven is net als niet kijken, luisteren of proeven. Wat dat betreft leven we in een achterlijke cultuur. Okee, Hart, blijf jij maar even liggen. Ik ga je bad laten vollopen.”

15

Als Hart die ochtend wakker wordt in Cécile's logeerkamer, voelt hij dat zijn erectie de dekens bij zijn middel optilt. Zijn gedachten gaan uit naar Freddie. Naar haar gezicht, haar hals. Hij ziet voor zich hoe ze haar truitje langzaam omhoog trekt over haar hoofd. Glassplinters worden ondertussen in Harts hersenmassa gedrukt. Zijn hand beweegt echter ritmisch door onder de dekens. Sinds Hart de bevrediging van zijn seksuele lusten heeft ontdekt, betaalt hij die zware prijs. Maar de lust is onbeheersbaar voor de jonge Hart en het beeld van de naakte Freddie is het voedsel voor zijn bevrediging. Als Hart klaarkomt, zijn zijn innerlijke oogbollen uit hun kassen gesprongen van pijn. En Hart vraagt zich af hoe hij hier in godsnaam mee moet leven. Hoe kan hij de liefde en de lust in zijn bestaan een plaats geven als zowel de ene als de andere hem telkens haast vermoordt?

“Hart, ben je wakker?”

Zacht klopt Cécile aan Harts deur. Hij schrikt van de plotselinge inbreuk op zijn overpeinzingen.

“Eh, ja, eh ...”

Hij voelt de nattigheid die zijn zelfbevrediging in het bed heeft aangericht. Als het allemaal maar weer opgedroogd is voordat Cécile het

bed gaat verschonen, denkt hij paniekerig. Waarom had hij nou niet kunnen wachten tot hij weer thuis was?

“Kom je zo naar beneden? Het ontbijt is klaar. Je hebt trouwens nog genoeg tijd om even te douchen. Een handdoek ligt klaar.”

Hart hoort hoe Cécile de trap af loopt naar de keuken. Hij staat op, trekt zijn onderbroek en broek aan en loopt de gang op.

“Hoe gaat het met je?” vraagt Cécile vriendelijk als Hart heeft plaatsgenomen aan de ontbijttafel.

In één blik heeft hij het aanbod gescand en met zijn ogen dicht pakt hij feilloos een croissant, hij snijdt hem doormidden, smeert er vervolgens boter en jam op en begint hem te verorberen.

“Goed hoor,” weet hij nog net op tijd uit te brengen voor de eerste hap zijn mond binnengaat. Cécile zit met verbazing te kijken hoe Hart alles precies weet te vinden.

“Glaasje jus?”

Hart knikt. Hij weet waar zijn glas staat. Hij wacht tot hij hoort hoe het langzaam is volgelopen en wil het dan pakken. Maar hij grijpt in de lucht.

“Sorry, hoor,” lacht Cécile als ze de blik op Harts gezicht ziet. “Maar ik moest even testen of je niet door je oogleden heen kijkt. Het lijkt bijna een wonder hoe je met je ogen dicht alles weet te vinden.”

Hart moet ook lachen als hij zijn ogen opent en Cécile met een triomfantelijke blik aan tafel ziet zitten met zijn glas jus in de lucht geheven.

“Ja, dat is het nadeel van mijn methode. Als er iets verandert zonder dat ik het merk, sta ik mooi voor paal.”

“Tja, elke superheld heeft zijn zwakke plek.”

“Ik voel me allerm minst een superheld. Eerder een gehandicapte.”

“Kom op, Hart,” reageert Cécile ineens een beetje boos. “Zo wil ik je niet horen praten. Ieder mens heeft zijn mankementjes. Maar je moet erachter zien te komen waar je krachten liggen. Je moet niet zo negatief over jezelf denken. Jij hebt heel wat in je mars.”

Hart zucht. “Ik weet niet.”

“Ik wel,” reageert Cécile beslist. “Trouwens, ik heb een verrassing voor je. We brengen vandaag een bezoek aan een vriendin van me. Ze is danseres. We brengen de dag met haar door en vanavond zijn we uitgenodigd voor haar optreden in de Paris Église. Da’s de club waar ze werkt.

“Dus jij bent Hart.”

Sarah kijkt Hart vol belangstelling aan. “Cécile heeft me jouw bijzondere verhaal verteld. Ik wil je heel graag leren kennen.”

Hart bloost. Hij voelt de warmte van haar hand in de zijne. Haar kunstenaarsnaam is Saranah, had Cécile hem eerder laten weten. Voor hem staat een jonge vrouw van midden tWintig. Haar beeldschone uiterlijk doet Hart de steken in zijn ogen en hoofd haast vergeten. Deze vrouw heeft iets van de schoonheid die hij bij Freddie kent. Alleen verschillen de vrouw en het meisje daar waar de één een vrouw is en de ander een meisje. Sarah straalt een vertrouwen in haar vrouwelijkheid uit dat bij Freddie slechts luikend aanwezig is. Hart is helemaal gefascineerd door de opwindende geur van seksualiteit en levenservaring die Cécile’s vriendin met zich meedraagt. Voor de jonge Hart ziet Sarah er razend exotisch uit met haar lange gitzwarte haar, haar extravagante satijnen jurk, die hem met haar hemelsblauwe kleur en opdruk van takken met witte bloesem aan Chinese prenten doet denken, en haar elegante rode schoenen. Hij is meteen verliefd. Voor de tweede keer in zijn leven. Even twijfelt hij; kan hij op twee vrouwen tegelijk verliefd zijn? Nee, zijn hart heeft gekozen. Voor hem staat de vrouw van zijn leven.

“Jullie lusten vast een glaasje wijn,” spreekt de nieuwe godin van Harts hart. Gretig knikt hij ja, glimlachend met zijn hele gezicht. Cécile kijkt hem verbaasd van opzij aan.

“Hart, wat is er met je aan de hand?” vraagt Cécile als Sarah een moment verdwenen is. “Ik heb je nog geen seconde met je ogen dicht gezien zolang we hier zijn.” Betraapt doet Hart zijn ogen snel dicht, terwijl zijn wangen rood kleuren.

“Oh, oh,” lacht Cécile, “ik geloof dat we hier met een vrouwenman te maken hebben.”

“Nee, eh, nou ...,” stamelt Hart verlegen.

“Goed, we gaan koffie drinken in de caleidoscoop,” zegt Sarah als ze terugkomt. “Dan gaan we naar het park. Ik heb afgesproken met een paar bevriende musici bij het paviljoen, waar ze een geheel nieuwe partituur van henzelf zullen spelen. Daarna gaan we Spaans eten in Guernica. Als jullie dan na het eten naar mijn huis gaan, ga ik naar de Paris Église om me voor te bereiden op mijn show. En ik zie jullie weer vlak voor aanvang.”

Hart straalt. Wauw, dit wordt de beste dag van zijn leven.

De Caleidoscoop doet zijn naam eer aan. Bij het betreden van het café blijkt de ruimte als een honingraat opgebouwd uit gelijke hokjes naast, boven, onder en achter elkaar. In elk hokje staat een tafeltje met een aantal stoelen achter een kleine balustrade. Alle hokjes die zich hoger dan gelijkvloers bevinden zijn te bereiken via smalle laddertjes.

“Kom, we nemen het tafeltje links boven.” Sarah wijst een hokje op de derde verdieping aan. “Als dat voor jou geen probleem is, Cécile.” Cécile lacht slechts. Ze begint meteen te klimmen en is binnen een paar seconden boven.

“Hoe krijgen we nou wat te drinken?” vraagt Cécile als ze alledrie aan hun tafeltje zitten. Sarah wil net antwoorden als ineens een stok met een pen en een briefje eraan voor hun neus in de hoogte wordt gestoken.

“Zeg het maar,” zegt Sarah glimlachend, terwijl ze pen en papier van de stok neemt en alvast een cappuccino verde aankruist. Tien minuten later verschijnt een nieuwe stok met een dienblad erop en drie bestellingen.

“Aparte tent,” zegt Cécile.

Sarah knikt. “En jij, hoe vind jij het hier?”

Hart kijkt over de balustrade heen naar beneden. Hij ziet de bar met het personeel en de entree. In de muur waar de entree zich bevindt is een groot glas-in-loodraam geplaatst dat hetzelfde caleidoscopische effect heeft als de rest van de ruimte. “Geweldig. Ik ben nog nooit op zo’n plek geweest.”

“En doet het pijn? Als ik dat tenminste mag vragen.”

“Ja, ik vind alles heel erg mooi.” Hart durft niet te zeggen dat hij vooral zijn gastvrouw heel erg mooi vindt en dat hij het gevoel heeft dat het overal mooi is waar zij is. Maar dat Sarah hem meeneemt naar zo’n bijzonder café als De Caleidoscoop, maakt wel indruk op hem. Wat een ongelooflijk boeiende vrouw. Met Freddie zou hij hier nooit beland zijn. Alsof Sarah uit een andere wereld komt.

“Je maakt me zo nieuwsgierig, Hart. Het is volgens mij van levensbelang dat je je omringt met unieke mensen. Mensen met talent. Dat is de enige manier om alles wat er in je zit uit jezelf te halen. En meer. Je komt op ideeën door je te omgeven met creatieve mensen. Je bedenkt dingen die je nooit voor mogelijk had gehouden. Niets is meer afstompend dan afgestompte mensen om je heen hebben. Niet iedereen hoeft een kunstenaar te zijn. Maar het gaat erom dat je je openstelt voor het bijzondere en dat je durft buiten je grenzen te kijken, en te handelen natuurlijk.”

Hart vraagt zich af waarom ze dan nieuwsgierig is naar hem. Hij heeft nog nooit iets interessants of gedurfs gedaan. En hij ziet er beslist ook niet interessant uit in zijn spijkerbroek en T-shirt.

“En volgens mij,” gaat Sarah verder, “ben jij een uniek persoon. Naar wat ik van Cécile over je gehoord heb, weet je niet wat er met je aan de hand is. Maar dat kan vast niet lang meer duren. Er moet iets groots met jou zijn. Jij gaat nog hele bijzondere dingen over jezelf ontdekken. Dat voel ik. En ik denk dat jouw grenzen heel wat verder liggen dan die van enig ander persoon die ik ken.”

Cécile heeft Sarah's betoog stilzwijgend gevolgd en af en toe naar haar, maar de meeste tijd naar Hart gekeken. Dit is wat ze wilde. Hart moet niet alleen met kunst in aanraking gebracht worden maar ook, en veel meer nog, met kunstenaars. Hart moet zichzelf zoeken. En wat dat betreft heeft Sarah volkomen gelijk. Om tot ideeën te komen, moet je je omgeven met mensen met ideeën.

“Mag ik je vriendin zijn?” vraagt Sarah ineens.

Hart wordt helemaal overvallen door deze vraag. “Eh, ja, nou ja ... natuurlijk.”

Tot Harts nog grotere verbijstering buigt Sarah zich naar hem toe, omhelst ze hem en geeft ze hem een kus op zijn mond. Hart kijkt haar met open mond aan.

“Een vriendenkus,” lacht Sarah als ze het gezicht van haar nieuwe vriend ziet. “Vind je toch niet erg, Hart?”

“Ik ben een beetje duizelig,” reageert Hart.

Alledrie moeten ze lachen.

“Kom, we moeten gaan. Het concert begint zo.” Sarah wenkt naar beneden voor de rekening.

“Robbert, Philipe, Anton, Gilbert. Jongens, jullie kennen Cécile. En dit is mijn nieuwe vriend Hart.”

De vier musici schudden Hart vriendelijk de hand, terwijl deze zijn naam vier keer mompelt.

“Hart, deze jongens zijn briljant. Cécile vertelde me dat je veel van muziek weet. Ik ben benieuwd wat je van hun nieuwste stuk vindt.”

“Wij ook,” reageert Philipe. “We krijgen niet vaak een reactie van iemand van jouw leeftijd.”

“Nou, ik heb er niet zoveel verstand van,” antwoordt Hart verlegen.

“Wij ook niet,” lacht Robbert vrolijk, terwijl hij Hart een vriendschappelijke klap op de schouder geeft. “Althans volgens de

critici. Maar alles wat nieuw is, ligt open voor interpretatie. Zeg maar gewoon wat je ervan vindt als je het gehoord hebt.”

Even later zit Hart tussen Cécile en Sarah op de eerste rij. Hij voelt zich ineens erg belangrijk. Tsjonge, ze willen zo meteen weten wat zijn mening is. Wel een beetje eng, maar toch heerlijk om zo volwassen behandeld te worden. Hart sluit zijn ogen en luistert een half uur lang heel geconcentreerd naar de muziek. Ook hier opent zich een geheel nieuwe wereld voor hem. Even denkt hij dat hij in de maling genomen wordt. Wat hij hoort lijkt in eerste instantie niets met muziek te maken te hebben zoals hij muziek kent. Maar hij herinnert zich Sarah's woorden over grenzen verleggen en hij denkt aan de lessen over kunst die hij tot nu toe van Cécile gehad heeft en langzaam begint hij een kracht en een frisheid te ontdekken in de muziek van het kwartet die hem meeneemt. Het begint hem zelfs te bevallen dat zijn ouders hier bijvoorbeeld niets van zouden begrijpen. Wat hij allemaal meemaakt vandaag en sinds hij Cécile heeft ontmoet, is zo anders dan hoe zijn ouders leven en denken. Dit is waar hij wil zijn. Dit zijn de mensen die durf hebben. Dit zijn zijn nieuwe vrienden. Niet die dufferikken op de blindenschool.

Als het stuk is afgelopen, klapt Hart dolenthousiast mee met het publiek. “Dus jij weet onze muziek wel te waarderen?” vraagt Philipe aan Hart. Sarah heeft haar vrienden gevraagd met Cécile, Hart en haarzelf mee te gaan eten in de Guernica. Zonder aan Hart te vragen of hij wel wijn wil, schenkt Philipe het glas dat voor Hart op de tafel staat vol. “Laten we erop toosten dat er meer jongelui zijn zoals jij.”

“Op de jeugd,” roept Cécile en ze slaat haar glas in één keer achterover. “Op jouw eeuwige jeugd,” proost Philipe, terwijl hij Cécile's glas vol schenkt.

“Op Saranah,” roept Hart, overmoedig geworden door een paar slokjes wijn. Meteen geneert hij zich omdat zijn toast de gevoelens van zijn hart zo blootgeeft.

“Sarah, je hebt er geloof ik een aanbiddler bij,” zegt Anton met een licht spottende grijns op zijn gezicht.

“Nee, nee, hij heeft gelijk,” reageert Philipe. “Op Saranah. Tenslotte gaat zij vanavond de wereld weer vergulden met haar dans.” Hij schenkt de glazen van iedereen vol en heft het zijne.

Sarah tilt haar glas ook in de lucht. “Op mij. Op jullie. Op vanavond. Dat het de heerlijkste avond van ons leven mag worden. Tot nu toe.”

18

Hart vouwt het hoekje van zijn programmablaadje heen en weer. Zo meteen gaat zijn nieuwe liefde voor al die mensen in de zaal optreden. Maar eigenlijk weet hij dat ze helemaal alleen voor hem gaat dansen. Hart heeft zijn ogen de hele dag nog niet dicht gedaan. Het lijkt alsof hij onder invloed van de een of andere drug is. Maar het komt niet van de wijn die hij gehad heeft. Weliswaar barst hij van de hoofdpijn, maar hij is te hyper om zich in het veilige donker van zijn binnenwereld terug te trekken. Zelfs toen hij na het eten met Cécile alleen was in Sarah's huis, bleef hij kijken. Het was alsof elke stoel, elk schilderij, elke spiegel iets van Sarah in zich had en daarom met liefde en veel aandacht bekeken moest worden.

Cécile stoot Hart aan. "Het gaat zo beginnen. Gaat het nog wel met je?"

Hart kijkt haar aan. Cécile is een lieve vrouw.

"Ja, het gaat wel."

Even legt Cécile een hand op Harts hand. Eigenlijk gaat het helemaal niet met Hart, maar hij wil haar niet verontrusten en hij kan toch niet anders dan kijken.

"Ik hoop dat het je bevalt."

Als de muziek begint, gaan de lichten in de zaal langzaam uit. Zwoel en meeslepend klinkt de zang van de instrumenten van het kleine ensemble in de coulissen. Hart voelt dat hij zenuwachtig is. Elk moment nu kan zijn Sarah verschijnen. Hij schrikt bijna als ineens het doek opengaat en de danseres midden op het toneel staat. Zij is gehuld in een donkerblauwe fluwelen jurk die tot op haar voeten reikt. Even twijfelt Hart of het dezelfde vrouw is die hij vanmiddag heeft leren kennen. Haar gezicht is geschminkt, haar haren zijn opgestoken. Maar dat is niet wat hem laat twijfelen. Het is het charisma van deze vrouw dat de hele zaal lijkt te vullen. Zij staat daar simpelweg, zonder te bewegen, maar ze is daarbij zo aanwezig dat Hart voelt dat alle toeschouwers in haar ban zijn. Hart voelt zich ineens heen en weer gerukt tussen een immens gevoel van bewondering en liefde voor deze vrouw en wanhoop en angst omdat hij zich plots zo'n klein jongetje voelt.

Het decor waarin Saranah zich bevindt is even eenvoudig als mooi. Over het hele toneel verspreid bevinden zich vanaf de vloer omhoog lange stalen buizen van allerlei kleuren, als een bos van bonte pennen. Als Saranah begint te dansen, glijdt ze er nu eens behendig tussendoor om er een moment later stormachtig tegenop te botsen of zich omhoog te hijsen en weer naar beneden te laten glijden. Terwijl Hart Saranah ziet dansen,

weet hij dat elke beweging perfect is. Zijn ogen huilen van de pijn, maar door het traanwater heen mist hij geen seconde van haar dans. Dit is mooier dan welk schilderij of welke sculptuur dan ook. Hart begrijpt niet hoe Mondriaan een groot kunstenaar genoemd kan worden als deze vrouw de belichaming van de schoonheid is. Hij is Cécile zo dankbaar dat ze hem dit laat beleven. Hij wil haar net toefluisteren dat hij dit mooier vindt dan alles wat ze hem ooit heeft laten zien, als zijn adem in zijn keel stukt.

Tijdens haar dans trekt Saranah met één sierlijke beweging haar jurk uit. Naakt, op een rode string na, vervolgt ze haar dans over het toneel. Hart weet niet of hij ontzet moet zijn over zijn geliefde, die zich bloot geeft aan iedereen die het maar wil zien, of dolgelukkig dat hij haar goddelijke lichaam zo in volle pracht mag bewonderen. Hij is helemaal in de war. Deze vrouw lijkt in helemaal niets op Freddie. Ze draait in één dag zijn bestaan volkomen binnenstebuiten.

Hart staart het naakte, dansende lichaam van Saranah na. Alles buiten haar is zwart in Harts zicht. Alsof Saranah alle licht van de wereld naar haar toe trekt.

“Ik ... ik kan niet meer,” prevelt Hart in trance.

Als Cécile naar Hart kijkt, ziet ze dat hij lijkbalek is. “Hart, wat is er?” Geschokt kijkt ze hem aan.

“Ik kan niet meer kijken. Ik kan de pijn niet meer verdragen.”

“Doe je ogen dicht,” fluistert Cécile. Ze brengt haar hand in de richting van Harts ogen om hem het zicht op het podium te ontnemen. Maar haar hand blijft halverwege in de lucht hangen als uit het publiek plots een man met luid geschreeuw opstaat. Zijn hand zwaait een fles in de lucht. “Oh, mijn god, nee!” Cécile ziet hoe de man met zijn andere hand een aansteker laat branden en die naar een doek brengt die uit de flessenmond steekt.

“Saraaaah! Als ik je niet meer kan hebben, zal niemand je meer hebben!” schreeuwt hij naar Sarah die haar dans abrupt afbreekt. Ze staat daar op het toneel. Haar gezicht drukt uit dat ze niet kan geloven wat er staat te gebeuren.

Hart ziet de man pas als de doek in de fles vlam vat. Het dringt niet tot hem door dat er een brandend projectiel in de richting van Saranah vliegt. Zijn hersens registreren pas dat er wat anders in de wereld is dan Saranah en de pijn als de fles de grond voor Saranah’s voeten treft en de vlammen naar haar keel springen.

“Hoe gaat het met hem? Mag ik niet eens langskomen?”

Aan de andere kant van de lijn klinkt de norse stem van Dominique Picó.

“Nee, mevrouw, u heeft genoeg aangericht. Mijn zoon is nog nooit zo ziek geweest. Hij mag geen enkel bezoek hebben. Bovendien vertrekt hij morgen naar een kuuroord. Ik verbied mijn zoon in de toekomst elk contact met u.”

Cécile hoort alleen nog de toon van de verbroken verbinding.

Nog steeds kan ze niet bevatten wat er die avond gebeurd is. Het bleek een jaloerse ex-minnaar van Sarah te zijn geweest. Alle hulp kwam te laat. Op weg naar het ziekenhuis overleed Cécile's vriendin. Hart was totaal overstuurd. Hij kon alleen maar uitbrengen dat Cécile hem naar huis toe moest brengen. De hele weg lang hield hij zijn ogen stijf dicht en zei hij geen woord. Daarna had Cécile nog een paar keer naar het huis van de Picó's gebeld en was ze een keer langsgegaan. Maar elke keer werd haar verteld dat ze Hart niet kon zien of spreken.

Voorzichtig voelt Hart aan zijn ogen. Hij ligt in zijn bed. Hij ligt al twee weken onafgebroken in zijn bed, al weet hij daar zelf niets van. Voor het eerst ontwaakt hij uit zijn comateuze toestand en merkt hij dat er iets vreemds is met zijn ogen. Zijn hand schrikt terug als hij zijn linkeroog beroerd. Voorzichtig voelt hij aan zijn andere oog. Hetzelfde. Nog eens raakt hij zijn beide ogen aan. Het is alsof er een doperwtje op elk oog zit, precies in het midden. Het doet geen pijn, maar hij kan zijn oogleden niet meer helemaal sluiten. Hart stapt met kloppend hart uit zijn bed en loopt langzaam naar het bureau. Hij haalt een spiegel uit de la en houdt hem op ooghoogte.

“Wat ...???” Hart houdt de spiegel nog dicht bij zijn gezicht. Dit kan niet waar zijn. Wat is dit? Wat Hart ziet, is even luguber en vreemd als het feit dat hij überhaupt ziet. Zijn pupillen zijn namelijk niet alleen helemaal dichtgegroeid, ze stulpen zelfs uit. En ze zijn net als de irissen helemaal ondoorzichtig groen. Het lijken tepels en tepelhoven op een borst. Hoe kan hij in godsnaam met deze ogen zien? Er is geen enkele opening zichtbaar waardoor het licht op zijn netvlies zou kunnen vallen. Hart kijkt zijn kamer rond. Hij ziet alles even duidelijk als toen zijn ogen nog normaal waren. Weer kijkt hij in de spiegel. Hij wordt bang van zichzelf.

“Ga maar in de zwarte stoel zitten,” zegt de oogarts dokter Hegel een beetje zenuwachtig. Hij heeft geen idee waarmee hij hier te maken heeft. Nog nooit in zijn hele carrière als oogarts heeft hij zoiets gezien. “Vindt u het goed als ik een paar collega’s en assistenten vraag mee te kijken. Dit is wel heel apart.”

Harts vader knikt. “Natuurlijk.”

“Helemaal dicht. We kunnen niet naar binnen kijken in het oog.” Dokter Hegel kijkt zijn collega’s aan. Hij staat voor een raadsel. “Terwijl de jongen de onderste regel perfect kan lezen. Zijn zicht is honderd procent. Het vreemde is ook dat het kijken hem pijn doet. Maar dat schijnt al zijn hele leven zo te zijn.”

Geen van de artsen heeft een zinnige verklaring voor wat Harts ogen mankeert.

“Hij is pas heel erg ziek geweest. Zijn moeder en ik denken erover hem een tijdje naar een kuuroord in Zwitserland te sturen. Denkt u dat die vervorming van zijn ogen misschien daardoor weer weg zou kunnen trekken? Ik bedoel door de rust en de frisse lucht. Hij heeft de laatste tijd veel stress gehad.”

Dokter Hegel trekt zijn wenkbrauwen op. “Eerlijk gezegd heb ik geen idee wat zou kunnen helpen. Kwaad zal het niet kunnen. Maar of zoiets door stress kan zijn veroorzaakt ...? Ik zou opereren voorstellen als het zo was dat hij niets kon zien. Maar nu ... Ik zou uw zoon graag binnenkort nog eens onderzoeken. En voor wat het feit aangaat dat zijn ogen niet meer helemaal dicht kunnen, raad ik oogpleisters aan wanneer hij wil rusten of slapen.”

21

“Je zit daar maar in je stoel, jongeman. Met je groene zonnebril op.”

De oude man met de witte stoppelbaard en een kapsel van dezelfde kleur en lengte kijkt Hart vriendelijk aan. “Het moet wel erg met je gesteld zijn, wil je al op zo jonge leeftijd je levensenergie kwijt zijn.”

Als de man ziet dat Hart niet reageert, schuifelt hij langzaam dichterbij.

“Vind je het goed als ik even naast je kom zitten?”

Weer reageert Hart niet.

“Mooi. Ik ben namelijk moe en wat gezelschap zou me kunnen opfrissen. Ik heb net een wandelingetje gemaakt, moet je weten. Dat moet. Van de dokters. Mijn longen.” Hij wijst op zijn borst. “Ik heb niet veel meer over van de oorspronkelijke inhoud. Maar ik klaag niet. No way, mister. Wat ik allemaal in mijn leven heb meegemaakt. Ik ben de

koning te rijk. En dat ik nou m'n ouwe dag mag slijten in deze fantastische omgeving, met een landschap dat me elke dag verwondert en aardige mensen die het beste met me voor hebben, da's niet gek, toch?! Het enige dat ik mis is af en toe eens lekker doorhalen. Een nachtje doorborrelen." De oude man zucht, terwijl hij terugdenkt aan vervlogen dagen.

"Ja, de nachten die ik niet heb verslapen waren mooi. Bijzonder mooi. De nachten die ik wel heb verslapen waren trouwens ook mooi. Ik heb slapen altijd een fijne bezigheid gevonden. Maar de nachten zijn te magisch om zomaar allemaal te spenderen in vergetelheid. Ken je ze, jonge vriend? Heb je al nachten geleefd? Echt geleefd, bedoel ik. Of ben je daar nog te jong voor?" De man ziet zijn eigen geschiedenis op zijn netvlies. "Ach ja, de magie."

"Ik heb de magie gezien," zegt Hart zacht.

De oude man draait zijn hoofd naar Hart toe en kijkt hem aan.

"Eén dag heb ik de magie gezien. Toen verbrandde zij en was er niets meer over."

"Jonge vriend," spreekt de oude man haast plechtig, "Als je de magie eens gezien hebt, weet zij jou te vinden. Of je haar opzoekt of niet. Zij weet jou te vinden. Ik weet niet of je hier in dit kuuroord terugtrekt omdat je niet meer gelooft in de magie, of je haar wilt ontvluchten, of dat je hier bent om je opnieuw voor haar op te laden. Ik hoop het laatste. Dat wil ik je zeggen; voor wie de magie werkelijk heeft geproefd, is het leven zo rijk, zo lang en rijk. Misschien geloof je me nu niet. Ik ben achtentachtig. Maar leeftijd is natuurlijk geen garantie voor wijsheid. Kijk maar eens om je heen hoeveel ouwe onnozelaars hier hun kuurtjes houden. Toen ik ongeveer jouw leeftijd had, wist ik ook nog van niks. Nu kijk ik terug en ik weet dat ik heb geleefd. Ik heb verloren, maar altijd om meer terug te vinden. Omdat je, als je het verlorene een plaats kunt geven, het nooit echt kwijt bent. De magie die je een seconde lang hebt geproefd, is voor de rest van je leven bij je en in je. Neem haar mee op je levenspad en als je erover treurt dat het genot te kortstondig was en dat je meer had gewild en dat het had moeten aanhouden, ga dan op zoek naar meer genot. Treur niet om wat je hebt mogen beleven. Daarmee zou je de magie onteren. Neem het mee en ga verder."

De oude man staat plots op. Hij tikt zijn voorhoofd aan ten groet en schuifelt er vandoor.

Hart zit nog lange tijd op het terras voor het kuurhotel in de steeds minder wordende warmte van de zon, die langzaam achter de bergtoppen omlaag kruipt. Onder zijn zonnebril zijn zijn ogen afgedekt door

pleisters. De oude man heeft gelijk. Natuurlijk is hij tot in zijn wezen bedroefd en gefrustreerd dat hij niet elke minuut van elke dag met Sarah kan doorbrengen. Hij is verscheurd door de pijn dat hij haar kwijt is geraakt net op het moment dat hij haar had gevonden. De nieuwe wereld die hij met haar meende te hebben ontdekt, was volledig ingestort. Maar was dat wel zo? Bestaat die wereld niet ook nog zonder haar? Bestaat die wereld niet ook in Sarah's muziekvrienden, in de plekken waar zij kwam, in haar vrienden zoals Cécile? En maakte Hart niet al deel uit van die wereld, zodat hij er ook op eigen houtje weer in terug kan? Sarah zal nooit meer terugkomen. Sarah is dood. Maar wat de oude man zei, is waar. Die ene dag zal Hart altijd met zich meedragen. In een flits ziet Hart de waarheid. Dat er meer geweldige mensen moeten zijn zoals Sarah. Misschien zijn ze heel dun gezaaid. Misschien zal het hem jaren kosten weer zo iemand te ontmoeten. Maar Sarah kan niet uniek geweest zijn. Onmogelijk. Dit inzicht dat Hart heeft, duurt maar heel even. Dan voelt hij zich schuldig over zijn verraad tegenover Sarah. En toch is er iets veranderd in hem. Alsof hij een stukje omhoog is gekomen uit die diepe put en weer een heel klein beetje licht ziet. En dat licht doet wel weer pijn, maar dat voelt beter dan die slopende apathie die hij sinds Sarah's dood overwegend heeft gevoeld. Hij doet zijn bril af, trekt de pleisters van zijn ogen en stopt ze in zijn zak. Dan zet hij zijn bril weer op.

22

Als Hart de volgende dag zijn hotelkamer verlaat en het terras op loopt, ziet hij aan de andere kant de oude man net het terras verlaten in de richting van de zonneweide. Hij besluit even hallo te gaan zeggen en volgt de man, die met zijn wandelstok in een traag tempo op weg is naar een van de vele ligstoelen. Nog voor de oude man echter zijn rustplaats heeft bereikt, blijft hij ineens staan. Hart ziet dat hij naar zijn borstkast grijpt en dan ineenzakt op de grond. Hij rent naar de man toe en werpt zich op zijn knieën naast hem in het gras.

“Tk ... huhhh ... krijg ... geen ... ll ...lcht ...” De oude man grijpt in paniek met zijn handen in de richting van Harts gezicht en trekt de zonnebril van Harts neus.

“Rustig, rustig, probeert u kalm te blijven en rustig te ademen.” Hart kijkt om zich heen voor hulp. Maar de man trekt hem aan zijn kraag naar beneden. Hart wil de hem helpen, maar hij weet niet hoe. Zijn eigen

ogen zijn maar een paar centimeter van de gelige oude ogen verwijderd. Hij hoort hoe de man naar lucht hapt. Hij gaat stikken.

“Nee! Niet doodgaan!” roept Hart vertwijfeld. Zijn blik boort zich wanhopig in de ogen van de oude man.

Alsof de oude man een geest ziet, staart hij in Harts ogen. Vier tellen lang ademt hij helemaal niet meer. Dan laat de man zich met een diepe zucht en een glimlach om zijn gerimpelde mondhoeken langzaam terugzakken in het gras, als had iemand een spuit met een kalmeringsmiddel in zijn aderen gespoten. Terwijl hij naar Harts ogen blijft kijken, ademt hij diep en rustig door. Hij duwt zijn bovenlichaam van de grond omhoog. “Wat zijn dat voor ogen die jij hebt? Wie ben jij?” vraagt hij fluisterend. “Ben jij een genezer?”

Hart knippert met zijn ogen, raapt de zonnebril op die op de grond was gevallen, zet hem op en sluit zijn ogen zover hij kan.

“De druk op mijn borst is weg.” De oude man ademt zo diep in als hij kan en ademt dan al de opgenomen lucht weer uit. “Ik kan weer ademen. Jij hebt me twintig jaar bij mijn leven gegeven.”

Hart schudt zijn hoofd. “Ik heb niks gedaan. Ik heb alleen gezegd dat u rustig moest ademhalen. En dat u niet moest doodgaan. Ik ben geen dokter, ik ...” Hart stopt met praten als de oude man langzaam de bril van Harts gezicht weghaalt.

“Wil je me nog eens aankijken?”

Voorzichtig opent Hart zijn ogen iets verder, haast bang dat de oude man een vinger in zijn oog zal duwen.

“Verder?” vraagt de man. “Nee, ik mag niet meer van je vragen.” Hij schuift de groene bril behoedzaam terug op Harts neus. “Jij hebt me al de lucht in de wereld gegeven om in te ademen. Meer wil ik niet. Ik weet dat je nog veel meer zou kunnen geven. Maar een mens moet dankbaar zijn voor wat hij al heeft gekregen. En ik ben dankbaar. Mag ik je naam weten?”

“Hart.”

“Die naam past bij je.” De oude man neemt Harts handen in de zijne en kust ze. “Dank je, Hart, dank je.” Dan laat hij ze los. Hij staat langzaam op van de grond, recht zijn rug en loopt in de richting van het kuurhotel. Zijn stok blijft achter in het gras. Een half uur later stapt hij met zijn koffers in een taxi en begint hij aan zijn reis huiswaarts.

Hart staat in de badkamer en kijkt in de spiegel. Hij begrijpt er niets van. Wat is er gebeurd die ochtend? Wat was dat allemaal wat die oude man zei? Zijn ogen zijn helemaal aan het veranderen. Zonder de pleisters krijgt hij geen rust meer. Ze lijken geeneens meer menselijk. En nu ook nog dit verhaal met die oude man. Er is niemand om hem heen die hij kent en die hij kan vertrouwen. Hart voelt zich verschrikkelijk eenzaam. Zijn vader heeft hem hiernaartoe gebracht, hem beterschap gewenst en is toen weer vertrokken. “Helaas, teveel werk. Ik wou dat ik bij je kon blijven.”

Hart voelt maar al te goed dat zijn vader en moeder allang blij zijn dat ze een poos van hem af zijn. Hij kan het niet helpen dat hij een brok in zijn keel krijgt. Hij wil niet huilen. Maar een jongen van twaalf kan dit allemaal niet aan in zijn eentje. Hij gaat op het bed liggen, met zijn gezicht op zijn arm.

Als Hart wakker wordt, is het namiddag. Hij moet al huilend in slaap zijn gevallen. Misschien kan hij Cécile bellen. Hij kan haar natuurlijk niet vragen langs te komen. Maar het zou hem goed doen haar stem te horen.

“Zou je het fijn vinden als ik je zou komen bezoeken?”

Hart kan wel schreeuwen van blijdschap bij Cécile’s woorden.

“Maar dat kan toch niet?! Het is veel te ver en de reis is duur en je hebt vast nog andere dingen te doen dan mij bezoeken.”

“Jij bent het belangrijkste op dit moment, Hart. En volgens mij kun je nu een vriend aan je zij gebruiken. Maak je niet druk. Ik regel alles en dan kom ik eraan. Ik probeer er over twee dagen te zijn. Hou je het nog zolang vol? Ik bel je als ik er ben. Het is nu maandag. Woensdag overdag hoop ik er te zijn.”

“Dankjewel, Cécile.”

“Als je vrienden er in nood niet voor je zijn, zijn het geen vrienden. Ik zie je woensdag. Halt’ die Ohren steif, zoals de Duitsers zeggen. Ik ben blij dat je gebeld hebt.”

Hart legt de telefoon op de haak. Opgelucht haalt hij adem. Woensdag is ze er al. Hij kijkt op de wekker. Als hij nu naar beneden gaat, is hij mooi op tijd voor het diner.

Nadat hij zijn bord heeft gevuld bij het buffet in de grote eetzaal, zoekt Hart een tafel die zover mogelijk achterin te vinden is. Hij hoopt steeds maar dat er niemand bij hem aanschuift. Maar helaas loopt het kuurhotel

zo goed, dat het helemaal volgeboekt is met goedbetalende klanten. Dat betekent dat ook het restaurant steeds vol zit.

“Gestatten Sie?” Een dikke Duitse dame schuift tegenover Hart aan het tafeltje aan. Ze kijkt hem een moment lang misprijzend aan, om zich vervolgens volledig te wijden aan haar zeer goed gevulde bord.

Hart heeft er een hekel aan als mensen ook nog eens tegenover hem gaan zitten. Hij bedenkt dat hij maar liever niet eet, als een jonge vrouw met haar dochter naast Hart komt staan. “Diese twee frei?” vraagt de vrouw in belabberd Duits. Hart knikt.

De vrouw neemt aan de rechterhand van Hart plaats en beduidt haar dochter aan Harts linkerkant te gaan zitten. “Nica, ik ben mijn lepel vergeten. Ik ga hem even halen.”

Hart kijkt stiekem door zijn groene glazen naar het meisje. Ze heeft geen onaardig gezicht. Haar bruine haar draagt ze in een paardenstaart. Hart wil instinctief zijn ogen sluiten bij de pijn die hij voelt, maar zijn uitstekende pupillen dwingen hem te zien. Het is nu een week sinds hij afhankelijk is van zijn oogpleisters om pijnvrij te zijn. De meeste tijd draagt hij ze dan ook. Maar hij voelde zich goed door Cécile’s aangekondigde bezoek. En hij voelt zich in het kuuroord nog te vreemd om geheel op de blindenstok te vertrouwen, die hij weliswaar heeft meegenomen, maar die nog ingeklapt in zijn koffer ligt.

Harts jonge tafelgenote werpt af en toe een snelle blik op Hart. Ze vraagt zich af of de jongen blind is.

“Wil je mij het zout alsjeblieft aangeven?” vraagt haar moeder ineens. In een reflex pakt Hart het zout, dat zich dichterbij hem bevindt dan bij het meisje, en geeft het aan de vrouw.

“Dankeschön, Sie verstehen Hollandisch?”

Hart knikt vriendelijk. “Ik ben Nederlands.”

“Oh, wat leuk,” reageert de vrouw enthousiast. “Ik ben Madeleine Fransman en dit is mijn dochter Nica. Ben je al lang hier?”

“Een week,” antwoordt Hart.

“Nica en ik zijn vandaag aangekomen. Wij blijven een maand. Nou, Nica, is er toch iemand van je leeftijd waar je mee kunt praten.”

Het jonge meisje zegt niets. Ze heeft er een bloedhekel aan als haar moeder haar aan mensen probeert te koppelen. Tss. Ze is oud genoeg om zelf te bepalen met wie ze wil praten. Wie weet is die jongen met z’n zonnebril een ontzettende eikel. Van de andere kant ziet hij er eigenlijk helemaal niet slecht uit. Okee, hij is een beetje suf gekleed. Maar zijn gezicht staat haar wel aan. En die zonnebril is cool. Zelf besteedt ze veel aandacht aan haar kleding. Geen week gaat voorbij of ze gaat met haar

vriendinnen shoppen. Als ze tenminste niet ziek is. Helaas is dat de laatste tijd echter meer wel het geval dan niet. Daarom hebben haar artsen haar naar dit kuuroord gestuurd. Ze heeft een ernstige zenuwaandoening en de vele wissel-, modder-, en kruidenbaden die ze hier dagelijks gaat nemen, moeten verlichting brengen.

“En jij heet?”

“Hart.”

De Duitse tafelgenote, die haar bord leeg heeft, staat op om haar bord nog eens goed te gaan volladen. Als ze terugkomt, schuift ze zonder een woord weer aan en gaat ze verder met haar maal. Hart heeft inmiddels zijn bord leeg. Hij heeft geen zin in een toetje.

“Nou, we zullen mekaar dan nog wel tegenkomen,” zegt hij tegen de vrouw en haar dochter, terwijl hij opstaat.

“Ja, ik hoop het,” antwoordt de vrouw. Ze kijkt haar dochter met een veelbetekende blik aan.

Ik denk teveel na, denkt Hart als hij op zijn kamer op bed ligt. Zouden anderen van mijn leeftijd ook zoveel nadenken? Denken blinden eigenlijk meer na dan zienden? Zijn moeder en vader kijken 's avonds heel veel tv. Dan denken ze vast niet na. Ze kijken alleen maar. Een blinde kijkt geen tv. Natuurlijk kan hij met andere zaken zijn gedachten afleiden. Maar toch. Zelf denkt hij veel na als hij zijn ogen gesloten heeft. Teveel. Gelukkig komt Cécile overmorgen. Misschien vraagt hij haar wel met hem weg te gaan van hier.

24

“Ben je blind?”

Hart draait zich om. Hij stond net even in de ingangsdeur van het hotel om te beslissen of hij het nabijgelegen dorp in zou gaan of een wandeling zou maken in de bossen rondom het hotel. Het is de stem van Nica, die voor hem staat.

“Je draagt die bril ook binnen. Kun je niet zien? Je wist gisteravond bij het eten wel het zout op de tafel zo te vinden.”

“Nee, ik kan zien.”

Nica gaat vlak voor Hart staan en probeert onbeschaamd door de groene glazen naar binnen te kijken. “Waar ga je heen?”

“Weet ik nog niet,” antwoordt Hart. “Naar het dorp of naar het bos. Waar is je moeder?”

Nica zucht. “Oh, die is naar de kapsalon. Voor mijn moeder is dit een vakantie. Kapsalon, zonnebank, dineren, drinken in de bar, uitslapen en vooral heel veel kletsen met iedereen die haar maar wil aanhoren. Ach, moeders. Je hebt er vast ook één.”

Haar glimlacht en knikt.

“Mag ik met je mee?”

Hart haalt zijn schouders op. “Okee.”

Als ze een stukje door het bos gelopen hebben, gaat Nica op een boomstronk zitten. “Hèhè, even uitrusten. Mooi is het hier. Vind je niet?”

Hart kijkt om zich heen. Te mooi. De hele wandeltocht is hem te pijnlijk. Hij had eigenlijk alleen naar het bos willen gaan om ergens rustig te gaan zitten of liggen met zijn oogpleisters op. Of in het stadje een parkje met een stil bankje willen gaan opzoeken. Maar nu schaamt hij zich zijn oogpleisters op te doen waar het meisje bij is.

“Hee, ik zie daar een open stuk gras tussen de bomen. Zullen we daar gaan liggen?” Nica wijst de plek aan die zich een tiental meters van hen af bevindt.

Hart gluurt zijdelings naar het meisje dat op haar rug naast hem ligt. Ze heeft haar ogen gesloten. Wat gek zo ineens naast een vreemd meisje te liggen. En ze is nog best mooi ook. Hij zou haar wel willen kussen. Maar dan zou ze vast gillend wegrennen. Nee, hij kan maar beter zijn oogpleisters opdoen. Ze ziet het nu toch niet.

Hart steekt zijn hand voorzichtig in zijn zak. Hij haalt de pleisters eruit en wil de eerste net stiekem onder zijn bril op zijn rechteroog plakken, als Nica ineens haar hoofd optilt en hem aankijkt.

“Wat doe je daar?”

Hart schrikt en steekt snel de pleisters terug in zijn zak.

“Wat is er met je ogen?”

“Niks,” antwoordt Hart, geïrriteerd dat hij betrappt is.

“Ah, kom op. Je kunt het mij vertellen.” Ze gaat op haar knieën naast Hart zitten. “Mag ik ze zien?”

Hart geeft geen antwoord. Langzaam beweegt Nica haar handen in de richting van Harts gezicht. Ze kijkt hem daarbij zo lief aan, dat Hart helemaal bevangen roerloos blijft liggen. Heel behoedzaam pakt het meisje de bril vast. Ze haalt hem van Harts gezicht weg en houdt hem vast in haar schoot.

Duidelijk geschrokken zwijgt het meisje een paar tellen. Dan vermant ze zich. “Ik zou graag willen dat je me vertelt wat er met je ogen aan de hand is. Maar als je niet wilt, hoeft je niet.”

Hart gaat rechtop in het gras zitten en kijkt tussen zijn benen door naar de grassprietjes.

“Eigenlijk weet ik niet wat er met ze is. Niemand weet het.”

Als Hart zijn verhaal aan Nica vertelt, luistert ze geboeid. Dan buigt ze zich voorover naar hem en geeft ze hem een kus op zijn wang.

“Ik ga dood vóór mijn vijftwintigste.”

Hart kijkt Nica geschokt aan.

“Ik geniet van mijn leven, hoor. Als ik niet ziek ben tenminste. En zelfs dan probeer ik er nog van te genieten. Maar da’s niet gemakkelijk. Ik ben behoorlijk ziek.”

Hart twijfelt. Het is absurd ... Dan gaat hij tegenover Nica zitten. Hij neemt haar gezicht tussen zijn handen en brengt zijn ogen tot op vijf centimeter van de hare.

Een trilling gaat door Hart heen als hij in de pupillen van Nica kijkt. De trilling is niet van het soort dat een jongeman voelt als hij op een intieme manier in aanraking komt met een lid van de andere sekse. Nee, Hart voelt dat de trilling in zijn ogen ontstaat. Het lijkt wel alsof hij het uitstekende deel van zijn pupillen voelt vibreren. Maar ook in zijn lichaam trilt Hart, want hij ziet de ziekte in de ogen van het meisje als een gezwel dat haar lichaam opvreut. En hij merkt dat hij het eruit wil trekken. Hart voelt hoe de uitstulpingen op zijn ogen aan de ogen van het meisje zuigen. Het lijkt absurd, maar hij meent zelfs letterlijk te voelen hoe de ziekte uit het meisje en in het groen van zijn eigen ogen naar binnen getrokken wordt. En hij kan het niet begrijpen of verklaren, maar hij weet dat de ziekte in dat groen geneutraliseerd wordt. Het duurt misschien dertig seconden. Al lijkt het voor twee wel een uur te duren.

“Los!” roept Nica ineens.

Hart trekt met een ruk zijn handen van haar gezicht. Alsof ze aan een elektrische lading gekomen zijn, vallen beide achterwaarts van elkaar weg in het gras. Allebei liggen ze te hijgen van de inspanning.

“Wat heb je gedaan?” vraagt Nica na een halve minuut.

Hart antwoordt niet.

“Ik weet wat je gedaan hebt.”

Nica gaat rechtop zitten en kijkt Hart verbijsterd aan.

“Ik voel mijn ziekte niet meer.”

Ook Hart gaat rechtop zitten.

“Is het mogelijk?”

Hart haalt zijn schouders op. “Ik weet het niet. Er was een oude man hier, gisteren. Die zei dat ik genezende ogen heb. Dat ik zijn longen heb genezen.”

Nica gooit zich plots om Harts hals, zodat ze hem omver werpt en ze languit bovenop hem in het gras ligt. Ze kust hem zo heftig en lang op de mond dat Hart bang is te zullen stikken. Dan springt ze op en begint ze als gek geworden rond te dansen. Ze rent tussen de bomen door, terwijl ze gilt en zingt. Hart staat op en kijkt haar verbaasd na.

Als Nica uitgeraasd is, loopt ze terug naar Hart.

“Ik voelde dat je iets uit me trok. Toen ik los zei, had ik het gevoel dat je te ver ging. Dat je iets uit me begon te trekken dat er niet uit moest. Nu begrijp ik dat je op dat moment de hele ziekte uit me gehaald had. Er was niks slechts meer in me.”

Ze lacht en klapt in haar handen.

“Ik kan niet wachten het mijn moeder te vertellen. En mijn vriendinnen. Haha, mijn moeder zal balen. Geen kuurvakanties meer. Kom, we gaan terug. Maar ik vergeet helemaal je te bedanken.”

Nica gaat tegenover Hart staan, pakt zijn hoofd tussen haar handen zoals hij dat even geleden bij haar had gedaan en kust hem nogmaals op zijn lippen.

“Dank je, Hart, dat je mijn leven hebt gered. Dankje, dankje, duizendmaal dankje.”

Dan schiet ze in de lach en rent ze er lachend en met haar armen zwaaiend vandoor om een tel later weer naar Hart terug te rennen. Ze grijpt hem bij zijn handen en trekt hem mee. “Kom. We moeten het iedereen vertellen. Jij bent een held. Nee, een heilige ... We moeten alleen iets aan je kleding doen. De zonnebril is trouwens wel cool.”

Hart trekt zich echter los van Nica.

“Nee, ik wil niet dat iedereen het weet.”

“Waarom niet?”

Hart zet de groene bril die los in zijn hand hangt terug voor zijn ogen.

“Ik weet zelf helemaal niet wat er met me aan de hand is. Mijn hele leven al doet kijken me pijn. Ik ben anders dan anderen. Mijn ogen hebben me veel ellende bezorgd. En nu ineens kan ik andere mensen genezen. Omdat mijn ogen zijn gaan uitstulpen en ondoorzichtig zijn geworden. Maar misschien zijn ze nog niet uitgegroeid. Misschien wordt straks mijn oogwit ook nog groen. Wie weet word ik helemaal groen en blijkt ik een marsmannetje te zijn.” Even moet hij lachen. “Misschien heb ik zo meteen wel sprietjes van een meter aan mijn ogen hangen. Ik wil

eerst zelf weten wat er met me is voordat de hele wereld zich met me gaat bemoeien.”

Nica wrijft Hart in zijn nek. “Arme jongen.” Ze legt een arm om zijn middel.

“Kom, ik zal het bijna niemand vertellen. En die ik het vertel, zal niet horen wie me heeft genezen. Mijn moeder vertel ik dat het een oude man met een lange grijze baard en een punthoed was. Die gelooft toch alles.”

Als Nica en Hart een stuk gearmd door het bos hebben gelopen, blijft Nica plots staan. “Heb jij eigenlijk een vriendin?”

Hart bloost. Freddie was wel een soort vriendin van hem. Maar niet op de manier waarop hij het graag had gewild.

“Wil je vrijen?”

Hart kijkt verlegen om zich heen. “Hier?”

“Ja, waarom niet? Maar je moet weten dat ik het nog nooit eerder met iemand gedaan heb.”

“Hoe oud ben jij,” vraagt Hart.

“Dertien. En jij?”

“Veertien,” liegt Hart.

Nica lacht. “Ik had je eerder twaalf geschat.”

25

“Ik wist het wel.”

Cécile heeft Harts verhaal aangehoord zonder hem te onderbreken. Nu hij klaar is, glimlacht ze. “Ik wist het toen ik de allereerste keer in jouw ogen keek. Er schuilt een mysterieuze kracht in die ogen. Die kracht voelde ik toen al.”

“Maar wat moet ik nou, Cécile? Ik kan ze niet meer sluiten. Als ik rust wil, moet ik pleisters dragen. Ik ben bang. Ik weet niet wat er nog gaat gebeuren met mijn ogen en met mij.”

Cécile knikt. “Ik begrijp dat je bang bent. Er is waarschijnlijk geen dokter die je kan vertellen wat er met je gebeurt. Maar je moet vertrouwen hebben in de toekomst. Vroeg of laat zul je het mysterie ontrafelen. Dat weet ik zeker. Het zal vast wel goed komen met je ogen. En je hebt het leven gered van dat meisje. Dat is toch geweldig. Dat is iets verschrikkelijk positiefs dat uit jouw ogen voortkomt.”

“Cécile?” Hart kijkt een beetje verlegen naar Cécile. “Je zei toch dat we alles tegen elkaar konden zeggen?!”

“Ja, natuurlijk.”

“Ik heb met Nica gevreeën. Echt gevreeën.” Even stopt Hart. “En het was geweldig. Het was heerlijk. Alleen kon ik het niet laten af en toe naar haar te kijken. En dat deed heel erg pijn, omdat ze heel mooi is.” Harts wangen worden een beetje rood. “Vooral haar lichaam.”

Cécile glimlacht.

“Maar het vreemde was ... dat ik die pijn nu ... lekker vond. Het was alsof de pijn me ... opwond. Dat is toch raar?! Vind je niet?”

“Ik zou me daar geen zorgen over maken, Hart. Er is van alles dat je kan opwinden bij de seks. Sommige mensen willen graag dat hun partner hun pijn doet. Dat noemt men masochisme. Anderen willen graag pijn doen om hun genot te halen. Maar ik zou jou nog geen masochist willen noemen. Je hebt nog te veel te ontdekken op dat gebied om al te weten waar je allemaal van kunt genieten. Van de andere kant ... wie weet. Als je er maar van geniet en niemand anders er kwaad mee doet.”

“Het maakt alles wel ingewikkelder, Cécile.”

Cécile knikt.

“Ik blijf zolang jij me nodig hebt. Ik heb alle verplichtingen opgeschort.”

“Echt waar?” Hart springt van zijn stoel van blijdschap.

“Ja. Ik ben zelf ook wel toe aan een vakantie. Ik heb een leuk hotelletje geboekt in het dorp. En ik kan jou hier nu toch niet helemaal alleen laten met alles wat je meemaakt.”

Hart gaat voor zijn raam staan en kijkt naar buiten. “Maar wat denk je dat ik nu moet doen?”

Cécile zwijgt een moment. “Tja, eerst en vooral moet je zorgen dat je geniet. We gaan hier een leuke tijd hebben. Het heeft geen zin kommer en kwel te spelen. En jij moet er over nadenken wat je met je gave wilt doen. Wil je mensen genezen? Ik zou zeggen dat hier genoeg patiënten voor je zijn.”

Hart kijkt vanuit zijn raam op de tweede verdieping neer op het terras. Hij weet niet of hij wel wil genezen.

26

“Okee, Hart. Ik ga nu terug naar mijn hotel. Zullen we voor morgen wat afspreken? Hoe laat wil je?”

Hart pakt zijn kuurboekje en kijkt erin. “Na het ontbijt morgen heb ik weer een modderbadbehandeling.”

“Oh, lekker. Zou ik ook wel willen,” reageert Cécile. “Wat vangen ze eigenlijk allemaal precies met je aan?”

Hart trekt een gezicht alsof het allemaal kwakzalvers zijn in dit kuuroord. “Ik heb een vaste dokter, waar ik één keer per week naartoe moet. Ik heb hem nu één keer gezien. Hij heeft naar mijn ogen gekeken en hij luisterde naar mijn hart en longen. En hij stelde allerlei vragen aan me. Maar ik heb al gemerkt dat hij eigenlijk geen idee heeft wat hij met me moet. Ik heb in het begin van de week wat tests gehad; bloedprikken en mijn plas hebben ze nagekeken. Maar ze vinden natuurlijk toch weer niets. En nu heb ik een programma van die dokter gekregen. Ik moet in warm water liggen en in modder. Ook ik krijg massages. Dat is wel lekker. Al zijn ze lang niet zo lekker als die massage die ik van jou heb gehad.”

Cécile glimlacht.

“Ik heb een keer mee moeten gymnastieken met een groep zieken en oude mensen. Dat vond ik wel heel erg stom. Maar de meeste tijd word ik met rust gelaten en wandel ik wat of ik verveel me.”

“Nou, mooi. Dan spreken we af na jouw modderbad. Ik heb een leuk idee voor een tochtje naar buiten.”

“Hier.”

Cécile overhandigt Hart een rugzak en een paar schokabsorberende wandelstokken. “Er zit zonnebrandcrème in de rugzak. Smeer je lippen daarmee in. Neem een trui mee voor als het koud wordt en een jas. Oh ja, en een paar sokken. Mocht je in en bergbeekje stappen, dan zul je heel blij zijn met een paar droge sokken. Ik heb ook een paar goeie schoenen voor je geregeld. Ze zijn in jouw maat. En er zit nog chocolade, broodjes en drinken in je rugzak. Je zonnebril heb je al op.”

“Waar gaan we naartoe?” vraagt Hart nieuwsgierig.

“We gaan een fikse bergwandeling maken,” antwoordt Cécile. Ook zij heeft stevige wandelschoenen aan, een broek, een T-shirt en een trui om haar middel geknoopt. Op haar rug hangt dezelfde rugzak als ze Hart heeft gegeven.

“Je bent hier al een week en je hebt nog geen trektocht door de bergen gemaakt. Zonde gewoon. Je hebt geen idee hoe geweldig het landschap hier is. Het enige probleem is natuurlijk wel dat er zo’n overweldigende schoonheid hier aanwezig is, dat ik niet weet of jij dat wel aankunt met je ogen. Maar mijn idee is dat je dit landschap gewoon gezien moet hebben. Je bent op zoek, of althans dat was je, ik weet niet of je er nog steeds naar op zoek bent, naar de schoonheid in de kunst?”

Hart haalt zijn schouders op.

“Nou, in ieder geval kun je dan niet om de schoonheid in de natuur heen. Natura artis magistra, ofwel de natuur is de leermeesteres der kunst. We zullen zien hoe het gaat. Als het je teveel pijn doet, gaan we gewoon terug. In ieder geval zal de gezonde lucht en de beweging je goed doen.”

27

Om half elf 's ochtends lopen Cécile en Hart door het pittoreske Skimantz. Het kleine centrum met zijn houten huisjes en versierde gevels ligt aangenaam warm in de nazomerse zon. De grote vakantie is voorbij, waardoor het een stuk rustiger is dan in het hoogseizoen, waarin het dorpje overstroomd wordt door toeristen.

“Ik heb voor vanavond een tafel gereserveerd in een hartstikke leuk restaurantje hier,” zegt Cécile, terwijl ze met flinke stappen Hart voorgaat. “Kom op, bijhouden.”

Hart versnelt zijn pas en gaat naast Cécile lopen. Hij is benieuwd hoe hij de bergen gaat ervaren. Zijn oogpleisters zitten in ieder geval in zijn broekzak.

“Aaaaaahhhhh, heerlijk!”

Cécile ademt diep in en steekt haar armen in de lucht.

“Wat een lucht. Als je dit inademt, begrijp je niet dat niet de hele mensheid in de bergen woont.”

De twee wandelaars zijn anderhalf uur door de ruige bergwereld omhoog getrokken. Daarna gaat het een half uur zigzaggend verder. Hart voelt hoe de inspanning zijn lichaam uitdaagt, maar de sportieve tocht en de nieuwe wereld die hij betreedt, doen zijn geest goed. Even laat hij al zijn problemen achter zich. Natuurlijk voelt hij wel degelijk de immense schoonheid van het hem omringende landschap in zijn ogen en hoofd branden, maar als het uitzicht hem teveel wordt, concentreert hij zich op de grond en de rotsen voor zich en kijkt hij naar de stappen die zijn voeten zetten. Af en toe wijst Cécile naar een groepje steenbokken of een paar marmotten of blijft ze staan bij een plant of een bloem. Vaker nog staat ze stil om over het landschap uit te kijken. Ze zegt dan niets, maar Hart weet dat ze enorm geniet van wat haar ogen zien.

“Ik weet niet hoe het met jou zit, Hart, maar mijn benen beginnen leeg te lopen. Ik stel voor dat we daarboven even uitrusten.”

Cécile wijst naar een klein plateau dat op nog een paar meter klimmen hoogte ligt. Hart is het er absoluut mee eens. Hoewel hij nog veel jonger

is dan Cécile, heeft hij de hele tijd al moeite gehad haar tempo bij te houden.

Het plateau is afgezet met een houten omheining. De twee wandelaars zetten hun wandelstokken en hun rugzakken ertegenaan.

“A-dem-benemend!” Cécile zet haar handen op de balk en laat haar ogen van links naar rechts over het diepe wijde panorama glijden. Hart doet zijn zonnebril af. Het is inderdaad ongelooflijk. Ze kijken naar een deken van grillige bergen, die met hun met eeuwige sneeuw bedekte scheuren en hellingen een briljant compositorisch spel spelen. Hier en daar verdwijnt een hoge bergpiek in de mist. Maar het is niet alleen de schoonheid van de donkere rotsformaties en de witte sneeuw en de rauwe grilligheid van de bergen die imponeren. Het is het gevoel hier in een ongerept landschap te staan. Hart voelt zich de eerste mens op Aarde als hij naar de bergen kijkt die zich boven het dal verheffen dat zich ver beneden in de diepte bevindt. Zover het oog reikt, in deze hoge regionen van de wereld, is geen mensenbemoeienis te bekennen. Hier lijkt de wereld puur. Hart heeft even het gevoel dat hij daardoor zelf ook puur is. Weg van zijn eigen geschiedenis, weg van de rest van de mensheid en weg van cultuur en kunst. Hij is een moment lang van alles afgesneden, alsof dat alles nooit bestaan heeft. Heel primair is dit landschap dat niets anders is dan wat het is. Deze schoonheid, die niet door kunstenaars is bedacht, die niet door menselijke lust of liefde wordt veroorzaakt, IS simpelweg. Voor het eerst in zijn leven voelt Hart zich ontdaan van alle ruis en is hij gekoppeld aan het leven zelf. De lucht hierboven lijkt hem niet alleen fris en zuiver, maar het bestaan zelf lijkt hier fris en zuiver. “Een slok water?”

Cécile houdt de fles voor Hart omhoog. Ze heeft hem nieuwsgierig geobserveerd toen Hart over het landschap uitkeek. Maar ze wil niet meteen vragen hoe hij het ervaart.

Na een pauze van een kwartier gaan Hart en Cécile verder omhoog. Een uur later arriveren ze op de top van de berg. Het is beslist niet de hoogste top in de omgeving, maar voor Hart voelt het alsof hij de Mount Everest heeft beklommen. Hij kijkt uit over het dak van de wereld en voelt zich een avonturier en een held. Hij zou de schoonheid van dit uitzicht niet willen vergelijken met de schoonheid van een vrouw, maar met de kunst kan het gemakkelijk wedijveren. Zeker als het de beloning is van zo’n klimprestatie als hij net geleverd heeft. Als hij een poosje gekeken heeft, gaat hij op een rotspunt zitten met zijn gezicht in zijn handen. “Is het erg?” Cécile legt een hand op Harts schouder.

Hart knikt.

“Misschien was het een fout van me je mee te nemen.”

Hart schudt zijn hoofd. “Nee, het gaat wel. Ik ben blij dat we hier zijn. Mijn hoofd ontploft bijna, maar ik had dit nooit willen missen.” Hij haalt zijn gezicht uit zijn handen en glimlacht naar Cécile. “Ik wou dat ik mijn ogen een tijdje kon sluiten.”

Cécile kijkt om haar heen naar de bergen. “Het lijkt wel of iemand of iets je wil dwingen te kijken. Alsof er iets is dat je niet mag missen.”

Peinzend kijkt ze naar Hart.

“Kom, we gaan weer naar beneden. We nemen een iets andere route. Ik weet een berghut, waar ze een lokale specialiteit opdienen. Zweilerhütte Knoosjbein. Een hartige vleesschotel met dikke plakken brood. Smeckt seer goet, hahaha.”

28

“Bedankt, Cécile. Voor vandaag. Ik heb erg genoten. Ik zou best wel elke dag zo’n wandeling willen maken.”

“Nou, dan doen we dat toch. Er zijn genoeg wandelroutes die we nog niet gehad hebben. En er valt nog van alles te zien in de buurt. Er zijn een paar hele mooie kerkjes hier in de omgeving. En berghutjes en restaurantjes zoveel je maar wilt.” Cécile gespt haar rugzak weer om en pakt haar wandelstok in haar hand. “Ik zie je morgenvroeg. Slaap lekker straks.”

Hart zwaait naar zijn oude vriendin. Wat heerlijk dat ze er is.

De volgende ochtend heeft Hart eerst weer een warmwaterbehandeling. Na afloop ligt hij op een bank onder een dikke handdoek om een half uur de watertherapie in te laten werken. Een eindje verderop ligt een oud rimpelig vrouwtje onder haar handdoek te snurken. Hart doet zijn zonnebril af en tilt een van zijn pleisters omhoog. Hij gaat half rechtop zitten en kijkt naar de rustig op en neer gaande borstkast van de vrouw. Wat zou haar mankeren? Hart gaat helemaal overeind zitten. Hij duwt zich van de bank omhoog, draait de handdoek vast om zijn heupen en loopt zachtjes naar de vrouw toe.

“Hehum.”

Hart voelt zich een inbreker die de bewoner van het huis gaat vragen of hij even zijn gang mag gaan. Als het vrouwtje haar ogen opent, ziet Hart het gebroken wit van de oogbollen en de vale waas over de pupillen, die bij oude mensen onherroepelijk de ouderdom en aftakeling verraden.

Alsof hij een vlinder opprikt aan het vlinderbord, pint Hart het vrouwtje

met zijn ogen vast aan haar bank. Ze zou zich niet kunnen verzetten al zou ze willen. Dat beseft Hart en deze macht boezemt hem ineens angst in. Maar het vrouwtje lijkt zich niet te willen verzetten tegen die vreemde ogen die zich aan de hare vastzuigen en aan haar beginnen te trekken. Hart staat over haar heen gebogen en haalt alles naar binnen wat er aan rottigheid en ziekte in ..., even denkt Hart aan wat de vrouw voor hem is ... zijn slachtoffer? ... zijn patiënt? ..., in haar aanwezig is. Wat hij bij Nica niet voelde, voelt hij nu wel; de grens. Hij voelt het punt waarop alle ziekte uit de vrouw verdwenen is en stopt dan.

De vrouw kijkt hem met grote kinderlijke ogen aan. Als Hart ziet dat ze iets wil zeggen, houdt hij zijn wijsvinger tegen zijn lippen.

“Zeg tegen niemand dat ik u genezen heb. Alstublieft?”

De vrouw knikt. Hart draait zich om en loopt weg. In zijn borstkast bonkt zijn hart. Het voelt geweldig. Voor het eerst heeft hij het idee dat hij wat waard is. Wat waard is? Hij heeft op dit moment het gevoel dat de hele wereld aan zijn voeten ligt.

“Yes!”

Hart weet niet hoe snel hij zijn kleren weer aan krijgt. Hij kan niet wachten zijn succes aan Cécile te vertellen.

“Het is heerlijk, Cécile. Je had me moeten zien. Ik liep gewoon naar wat oude vrouwtje toe en ik heb alles weggehaald dat haar ongezond maakte. Hahaha, ze rent nu vast op gympen de een of andere berg omhoog.”

Hart gooit zijn armen triomfantelijk in de lucht.

“Ha, ik ben beter dan al die dokters hier bij elkaar. Ik kan in één dag alle patiënten genezen. Dan zitten ze zonder patiënten.”

Cécile lacht. Ze is blij voor Hart dat hij eindelijk iets positiefs van zijn ogen ondervindt. Toch maakt ze zich tegelijkertijd een beetje zorgen over Harts optimisme. Het is niet zo simpel als Hart nu wellicht denkt. Stel je voor dat hij inderdaad iedereen die ziek is gaat genezen. Wat een verantwoordelijkheid gaat er dan op zijn schouders rusten. En wat een werk gaat dat opleveren. Om maar te zwijgen over wat het voor de vorming van zijn karakter zal betekenen. Hij zal zich God gaan voelen. En hij is nog maar een kind. Dat hij besloten heeft mensen te gaan helen, is an sich prijzenswaardig, maar waar zal het hem brengen? Daarbij is Harts eigen pijn erdoor niet weggenomen. Dat is de andere kant van de medaille.

“Wil je dat ik in jouw ogen kijk?”

Cécile schrikt van Harts aanbod.

“Nee, nee dank je.”

Ze is verbaasd over haar eigen antwoord. Maar op de een of andere manier weet ze zeker dat ze het juiste heeft gegeven.

Hart kijkt haar met een teleurgestelde blik aan. Even heeft hij het gevoel dat zijn beste vriendin, zij van alle mensen, hem niet vertrouwt. Dan vermant hij zich.

“Okee, misschien later een keer. Jij bent toch hartstikke gezond. Zoals jij de berg omhoog rent. Waar gaan we vandaag heen?”

Cécile probeert zich ook weer te vermannen. Ze is toch wel overstuur van Harts aanbod en haar afwijzing. Wat als ze niet gezond is? Maar ze glimlacht weer als ze ziet hoe verfrissend vrolijk Hart is. Zo kent ze deze jongen helemaal niet.

“Ik heb een bijzonder mooie route voor ons uitgestippeld. En het weer wordt super.”

Hart lacht. Dit keer zal ik het eerste boven zijn.”

29

Hart gaat in bed liggen. Hij plakt zijn oogpleisters op en ademt diep in en uit. Zo, vandaag zal hij geen enkele moeite hebben in slaap te vallen. Het was een geweldige dag. Eerst dat oude vrouwtje genezen en daarna met Cécile een fantastische tocht door de bergen gemaakt. Hij voelt hoe de berglucht zijn longen zuivert en hem hongerig maakt voor de smulpertijen waaraan Cécile en hij zich tegoed doen. Zelfs de simpelste broodmaaltijden smaken hier uitzonderlijk. Hmmm, hij voelt dat hij in slaap begint te vallen.

Harts hoofd begint weg te zinken in beelden die onsamenhangend aan hem voorbij zweven, als hij ineens opschrikt. Er wordt aan zijn deur geklopt. Is Cécile wat vergeten? Hart haalt de pleisters van zijn ogen, klimt uit bed en trekt de witte badjas met het kuuroordembleem op de borst aan. Als hij de deur opent, staart hij in de rimpelige gezichten van twee kromme oude dametjes.

Twee gezichten kijken Hart grijnzend van verlangen en hoop aan.

“We willen graag dat je met ons doet wat je met Elise hebt gedaan,” zegt een van de oudjes.

“Elise?” Hart kent niemand die zo heet.

“Elise is onze vriendin. Ze heeft ons verteld dat jij haar vanmorgen genezen hebt.”

Het andere vrouwtje knikt heftig. “Ja, ze was zieker dan Beatrijs en ik. Veel zieker. En nu danst ze rond alsof ze achttien is.”

“Ja,” vult de ander aan, “ze heeft haar koffers al gepakt. Morgen gaat ze naar huis.”

“Maar denk erom; niemand mag hier iets van weten. Niemand. Het is heel belangrijk.”

De twee genezen dames knikken heel druk. “Wij vertellen niemand iets. Erewoord.”

Hart sluit de deur achter hen. Hij hoort hoe ze giechelen en opgewonden met elkaar kletsen terwijl ze de gang door lopen. Hij springt in zijn bed en pakt de oogpleisters van het nachtkastje. Hè, nou zal het wel even duren eer hij weer in slaap zal vallen. Toch voelt hij zich goed. Het kost hem geen enkele moeite om mensen te genezen. En wat zijn ze hem dankbaar als hij klaar is. Eigenlijk zou hij er geld voor moeten vragen.

30

“Phoe, het is al half twaalf.” Hart spreekt de woorden met zoveel nadruk uit en tilt daarbij zijn linkerarm zo demonstratief in de lucht dat Cécile hem met belangstelling aankijkt.

“Heb je een nieuw horloge gekocht?”

Hart lacht breeduit. “Vind je het mooi? Het doet heel erg pijn.”

“Ziet er duur uit,” antwoordt Cécile.

Hart kijkt nog een keer naar het horloge dat eruit ziet alsof je er niet alleen de tijd op kunt zien, maar ook de dag van de week, de week van de maand, het jaar, wie in 1830 bij Dokkum is vermoord, waar de lekkerste belegen kaas gekocht kan worden en hoeveel omwentelingen de aarde per seconde moet maken wil het sneeuwen in Nigeria. Dan knijpt hij zijn ogen dicht.

Harts ouders hebben Hart een creditcard gegeven waar hij een zeer ruime limiet op heeft staan. Hij kan kopen wat hij wil. Toch heeft hij nooit erg behoefte gehad om dingen te kopen. Wat mooi is doet hem pijn en wat lelijk is hoeft hij niet te hebben. Cécile weet dat. Daarom vindt ze het een beetje vreemd dat Hart nu zo met zijn nieuwe horloge pronkt.

Maar ze geeft er verder geen acht op. Het is een week geweest de afgelopen week, die ze voor geen goud had willen missen. Elke dag heeft ze samen met Hart genoten van de vele trektochten door de bergen en van de vele culinaire trektochten.

“Denk je nog wel eens aan Sarah?” vraagt Hart ineens als ze weer eens een pauze nemen om uit te rusten.

“Dat had ik jou ook al willen vragen,” antwoordt Cécile. “Maar ik wist niet of je het er al over wilde hebben. Ja, natuurlijk denk ik wel eens aan haar. Wel meer dan eens. Het was een goede vriendin. En een heel bijzonder iemand.”

Hart knikt. “Ik was verliefd op haar.”

“Dat had ik al gemerkt.”

“Maar ik ben er nu wel overheen. Over haar dood, bedoel ik ... tenminste, niet dat ik haar al vergeten ben, maar het is niet meer zo erg als in de eerste weken.”

Cécile zucht. “Ik kan het de meeste tijd nog steeds niet geloven dat ze er niet meer is.”

“Eh, Cécile?”

Cécile kijkt Hart aan.

“Ken je eigenlijk nog meer mensen zoals Sarah? Ik bedoel, zo bijzonder?”

“Waarom vraag je dat?”

“Nou, Sarah zei dat je je met bijzondere mensen moet omringen. En zij is er niet meer, dus ...”

“Nou ja, ik kan je wel in contact brengen met kunstenaars en intellectuelen, als je dat bedoelt. Als we terug thuis zijn. Of op andere plaatsen waar ik mensen ken. Jij wilt terug in het milieu waar je even van geproefd hebt. Dat kan ik begrijpen. We zullen zien. Hoe lang waren je ouders van plan je hier te laten blijven?”

Hart haalt zijn schouders op. “Wat hen betreft, kan ik hier de rest van mijn leven blijven.”

“Hè, ik ben mijn zakmes vergeten.” Cécile kijkt naar het brood dat ze heeft meegenomen.

“Hier, neem dat van mij maar.” Glunderend overhandigt Hart Cécile een prachtig rood zakmes.

Cécile fluit tussen haar tanden. “Zo, da’s even een mes. Daar kun je wel honderd dingen mee zo te zien. Heb je dat ook nog gekocht?”

Hart wil eerst ja knikken, maar schudt dan zijn hoofd.

“Eigenlijk heb ik het gekregen. Omdat ik iemand geheeld heb. Net als het horloge.”

“Zo, dat is aardig van die mensen. Hebben ze dat zelf bedacht?”

Hart begrijpt wat er achter Cécile’s vraag schuilgaat. Het irriteert hem een beetje. Maar hij heeft geen zin te liegen. Tenslotte is hij zijn eigen baas.

“Nou, ik vraag een betaling voor het helen. Een kleine betaling.

Tenslotte betalen ze de dokters in het kuuroord toch ook?!”

Cécile zegt niets.

“Ik werk er toch voor?!”

“Ja, natuurlijk.”

“De eerste paar heb ik gratis gedaan. Maar nu vraag ik iets dat ik wil hebben. Tenslotte worden ze helemaal genezen ... of een gedeelte als ze iets stoms geven.”

Cécile kijkt Hart met verbazing aan.

“Stuur je wel eens iemand weg die genezen wil worden?” vraagt Cécile, als de beide wandelaars weer op weg zijn.

“Ja, als ze helemaal niets willen geven. Of als ik ze niet aardig vind.”

“Maar heb je dan niet het gevoel dat je je gave ten bate van iedereen zonder aanzien des persoons zou moeten gebruiken?”

“Nee, het kost mij mijn tijd en mijn energie.”

“Je tijd?”

“Ja. Ik doe er maar één of twee per dag.”

Cécile weet niet wat ze ziet als Hart plots een agenda uit zijn zak tevoorschijn haalt en erdoorheen bladert.

“Morgen twee, overmorgen twee, dan drie, maar die ene gaat een supersnowboard voor me kopen. En lessen.”

“Zo. Het gaat goed met je.”

“Ja, eh, ik wil wel eens wat anders dan de hele tijd maar bergop en bergaf lopen. Maar Cécile, wil jij niet mee lessen nemen? Lijkt me te gek. Ik zeg die man wel dat mijn prijs verhoogd is. Dat ik twee snowboards en voor twee personen lessen moet hebben voor zijn genezing.”

Cécile lacht een beetje wrang. “Je bent een echt zakenmannetje aan het worden. Maar dank je wel, ik ben toch wat te oud om op zo’n plankje te stappen. Maar het geeft niet. Ik ga wel alleen wandelen. Amuseer jij je maar.”

Hart kijkt naar zijn schoenen. “Je bent toch niet boos?!”

“Nee hoor. Ik dacht alleen dat jij onze wandelingen en onze gesprekken ook leuk vond. Maar het lijkt erop dat je andere bezigheden hebt.”

Hart zwijgt. Eigenlijk is hij een beetje bang dat Cécile zijn betaalde genezingen afkeurt en hij wil niet dat hij zich door haar laat beïnvloeden.

“Ik vond, eh, vind ze ook leuk. Misschien kunnen we over een weekje weer samen gaan wandelen. Het is gewoon dat ik even iets anders wil.”

“Nou ja, misschien heb je me niet meer nodig. Ik was toch al aan het nadenken of ik niet weer eens huiswaarts zou moeten gaan.”

Hart hoort duidelijk in Cécile’s stem dat wat ze zegt niet waar is. Maar als hij eerlijk is, heeft hij haar inderdaad niet meer nodig. Hij begint

steeds meer contact te maken met anderen in het kuuroord. Mensen van zijn eigen leeftijd. Zo is er Cyril. Een leuke meid. Hart geneest haar elke dag een klein beetje. Dat is misschien niet helemaal netjes, maar hij wil haar niet gelijk weer verliezen. Als ze helemaal genezen is, zal ze naar huis vertrekken. Hart heeft haar verteld dat hij haar alleen maar in stapjes kan genezen. In feite doet hij dat met een aantal jongeren die in het kuuroord verblijven. Zo maakt hij vrienden van hen. Hij beseft wel dat dat niet de juiste manier is om vrienden te maken, maar zo hebben zij hem nodig en willen ze graag zijn vriend zijn. Dat kan toch niet verkeerd zijn, vertelt Hart zichzelf. Op een andere manier is het hem bijna onmogelijk vrienden te maken. Hij heeft gemerkt dat zijn oogprobleem de meeste mensen zou afschrikken, als er niet dat helend vermogen in schuilde. Natuurlijk weet hij dat Cécile zijn handelswijze afkeurt. En dat is dus de reden dat hij haar eigenlijk liever niet in zijn buurt wil hebben. Over een tijdje weer, vertelt hij zichzelf. Nu gewoon even niet.

31

“Nou, dan kan ik je ook niet meer verder genezen.”

Cyril begint te huilen. “Maar ik heb mezelf beloofd dat ik geen seks zal hebben tot ik een jongen ontmoet waar ik mee wil trouwen. En ik ben pas vijftien.”

“Okee. Dan houdt het op. Kan ik er ook niks aan doen. Je had niet gelijk met me hoeven te slapen. Gewoon je truitje uit doen en dat je wat aan me zit.”

Hart trekt een ijskoud gezicht en loopt naar de deur. Als hij de deur opent, begint het meisje nog harder te huilen. Ze rent naar Hart toe en duwt de deur dicht. Met tranen die langs haar wangen rollen, trekt ze het truitje over haar hoofd. Hart knijpt zijn ogen dicht van de pijn. Maar dan doet hij ze weer open en bekijkt hij Cyril met een gulzige blik.

“Hee Hart, what’s up?”

Hart ziet bij de ingang van het kuurhotel Johann staan. Johann is een coole jongen die niets anders doet dan de hele dag snowboarden. Een paar uurtjes als instructeur en de rest van de dag voor zijn eigen plezier. Hij heeft een grandioos board. Jammer dat Johann niet ziek is, anders zou Hart hem in ruil voor zijn genezing zijn board kunnen aftroggelen. Maar misschien kan hij wel iemand anders genezen voor iets moois en dat ruilen voor het snowboard van Johann.

“Gehen wir?” Johann zet zijn oranje skibril op en loopt al in de richting van de kabelbaan.

“Wir nehmen vandaag ein iets schnellere helling. Er staan wel wat baumen, maar het wird eine gute oefening sein voor je.”

Hart knikt. Eigenlijk had hij vanochtend een modderbad moeten nemen, maar hij heeft besloten niet meer mee te doen aan al die onzin. Hij heeft geen therapie nodig. Niemand hier kan hem genezen. En eigenlijk had hij naar het station moeten gaan om Cécile uit te zwaaien. Cécile had hem namelijk gisteravond meegedeeld dat ze weer terug naar huis zou gaan. Maar Hart vond dat hij toen al afscheid van haar genomen had en dat hij geen snowboardles kon missen. Hij heeft trouwens niet zo’n goeie zin vandaag. Gisteravond heeft hij wel een uur voor de spiegel gezeten en zijn eigen ogen aangestaard. Waarom kan hij wel andere mensen genezen en niet zichzelf? Moe van frustratie en van de pijn is hij gaan slapen. Maar het werd een rusteloze nacht.

Hart heeft een goed evenwichtsgevoel. Misschien dat het feit dat hij veel met gesloten ogen door de wereld loopt hiertoe bij heeft gedragen.

Tenslotte moet hij zich dan puur op zijn gevoel over de oneffenheden van zijn omgeving bewegen. In ieder geval maakt hij al heel snel goede vorderingen op het snowboard.

“Johann, wedstrijdje?”

Johann lacht. “Du und ich?”

“Met handicap natuurlijk. Allebei met onze ogen dicht.”

“Mit unsere Augen dicht boarden? Bist du gek? Zou jij het nicht eerst mal leren met je Augen open? Haha.”

“Ah, kom nou. Ik ga eerst.”

Johann lacht weer. Hij houdt van een uitdaging. Lesgeven is wel leuk, maar natuurlijk ook een beetje saai.

Hart kijkt naar de weg die hij moet afleggen en plakt dan zijn oogpleisters over zijn beide ogen. Johann kijkt vrolijk toe hoe zijn leerling zich blindeert. Dan ziet hij hoe Hart de helling naar beneden neemt. Hart gaat langzaam en onzeker, maar niet onzekerder dan wanneer hij met zijn ogen open board. Hij gaat netjes om een paar bomen heen, glijdt keurig langs een rotsblok en komt veilig beneden aan. Johann klapt in zijn handen.

“Bravo! Gut gemacht, super.”

Dan kijkt Johann een hele tijd naar het parcours. Zo goed hij kan prent hij de afstanden tot de bomen in zijn geheugen. Hij plakt Harts reserve-oogpleisters over zijn ogen en zet zijn oranje skibril eroverheen. Hij haalt diep adem en zet zich af.

Hart moet lachen. De anders zo relaxte instructeur glijdt nu in uiterste concentratie de helling in lange enigszins onzekere slalomende bewegingen af. Hij houdt zijn handen voor zich uit gestoken als iemand die in het donker loopt. De eerste boom mist hij op een haar na. Even lijkt hij te vallen als hij over een sneeuwbulg glijdt. Maar hij herstelt zijn evenwicht goed. En warempel board hij tussen de laatste twee bomen door veilig op Hart af.

“Hart!” roept Johann, “bin ich er al?”

Hart glimlacht, maar hij maakt geen enkel geluid als Johann langs hem heen glijdt.

“Hart?” Johann heeft het gevoel al op de afgesproken plek te zijn. Hij wil net afremmen om zijn pleisters van zijn ogen te halen als hij ineens over een besneeuwde rotsblok omhoog schiet, een tel in de lucht hangt en met een gigantische klap tegen een boom smakt.

“Verdomme!” Hart is flink geschrokken van zijn grap. Hij maakt zijn board los en loopt zo snel hij kan door de sneeuw in de richting van Johann. Als hij hem ziet liggen, schrikt hij nog meer. Bloed kleurt de witte sneeuw om Johanns hoofd heen rood. De instructeur beweegt niet. “Oh shit, oh shit,” mompelt Hart. Hij knielt naast Johann in de sneeuw. Even weet hij niet wat hij moet doen. Moet hij hulp halen? Misschien leeft Johann niet meer. Dan is het zijn schuld. Moet hij weggaan en niemand iets vertellen? Hij staat op, maar knielt dan weer neer naast Johann. Hij weet dat hij hem niet mag omdraaien of proberen op te tillen. Toch trekt hij aan de schouder van de gewonde en draait hij hem voorzichtig op zijn rug.

De instructeur ademt wel. Hart haalt de skibril en de pleisters van Johanns ogen en doet met zijn duim en wijsvinger de oogleden van een oog van elkaar. Hij is bewusteloos. Hart opent beide ogen, brengt zijn eigen ogen op een kleine afstand van die van Johann. Het is goed mis met hem, voelt Hart. Dit is anders dan de andere zieken die hij tot nu toe geheeld heeft.

Hart trekt aan de ziekte in dit lichaam, maar het is alsof de bloedingen en de breuken en kneuzingen zich verzetten. Hij bijt zijn tanden op elkaar en trekt harder. En harder. Hart spant onwillekeurig alle spieren in zijn lichaam aan.

Hij ziet ineens vanuit zijn ooghoeken dat het bloed rondom het hoofd van Johann wegtrekt. Hij gelooft niet wat hij ziet. Hij trekt het bloed uit de sneeuw terug in het hoofd! Alsof hij als kind te hard zuigt aan een waterijsje en de kleur eruit ziet verdwijnen tot niets over is dan grijswit

ijs. Harder trekt Hart aan de ogen van Johann. Hij voelt hoe hij de kneuzingen uit de hersenen trekt en de breuk uit het schedeldak. Hij ziet hoe de kleur terugkomt op het gezicht van Johann, hij voelt hoe de ademhaling weer goed op gang komt. En hij voelt de grens aankomen, waarop al het ongezonde uit het lichaam verdwenen is.

Maar Hart is in een versnelling terechtgekomen waarin hij niet meer op tijd kan afremmen. Hij voelt de energie van zijn prestatie door zijn aderen stromen. En het is magistraal, dit gevoel. Hart weet dat hij moet stoppen, dat hij zijn ogen weg moet sleuren van Johann. Maar hij gaat door. Hij gaat de grens over. Hij trekt en trekt en trekt.

32

Beduusd kijkt Hart toe hoe twee mannen van het reddingsteam het roerloze lichaam van Johann op de draagbaar leggen. Een andere man heeft een deken om Harts schouders gehangen.

“Kannst du weiter boarden oder gehst du zu Fuss?” vraagt hij vriendelijk.

Hart tilt zijn snowboard op om te laten zien dat hij verder naar beneden wil lopen. De man doet zijn ski's af en loopt naast Hart mee.

“Was ist eigentlich passiert? Ich sehe keine Verwundungen.”

“Ik weet het niet,” antwoordt Hart in het Nederlands, terwijl hij de mannen met de blessurebanaan achter een groep bomen ziet verdwijnen.

“Ineens viel hij. Toen ik bij hem kwam, bewoog hij niet meer.” Daarna zwijgt Hart. Hij weet dat hij dingen uit Johann heeft getrokken die er nooit uit hadden gemogen. Hij weet niet precies wat, maar het voelde alsof hij Johanns levensenergie begon af te tappen. Alsof Johann leger en leger begon te worden.

Hart loopt moeizaam de trappen van het kuurhotel omhoog. Hij is ineens helemaal uitgeput. Het gevoel overvalt hem dat het allemaal helemaal niet zo goed loopt als hij de laatste dagen geloofde. En zijn ogen en hoofd doen zo'n pijn. Hij loopt de draaideur door en botst tegen de directeur van het kuurhotel op. Achter de directeur staan de manager en twee artsen.

“Wij willen met jou spreken, jongeman,” zegt de directeur van het kuurhotel, die zelf Nederlander is.

Als Hart al dacht dat hij zich flink beroerd voelde dan is dat nu ineens nog een stuk erger geworden. Hij loopt tussen de vier mannen mee naar het kantoor van de directeur. Daar aangekomen wordt hem een stoel

toegewezen. De directeur gaat achter zijn bureau zitten. De drie andere mannen blijven staan.

“Jij bent een betalende gast, dus ik zal de daarbij passende beleefdheid in acht nemen,” begint de directeur. “Dus vraag ik je beleefd wat jij denkt dat jij hier in ons kuuroord aan het doen bent.”

Hart zegt niets.

“Goed. Dan zal ik het je vertellen. Jij licht zieke mensen op. Wij weten niet hoe je het doet, maar jij doet onze gasten geloven dat hen niks meer mankeert. Ze gaan naar huis terwijl hun kuur nog helemaal niet is afgesloten.”

De directeur leunt voorover over zijn bureau en steekt zijn wijsvinger in de richting van Hart.

“Jij bent een misdadiger. Deze mensen denken dat ze gezond zijn. Ze stoppen met hun therapie en hun medicijnen en riskeren daarmee hun leven.”

“Ze zijn gezond,” zegt Hart rustig.

“Wie denk jij wel dat jij bent?!” Het hoofd van de directeur wordt rood van woede. “De Messias?”

De manager kan een grijns niet onderdrukken.

“Jij bent een gevaarlijke gek en geen heilige,” gaat de directeur verder. Dan hervat hij zijn aanvankelijke kalmte. “De enige reden dat we hier geen politie bijhalen, is dat je nog zo jong bent.”

“Misschien ook om de naam van uw kuurhotel niet te schaden?” vraagt Hart sarcastisch. “Ik heel mensen binnen een paar seconden. Jullie doen met al je therapieën helemaal niets voor hen. Behalve geld aftroggelen.”

“En jij doet het gratis?”

Even weet Hart niets te zeggen. Hij denkt aan wat hij Cyril heeft laten betalen.

“Goed, hoe het ook zij. Wij hebben contact met je vader opgenomen. Hij zal hier vandaag arriveren om jou op te halen. Wij wensen jou niet langer als gast in ons kuuroord te behandelen of te accommoderen. En we waarschuwen je dat als ons ter ore komt dat je in welk kuuroord in Zwitserland, of waar dan ook ter wereld, en wij hebben contacten met alle kuuroorden, jouw oplichterpraktijken voortzet, wij de politie op je af zullen sturen.”

De directeur staat op. Hij knikt naar zijn manager. “Begeleid jij deze ... jongeheer naar zijn kamer. Daar zal hij de komst van zijn vader afwachten. Ik hoop dat deze de juiste straf zal weten te verzinnen voor zijn fraaie zoon.”

Hart wacht echter niet af tot hij naar zijn kamer geëscorteerd wordt. Hij springt op van zijn stoel, rent naar de deur en vliegt de kamer uit.

33

Hijgend rent Hart het bergpad omhoog. Alles gaat mis, dreunt het in zijn hoofd. Hij wil niet terug naar huis. Hij kan nu niet terug. De weg naar boven in de kabelbaan heeft hij uit het raam gekeken. Maar het waren niet de bergen die hij zag. Het waren de beelden uit zijn verleden. En het ergste was dat ze geen pijn deden. Het waren namelijk allemaal lelijke beelden. Hij is veroordeeld. Hij weet het. Vanaf zijn geboorte is hij veroordeeld als een arme ziel in een sprookje.

Zijn jas en zijn broek raken gescheurd terwijl hij langs de rotsen omhoog klimt. Zijn handen beginnen te bloeden. Maar hij gaat hoger en hoger. Tot hij niet meer hoger kan. Hij gaat zitten op zijn eenzame bergtop en huult. Als hij uitgehuild is, haalt hij zijn enige nog overgebleven troost uit zijn broekzak tevoorschijn. Lang staart hij in het groene schroefblad in het midden van de knikker alsof hij zijn hoofd wil zuiveren van alle slechte gedachten. Dan staat hij op. Hij kijkt naar de bergtoppen in de verte. Hij haalt uit en gooit de glazen groene knikker zo ver hij kan de wijde ruimte in. Een pijnsteek treft hem in zijn hoofd als hij meent de knikker in duizend glassplinters uiteen te horen spatten tegen de scherpe rotsen van een verre berg.

Hart spreidt zijn armen alsof hij van plan is te vliegen. Hij laat zich achterover vallen in de sneeuw die hem meteen mee naar beneden neemt langs de steile helling. Even schuift hij glad omlaag, maar als zijn heup een kleine uitstekende rotspunt raakt, rolt hij om zijn as en om en om tot hij als losgeslagen steen de rauwe berg af stuitert.

34

”Snel. Haal de dokter.”

De jonge verpleegster rent de kamer uit en komt even later met de arts terug. Deze buigt zich over Hart heen. Hij opent een van Harts ogen met zijn duim en wijsvinger en schijnt er met een lampje in. Als Hart met zijn ogen begint te knipperen, stopt de arts het lampje in zijn zak.

“Rustig, Hart. Je bent in een ziekenhuis. Je bent een tijd lang ziek geweest. En buiten bewustzijn.”

Hart lijkt niet te begrijpen waar de arts het over heeft.

“Je ouders worden gebeld. Ze zijn onderweg.”

Hart knippert weer met zijn ogen. Er is iets vreemds aan de hand. Hij doet zijn ogen dicht. Hij kan zijn ogen dicht doen ...!

“Heeft ... heeft u een spiegel?”

De arts kijkt de verpleegsters vragend aan. De kleine donkerharige verpleegster haalt een make-upspiegeltje uit haar zak, lacht een beetje verlegen naar de arts en geeft het aan Hart.

Hart neemt het spiegeltje en houdt het voor zijn gezicht. De uitstulpingen zijn weg. Hij houdt het nu dicht bij zijn rechteroog. En nog dicht. Het groen is weg. Zijn ogen zijn weer helemaal bruin, zoals vroeger. Hij kan zijn ogen weer dicht doen. Wat heerlijk. Maar wat is er gebeurd? Ineens schiet Hart alles weer te binnen. Zwitserland. Het kuuroord. De berg.

“Hart, jongen!”

Harts moeder stormt het ziekenhuiskamertje binnen en valt haar zoon huilend om zijn nek. “We hadden alle hoop al opgegeven dat je ooit nog bij ons terug zou komen.”

Harts vader is al even ontroerd. “Toen ik zag hoe je in die traumahelikopter werd geladen, dacht ik dat je er geweest was. ‘We hebben hem gevonden,’ hadden de reddingswerkers gezegd, ‘maar hij is in een uiterst kritieke toestand. Maakt u zich niet teveel hoop.’ En toen die coma ...”

“Hoe lang ben ik weg geweest?” vraagt Hart onzeker.

“Vijf maanden,” antwoordt zijn vader.

Harts moeder kamt met haar handen zijn haren naar de zijkant van zijn gezicht. “Hart, jongen, je ogen zijn ondertussen genezen. Ik bedoel, ze zijn niet meer zo raar als voor je ongeluk.”

Hart knikt.

“Doet het ook geen pijn meer als je kijkt?”

Hart ziet de hoop in zijn moeders ogen. Maar het zien doet hem nog even zeer als altijd. “Een beetje minder pijn, mamma.”

Zijn moeder glimlacht door haar tranen heen en kijkt haar man aan.

“Misschien wordt hij nu wel helemaal beter.”

35

“Wat?”

Hart moet gaan zitten om het nieuws te verwerken. “Dat kan niet.”

Harts vader knikt.

“Het is zo. Ze had kanker. Twee maanden nadat ze het ontdekt hadden, is ze overleden.”

“Nee!” Hart rent het huis uit en de straat op. Vier blokken verder stopt hij en kijkt hij paniekerig om zich heen. Dan ziet hij een oud mannetje met een wandelstok en aan zijn zijde een oud mager vrouwtje. Hij rent naar hem toe en grijpt hem bij zijn schouders.

“Kijk! Kijk me aan!”

Hart staart de doodsbenauwde man recht in zijn ogen. Dan grijpt hij het oude vrouwtje beet. Terwijl de man zijn stok loslaat en op de grond valt, begint het vrouwtje te krijsen.

“Help, we worden vermoord! He-e-e-elp!!!”

Hart laat haar los en slaat op de vlucht.

Een heel aantal blokken verder komt hij hijgend tot stilstand. Hij zakt ineen in een portiek. Hij heeft alles weggegooid! Zijn helende vermogen. Zijn groene knikker. Zijn geloof in zichzelf. En het leven van zijn beste, zijn enige, vriendin.

Hart beseft nu dat met het verdwijnen van het groen in zijn ogen en de uitstulpingen op zijn pupillen zijn helende krachten zijn verdwenen. Had hij niet alle fatsoensregels aan zijn laars gelapt, dan was Cécile er destijds niet vandoor gegaan. Dan had hij zichzelf niet van de berg laten vallen en dan had hij Cécile kunnen genezen van haar kanker. Dan had ze nu geleefd. En hij had iedereen kunnen genezen die ziek was. Maar nee, hij was zo dom geweest. Zo ongelooflijk dom en egoïstisch. En nu zit hij hier. Helemaal alleen. Hij is misselijk tot op het bot van zichzelf. Hij staat op en loopt terug naar huis.

36

zes jaar later

“Lang zal hij leven, lang zal hij leven ...”

“Hee, ouwe lul, doe eens open. Denk je dat wij jou je achttiende verjaardag helemaal alleen laten vieren?”

Hart doet het raam open en kijkt naar beneden.

“Wat doen jullie hier?”

Hij is oprecht verbaasd. Hij heeft deze mensen namelijk nog nooit in levende lijve ontmoet. Natuurlijk kent hij ze wel, maar alleen via het chatten op het internet.

“Wij dachten, het wordt tijd om jou eens te ontmoeten,” roept een jongeman genaamd Hendrik naar boven. “En welk een beter moment,

waarde Hart, dan op de dag dat jij het jongensleven achter je laat om het mannenleven binnen te treden.”

Hij tilt de verjaardagstaart die hij heeft meegenomen in de lucht. Hart ziet dat de twee jonge vrouwen die bij Hendrik staan bloemen bij zich hebben. Even weet hij niet wat hij moet doen. Hij heeft helemaal geen zin in bezoek. In feite had hij zelfs zijn ouders verboden vandaag langs te komen of ook maar te bellen. Hij heeft beslist geen trek om zijn verjaardag te vieren.

Hart sluit het raam en loopt naar beneden. Hij opent de deur en kijkt met een verlegen uitdrukking zijn drie chatkennissen aan.

“Gefeliciteerd, jongen.” Hendrik geeft Hart een stevige handdruk.

“Mogen we niet binnen komen?”

“Eh, ja, ja natuurlijk.”

Roxanne en Perly geven Hart een zoen op zijn wang en duwen de bloemen in zijn armen.

“Hij ziet er in het echt nog veel beter uit,” fluistert Perly tegen haar vriendin.

Als Hart zijn drie kennissen de woonkamer heeft binnengeleid, staan deze een moment lang verwonderd om zich heen te kijken. Hart realiseert zich dat het interieur niet helemaal zal voldoen aan het idee dat mensen hebben van de inrichting van een achttienjarige jongeman. Het is echter zo dat dit helemaal niet Harts interieur is. Althans, het is het wel geworden. Toen Cécile stierf, had zij namelijk in haar testament haar huis met alles erin aan Hart vererfd. Hart had al snel zijn ouders ervan weten te overtuigen dat ze veel minder last van hem zouden hebben als hij in Cécile’s huis zou gaan wonen. Eigenlijk was hij veel te jong om op zijn eigen te gaan wonen, maar Hart moest afspreken veel contact met zijn ouders te houden. Zij zouden elke week drie keer bij hem op bezoek komen en hij drie keer bij hen. Al na de eerste weken bleek dat het erop neer zou komen dat Harts ouders een keer per maand bij hem op bezoek gingen komen en hij niet meer dan een keer per week bij hen.

Hart had Cécile’s erfenis gezien als een mogelijkheid zich uit het leven terug te trekken na al het vreselijks dat hij had meegemaakt. Hij besloot alles zoveel mogelijk onaangeraakt te laten om zo meer in Cécile’s verstorven wereld te leven dan in zijn eigen. Zo probeerde hij zich voor zichzelf te verstoppen en voor de wereld. Van de andere kant zag Hart Cécile’s erfenis als een manier om zijn schuld tegenover haar uit te boeten. Hart had het geschreven woord leren lezen zoals de zienden dat doen en zich gestort op de grote verzameling kunstboeken die Cécile in

haar huis had opgeslagen. Hij had zich zelfs ingeschreven op de Open Universiteit voor de opleiding Kunstgeschiedenis.

Als een monnik had Hart die zes jaren geleefd. Hij trok zich terug in boeken, bibliotheekzalen en in het huis van Cécile dat voor hem nu helemaal bestond uit studeervertrekken. Om zichzelf te pijnigen met schoonheid. Dag en nacht studeerde hij en al snel had hij zijn studie cum laude afgerond. Zijn enige uitstapjes waren naar plekken waar kunst te vinden was. Soms ondernam hij een verre reis. Hij werd dan vergezeld door zijn vader. Deze riskeerde het niet meer Hart alleen naar het buitenland te laten gaan na wat zich in Zwitserland had afgespeeld. Op die reizen trok Hart zich stevast terug op zijn hotelkamer voor en na het bezoek aan de musea of kerken. De pogingen van zijn vader hem bij meer luchtige uitstapjes en pleziertjes te betrekken, werden door zoonlief ferm van de hand gewezen.

Harts interesse was voornamelijk gericht op de oude kunst. Temporaine kunst vormde te zeer een bedreiging voor zijn op veel gebieden celibataire kluizenaarsbestaan. In de oude kunst echter werd hij zo bekwaam dat de artikelen die hij schreef en opstuurde naar gerenommeerde bladen in binnen- en buitenland door die bladen gretig werden afgenomen. Ondanks zijn jonge leeftijd werd Harts naam al snel bekend in de wereld van de kunstcritici. Het leverde hem zoveel geld op dat hij nu onafhankelijk van zijn ouders kon leven. Eigenlijk zag hij zijn ouders nog maar zelden. Zij hadden hun leven en hij het zijne. Meneer en mevrouw Picó waren zeer tevreden dat hun zoon nu eindelijk toch een normaal mens was geworden. Onder normaal verstonden zij dat hij een respectabele baan met een bijbehorend inkomen had. Het feit dat hij haast nooit mensen sprak en zich in een huis verschool waarvan de gordijnen de meeste tijd gesloten waren, had net zo weinig hun aandacht als Harts gezondheidstoestand. Het belangrijkste was dat Hart hun geen problemen meer bezorgde en dat ze tegen vrienden, burens en collega's konden opscheppen over hun zoons werkzaamheden.

“Leuk optrekje, Hart.”

Hendrik laat zich op de oude canapé neerzakken. Hij kijkt om zich heen en glimlacht. “Geef je wel eens wilde feesten hier?”

Roxanne gaat naast Hendrik op de bank zitten, terwijl Perly een kleine bronzen sculptuur van een naakte nimf van de schoorsteen pakt en in haar handen ronddraait.

“Eh, willen jullie wat drinken?”

Eigenlijk heeft Hart het gevoel alsof deze mensen in zijn huis zijn ingebroken. Hij heeft wel vaker met hen gechat. Meestal over kunst en

schoonheid. Maar hij had nooit de intentie hen te ontmoeten of laat staan in zijn eigen huis te ontvangen. Ooit hadden ze foto's van henzelf via de msn laten zien. Hart had zich min of meer verplicht gevoeld zijn eigen foto terug te sturen.

Hendrik is zeventien en kunstgeschiedenisstudent. Roxanne en Perly zijn zestien en zeventien en uiterst gedreven studentes aan de kunstacademie. Roxanne is schilder en Perly beeldhouwer. Het waren soms zeer heftige discussies die het viertal via het chatten met elkaar voerden. Maar geen van hen was dom en de interesse in de kunst had ze verbonden. Hart correspondeerde met name met veel oudere collega's uit zijn vak. Daarom vond hij het juist verfrissend met leeftijdsgenoten van gedachte te wisselen. En het chatten bood hem een zekere afstand en anonimiteit. Tot nu toe.

“Heb je wat sterks?”

Perly glimlacht naar Hart terwijl ze het beeldje van de bronzen nimf speels tegen haar borst duwt als wil ze Hart uitnodigen een vergelijking te maken tussen haar en de nimf.

Meteen schiet Hart een flinke pijnscheut tussen zijn ogen. “Ahm,” kucht hij. “Ja, ik ... heb whisky”

De drie knikken gelijktijdig.

“Het lijkt eerder het huis van een oud vrouwtje,” hoort Hart Roxanne zeggen als hij terugkomt met vier glazen en een fles.

“Dat is het ook. Dit huis was van een vriendin van mij. Ze is overleden.”

“En heb je dan geen behoefte er iets aan te veranderen? Dit is zo ... tuttig. Zo stoffig.”

Hart schenkt de glazen vol. “Mij bevalt het,” antwoordt hij bijna nors.

“Oh, sorry hoor. Ik wilde je niet beledigen. Alleen bij iemand van onze leeftijd die zich met kunst bezig houdt zou je wel wat meer innovatie verwachten.”

Hart neemt een slok. “Ik hou me niet met moderne kunst bezig. Dat weten jullie.”

Even is het stil in de kamer. De drie gasten vragen zich af of het wel zo'n goed idee was hier naartoe te komen. Via het chatten hadden ze Hart leren waarderen als iemand met een bijzonder scherp verstand en een uitstekende kijk op kunst. Hoewel de drie het vaak oneens met elkaar waren, waren de discussies met Hart nooit saai of oninteressant. In feite hadden de drie heel veel van hem geleerd. Nu krijgen ze echter het idee dat Hart in werkelijkheid misschien wel tegenvalt. Behalve qua uiterlijk dan. Roxanne is ondanks Harts knorrigheid toch zeer gecharmeerd van wat ze ziet. En Perly is al helemaal weg van Hart sinds

ze de eerste keer met hem gechat heeft. Nu ze hem ziet, is haar lot bezegeld. Deze man moet ze hebben.

“Nou, jongen, dat je maar lang mag leven. Hiep hiep.”

Hendrik heft zijn glas.

“Hee, weten jullie wat? We gaan de stad in om het te vieren.” Roxanne is al opgestaan. Haar whiskyglas heeft ze in één teug leeggedronken.

“Ik ga nooit uit,” zegt Hart droog.

“Mag je niet van je pappa of mamma?” vraagt Perly grijnzend.

“Ik heb er geen behoefte aan,” antwoordt Hart.

“Ben je een misantroop? Dat gevoel had ik niet als ik met je over kunst praatte. Je lijkt altijd heel erg bevlogen als het over schoonheid gaat. Interesseert je dan alleen de schoonheid in de kunst en niet in het echte leven?”

“Ik heb geen hekel aan mensen. Maar misschien ben ik gewoon niet zo’n geweldig gezelschap. En wat de schoonheid aangaat ...”

“Je schrijft inderdaad altijd over de schoonheid,” onderbreekt Hendrik Hart. Hij heeft zich al helemaal voorbereid op deze dag om eens flink van man tot man met Hart te discussiëren, “alsof je het schone iets verwijt. Er ligt altijd een vreemde ondertoon in je betogen. Alsof je alles wat niet mooi genoeg is verwijt niet mooi genoeg te zijn en alles wat mooi genoeg is juist kwalijk neemt dat het zo mooi is.”

Hart glimlacht. Hij heeft dit eerder gehoord. Eerst had hij het zelf niet in de gaten. Maar nadat het hem voor het eerst was aangeduid, had hij het zelf ook gezien. En hij wist natuurlijk waar het vandaan kwam.

“Als iets echt prachtig is, doet het pijn. Als iets maar een beetje mooi is, is het niet de moeite waard een beetje te lijden voor dat beetje schoonheid. Voor dat lijden krijg je dan te weinig terug.”

“Over wat voor pijn heb je het? Ik ondervind geen lijden bij het bekijken van schoonheid. Alleen maar genot.”

Hart kijkt Hendrik recht aan.

“Dan zie je de schoonheid niet zoals ik haar zie.”

“Onzin. Wat een onzin. Alsof jij de enige bent die haar echt ziet.”

Hendrik is opgestaan en zwaait met zijn armen in de lucht.

“Dat vind ik zo hautain. Hier kan ik me zo kwaad over maken. Op deze manier kom je er niet vanaf. Dit ga je uitleggen of ik heet niet Hendrik Cornelis Hubertus van Breda.”

“Hendrik Cornelis Hubertus van Breda, zullen we deze discussie voortzetten in een horecagelegenheid?” komt Perly tussenbeide. “Hart, kom op, je bent jarig. Wij zijn hier helemaal naartoe gekomen om jouw verjaardag te vieren. Je bent ons op zijn minst een rondje verschuldigd.

En zoals je al hebt gemerkt, willen we heel erg graag met je kletsen.” Ze loopt naar Hart toe en legt een arm op zijn schouder. “En als je iets tegenkomt wat veel te mooi voor jou is om te aanschouwen, zal ik je beschermen. Goed?”

Hart glimlacht een beetje ongemakkelijk en knikt. De aanraking van Perly maakt hem helemaal week van binnen. En de geur van haar parfum wandelt ongegeneerd via zijn neusgaten naar zijn bloedcellen, waar hij zich behaaglijk nestelt. Dit is zo ongelooflijk lang geleden. Het maakt hem zelfs een beetje ziek. Er schieten allerlei herinneringen door zijn hoofd. Ineens weet hij weer waarom hij zich hier in Cécile’s huis heeft opgesloten. Maar het is al te laat. De verleiding is zijn afgeschermd territorium al binnengedrongen.

37

De kroeg is afgeladen vol. Hart weet niet wat hem meer bedrukt; de kakofonie van stemmen of de kakofonie van lichamen waarvan de beelden zijn netvlies overspoelen.

“Als je niet uitgaat, waar ontmoet je je vrouwen dan?” vraagt Perly nieuwsgierig.

Hart haalt zijn schouders op.

“Nergens.”

“Heb je nooit een vriendin gehad? Jezes, je lijkt wel een schat die op de bodem van de zee is blijven liggen.” Oeps, denkt ze meteen. Misschien geef ik wel een beetje te snel mijn kaarten bloot. Een beetje rustig, Perly. Maar de drank heeft haar al te los gemaakt.

“Ik heb wel vriendinnen gehad.”

Hart denkt aan Freddy, maar dat was puppyliefde. En niet een vriendin zoals Perly het bedoelt. Aan Sarah, maar hij kon die ene dag dat hij haar had gekend beslist geen relatie noemen. En ook hier was de liefde van één kant gekomen. Aan het meisje dat hij genezen had in het kuuroord. Dat was alleen seks geweest. Nee, eigenlijk had hij nooit een vriendin gehad.

“Maar op dit moment heb je er geen?”

Hart schudt zijn hoofd.

“Wie heeft er een duikerspak voor me, jongens,” roept Perly, iets te luid. Hendrik vindt dit hele geklets over vriendinnen maar een verkwisting van intellectueel kapitaal.

“Jee Perly, heb je jezelf soms gedacht als verjaardagscadeautje voor Hart?” zegt hij gemeen.

“Wil jij hem soms voor jezelf hebben, moppie?” sneert Perly terug. Hendrik krijgt het schaamrood op zijn kaken. Hij ziet Hart inderdaad wel zitten, maar hij heeft meteen gevoeld dat Hart hetero is.

“Bitch! Jullie kunstacademiekunstenaresses willen toch alleen maar met iedereen neuken. Zou je je niet meer met het sublieme moeten bezighouden?”

“Wat weet jij nou van het sublieme, historicusje? Wij máken het sublieme. Jullie schrijven alleen maar achteraf over het grandioze dat wij creëren.”

“Ja, maar wij zien en interpreteren wat jullie maken. Jullie mogen dan creëren wat je maakt. Je bedenkt het niet. Jullie zijn makers en weergevers van de tijdgeest, maar dat gebeurt toch meestal onbewust. Het werk overstijgt de kunstenaar.”

Ook Roxanne mengt zich nu in de discussie. “Dus meneer Hendrik denkt dat wij maar wat aan prutsen, zonder dat we een flauw benul hebben van wat we doen. En dan komt er ineens een geniaal meesterwerk uit, dat wijzelf niet eens begrijpen.”

Hendrik lacht. “Nou, over het algemeen komt er beslist geen geniaal meesterwerk uit. Maar als dat eruit komt, dan heeft volgens mij de kunstenaar, hoe geniaal hij ...”

“Of zij!” interrumpeert Roxanne hem.

“... of zij ook mag zijn, zeker niet alle factoren die dat kunstwerk uitmaken in de hand gehad of zelfs maar helemaal begrepen.”

“En jullie begrijpen die kunstwerken wel helemaal?”

“Nou ja, wij plaatsen ze in een brede historische en culturele context, kijken hoe en waar het aan de facetten van het menselijk bestaan en de tijdgeest raken. Wij weten inderdaad vaak beter wat een kunstwerk doet dan de kunstenaar zelf.”

“Dus wij zijn maar dombo's? Wij weten niet wat we doen. Een soort goddelijke kracht geeft ons onze ideeën in. Maar da's allemaal puur buiten onze wil of intelligentie om.”

“Nou ja, hoe beter de kunstenaar, hoe beter hij weet wat hij doet natuurlijk. Maar over het algemeen zijn jullie het paard en jullie talent is jullie berijder. Dat is mijn mening. Samen maken jullie mooie dingen. Maar zelfs de grootste kunstenaar overziet niet tijdens het maken van zijn kunstwerk wat zijn kunstwerk allemaal impliceert als het in de wereld staat.”

“Pf, jullie theoretici zijn zulke arrogante eikels.” Roxanne staat op en draait zich om naar de bar. “Ik heb behoefte aan een praktijkman.” Ze heeft haar oog laten vallen op een jongen aan de bar met een goed

gebouwd lichaam. “Vast en zeker iemand die goed met zijn handen overweg kan. Niet zo’n theorienicht. Sorry Hart, ik bedoel jou niet.” Ze geeft een knipoog naar Perly en is verdwenen.

“Jij zit er maar stil bij, Hart.”

Perly schuift wat dichterbij Hart toe. “Wat vind jij van deze hele kwestie?”

Hart kijkt haar aan. Perly is mooi. Heel mooi. Een tikkeltje ordinair misschien, maar mooi. En hoewel hij haar in de chatdiscussies wel altijd de baas is, is zij hier in haar aanwezigheid bij verre superieur. Hart voelt zich ineens weer net zo klein als toen hij in de zaal zat bij het overweldigende optreden van Sarah. En ook al mag hij in discussies Perly meestal wel op haar plaats zetten, ze heeft toch een zeer eigenzinnige kijk op de dingen. En die is niet altijd te weerleggen met argumenten. Als Hart iets weet, dan is het dat in de schoonheid en de kunst het niet de rede is die regeert. In feite is het grote mysterie in zijn leven de invloed die de schoonheid op hemzelf heeft. Ook al heeft hij kunstgeschiedenis gestudeerd en schrijft hij goede artikelen, in feite weet hij nog helemaal niks over de essentie van de schoonheid of waarom die zijn leven zo verwoest.

“Tja, er zit wat in wat Hendrik zegt. Maar hij overdrijft het natuurlijk.

Wel is het zo dat het juist zo geweldig is dat kunstwerken hun scheppers overtreffen. Zeg nou zelf; ondanks al die mythes die bekende kunstenaars omkleden, in feite zijn het gewoon mensen en vaak zijn het ook nog eens grote egoïsten die hun omgeving niet erg gelukkig achterlaten. Misschien zijn ze heel begaafd of zeer intelligent, maar hun kunstwerken zijn zoveel groter dan henzelf, zo puur en zuiver. Geen geweldige kunstenaar is zo goed als zijn beste werk. Het is juist het heerlijke van kunstwerken dat ze de werkelijkheid en de persoon van de kunstenaar overstijgen. Dit bedoel ik overigens niet in een gesublimeerde vorm. Een kunstwerk kan wel degelijk heel aards zijn. Maar het gaat erom dat het ideale kunstwerk een afgesloten geheel is, een leven zonder ruis. Neenee, wacht, laat me dat anders zeggen, want ruis hoeft niet slecht te zijn. Bij een goed kunstwerk werkt alles samen om één briljant geheel te maken. Er bestaat daarin bijvoorbeeld geen saaiheid, tenzij het in functie staat van het geheel. En dan is het niet meer saai. Een kunstenaar daarentegen kan soms doodsaai zijn.”

“Hallelujah,” roept Hendrik en hij gooit zijn gin en tonic naar achteren.

“Denk je dat ik saai ben?” vraagt Perly, terwijl ze Hart uitdagend aankijkt.

“Hallelujah,” roept Hendrik nogmaals.

Hart kijkt Perly vluchtig aan. “In mijn ogen beslist niet.”
 “Wanneer kom je op mijn atelier kijken, Hart?”

38

Hart klimt van zijn bed. Pfoeh, zo’n kater heeft hij allang niet meer gehad. Ze zijn nog tot laat doorgegaan gisteravond. Het was erg gezellig geworden. Vooral met Perly. Even stelt Hart zich voor dat hij een relatie met haar heeft. Ze is beslist niet onaantrekkelijk. Neeneenee, denkt hij echter vrijwel meteen. Geen denken aan. Deze avond was een uniek uitstapje uit zijn anderszins solitaire leven. Hij is van plan weer terug te kruipen in zijn schuld. Dacht hij schuld in plaats van schulp? Even moet hij lachen. Perly wilde met Hart mee naar huis, maar hoe dronken Hart ook was geworden, hij had de boot weten af te houden.

Neoklis, detail van de triniteitsicoon. Hart is aan het bureau gaan zitten en kijkt naar het plaatje. ‘De meesters zijn Panselinos, Feofan Grek, Theofanes de Kretenzer, de broers Astrapas en later Damaskinos,’ leest hij uit mond van de kunstenaar. Hij pakt een dik gebonden boek over iconen uit de kast en legt het voor zich neer. Op het moment dat hij het open wil slaan, gaat de telefoon. Hart wordt zelden gebeld. Alleen af en toe door zijn ouders. Het meeste contact met de buitenwereld verloopt via de computer.

“Hart. Oh, hallo Perly. Eh, nu meteen? Ik ben eigenlijk aan het werk. Eh ... okee, goed.”

Hart legt de telefoon neer. Het bloed schiet naar zijn hoofd. Hij wil tegelijkertijd zijn beide armen in de lucht gooien en het blij uitroepen en in elkaar krimpen. Wat heeft hij nu weer gedaan? Een afspraak met een meisje.

“Ik heb wel een beetje een kater,” zegt Perly als Hart op de afgesproken plaats in het park komt aanlopen. Ze heeft een geruite deken uitgespreid en daarop bordjes, bekertjes en allerlei eten uitgestald. “Pastasalade met stokbrood, humus, Edammer kaas, olijven, pepers, chorizo ... en natuurlijk wijn. Spaanse.” In het gras liggen drie flessen.

“Mag ik jouw zonnebril eens proberen?” Hart gaat op de deken zitten en overhandigt Perly zijn zonnebril. Een moment lang kijkt ze peinzend naar zijn ogen. Dan zet ze de bril op.

“Groen. Wat een gekke kleur voor zonnebrilglazen. Waar heb je ze gekocht?”

“Ik heb ze laten maken.”

“Je bent niet erg ontspannen. Hou je niet van picknicken?”

“Ik vind het heerlijk.”

“Hou je niet van mij?”

Hart lacht. “Je bent een erg aantrekkelijke vrouw.”

“Dank je, jij bent een aantrekkelijke man.”

Hart lacht weer.

“Je hebt een mooie lach, Hart”

“Dank je, jij trouwens ook.”

“Zal ik je schouders masseren?”

Even weet Hart niet wat hij moet antwoorden. Hij wordt helemaal overrompeld door Perly's directheid.

“Ga op je buik liggen. Trek je hemd uit.”

Perly wacht niet eens af tot Hart reageert. Ze begint meteen zijn hemd uit zijn broek en over zijn hoofd te trekken.

“Oh.”

Hart gaat rechtop zitten.

“Ik ben in slaap gevallen.”

Perly glimlacht alleen vaag. Ze heeft de hele tijd naar de slapende Hart zitten kijken. Ze is helemaal rozig geworden van de wijn en de zon. En van haar slapende god. Hart wrijft in zijn ogen en kijkt om zich heen. Het park bruist van het leven. Wat een prachtige dag. Dan kijkt hij naar Perly. Wat is ze nieuw. Wat is ze anders. Hij beseft dat hij nu uit zijn schulp moet en ja moet zeggen tegen deze vrouw die duidelijk genoeg is in haar aandacht voor hem. Hij moet zich aan haar overgeven. En hij wil zich aan haar overgeven. Zij moet zijn leven maar van nu af aan gaan invullen. Niets van zijn oude leven telt meer. Alles doet zo heerlijk pijn vandaag. Zo anders pijn dan alles in de afgelopen zes jaar heeft gedaan. Voor het eerst in een hele lange tijd heeft hij weer eens het gevoel dat hij vakantie heeft en niks meer moet. Perly schuift dichterbij Hart toe. Ze legt een hand om zijn nek en kust hem op zijn mond. Hart sluit zijn ogen. Er is niets mis in de wereld.

39

“Weet je dat ik je bij onze eerste ontmoeting een beetje ordinair vond?

Niet ordinair ordinair, maar spannend ordinair. Brutaal.”

Perly slaat Hart met haar hoofdkussen om zijn oren.

“Wat? Jij schoft.”

Ze springt lachend boven op Hart. Maar Hart grijpt haar middel beet en gooit haar terug op haar bedhelft. Dan klimt hij boven op zijn vriendin. “Als je me vergeeft, heb ik een verrassing voor je.”

“Echt? Wat?”

Hart schudt zijn hoofd. “Zul je wel zien. Vanavond als het donker is.”

“Whoehoe, wat spannend. Ik hou van je, Hart.”

Dan masseert ze zacht met haar duim de plooien tussen Harts wenkbrauwen. “Ik wou dat ik wat aan die pijn van je kon doen.”

“Niemand kan dat, schat. En jij het allerm minst van iedereen. Als jij niet zo verdomd mooi was, zou ik me heel wat beter voelen ... en heel wat slechter.”

Perly geeft Hart een kus op zijn mond.

“Ja, ik ben een duivel. Ik heb je uit je donkere studeervertrekken in het licht gelokt. En elke dag verleid ik je met mijn oogverblindende schoonheid.”

Ze lacht ondeugend terwijl ze haar wijsvinger vochtig maakt met haar tong en hem dan over een van haar tepels rond laat gaan.

“Aaaaaah,” kreunt Hart. “Pijnig me, pijnig me. Sla me aan het kruis.”

Perly grijpt Hart bij zijn haren beet en duwt hem ruw met haar neus tussen haar benen.

“Jouw wens is mijn bevel.”

“Dus is krijg vanavond mijn verrassing te zien?”

“Ja. Ik moet vandaag nog een boel werk doen. Ik moet dat artikel af hebben voor morgen.”

Hart stapt uit bed en werpt Perly een handkus toe. Dan trekt hij zijn broek aan en loopt hij de kamer uit.

Een tijd lang zit Hart voor zich uit te staren. Is hij gelukkig? Als hij eerlijk is, weet hij het niet. Hij kan niet simpelweg liefhebben zoals anderen dat doen. Hij is verliefd. Dat is zeker. Niet zo stormachtig en vervuld van dramatische adoratie als toen hij verliefd was op Freddie en Sarah. Met Perly lijkt het bijna reëler. Gewoner. Maar desalniettemin is zijn verliefdheid beslist zeer intens. En voor het eerst wordt zijn liefde beantwoord. Maar liefhebben is voor Hart een complexe zaak. Wie verliefd is, vindt zijn aanbedene het mooiste wat er is. Maar bij het zien van die schoonheid barst de verliefde normaal gesproken niet van de hoofdpijn. Ook al is de pijn voor Hart het bewijs van zijn adoratie voor Perly en wil hij pijn lijden omdat hij dan weet dat ze het geweldigste is wat hem kan overkomen ... hij zou een arm willen missen als hij één keer, één enkele keer eens de kamer waarin Perly zich bevindt zou

kunnen binnenlopen en op dat moment simpelweg van haar aanblik zou kunnen genieten. Haar bekijken, haar mooi vinden en geen pijn lijden. Steeds vaker moet Hart zich wel terugtrekken om te mediteren. Hij maakt dan zijn geest los van beelden. Dat heeft hij absoluut nodig. Anders zou hij zijn relatie met Perly niet overleven. Probleem is alleen dat hij eigenlijk de hele tijd bij haar wil zijn. Soms gaat Hart mee met Perly naar haar atelier. Hij kijkt hoe ze werkt en geeft af en toe commentaar. Hij houdt ervan naar haar te kijken. Ze doet iets waar ze goed in is. En af en toe denkt Hart terug aan de discussie die ze de eerste dag waarop ze elkaar hadden ontmoet, hadden gevoerd. Hart had beweerd dat een geweldig kunstenaar nooit zo goed is als zijn beste kunstwerk. Hij weet niet of hij Perly een geweldig kunstenaar kan noemen, maar hij weet wel dat hij in haar geval haar beste kunstwerk nooit zo goed zal kunnen vinden als haarzelf. Als hij haar aan het werk ziet, verbleekt alles wat ze maakt naast haar eigen sprankelende levendigheid.

40

“Wie woont hier dan?”

“Ssst.” Hart duwt zijn wijsvinger tegen zijn lippen. “Kom op, omhoog.” Hij houdt zijn handen ineengevouwen voor zijn buik. Perly zet haar voet in de opstap en zit een tel later boven op het muurtje. Hart hijst zichzelf omhoog.

“Maar ... hoe?” Perly’s mond valt open van verbazing.

“Kom mee,” zegt Hart. Hij springt naar beneden.

Even later staan de twee midden in de immense tuin die bij het prachtige grote huis ligt. Voor hen bevindt zich een vijver van een tien meter doorsnee met in het midden een groepje waterstralen dat de hoogte in schiet en sierlijk kletterend in het water weer neerkomt.

“Hoe komen in godsnaam mijn beelden hier?”

Hart lacht terwijl Perly met open mond rond de vijver loopt. Precies op de rand van die vijver staan namelijk zeven beelden van Perly. Het zijn vreemde mensfiguren die helemaal van gekleurd touw zijn gevlochten. De lampen die rondom de fontein in de grond staan, zetten de beelden in een licht dat de beelden om de waterstralen heen lijkt te laten dansen.

Ineens kijkt Hart om naar het huis.

“Kom, we moeten ons verstoppen.” Hij grijpt Perly’s hand en trekt haar mee de struiken in. “Ze zijn thuis.”

“Wie is er thuis?” vraagt Perly vanuit de bosjes.

Even later zien Hart en Perly een hoogstverwonderde man en vrouw de tuin van hun huis in lopen.

“Wat is dit, Christel, heb jij dit geregeld?”

De man loopt om de vijver heen en bekijkt de vreemde beelden die ineens in zijn tuin staan.

“Ik weet van niks, schat,” antwoordt de vrouw. “Maar ik vind het wel mooi. Misschien een cadeau van een van je kunstenaarsvriendjes.”

“Nee, dit werk ken ik helemaal niet. Ik begrijp hier niets van.”

“Dat is Hilhorst.”

“Wie?” fluistert Hart.

“Van het Nieuw Rotterdams Nieuw Museum, de directeur. Dit heb jij gedaan.”

Perly kijkt Hart beschuldigend aan.

“Je zei toch dat je Hilhorst je werk wel eens wilde laten zien, maar dat je nooit tot hem door zou komen. Nou ... ik ken toevallig zijn hoofdcurator goed. Die heeft dit voor me geregeld. Hij was me nog iets schuldig. Iets met een artikel dat ik over hem heb geschreven. Hij wist wanneer die man weg was en weer thuis zou komen.”

“Wie is daar?”

Perly en Hart schrikken ineens van de harde stem van de museumdirecteur.

“Kom tevoorschijn of ik bel de politie.”

Langzaam komen Hart en Perly vanachter de struik tevoorschijn.

“Is dit van jullie? Zijn jullie helemaal gek geworden? Bij mij inbreken om deze ... deze zooi hier rond mijn vijver uit te stallen. Jullie halen dit onmiddellijk weg, anders haal ik de politie er alsnog erbij.”

De museumdirecteur stoomt van woede.

“In iemands tuin inbreken, godverdomme.”

“Toe nou, Henk,” probeert zijn vrouw hem te kalmeren.

“Niks toe nou Henk, stel je voor dat iedere halvegarekunstenaar zijn rotzooi in onze tuin komt dumpen.”

Perly staat met het rood op haar wangen naar de vijver te staren. Maar Hart laat de directeur even uitrazen en kucht dan.

“Dit is de kunstenaar van deze ... rotzooi. Ik wil even zeggen dat zij hier helemaal niets vanaf wist. Het is helemaal mijn doen. Ze ziet deze installatie nu ook pas voor het eerst. En als ik even mag uitspreken ...”, gaat Hart verder als hij ziet dat meneer Hilhorst hem wil onderbreken, “heeft u helemaal gelijk als u zegt dat we bij u zijn ingebroken en dat dat niet erg netjes is. Van de andere kant zijn we alleen uw tuin binnen gekomen, hebben we niets stuk gemaakt en zou u als museumdirecteur

deze actie misschien kunnen zien en waarderen als de artistieke bestorming van de zogezegde ivoren toren. U bent voor een aankomend jong talent als hier naast mij staat namelijk nogal onbereikbaar. Mijn excuses voor deze overval op uw privé-domein, maar misschien wilt u toch een professionele blik op deze naar mijn mening prachtige werken werpen als ze er dan toch al zijn. En volgens mij staan ze schitterend bij uw prachtige fontein.”

De museumdirecteur heeft zwijgend Harts pleidooi beluisterd.

“Bent u klaar, jongeman?”

Hart knikt.

“Als u deze rotzooi niet binnen tien minuten uit mijn tuin heeft gehaald, gooi ik het persoonlijk over de muur de straat op en belt mijn vrouw de politie.”

Dan draait hij zich om. “Kom, Christel.”

Samen lopen ze het tuinpad op naar het huis. De vrouw draait haar hoofd om en geeft Hart een glimlach en een verontschuldigende blik.

“Lul die je bent!” Perly loopt met een knalrood hoofd in de richting van haar beelden.

“Hoe krijgen we ze nou weer terug naar het atelier? Godverdomme, je hebt mijn carrière wel lekker verstierd hiermee.”

Hart luistert echter niet. Hij is achter de directeur en zijn vrouw aan gelopen.

“Meneer Hilhorst.”

De directeur draait zich om.

“Alstublieft, u hebt toch wel enig begrip voor de ambities van jonge kunstenaars?! In ieder geval gaat het ons niet lukken die beelden vóór morgenvroeg weg te halen. Het is toch niet zo erg ze vannacht te laten staan?”

“Henk, toe nou.” Christel kijkt geeft haar man een duwtje. Ze wacht zijn antwoord echter niet af. “Haal ze morgenvroeg maar weg, hoor,” zegt ze vriendelijk tegen Hart. “Maar willen jullie dit bravourestukje niet verder vertellen aan jullie kunstenaarsvrienden? Dat wil ik jullie wel vragen. Het is zoals mijn man zegt; we willen niet dat meer kunstenaars onze tuin gaan gebruiken voor hun presentaties.”

“Natuurlijk, natuurlijk,” antwoordt Hart. “Dankuwel, mevrouw. We halen de beelden weer weg zonder dat u er last van heeft.”

“Bellen jullie maar aan morgenvroeg. Dat vind ik wat plezieriger dan dat jullie over de tuinmuur klimmen.”

Henk kijkt zijn vrouw wat knorrig aan.

“Hartstikke bedankt, meneer, mevrouw. Nogmaals, neemt u het de kunstenares niet kwalijk. Zij wist van niets. Ik wilde alleen haar werk onder uw aandacht brengen. Perly Caster heet ze trouwens, mocht u haar werk toch van enige waarde achten.” Ondeugend kijkt Hart de museumdirecteur aan. Dan geeft hij de vrouw van de directeur een hand en daarna de directeur zelf. “Hart Picó. Aangenaam.” Hij draait zich om en holt in de richting van de vijver.
 “Perly, kom, we gaan naar huis.”

41

“We zijn er.”

Perly had achteraf toch wel moeten lachen om de stunt van Hart. Die stomme kunstwereld ook. Kan haar het wat schelen. Jammer eigenlijk dat ze het niet zelf bedacht had. Al had ze zich op het moment dat ze in die tuin stond en Hilhorst haar werk rotzooi had genoemd wel heel erg lullig gevoeld. En het had haar in haar kunstenaarsziel beledigd.

Arrogante lul, die Hilhorst.

Hart parkeert het busje voor het huis van de museumdirecteur.

“Meneer Picó, mevrouw Caster.” Christel Hilhorst opent met een glimlach de deur van haar huis. “Kom binnen.”

Verlegen stapt Perly als eerste over de drempel.

“Meneer Picó, mijn man is zeer onder de indruk van uw werk. Hij dacht al dat hij uw naam herkende. Hij heeft er wat tijdschriften op nageslagen. U bent toch die befaamde jonge kunstcriticus en historicus?”

Nu is het Harts beurt om verlegen te worden. “Hm, ja, nou ja, befaamd. En zegt u maar jij, hoor.”

“Jazeker, met de naam die u ... jij al op jouw leeftijd hebt opgebouwd ... In ieder geval moest ik je zeggen dat het hem heel erg spijt dat hij hier vanochtend niet kan zijn. Hij heeft een belangrijke vergadering. Maar dat hij hoopt je binnenkort nog eens te ontmoeten.”

Dan wendt de vrouw zich tot Perly. “En aan de kunstenares moest ik zeggen dat hij eveneens van jou onder de indruk is. Mijn man is nadat jullie weg waren, en nadat hij van de eerste schrik bekomen was, haha, nog eens naar je werk gaan kijken. En hij vond het heel interessant. Hij wil graag met jou een afspraak maken om meer te zien en erover te praten.”

Perly moet een vreugdesprongetje onderdrukken.

“In feite zou hij je willen vragen of je beelden nog een tijdje bij onze vijver mogen blijven staan. We hebben binnenkort een feestje, waarbij

allerlei lui uit de kunstwereld zijn uitgenodigd. Dus dat is dan misschien voor jou ook een mooie gelegenheid, als je tenminste wilt, je werk te laten zien en een paar mensen te ontmoeten.”

Perly knikt. Wauw! Ze valt Hart om zijn nek en geeft hem een dikke zoen.

“Mooi. Da’s dan geregeld. Willen jullie nu wat drinken?”

“Hebben we het busje voor niks gehuurd.”

Hart rijdt weg van het Hilhorsthuis met een dolgelukkige Perly naast hem

“Ik ga vragen of Jean de catering mag doen voor het feest.”

Hart kijkt Perly aan. “Jean?”

“Ja, van het atelier naast het mijne. Hij doet een soort kunscatering. Heel gaaf. Hij laat serveersters rond gaan met de gekste hapjes. Wasknijpers in chocola gegoten. Pinda’s en piepschuimbolletjes in marsepein. De gaten van kaas heel zorgvuldig uitgesneden tot hele dunne schilletjes, met een bordje erbij dat de schilletjes niet eetbaar zijn.”

Hart lacht. “Zullen de gasten blij mee zijn.”

Als de twee bij Harts huis aankomen, gaat Perly meteen aan de telefoon zitten om al haar vrienden op de hoogte te brengen van haar triomf. Hart trekt zich terug in één van zijn studeervertrekken. Hij moet even tot rust komen.

Af en toe vraagt Hart zich af hoe hij eigenlijk in deze situatie terecht is gekomen. Perly en hij zijn nu al drie maanden bij elkaar. Ze zijn heel veel samen. Meestal in zijn huis, omdat hij daar kan werken of zich terugtrekken als de pijn hem teveel wordt. Hij dacht dat hij zo’n stevige muur om zich heen had gebouwd. Maar een zuchtje vrouwelijke wind was genoeg om die muur omver te gooien en een andere man van hem te maken. Ja, hij voelt zich nu zelfs een man. Een man wiens verleden een aantal behoorlijk zware jongenszonden kent, maar het zijn jongenszonden. Waarschijnlijk zal hij ze nooit aan iemand anders prijsgeven en in ieder geval zal hij zo goed mogelijk proberen ze te vergeten.

Natuurlijk verloopt de relatie niet de hele tijd vlekkeloos. Hart sluit zich vaak in zichzelf op en heeft de gewoonte veel tijd met gesloten ogen door de wereld te gaan. Dat is niet altijd even prettig voor Perly. Hart moet de hele tijd schipperen tussen pijn lijden door er helemaal te zijn voor Perly en zich terugtrekken in een beeldloze wereld. Maar hij doet zijn best. Het enige dat nu telt is zijn toekomst met Perly.

“Mag ik binnenkomen?”

Perly's hoofd kijkt lief glimlachend door de kier van de deur.

“Zullen we wat leuks gaan doen?”

“Seks?” Hart lacht ondeugend.

“Ja, dat kunnen we best wel eerst doen. Maar daarna gaan we iets anders leuks doen.” Perly trekt brutaal haar T-shirt naar beneden, zodat haar borsten bloot komen.

“Wil je misschien eens naar me lachen als je klaarkomt?”

Hart kijkt Perly verbaasd aan.

“Ja, je kijkt altijd zo verbeterd. En je schreeuwt zo hard. Is dat door je ogen?”

Hart laat zich van Perly af op zijn rug rollen. Hij legt zijn onderarm over zijn ogen. Zijn lid staat nog recht overeind.

“Heb je nou geen zin meer? Ik bedoelde het niet rottig, hoor. Maar ik zou wel eens willen dat je laat zien dat je ervan geniet seks met me te hebben. Je ... lijkt wel een wild beest. Niet dat ik dat niet lekker vind. Maar ik wil dat je me af en toe eens lief aankijkt en dat de ... afronding ... wat liever is. Je eindigt altijd zo agressief.”

Hart zucht.

“Ik geniet echt wel. Ik geniet gigantisch zelfs. Maar als ik klaarkom en naar jou kijk, krijg ik tegelijkertijd het heerlijkste gevoel en een ontzettende trap in mijn gezicht. Het is verdomd moeilijk nog te lachen of lief te zijn op dat moment.”

“Ik begrijp het wel. Alleen, het lijkt soms alsof je me wilt vermoorden.”

Hart veert omhoog en buigt zich over Perly heen. “Dat is ook zo. Ik zou je wel willen opeten.” Hij sluit zijn ogen en glimlacht naar haar. “Zo goed?” Hart laat zijn lul zachtjes bij Perly naar binnen glijden.

“Kun je ook glimlachen met je ogen open?”

Hart zucht weer. “Wat is het volgende leuke wat we gaan doen?” Hij draait zich van Perly af, klimt van het bed af en begint zijn kleren aan te trekken.

“Hè, godverdomme, Hart. Ik mag toch nog wel iets zeggen, of niet soms? Ik dacht dat de seks voor ons allebei lekker moest zijn.”

“Oh, ik heb je tot nu toe nooit horen klagen. Dus het is niet lekker. Het is nooit lekker geweest.”

“Doe niet zo kinderachtig, Hart. Het is altijd heerlijk geweest met jou. Alleen dat ene zou misschien eens af en toe anders kunnen. Kom je terug

in bed? Alsjeblieft? Ik wil geen ruzie met je.” Perly glimlacht naar Hart en steekt haar hand naar hem uit.

Hart kijkt haar aan. Hij buigt zich naar haar toe en geeft haar een kus.

“Sorry. Maar weet je, ik kan er niets aan doen dat het pijn doet als ik naar je kijk. Je bent zo ...”

“Mooi, jaja, ik weet het.” Nu zucht Perly heel even. “Kom je terug in bed?”

Maar Hart schudt zijn hoofd. Later vandaag misschien weer. Ik heb er nu niet zo’n zin meer in. Wat gaan we nou doen?”

Perly kijkt Hart aan. Ze voelt dat hij nog steeds geïrriteerd is. En eigenlijk is haar zin om seks te hebben ook over. Tja, mannen. Met betrekking tot problemen op seksgebied moet je altijd heel voorzichtig met hen omgaan. Het kleinste commentaar valt bij hen binnen als een zware belediging. Ze zal hem wel weten te verleiden tot een glimlach als het nodig is. Of hem er anders wel toe weten te chanteren op het moment dat zijn lust hem in zijn macht heeft.

“We gaan eten in een eetcafé waar een jongen werkt die ik ken. Hij tekent je portret terwijl je eet. Hij is erg goed, hoor.”

42

“Hè, kut, godv..., sorry mensen.”

Hart kijkt de jongen met de wilde haren en de zweetdruppels op zijn voorhoofd verbaasd aan. Eerst heeft hij Perly getekend. Dat was geen enkel probleem. Binnen tien minuten staat een treffende gelijkenis op papier. Nog wat verfraaien en een mooie tekening valt de eetster ten deel. Geheel bij de prijs van het diner inbegrepen. Maar toen daarna is het Harts beurt.

Hart had eigenlijk meteen al spijt gehad dat hij zijn zonnebril niet had meegenomen. Maar het was een verzoek van Perly geweest. Ze wilde niet steeds maar tegen die donkere glazen aankijken. En omdat ze die avond al een aanvaring hadden gehad en Hart geen zin had in een tweede, had hij Perly’s verzoek ingewilligd.

Eerst loopt de tekenstift met vaart over het papier. De kunstenaar maakt grapjes en slobbert ondertussen uit het glas wijn dat naast zijn stoel staat. Op een gegeven moment blijkt het talent de tekenaar echter te verlaten. Tekenstift en gum wisselen elkaar steeds vaker en sneller af. De kunstenaar begint in zichzelf te grommen en te mompelen, terwijl vertwijfelde blikken tussen de tekenblok en Harts gezicht heen en weer gaan.

Dan legt de jongen zijn potlood en gum verslagen neer.

“Het lukt niet. Ik begrijp er niets van. Dit is me nog nooit gebeurd. Ik krijg je ogen niet getekend.”

“Geef niet,” antwoordt Hart beleefd. “Ik zal wel te lelijk zijn.”

Hij glimlacht, maar iets binnenin hem is onrustig geworden van de woorden van de tekenaar.”

“Nee, het moet lukken. Wacht.”

De jongen laat zijn tekengerei achter op zijn stoel en loopt naar de bar van het restaurant. Hart en Perly zien hoe hij met de restauranteigenaar discussieert en deze hem uiteindelijk met tegenzin een fles wijn overhandigt.

“Zo, ik ben er weer.”

De jongen houdt de fles boven zijn glas, kijkt dan naar de glazen van Hart en Perly, schenkt deze eerst bij en dan het zijne, proost op het koppel, neemt een slok die zijn glas half leegmaakt, en begint dan weer ijverig te tekenen op een nieuw vel papier.

Tien minuten later komt de eigenaar van het restaurant naar de tekenaar toe. Hij glimlacht verontschuldigend naar Hart en Perly.

“Rob, de mensen aan tafel zes willen nu getekend worden. Ze zijn al bijna door hun dessert heen.”

De tekenaar lijkt zijn baas echter niet te horen. Hij tekent en gumt als een razende. “Het lukt niet, het lukt niet,” mompelt hij alleen maar.

“Rob! Er zijn meer mensen die getekend moeten worden. Je wordt betaald om portretjes te maken van iedere klant die dat wil. Als je deze heer,” weer lacht de restauranteigenaar verontschuldigend naar Hart, “uitvoerig wilt tekenen, moet je dat maar in je eigen tijd doen.”

“Ga weg!”

De restauranteigenaar probeert zich nog een moment lang te beheersen omwille van zijn klanten, maar dan wordt het hem teveel.

“Ga weg?! Wie denk jij wel dat je bent? Nee, nou wordt hij mooi!”

De man loopt rood aan in zijn gezicht.

“Voor jou tien andere tekenaars. Jij bent ontslagen. Maak maar dat je buiten komt en je hoeft hier niet meer terug te komen.”

De tekenaar kijkt zijn baas echter niet eens aan. Hij grijpt de wijnfles naast zijn stoel, giet zijn glas vol met wijn en een flinke hoeveelheid ervan ernaast en zet het glas aan zijn keel. Dan staat hij op. Hij grijpt Hart bij zijn arm. “Je moet met me mee gaan naar mijn atelier. Hier kan ik niet werken. Gaan jullie mee? Perly, alsjeblieft?”

Perly kijkt Hart aan. Deze haalt zijn schouders op.

“Ik ben eigenlijk wel klaar met eten.”

“Goed, mooi, mooi. Dat is goed. Prachtig.” De tekenaar gooit zijn haren naar achteren en duwt zijn perplexe ex-baas aan de kant. “Van mijn gage van vanavond betaal je hun eten maar. Kom.” Hij loopt zonder nog om te kijken naar de uitgang van het restaurant.

43

“Hij neemt me wel weer terug.” Rob loopt met grote passen voorop. Hij lacht en kijkt om naar Hart en Perly. “Ik ben al vaker door hem ontslagen. Maar zijn zaakje loopt goed op mijn talent. Zonder dat zou hij heel wat minder klanten hebben. Hij heeft trouwens al vaker andere tekenaars geprobeerd. Maar dat zijn allemaal prutsers. Je moet namelijk niet alleen een portret kunnen tekenen. Je moet ook kunnen entertainen. Die mensen willen geamuseerd worden door de kunstenaar. En dat ik daarbij een paar drankjes nodig heb, moet die lul maar accepteren. Van droge humor hou ik niet, hahaha. We zijn er bijna, de hoek nog om.” Hart en Perly zien hoe Rob een sleutel in de zware voordeur van een enorm pand steekt.

“Dit is vroeger van een scheepsfirma geweest. In de tijd dat ze de poen met bergen naar binnen schepten,” legt Rob uit. “Later zijn ze toch failliet gegaan. Stond al jaren leeg. We hebben het met een groep kunstenaars gekraakt. Fantastische plek om te wonen en te werken.”

Perly knikt. Zij is hier al eerder geweest. De drie lopen door een flinke hal die van de glorie van weleer getuigt maar nu totaal onderkomen is. Fietsen en deels gedemonteerde brombakfietsen staan naast bergen houtafval en oud ijzer, waar eens, lang geleden, rijke zakenlui en deftige lieden binnentraden in het huis van de wereldhandel.

Ze gaan een brede trap omhoog en komen in een gang die vol staat met lege schildersramen, stapels schilderijen en allerhande rotzooi. Rob schopt een wiel op aan de kant.

“Die klerelijers van beeldhouwers zorgen ervoor dat je bijna niet doorkomt hier. Het wordt weer eens tijd dat ik wat van hun rommel uit het raam flikker. Hier is het.”

Hij blijft stilstaan voor een deur met een klein hangslotje. Met slordige letters waar verfdruipers vanaf zijn gelopen staat er ROB op geschilderd. Hij frunnikt even aan het slot en duwt dan de deur open.

Hart is een moment lang sprakeloos. Het is een gigantische ruimte waarin hij binnenstapt met een plafond van wel zes meter hoog. De houten lambrisering, de houten vloer en het prachtige gipsen ornament

dat het midden van het plafond siert, geven de ruimte een sfeer die Hart doet denken aan de ateliers die hij kent van de schilderijen van oude meesters. Maar dat is niet wat hem imponeert. Het zijn de kunstwerken in deze ruimte. Overal, maar dan ook overal, hangen en liggen tekeningen en schilderijen op papier en doek. De muren hangen er vol mee, op de grond en op tafels en ezels liggen en staan portretten. Vele honderden, misschien wel duizenden portretten.

Als Hart de portretten beter bekijkt, valt hem op dat ze een voor een de geportretteerde persoon vertekend weergeven. Onwillekeurig moet hij denken aan de portretten van Francis Bacon. En aan die van Edvard Munch en andere expressionisten uit de klassieke moderne kunst. Elk van Robs portretten straalt datzelfde verontrustende gevoel uit.

Als Hart merkt dat de kunstenaar hem vanaf een afstand staat te peilen, draait hij zich naar hem om. Ietwat ongemakkelijk probeert hij een opmerking te verzinnen, zoals hij voelt dat dat van hem wordt verwacht. De kunstenaar is hem echter voor.

“Al die flutportretjes die ik het restaurant maak stellen niks voor. Waar het om gaat is dat ik die mensen die ik teken mee naar huis neem. Omdat ik ze getekend heb, zitten ze in mijn hoofd. Niet hun gezichten, maar wat daarachter zit. Terwijl ik hun buitenkant teken, graaf ik in hun binnenkant. Ik teken hun façade, maar ik neem hun ziel mee naar mijn atelier. En hier ...” Rob wijst om zich heen. “... probeer ik die ziel vast te leggen.” Hij kijkt Hart met een zekere arrogantie aan.

“Sombere zielen hebben al die mensen die zo onschuldig hun ossehaasjes en hun zeeduiveltjes zitten te eten. Had ik niet gedacht.”

Harts woorden klinken sarcastisch. Hij kan nu eenmaal niet tegen arrogantie en al helemaal niet van kunstenaars die denken dat ze in hun genialiteit de hele mensheid kunnen doorgronden en over één kam scheren. Een gezond relativerend vermogen is deze kunstenaars altijd vreemd.

“Natuurlijk hebben ze sombere zielen. Iedereen heeft een sombere ziel. Het is alleen de onnozelheid van de mens die hem een pose van lichtvoetigheid doet aannemen.”

“De mens is onnozel.”

“De mens die niet somber is. Ja. We hebben er toch alle reden toe somber te zijn. Ziekte, oorlog, geruzie, egoïsme, stupiditeit, oppervlakkigheid, noem maar op. Als je met al die ellende nog gelukkig kunt zijn vanbinnen ... Nee, ik ben ervan overtuigd dat diep binnenin ieder mens de terechte angst voor het leven huist. Als ik mensen teken, stel ik me hun gezicht voor terwijl ze doodsbang zijn voor iets.

Bijvoorbeeld bij de één stel ik me voor dat hij op straat wordt aangevallen, door een bende hooligans. Bij de ander dat zij verkracht dreigt te worden. Bij weer iemand anders dat hij met zijn auto naast een kantelende vrachtauto rijdt. Het is heel gemakkelijk je het gezicht van iemand in die toestand voor te stellen. Je moet het maar eens proberen.” Zonder dat hij het kan helpen ziet Hart meteen Perly’s gezicht voor zich op een moment van angst. Rob heeft gelijk. Het is inderdaad niet moeilijk.

“Ik ken dat,” zegt Perly, terwijl ze enthousiast met haar hoofd knikt. “Ik heb ook een periode zoiets dergelijks met mensen gedaan. Ik moest altijd mee met mijn moeder naar de supermarkt. Zij liep dan rond om de spullen uit de rekken te halen die we moesten hebben, terwijl ik in elke rij wachtte met het boodschappenkarretje. Uit verveling en als een soort seksueel onderzoek ging ik me het gezicht van iedereen die ik zag in de supermarkt voorstellen terwijl de persoon klaarkwam. Hartstikke simpel. Werkte bij iedereen. Heel maf om te doen.”

“Nou ja,” negeert Rob Perly’s verhaal, “in ieder geval teken of schilder ik ’s nachts opnieuw al die mensen die ik ’s avonds in het restaurant al getekend heb. Alleen die tweede keer laat ik alleen zien waar hun angst en hun somberheid zit.”

Hoewel Hart Robs schets van de mensheid zwaar gesimplificeerd en eenzijdig vindt, is er toch wel iets in de zienswijze dat hij kan navoelen. Het sombere en het angstige zijn hem namelijk al te bekend.

Het is alsof Rob Harts gedachten leest. “Jij hebt een bijzonder sombere ziel, Hart.”

Hart kijkt Rob met verbazing aan.

“Ik moet die tekenen. Ga alsjeblieft daar in die stoel zitten.”

“Wat een onzin. Ik, een sombere ziel? Hoe kom je daarbij?”

Hart vindt het helemaal niks dat deze ijdele artiest hem zomaar even denkt te doorgronden.

“Alsjeblieft, ga zitten. Maakt niet uit als je me niet gelooft. Misschien als je ziet hoe ik je teken, dat je van mening verandert. Maar doe het anders gewoon voor mij. Voor mijn werk.”

Met tegenzin gaat Hart zitten in de stoel die Rob heeft aangewezen.

Langzaamaan gaat zijn irritatie echter over in triomfantelijk genoegen als de kunstenaar al werkend steeds gefrustreerder raakt en het ene vel papier na het andere verscheurt. Tenslotte smijt hij zijn tekenblok en potlood tegen de muur.

“Nee.”

De kunstenaar heeft opgegeven.

“Eén oog. Eén oog maar. Al was er maar eentje gelukt.”

Ineens springt hij op en begint hij woest lukraak tekeningen van de muur te grissen en in stukken te scheuren.

“Rob, hou op!” roept Perly.

Maar Rob is pas uitgeraasd als de helft van al zijn werken in flarden ligt.

“De rest komt morgen wel,” hijgt hij buiten adem. “Nu gaan we drinken.”

“Jouw ogen ... jouw ogen, weet je ...” Rob slaat zijn arm om Harts schouder. Hij is pisdronken. “... zijn de nagel aan mijn doodskist.”

“Nou nou, overdrijf je niet een beetje? Omdat één portretje je niet lukt.”

“Wat? Wat zeg je?” Rob kijkt Hart woest aan.

Ineens grijpt hij met beide handen zijn eigen hemd vast en scheurt hij het met een ruk open tot aan zijn navel.

“Kijk in mijn hart, Hart. Kijk, als je kunt zien. Als ik jou niet kan tekenen, wil ik niet meer leven.”

“Ah, doe toch niet zo theatraal, man. Je hebt teveel gin-tonics op. Ik denk dat we beter kunnen gaan. Volgens mij moet jij naar je bed.”

Hart klopt Rob kleinerend op de schouder. Hij begint de kunstenaar spuugzat te worden, maar is te beleefd hem dat rechtuit te zeggen.

“Nee nee, niks ervan. Je kijkt niet. Mijn hart interesseert jou geen bal.”

“Rob, je bent een beetje een aansteller. Sorry dat ik het zeg. Misschien komt het door je gedrevenheid als kunstenaar. Maar vind jij niet ook een beetje dat je je aanstelt?”

Perly volgt geamuseerd het gesprek tussen de twee mannen. Ze is ondertussen aardig dronken geworden en geniet van het nachtelijke toneelstukje.

“Heb je geen muziek hier, Robbie?” vraagt ze en ze begint al te dansen.

“Tuurlijk, wijfie. Muziek, rightaway.”

Rob zet een cd op en draait gelijk de volumeknop helemaal open. Hij begint met zijn ogen dicht en zijn handen in de lucht om Perly heen te dansen.

“Hee Rob, feestje? Mag ik?” Een bebaarde jongen met zijn kleren vol vlekken komt zonder te kloppen het atelier binnen. Zonder een antwoord af te wachten loopt hij naar de schilderstafel waar de flessen drank staan. Hij schenkt een onfris uitziende mok vol jenever en kijkt lachend naar de dansers.

“Als vliegen op de stront,” roept Rob als hij ziet dat na de bebaarde jongen nog een drietal andere ongenode gasten zijn atelier binnenloopt en zichzelf trakteert op een drankje.

“Wat de fuk, zuip alles maar op. Maakt mij niet uit. Het is feest. Ik heb mijn ultieme model gevonden en mijn ultieme nederlaag.” Hij danst een onhandige pirouette, struikelt over de poot van één van zijn ezels en valt languit op de grond. “Hahahaaa,” brult hij. “Help me omhoog. Het feest begint pas.”

Hart zucht. Wat een lul. Even moet hij denken aan toen hij Sarah had leren kennen en dat hij sinds die dag verlangd had zijn leven in de nabijheid van kunstenaars door te brengen. Nu hij echter deze Rob en zijn collega's meemaakt, lijken hem kunstenaars maar een stompzinnig zootje. Overigens had geen enkele van Perly's kunstenaarsvrienden de allure en de romantische of avant-gardistische uitstraling van Sarah en haar vrienden. Maar Hart was destijds jonger en minder beschadigd. Misschien had dat er ook mee te maken.

“Ik wil naar huis.” Hart moet zijn mond dicht bij Perly's oor houden om zich boven de muziek uit verstaanbaar te maken.

“Ik niet,” lacht Perly terug. “Kom met me dansen. Hier.” Ze drukt haar glas wodka tegen Harts lippen.

Als Hart Perly's sexy dronken ogen ziet en haar lachende witte tanden, terwijl ze haar heupen draaiend tegen hem aan beweegt, geeft hij toe.

“Ik kan niet meer. Hart, breng me naar huis. Ik wil naar bed.”

Het is zes uur in de ochtend als Perly haar armen rond Harts nek slaat en haar ogen sluit. Als Hart haar niet om haar middel beetgepakt, zou ze langs hem af op de vloer glijden als een zak rijst.

Hij moet toegeven dat hij zich uiteindelijk best goed geamuseerd heeft die nacht. Hij had geen zin om dronken te worden, maar hij is toch aardig aangeschoten geraakt.

“Kan iemand een taxi voor ons bellen?”

De bebaarde jongen met de vieze kleren pakt zijn mobieltje uit zijn zak en belt de taxicentrale.

“Tien minuten,” zegt hij. Hij draait zich om en slalomt het atelier uit.

Hart tilt Perly op en draagt haar achter de jongen aan. Als hij bij de deur is, kijkt hij om. Het is een gigantische bende in de mooie hoge ruimte met de houten lambrisering en het plafondreliëf. Overal liggen flarden betekend en beschilderd papier en lege flessen en glazen. Ergens tussen dat puin ligt het laveloze lichaam van de occupant van het atelier. Hart zien zijn benen uitsteken vanachter een verftafel. Voordat Rob definitief was omgevallen, had hij Hart nog getrakteerd op een een uur durend pleidooi om Hart er toch maar van te overtuigen zich door Rob te laten vastleggen op papier of canvas. Hart had echter voet bij stuk gehouden.

“Je hebt je kans gehad, Rob,” had hij ijskoud gezegd. “Zoek maar een ander model.”

Toen Rob zag dat het geen zin had, had hij getierd dat de mensheid te egoïstisch was en dat elk mens moreel verplicht was de kunst, zoals hij deed, of de kunstenaar, zoals Hart dat zou moeten doen, te dienen.

Uiteindelijk had hij zich platgezopen.

Op de terugweg in de taxi denkt Hart aan de obsessie van Rob voor zijn gezicht en zijn ogen. Hoewel hij Rob weinig serieus neemt en ook zijn werk niet van de hoogste kwaliteit acht, is hij toch een beetje overrompeld doordat zijn ogen het doel zijn geworden van de obsessie van een kunstenaar. Tot nu toe heeft hij de kunst bestudeerd maar heeft hij nog weinig contact gehad met de maker van de kunst en diens soms intense geest. Natuurlijk, Perly is een kunstenaar. Maar zij is dat volgens Hart eerder op een prettige, ongecompliceerde manier. Maar goed, Hart heeft in ieder geval niet het voornemen deze Rob nog eens te ontmoeten. Hart is blij te zien hoe de taxi de straat indraait waarin zijn huis ligt. Nu Perly nog uit de auto, in het huis en naar boven in bed te krijgen.

44

“Trrring, Trrring, Trrring.”

Hart laat zijn arm naast het bed hangen en pakt de draadloze telefoon van de vloer. Hij kijkt op de wekker. Drie uur 's middags. Naast hem hoort hij Perly kreunen. Ze moet een gigantische kater hebben.

“Hallo.”

“Kan ik langskomen om je te tekenen? Wat is je adres?”

“Met wie ...?” Oh, verdomme, het is die eikel, denkt Hart echter op het moment dat hij de vraag stelt.

“Met Rob. Ik wil langskomen.”

“Beste Rob.” Hart doet zijn best vriendelijk te klinken. “Het was gezellig gisteren op je atelier. Bedankt voor je gastvrijheid. Maar ik dacht dat ik duidelijk was geweest. Ik wens niet meer door jou getekend te worden. Door niemand meer trouwens.”

“Maar ik moet je tekenen. Kom op, één keer maar. Ik weet zeker dat het vandaag lukt. Gisteren was ik niet in vorm. Kan ik langskomen?”

“Nee.”

“Morgen dan?”

“Nee. Ik ga ophangen. En ik wil niet dat je me nog lastigvalt.”

“Mwaaahooohhhh...,” kreunt Perly, terwijl ze het kussen over haar hoofd trekt.

Als Hart een half uur later uit de douche komt, hoort hij hoe Perly zojuist een telefoongesprek beëindigd.

“Wie was dat?”

“Oh god, wat heb ik een hoofdpijn. En ik ben zo misselijk. Ik moet kotsen.” Perly heeft het nog niet gezegd of ze rent al met een hand voor haar mond naar de wc. Hart kijkt haar na. Hij benijdt Perly bijna. Haar hoofdpijn zal tenminste morgen weer over zijn.

“Kan ik iets voor je doen? Paracetamolletje, water ...?”

Perly hangt over de wc-rand als Hart binnenkomt. Sliertjes druipen van haar kin. Ze schudt nee en veegt met de rug van haar hand over haar mond. Als haar lichaam weer begint te schokken, stapt Hart de wc uit.

“Ik ben in mijn studeerkamer als je me nodig hebt.”

Als antwoord hoort hij alleen “Bweueueuhbraaaaghbb...”

Hart heeft net de eerste alinea af van het nieuwe stuk dat hij schrijft voor ‘L’ Art et l’ Antique’ als de deurbel gaat. Hij loopt naar de deur en ziet een tel later tot zijn stomme verbazing de portrettekenaar Rob op zijn stoep staan. Zijn bruine haar in de war alsof hij nooit in zijn leven een kam gebruikt, ongeschoren, een vies T-shirt aan en een smerige broek. Zijn ogen kijken bloeddorlopen tussen bleke oogleden door.

“Kan het nu?”

“Kan wat nu? Ik heb je toch gezegd dat ...”

“Tien minuten. Meer niet.” Hij ziet er nerveus uit.

Hart zucht. Blijkbaar is er maar één manier om van deze gek af te komen.

“Tien minuten. Niet meer. En of het lukt of niet, daarna wil ik je nooit meer zien. Begrepen?”

Rob loopt meteen lans Hart het huis binnen.

“Hoe kom je trouwens aan mijn adres?”

“Perly.”

Hart kijkt met een verwijtvolle blik in de richting van de slaapkamer.

Als de tien minuten om zijn, staat Hart op. Rob kijkt hem verslagen aan.

“Ik heb elk portret dat ik ooit gemaakt heb en nog had, weggegooid.”

Hart negeert Robs opmerking en loopt naar de deur. De kunstenaar loopt achter hem aan als een getrapte hond.

“Ik moet jouw portret tekenen, begrijp je? Anders heb ik helemaal niets meer.”

Hart opent de deur.

“Mijn lot ligt in jouw handen.”

Met een koele blik kijkt Hart de kunstenaar aan.

“Doe niet zo dramatisch. Ga gewoon weer andere mensen tekenen. Ik ben niets bijzonders.”

“Niet zo dramatisch?! Jij bent niets bijzonders?! Zie je het zelf dan niet ... oh nee, wacht ...” Rob begint te grijnzen alsof hij Hart nu helemaal doorheeft. “Jij zorgt ervoor dat ik jou niet kan tekenen. Jij wilt jezelf niet prijsgeven. Jij weet verdomd goed wat je bent.”

“Kom op nu, eruit!” Hart pakt Robs arm en duwt hem de stoep op. “Ik ben die flauwekul van jou zat. Sodemieter op!”

Dan gooit hij de deur dicht.

“Godverdomme!”

45

Het is een mooie zonnige dag op het koffieteras van het Citroenpark. Hart en Perly zijn net gaan zitten. Hart kijkt met een draai van zijn hoofd het terras rond en sluit dan zijn ogen. Hij heeft de informatie opgeslagen en ontvisualiseert om het vervolgens nog eens pijnloos voor zijn geestesoog af te draaien.

“Ben ik gek of zie ik daar die mafkees weer?”

Hart opent zijn ogen om zich ervan te vergewissen dat hij zich niet vergist. Perly kijkt nu ook in de richting waarin Hart kijkt. Een eind verderop zit Rob vanaf zijn tafeltje Hart ongegeneerd aan te staren.

“Dit is de derde keer deze week dat ik hem zie. Donderdag sloop hij zelfs rond het huis.”

“Moeten we niet naar de politie?”

“Heeft geen enkele zin. Hij heeft nog niks uitgevreten waarvoor ze hem kunnen aanhouden. Maar hij werkt me ongelooflijk op mijn zenuwen.”

“Kun je hem niet een foto van jezelf geven? Dan kan hij je daarvan natekenen.” Perly lacht.

“Ja, of spelden in mijn ogen steken. Ik kijk wel uit. Ze zouden hem moeten opsluiten.”

Hart voelt hoe hij hoe langer hoe kwader wordt. Ineens staat hij op uit zijn stoel en loopt hij met snelle stappen op de stalker af. Als hij bij hem is geeft hij een schop tegen een poot van Robs stoel en buigt hij zich over hem heen.

“Als jij niet ophoudt hiermee, sla ik je binnenkort helemaal in elkaar.”

Hart heeft nog nooit in zijn leven gevochten en hij heeft geen enkel idee of hij de een aantal jaren oudere en meerdere kilo's zwaardere Rob wel aan zou kunnen, maar de adrenaline stroomt door zijn aderen.

Rob schijnt helemaal niet onder de indruk van de aanval. Het lijkt zelfs alsof Harts woorden niet tot hem doordringen. Hij kijkt alleen in Harts ogen alsof hij ze in zijn geheugen probeert vast te leggen.

“Heb je mij gehoord?”

Maar Rob staart nog steeds maar naar Harts ogen.

“Godverdomme!” Hart weet zich niet meer te beheersen. Hij geeft de kunstenaar een harde duw, zodat deze met stoel en al achterover valt in het grind. Hart draait zich om en loopt terug naar Perly.

“Kom, we gaan.”

Het koffieterraspubliek van het Citroenpark heeft geamuseerd naar het kleine spektakel zitten kijken. Perly holt achter Hart aan.

“Ziek! Volkomen ziek!” bries Hart.

“Telefoon.”

“Neem jij maar op.” Hart wil net naar zijn studeervertrek lopen om nog wat te schrijven.

Perly schudt haar hoofd. “Da’s vast die trut van een Cindy.”

“Ik dacht dat jullie goeie vriendinnen waren.” Hart neemt de telefoon uit de houder.

“Niet meer sinds gisteren,” bromt Perly, terwijl Hart op het knopje drukt en de telefoon naar zijn oor brengt.

Aan de andere kant van de lijn hoort Hart een man huilen en snotteren alsof hij net het allerdierbaarste in zijn leven verloren heeft.

“Hallo?” vraagt Hart onzeker. “Wie is dit?”

Even nog gaat het dramatische huilen door. Dan hoort Hart door de snikken heen gestamel.

”Je ... (snik) ... je hebt ... (snik) ... gewonnen.”

Hart weet gelijk wie het is.

“Man, ... jij hebt me kapot gemaakt. Ik ben een waardeloze prutser. Ik ga me van kant maken. Echt waar. Vijf minuten nadat ik neerleg, ben ik dood. Ik zweer het. Ik dacht altijd dat ik een geniaal kunstenaar was.

Maar ik kan jouw ogen niet tekenen. Ik zal je niet meer lastigvallen. Ik heb twee dozen pillen hier liggen.” Hart hoort een geluid dat het gerammel van pillen in een doosje zou kunnen zijn. “Jij hebt me kapot gemaakt.” Vervolgens hoort Hart een klik en toet-toet-toet-toet...

“Wie was dat,” vraagt Perly.

“Die idioot. Hij gaat zich van kant maken.” Meteen toetst Hart het alarmnummer in. “Wat is het adres van zijn atelier, Perly.”

Als Hart de voordeur opent, ziet hij tot zijn verbazing twee agenten op zijn stoep staan.

“Mogen we binnenkomen, meneer?”

“Eh, ja, natuurlijk. Gaat het over Rob. Is hij ...?”

Als de agenten zijn gaan zitten, kijkt een van hen Hart onderzoekend aan. De andere heeft meer oog voor Perly, die hem echter een vieze blik teruggeeft.

“U heeft het alarmnummer gebeld en doorgegeven dat Rob Beengaard zich van het leven wilde beroven?”

Hart knikt. “Hij belde mij op en zwoer dat hij binnen vijf minuten na ons gesprek dood zou zijn. Dus het lijkt me logisch dat ik jullie bel.”

“Natuurlijk meneer, alleen deze meneer Beengaard was in een bijzonder vrolijke bui toen we hem in zijn atelier aantroffen. Geenszins depressief, zoals u suggereerde. Hij was aan een kunststukje aan het schilderen en verrast ons te zien. Toen wij uw naam zeiden, werd hij boos. Volgens hem valt u hem al langer lastig met dit soort grapjes.”

“Wat?!” Hart weet niet wat hij hoort. “Ik hem? Hij mij, zult u bedoelen. Het is er nog net niet van gekomen dat ik naar de politie ben gestapt. Maar nu jullie er toch zijn, wil ik meteen aangifte doen.”

De agent kijkt zijn collega aan. Zijn blik geeft te kennen dat hij Hart niet gelooft. Hij zucht.

“Vertelt u eerst maar eens uw kant van het verhaal.”

Als Hart klaar is, kijkt de agent hem aan alsof hij denkt dat Hart gek is.

“Tja, meneer. Hier kan de politie niks mee. Hij heeft u niet bedreigd, niet aangevallen. Ik zou zeggen, integendeel. U kunt blij zijn dat hij u niet aanklaagt. U zegt zelf dat u hem heeft aangevallen op het terras. Als ik u was zou ik me een beetje inhouden in de toekomst. Anders moeten we hier de volgende keer op een heel andere manier komen.” De agent staat op en beduidt zijn collega mee naar de uitgang te lopen.

Hart weet niet wat hij moet zeggen. Nu is hij ineens de misdadiger. Dat heeft hij nog nooit meegemaakt.

“Een fijne dag verder, meneer.”

46

“Zo, ben je er klaar voor?”

Perly knikt. Ze is wel zenuwachtig. Zo’n feest met allemaal mensen uit de kunstwereld. Ze heeft wel twintig keer een andere trui of jurk of blouse of broek aangetrokken en wel tien paar schoenen gepast.

“Ik zie er niet uit,” kreunt ze als ze tenslotte weer voor de spiegel staat.

“Moppie, je vermoordt me,” lacht Hart. Hij kust haar lief in haar nek.

“Het gaat super,” fluistert Perly tegen Hart. Ze geeft hem een kus en wordt alweer weggeroepen van hem. Hart kijkt haar lachend na. Iedereen wil met zijn vriendin over haar beelden praten. Ze is het succes van de avond. Hart zelf blijft liever wat verscholen aan de kant staan. Hij houdt niet zo van feestjes. Eigenlijk zou hij het liefste naar huis gaan. Maar dat zou Perly niet leuk vinden. Hoewel, ze zou hem niet eens missen. Hart kijkt om zich heen of hij ergens een plekje ziet waar hij rustig met zijn drankje zou kunnen gaan zitten, als hij in de struiken achterin de tuin de bladeren ziet bewegen. Langzaam loopt hij ernaartoe. Hij is nog een paar meter van de struiken verwijderd als ineens als een duiveltje uit een doosje Rob eruit tevoorschijn springt.

Zonder acht te slaan op Hart, rent de kunstenaar in de richting van de vijver. Hij duwt de verraste chique geklede gasten ruw opzij.

“Rotzooi!” schreeuwt de wild uitzierende indringer en met een harde duw gooit hij een van Perly’s sculpturen van de rand van de vijver in het water.

“Niks waard!” En de volgende sculptuur verdwijnt in de vijver.

“Shit! Rotzooi! Troep!”

Voordat iemand de razende gek kan tegenhouden, worden Perly’s beelden allemaal van de rand gesmeten.

“Zijn vriendinnetje binnen slijmen bij dat fucking museumtuig, dat doet hij wel. Terwijl haar werk volkomen shit is.”

Rob rent met zwaaiende armen op Hart af. De verschrikte gasten stappen automatisch terug als hij langs komt.

“Maar mij helpen ...” Hij slaat zich op zijn borst. “... verdomt hij. Maar ik zal je krijgen, Hart. Ik zal je krijgen, godverdomme.”

Zonder te stoppen, stormt Rob langs Hart heen en verdwijnt hij tussen de stuiken.

Perly staat beteuterd naast de vijver te kijken naar de beelden die erin rondrijven.

47

Vier uur. Hart trekt zijn jas aan. Hij heeft afgesproken met Perly op haar atelier. Drie dagen geleden was het feest geweest. De aanslag op Perly’s beelden had de feestvreugde aanvankelijk aardig verstoord. Maar al snel werden de kunstwerken door veel helpende handen weer op hun plaats gezet. Er was geen schade aangericht en iedereen sprak zijn afkeur uit

over de verschrikkelijke daad en klopte Perly bemoedigend op de schouder. De politie werd gebeld, maar tegen de tijd dat die arriveerde was de pleger van de aanslag nergens meer te bekennen. De volgende dag deden zowel de directeur, Henk Hilhorst, als Perly aangifte. Uiteindelijk had het hele gedoe Perly's succes niet kunnen schaden. Perly had zelfs een heel aantal beelden verkocht en verschillende afspraken met galeriehouders en mensen van musea gemaakt. Als Hart op de bel duwt bij Perly's ateliergebouw, wacht hij even. Ze moet twee trappen naar beneden om de deur open te doen. Hij moet dit keer echter wel heel lang wachten. Misschien is ze net met iets bezig dat ze af moet maken. Hij belt nog eens.

"Perly!"

Niets.

Dan drukt Hart op een van de andere bellen.

"Ja?" Uit het raam boven hem steekt een hoofd.

"Hi, Brian. Can you let me in? I want to see if Perly is in her studio."

"Right, mate. Give me a minute."

Enkele tellen later staat Hart voor de deur van Perly's atelier. De deur staat half open. Ze moet er dus zijn. Maar als Hart naar binnen gaat, ziet hij haar niet. Hij wil zich al omdraaien om te gaan, als hij een briefje ziet dat met een mes op Perly's tafel is vastgeprikt.

'Ik heb je vriendinnetje geschaakt. Kom je haar redden? Je weet waar je me kunt vinden, Hart.' Getekend 'Rob'.

Hart wil meteen de politie bellen, maar dan denkt hij aan de vorige keer. Wat als dit weer zo'n zieke grap van Rob is en Perly helemaal niet bij hem is? De politie zal het hem niet in dank afnemen als hij ze weer voor niks naar Rob's atelier stuurt. Nee, hij moet er zelf naartoe.

"Godverdomme, godverdomme," vloekt Hart hardop.

Als Hart aankomt bij het oude scheepsfirmagebouw, ziet hij dat de voordeur op een kier staat. Hij doet zijn zonnebril af en stopt hem in zijn zak. Dan loopt hij het trapje naar de voordeur omhoog.

Hart schrikt als hij ziet wat de deur open houdt. Een van Perly's schoenen! Hij gooit de deur open en rent de brede trap omhoog. Hij rent struikelend over de rommel door de gang tot bij Robs atelier en stormt meteen naarbinnen. Dan blijft hij staan.

"Ben je helemaal gek geworden?!" schreeuwt Hart als hij ziet wat Rob met Perly heeft aangevangen.

"Ah, daar ben je eindelijk. Ga zitten," reageert Rob kalm.

Rob zit in het midden van zijn atelier. Hij heeft een tekenblok op zijn schoot en een potlood in zijn hand. Tegenover hem staat een lege stoel. Met zijn voeten drukt hij een dik touw tegen de grond dat naast hem omhoog loopt naar een katrol die aan het plafond hangt. Van het plafond loopt het touw naar een groot raam dat open staat. De schildersezels, waaraan het uiteinde van het touw is vastgebonden, staat op het kozijn van het raam en helt naar buiten. Aan de ezel is een doodsbanne Perly vastgesnoerd.

“Jezes man, wat doe je?” Hart beseft dat als Rob zijn voeten maar een centimeter optilt, Perly een smak zal maken die ze waarschijnlijk niet overleeft.

Rob wijst naar de stoel tegenover hem.

“Ga zitten.”

Hart kijkt naar Perly.

“Maak je geen zorgen, schat. Alles komt goed.”

“Haal me hier af, Hart!” schreeuwt Perly met tranen in haar ogen.

“Ik zweer het, ik maak je af, vuile hufter, als haar maar iets gebeurt.”

Hart trilt van woede en frustratie. Maar zo rustig als hij kan gaat hij zitten op de stoel tegenover Rob. Even kijkt hij naar het touw. Hij zou het kunnen grijpen. Maar de afstand is net te groot. Rob zal het hebben losgelaten voor hij het zal kunnen bereiken.

“Als het me lukt je te tekenen, kun je haar hebben. Als het niet lukt ..., wat maakt het allemaal dan nog uit?”

Hart kijkt Rob strak aan. Hij zegt niets meer.

48

De punt van het potlood gaat langzaam en onzeker in de richting van het witte papier. Rob kijkt ernaar alsof het niet zijn eigen hand is die het potlood voert. Dan, als het grafiet het vel raakt, kijkt hij omhoog naar Hart.

Hij kijkt naar de twee ogen die hem vol haat aanstaren. Maar het is niet de haat die Rob doet verstarren. Hij voelt ineens dat hij misselijk wordt. Zijn hart gaat tekeer en zijn slapen beginnen te bonken. Hij weet niet eens meer waarom hij hier zit. Hij staart in die groene ogen, die beginnen te veranderen. Het lijkt alsof ze groeien. Ze trekken aan hem. Ze zuigen aan zijn eigen ogen. Alsof hij zich op een LSD-trip bevindt, ziet Rob hoe groene slangen zich uit de pupillen van Hart slingeren. Hij wil schreeuwen van angst, maar hij is verward. Hij voelt hoe de slangen in zijn ogen binnendringen, hoe ze hem vanbinnen leeg beginnen te

zuigen. Zijn hersenen worden leeggehaald. Hij stopt met denken. Een paar seconden later stopt hij zelfs met voelen. Tot hij stopt met leven. Dan valt hij van zijn stoel.

Op het moment dat hij het leven uit Rob zuigt, voelt hij dat zijn kwaadheid zo groot is dat hij zichzelf niet zou kunnen stoppen al zou hij het willen. Hij trekt aan Rob met al zijn kracht. En maar net op het nippertje flitst een gedachte aan Perly door zijn hoofd. Hij ziet Rob doodgaan. Even nog wil hij doorgaan met zuigen aan Robs leven, maar hij weet zich net op tijd los te rukken. Een seconde voordat Rob in elkaar zakt, springt Hart van zijn stoel op. Hij maakt een sprong naar het touw naast Robs stoel en grijpt het beet.

Met het touw in zijn handen valt Hart op de grond. Hij hoort Perly krijsen als ze met haar ezel de lucht in gehesen en met een zwaai de ruimte in geslingerd wordt.

Langzaam laat Hart het touw vieren tot de ezel met Perly eraan op de grond ligt. Hij rent naar Perly toe en maakt de touwen waarmee ze vastzit los.

“Wat heb je gedaan? Is hij ...?”

“Dood.”

“Maar hoe ...?”

Hart gaat naast het lijk op de grond zitten. Hij staart in het witte gezicht. Robs ogen staan wijd open.

“Ik wist niet ... dat ik het nog kon.”

Perly pakt Harts gezicht tussen haar handen. Ze wil in zijn ogen kijken. Maar Hart draait zijn gezicht weg. Snel haalt hij de zonnebril uit zijn zak en zet hij hem op.

“Ik heb hem vermoord.”

“Het was een soort zelfverdediging, Hart. Anders had hij mij vermoord. Het was hem weer niet gelukt jou te tekenen. Dan had hij me laten vallen.”

Hart knikt.

“Ik heb hem vermoord. Ik wilde hem vermoorden. En ik heb het gedaan.”

“Kom, we gaan naar huis.” Perly helpt Hart overeind.

Thuis kijkt Hart meteen in de spiegel. Nee, hij ziet niets vreemds aan zijn ogen. Geen uitstulpingen.

“Hoe heb je het gedaan?”

Hart zwijgt. Hij heeft Perly niet veel verteld over zijn tijd in Zwitserland. Hij is te beschaamd over wie hij destijds was. En hij was blij dat hij zijn gave kwijt was. Hij wil geen mensen helen. De verantwoordelijkheid is veel te zwaar. En de risico's die eraan kleven te groot. Maar nu blijkt zijn gave terug. En hij heeft hem meteen misbruikt om iemand te doden. Perly kijkt Hart aan alsof ze de man die ze voor zich ziet ineens niet meer kent.

“Jee, ik bedoel, je hebt mijn leven net gered. Maar ... je kunt iemand vermoorden met je ogen ...”

Hart zucht.

“Jaren geleden kon ik met mijn ogen ziektes uit mensen trekken. Alleen, als ik te hard trok, ging er van alles mee wat er niet uit moest. Ik heb toen een ongeluk gekregen, waardoor ik dat niet meer kon. Tot vandaag tenminste.”

“Maar dat is fantastisch. Tenminste als je mensen kunt helpen die ziek zijn.”

“Rob was niet ziek. Althans, wel in zijn hoofd. Bij hem heb ik bewust het leven uit zijn lijf getrokken om hem af te maken. Ook al was het om jou te redden. En ze zullen hem vroeg of laat vinden. De politie zal meteen mij verdenken.”

“Maar ze zullen niets kunnen bewijzen. Ze kunnen niets vinden. Geen doodsoorzaak. Toch?!”

“Ik denk het niet. Ik heb geen idee wat bij een autopsie te zien is. Ik weet niet eens wat ik precies doe.”

“We moeten Rob gewoon proberen te vergeten. Hij heeft er zelf om gevraagd. Jij kon er niks aan doen.”

“Gewoon vergeten.”

“Nou ja, er is niks meer aan te doen.”

“En als ik het niet kan vergeten?”

“Misschien kun je het dan verdringen. Werkt bij mij altijd best goed.”

“Verdringen. Verdomme, ik heb me de afgelopen zes jaar opgesloten om dingen te verdringen en me te verstoppen. Ik heb daar geen zin meer in.”
Hart staat op en loopt boos de kamer uit.

49

“Hart, ik wil met je praten.”

Met tegenzin kijkt Hart op uit zijn boeken. Hij houdt niet van de toon die Perly gebruikt. Hij weet dat hem bij die toon een preek te wachten staat en dat ze gaat zeggen dat hij zijn gedrag zal moeten veranderen.

Natuurlijk zal ze met alles wat ze gaat zeggen absoluut gelijk hebben, dat weet hij. Het gebeuren met Rob is nu alweer twee weken geleden. Twee weken waarin Hart zich heeft afgezonderd. Hij heeft slecht geslapen, slecht gegeten en zoveel mogelijk geprobeerd het contact met Perly te vermijden. Ofschoon hij van haar houdt en hij niets liever zou willen dan hun gewone leven weer oppakken. Maar hij is weer teruggeslingerd in zijn oude kluizenaarsgedrag. En hij is bang. Hij is zijn hele leven al anders dan andere mensen. Maar hij had gehoopt dat hij met Perly eindelijk min of meer een normaal leven zou kunnen leiden. Niet zonder pijn, maar toch. En nu lijkt alles weer overhoop gehaald. Hij is opeens een soort supermens geworden, die kan helen en doden.

“Zo kan ik niet met je verder. Je bent er niet voor me. Of ik ben er niet voor jou, ik weet het niet. Ik houd van je en ik begrijp ... enigszins ... wat je moet doormaken. Maar we hebben een relatie, Hart. Alleen, jij ontloopt me al twee weken. Ik wil dat je terugkomt bij mij. Als je erover wilt praten, ben ik er voor je. Als je er niet over wilt praten, ook goed. Maar je moet wel contact maken.”

Hart knikt.

“Je hebt helemaal gelijk. Het is alleen ... het is moeilijk uit te leggen. Ik wil niets liever dan weer verder met jou.” Hart voelt dat wat hij zegt waar is, maar tegelijkertijd is het alsof zijn geest in een moeras naar beneden gezogen wordt en hij er op geen enkele manier uit omhoog kan komen. “Maar ...”

“Okee, mooi. Kom, we gaan.”

Hart kijkt Perly verbaasd aan.

Ze glimlacht en geeft hem een kus.

“Ik ken je. Die maalstroom in je hoofd moet afgekapt worden. Dit soort dingen wordt niet opgelost door te prakkiseren. Jij bent een piekeraar, mannetje van mij. D'r is maar één oplossing. Je geeft je helemaal over aan mij. Kun je dat? Laat jezelf los.”

Hart fronst zijn wenkbrauwen. Zichzelf loslaten is niet zijn sterkste kant.

“Ik zal het proberen.”

De volgende dag zit Hart in het park op een bankje. Gisteren was een leuke dag geweest. Dankzij Perly. Ze had hem meegenomen naar de dierentuin alsof hij een kind was. Die gekke meid had hem geen moment laten nadenken. Ze hadden ontzettend veel gelachen. Hij had zelfs een ijsje gekregen en een bord patat met een kroket. 's Avonds had ze hem een bedverhaaltje verteld en ingestopt. Hart moet nog glimlachen als hij eraan denkt. Die nacht sliep hij als een roos.

Hart staat op van het bankje en steekt zijn handen in zijn zakken. Het begint alweer wat kouder te worden. Hij schopt wat oranjegele bladeren omhoog en slentert rustig over het pad in de richting van het koffieterras. Hij wil net zijn ogen sluiten om op zijn opgeslagen navigatie verder te wandelen, als hij getroffen wordt door de verschijning van een vrouw die hem tegemoet komt lopen. Maar ... dat is ...

“Sarah?” Hart steekt onwillekeurig zijn arm uit om de vrouw tegen te houden. Maar zij kijkt hem geïrriteerd aan en probeert hem te ontwijken.

“Sarah. Ben je niet ...?” Hart kan niet geloven dat zij het niet zou zijn. Meteen echter voelt hij zich zo stom. Hij weet toch dat ze dood is. “Oh, sorry, ik ...”

De vrouw, die eerst wil doorlopen omdat ze denkt dat het gaat om een slappe versiertruc, blijft staan als ze Harts trieste gezicht ziet.

“Ik heet Daniëlla. Lijk ik erg op jouw Sarah?”

Hart knikt.

De vrouw glimlacht. “Sorry dat ik ‘r niet ben.”

Hart glimlacht enigszins beschaamd terug.

“Een goeie vriendin van je?”

“Ik heb haar maar één dag gekend. Toen is ze vermoord.”

“Dat moet wel een bijzondere dag zijn geweest te oordelen naar de manier waarop je naar mij keek.”

Een moment lang moet Hart zijn ogen sluiten van de pijn.

“Gaat het?” Daniëlla legt een hand op Harts schouder. “Voel je je niet goed?”

“Nee, het is niks. Hoofdpijn. Da’s alles.”

“Hier verderop is het koffieterras. Heb je zin om wat te gaan drinken? Ik ben wel nieuwsgierig naar die vrouw waar ik op lijk en die je maar één dag gekend hebt.”

“Ja, eh ... okee.”

Even later zit Hart tegenover Daniëlla aan een klein tafeltje. Niet ver van de plek waar hij een aantal weken geleden met Perly zat toen hij bespied werd door Rob. Hij denkt aan haar en voelt zich gelijk schuldig, alsof hij vreemd gaat. Maar hij verwerpt dat gevoel weer. Tenslotte drinkt hij alleen maar wat met iemand. Maar waarom trilt hij dan zo vanbinnen? Ook al weet hij dat het Sarah niet is, hij voelt dezelfde opwindning als wanneer zij het wel zou zijn tegenover hem. Plots herinnert hij zich hoe hij destijds bij Sarah’s aanblik zijn grote liefde voor Freddie zonder blikken of blozen had ingeruild voor zijn liefde voor Sarah.

“Hoe heet je?”

“Hart.”

“Ober, ... twee Malibu.”

Met verbazing ziet Hart hoe Daniëlla voor hen beide bestelt, zonder hem maar te vragen wat hij wil drinken.

“Ik dacht eigenlijk dat we koffie of zo zouden drinken ...”

“Drink je niet?”

“Nou, niet zo vroeg op de dag.”

“Een nieuwe relatie moet je goed beginnen.”

Wauw, denkt Hart. Ze lijkt niet alleen qua uiterlijk op Sarah. Hij is meteen onder de indruk van deze vrouw. Ze gooit haar zwarte haar naar achteren en lacht naar hem. Haar tanden zien er perfect uit.

“Zit die frons daar altijd tussen je ogen?”

Hart trekt onwillekeurig zijn wenkbrauwen omhoog. Hij had haar zitten bekijken. Ze is heel erg mooi. Ze draagt een lange paarse winterjas met een grote kraag van lange witte en zwarte namaakharen. De jas hangt open en laat een zwart jurkje zien dat strak om haar mooie lichaam sluit. Om haar nek draagt ze een ketting van kleine bloedkoralen kraaltjes.

“Op ons en op jouw Sarah.” Daniëlla heft haar glas omhoog. “Niks lekkerder dan de dag langzaam te verdrinken. Heerlijk.”

50

“Je lijkt geen dag ouder dan toen.”

“Oh, en hoe oud was ik toen?”

Daniëlla kijkt Hart uitdagend aan.

“Eh, zesentwintig volgens Cécile. En ik was twaalf.”

Daniëlla glimlacht.

“En wat doe je? Studeer je?”

Hart schudt zijn hoofd.

“Ik ben kunsthistoricus. Ik schrijf voornamelijk. Over oude kunst. En jij?”

“Ik dans.”

“Nee?!”

“Ja.”

“Net als Sarah.”

“Nou ja, misschien laat ik je onder andere daarom wel aan haar denken. Dansers bewegen nu eenmaal op een bepaalde manier. Maar ik ben nu wel heel nieuwsgierig geworden. Vertel op.”

Vol vuur beschrijft Hart hoe hij Sarah ontmoette en meteen verliefd op haar werd. En hoe ze hem een andere wereld liet zien. Hij sluit af met de laffe moord.

“Je bent iemand met passie, Hart. En zij was blijkbaar een vrouw met passie. Wat stomzonde dat jullie geen tijd hadden om goede vrienden te worden.

Hart knikt.

“Heb je nu een vriendin?”

“Ja.”

“En is zij de grote liefde van je leven?”

Hart aarzelt een moment. Dan haalt hij zijn schouders op. “Ik geloof het wel. Waarom lach je?”

“Oh, je klinkt niet erg overtuigd. Lang niet zo overtuigd als toen je over Sarah vertelde.”

“Ik hou van Perly. Maar het is gewoner, natuurlijker dan met Sarah.

Maar ja, toen was ik een puber. Een jongen.”

“Leeftijd maakt niet uit. Het gaat om het vuur dat je voelt als je iemand ziet.”

Daniëlla wenkt de ober die langsloopt. “Twee van dezelfde.”

“Zullen we ergens anders naartoe gaan?”

“Ja, is goed.”

Daniëlla staat op. “Ik ken een leuke kleine hotelbar niet zo ver van hier. Ik kom daar vaak met collega’s van me.”

“Wat voor dans doe je eigenlijk?”

“Moderne dans. Maar ik heb een blessure opgelopen. Ik mag een paar maanden niks doen. Echt kut. Nou ja, het geeft me wel wat tijd om eindelijk eens de dingen te doen waar ik anders niet aan toe kom. Normaal drink ik ook zelden. Als je elke dag traint of danst moet je lichaam supergezond zijn. Dus op dit moment profiteer ik er maar even van dat ik uit de running ben.

Tien minuten later stappen Hart en Daniëlla een gezellig donker cafeetje binnen. Daniëlla groet een groepje mensen dat aan een tafeltje zit en twee mannen aan de bar.

“Heeeee Daan, lang niet gezien,” groet de barkeeper. “In het buitenland geweest?”

“Hoi Radja,” groet Daniëlla terug. “Nee blessure. Klote.”

“Oh, balen, meid. Nieuw vriendje?”

De overduidelijk homofiele barkeeper neemt Hart onbeschaamd van boven tot beneden op.

“Dit is Hart. Een toevallige ontmoeting.”

“Meid, wat spannend.” Radja lacht ondeugend naar Daniëlla.

In een hoek, aan het einde van de bar, nemen Hart en Daniëlla plaats op de barkrukken.

“Ik heb eigenlijk wel zin in een bokbiertje,” lacht Hart. “Ik begin helemaal in de stemming te komen. Ik geloof dat ik wel een verdrongen dag kan gebruiken.”

“Oh?”

“Ja, een beetje rottijsd gehad de laatste tijd.”

“Op de verdrongen dag.”

Daniëlla heft het grote glas donkerbruin bier in de lucht.

“Vind je het goed als ik je kus?”

Ze wacht Harts antwoordt niet af. Vanuit zijn ooghoeken ziet Hart de barkeeper grijnzend naar het zoenende paar kijken. Dan doet hij zijn ogen dicht zolang de kus duurt.

Als Hart zijn ogen weer opent, krijgt hij meteen een stekende hoofdpijn bij het zien van de prachtige groengrijze ogen van zijn nieuwe vriendin.

“Dans met me!”

Daniëlla rukt Hart van zijn kruk en duwt haar lichaam tegen hem aan.

Het slome Argentijnse nummer zweeft even relaxed door de ruimte als het danspaar. Het lijkt alsof Daniëlla Hart weet mee te nemen zonder hem het gevoel te ontnemen zelf te bewegen.

“Hmm, wat ruik je lekker.”

Hart heeft zijn ogen dicht. Ik hou van je, wil hij bijna zeggen, maar hij weet dat dat absurd zou klinken.

“Radja, wat van die snelle Indiase muziek van je,” roept Daniëlla als het rustige nummer is afgelopen.

“Nee nee nee,” roept Hart, terwijl hij vlug zijn bierglas neemt en op de barkruk schuift.

Daniëlla lacht.

“Dan dans ik alleen.”

Meteen gooit ze haar armen in de lucht en begint ze met haar heupen te draaien.

“Voor jou alleen, Hart.”

“Ik ben gek op je! Dans voor mij!” roept Hart enthousiast en enigszins aangeschoten. “Ik hou van je, Sarah!”

Daniëlla lacht. “Ik ben gek op jou, Hart.” Ze springt op zijn schoot en begint hem te zoenen. “Verdomme, wat een lekker ding ben jij.” Ze knijpt hem hard in zijn wangen.

“Ik, een lekker ding? Hahahaha ... oh, wacht even.”

Hart schuift zijn hand onder Daniëlla's billen en neemt zijn gsm uit zijn broekzak.

“Met Hart. Eh nee ... het wordt later. Ik weet nog niet. Ga maar alleen. Ik kom pas laat thuis. Gedronken ...? Nou ja, twee glaasjes. Ik heb iemand getroffen die ik ken. Nee, van vroeger. Je kent hem niet. Maar ik zie je anders morgenvroeg wel. Ik slaap bij mij thuis vannacht. Jij komt vast ook wel laat thuis. En het feestje is dichterbij jouw huis. Dus dan zie ik je morgen wel. Okee? Veel plezier. Doe!”

Hart drukt de verbinding weg. Een moment lang durft hij Daniëlla niet aan te kijken omdat hij zich schaamt over zijn leugen.

“Je vriendin?”

“Ja.”

“Hoe zou je je voelen als het nu Sarah was geweest aan de andere kant van de lijn?”

“Ik heb zo vaak aan Sarah gedacht. Al zou ik maar één dag met haar hebben ...”

Daniëlla buigt zich naar Hart toe en kijkt hem in zijn ogen.

“Hart, je krijgt je dag van mij.”

“Wat bedoel je?”

“Ik ben wel niet jouw Sarah. Maar als ik zoveel op haar lijkt als jij zegt, zul je nooit meer dichterbij de vervulling van je wens komen dan nu hier met mij.”

“Maar we zouden elkaar toch vaker kunnen ontmoeten.”

“Hart, als ik zeg dat je een dag van mij krijgt, bedoel ik met alles erop en eraan wat je met je Sarah zou willen doen. Maar één ding moet je weten. Ik ben getrouwd. En ik ga nooit langer intiem met iemand anders om dan één dag. Mijn man en ik geloven er niet in dat je nooit van andere mensen mag genieten als je getrouwd bent. Maar teveel genieten van een zelfde persoon is gevaarlijk voor je relatie. Ik wil je dus één dag geven met jouw Sarah. Ik kan me voorstellen dat je gedroomd hebt over de invulling van je ontmoeting met Sarah. Ik zou zeggen; grijp je kans. Ik ben de jouwe.”

Hart kijkt een beetje beschaamd weg. Natuurlijk heeft hij vaak gedroomd over Sarah. En hoe ouder hij werd, hoe erotischer de aard van die dromen werd. Hij had zelfs regelmatig aan Sarah gedacht terwijl hij seks had met Perly. Maar om werkelijk met iemand anders te slapen ... Perly is niet van dezelfde overtuiging als Daniëlla en haar man. In Harts geval betekent seks hebben met een andere vrouw vreemdgaan. Maar eigenlijk, bedenkt hij dan, gaat hij niet echt vreemd. Hij slaapt met iemand die hij al voor Perly kende. Met iemand die zelfs al dood is. Met

een droom. Dat geldt toch niet als Perly bedriegen. Toch?! Hart beseft wel dat zijn theorie nergens op slaat. Maar het is maar een enkele keer dat hij met Daniëlla zal zijn en hij zal haar nooit meer terugzien.

“Weet je wat? Hiernaast is een fotozaak. Als je een fototoestel haalt, mag je een foto van Sarah maken. Eén dag, één foto. Dan heb je voor de rest van je leven een aandenken aan haar. Ik wacht wel hier.”

“Eh, okee.”

Hart heeft even het gevoel dat ze hem wil afscheppen. Dat ze er zo meteen als hij terugkomt niet meer zal zijn.

“Tot zo dan.”

Hij geeft Daniëlla een vluchtige kus.

Als Hart de hotelbar binnenkomt kijkt hij meteen naar de plek waar hij Daniëlla heeft achtergelaten. Leeg.

“Wc.”

De barman grijnst en knikt met zijn hoofd in de richting van de toiletten.

“Ik heb ondertussen een hotelkamertje geregeld,” zegt Daniëlla als ze terug is en Hart aan zijn oorlel knabbelt.

“Pfoeh, jij doet de dingen niet half, zeg.”

“Niet goed?”

“Jawel, heel goed. Super.”

“Okee, naar boven.”

51

“Je hebt met iemand geneukt!”

Perly kijkt Hart aan alsof ze recht in zijn hoofd kan kijken. Hij weet dat het geen enkele zin heeft te ontkennen.

“Klootzak die je bent.”

De tranen springen Perly in haar ogen. Ze draait zich om en loopt weg.

Harts hart breekt als hij het ziet. Oh god, wat heeft hij gedaan? Hij wankelt naar de bank en laat zich erop neervallen. Zijn hoofd doet pijn.

Dit keer niet alleen van het zien, maar ook van de drank. Maar hoe schuldig hij zich ook voelt, er is geen kans in de wereld dat hij niet weer de dag met Daniëlla zou overdoen als hij voor de keuze gesteld zou worden. Hij zou weer met haar slapen. Met Sarah. Nog nooit had hij zoiets meegemaakt. Het was overweldigend geweest. Als een wild beest dat geraakt wordt door tien speren had hij geschreeuwd toen hij in haar klaarkwam. De receptioniste van het hotel was naar boven gehold en had op de deur gebonkt omdat ze dacht dat er iemand werd vermoord.

“Zak maar in de stront, egoïst die je bent. Ik probeer je nog te helpen. Godverdomme! Nadat ik me eergisteren zo voor je heb uitgesloofd om te zorgen dat je weer een beetje uit de shit kwam.”

Perly is de kamer weer binnengestormd. Ze grijpt woedend de eerste de beste stoel en slingert hem naar Hart.

“Ik hoef je nooit, nooit meer te zien. Stik maar met je chagrijnige hoofdpijnkankerkop.”

En weg is ze weer.

Hart wrijft de zere plek waar de stoel zijn arm heeft geraakt.

“Hoi. Dit is het antwoordapparaat van Perly. Spreek me in en Perly belt je terug. Tuuuuut.”

“Perly, met Hart. Ik hou van je. Ik wil het uitleggen. Het is niet zoals je denkt ... nou ja, het is wel ... ik bedoel ... het was iemand die heel veel voor me heeft betekend heel vroeger ... maar ze is nu dood, ik bedoel laat het me je uitleggen. Alsjeblieft?”

“... en Perly belt je terug. Tuuuuut.”

“Perly, als je er bent, neem dan alsjeblieft op. Perly, we kunnen toch niet alles wat we samen hebben gehad zomaar weggooien. Laat me boeten voor mijn fout, maar niet op deze manier. Ik wil alles voor je doen.”

“... en Perly belt je terug. Tuuuuut.”

“Perly ... Shit, ik ben dronken. Sorry ... ik ... ik wil je terug, Perly. Ik kan niet zonder jou leven. Ik ben een wrak. Help me toch. Ik denk alleen maar aan jou. Ik stik van de hoofdpijn. Perly, help me. Je moet me helpen. Je zegt dat ik een egoïst ben, maar nu ben jij een egoïst Godverdomme, barst ook maar. Ik heb je leven gered. Maar dat telt zeker helemaal niet meer omdat ik een stom foutje heb gemaakt.”

“... en Perly belt je terug. Tuuuuut.”

“Sorry, Perly. Ik was dronken gisteren. Ik meende niks van dat egoïst en zo. Ik ben ook zo’n stomme hond. Maar ik wordt helemaal gek. Wil je niet alsjeblieft op zijn minst even met mij praten? Ik ben thuis. Bel me of kom liever nog langs.”

Hart wil de telefoon neerleggen, maar hoort dan Perly’s stem.

“Hart, als je me nog één keer lastigvalt, ga ik naar de politie en vertel ik wat er laatst is gebeurd.”

“Dat meen je niet, Perly. Ik weet dat je dat nooit zou doen.”

Even is het stil aan de andere kant.

“Nou, in ieder geval wil ik woensdag bij jouw huis langskomen om de spullen die er nog zijn op te halen. Om twee uur. Ik hoop dat je het fatsoen hebt er niet te zijn. En Tommie en Ronald komen mee om te helpen dragen.”

“Tuut, tuut, tuut, tuut ...”

52

“Je bent er dus wel. Dacht ik al.” Perly heeft zichzelf met haar sleutels binnengelaten in Harts huis en treft hem aan terwijl hij op zijn bed ligt.

“Zou je misschien deze kamer willen verlaten, zodat ik in rust mijn spullen bij elkaar kan pakken?”

“Hoi.” “Hallo.” Tommie en Ronald komen de kamer binnen en staan ongemakkelijk om zich heen te kijken.

“Perly, kunnen we niet heel even praten?”

“Nee. Er valt niets te praten.”

Hart kijkt naar de twee vrienden van Perly. “Tommie, Ronald, zouden jullie even beneden willen wachten?”

De twee kijken naar Perly, maar deze reageert niet. Ze is bezig een la van de kleerkast leeg te maken. De twee kennen Hart. Ze hadden tot nu toe een goeie verhouding met hem. Ze wilden helemaal niet meegaan en tussen Perly en Hart komen, maar ze had hen toch weten over te halen.

“Okee, Perly,” zegt Tommie. “Als wat is, roep je maar.”

“Perly,” begint Hart met trillende stem als hij alleen is met haar. “Hield je dan niet van me?”

“Dat durf jij te vragen? Hield jij dan niet van mij toen je die sloerie neukte?” Perly kijkt niet om naar Hart. Ze gaat stug door met kleren in haar tas te proppen.

“Ja, natuurlijk wel. Het was alsof ik iemand tegenkwam waar ik ooit, lang voor jou, ontzettend van gehouden heb. Iemand die vermoord is. Ik heb daar heel lang om gerouwd. Deze vrouw leek zo veel op haar, in alle opzichten. Het was alsof ik nog een kans kreeg één dag met haar door te brengen. Dat en de drank ik weet dat het nooit goed te praten is.”

“Dus elke keer als je iemand tegenkomt die op jouw oude liefde lijkt, neuk je haar.”

“Nee, nee natuurlijk niet. Ik zal deze vrouw nooit meer terugzien en ik zal nooit meer iemand tegenkomen die zo ontzettend op haar lijkt. En zelfs dan zou ik niet meer dezelfde fout maken, Perly. Ik wil met jou verder.”

“Maar ik niet met jou. Ik kan je niet meer vertrouwen.”

“Dat kun je wel.” Hart pakt Perly bij haar arm.”

“Laat me los!”

Perly draait zich om en wil Hart wegduwen, waardoor Hart in een reflex ook haar andere arm vastgrijpt.

“Je moet bij me blijven. Kijk dan naar me. Ik zweer je dat ik nooit meer iets met een ander ...” Perly wil zich losrukken, als Hart ineens in haar ogen staart. “Wacht, wacht!”

“Godv..., Hart, wat doe je, nee!”

Perly voelt hoe Harts ogen aan de hare trekken. Ze voelt hoe paniek haar overvalt als ze in een flits voor zich ziet hoe Hart Rob vermoordde. Maar ze kan zich niet meer verroeren.

Een moment later laat Hart Perly's armen los. Hij gaat op het bed zitten en wrijft met zijn handen over zijn gezicht.

“Wat heb je gedaan?”

Hart antwoordt niet.

“Wat deed je?” vraagt Perly weer.

Harts ogen kijken treurig, maar om zijn mond ligt een lichte glimlach.

“Je zult gezond oud worden, Perly. Tenminste als er niets van buitenaf komt.”

“Wat bedoel je daarmee?” Perly lijkt wat gekalmeerd.

“Ik zag wat. Een paar kleine dingetjes. Het voelde als aanzetjes tot wat groters. Maar ik heb alles weggehaald. Het zal nooit meer terugkomen.

Je lichaam zal voortaan gezond blijven. Er is geen potentieel meer aanwezig voor ziekte. Dat voelde ik. Tenzij het van buitenaf komt.”

Met een zucht gaat Perly naast Hart op het bed zitten.

“Wat moet ik nou met jou?”

Hart haalt zijn schouders op.

“Godverdomme, Hart. Waarom moest je dat nou doen?”

“Ik hou van je.”

“Ik bedoel vreemd gaan.”

“Ja.”

“Kutkutkutkutkut. Okee.”

Hart kijkt Perly aan. Ze staat op en loopt naar het raam.

“Okee, we gaan het weer proberen. Ik weet niet of het lukt. Het zal lang duren eer ik je weer vertrouw. En ik weet niet of dat wel helemaal goed komt. In ieder geval zal het nooit meer worden als van tevoren.”

Hart staat op en loopt naar Perly toe. Als ze zich omdraait, kust hij haar.

“Dankjewel.”

Perly knikt. Ze loopt naar de tas die half ingepakt naast de kast staat en begint haar kleren uit de tas te halen en terug in de la te stoppen.

53

“Ik weet niet of ik hier wel mee moet doorgaan.”

Hart ijsbeert door de kamer.

“Ik wil wel met je meegaan, als je je daardoor beter voelt.”

“Nee, dat hoeft niet.”

Perly heeft Hart ertoe weten over te halen zijn gave tot genezen tot goed van de mensheid in te zetten. Toen ze een week geleden met Hart bij Henk van den Aardweg, een alternatief genezer die bevriend is met Perly's ouders, langs waren, was deze meteen enthousiast om Harts gave in zijn eigen praktijk uit te proberen. Hart kreeg zelfs een heus behandelkamertje in de kleine praktijk aangeboden. Hij moest zich wel aan een paar regels houden. De man stond weliswaar open voor Harts wel heel alternatieve geneeswijze, maar Hart moest beloven de patiënten niet te vertellen hoe hij hen genas en hen de kruiden en medicijnen voor te schrijven die Henk ook voorschrijft ter genezing.

En nu is dus Harts eerste werkdag als officiële genezer aangebroken. Eigenlijk heeft hij er ontzettend spijt van dat hij heeft toegegeven aan Perly. Maar hij had het gevoel dat hij daarmee een deel van zijn schuld aan haar kon afbetalen.

Terwijl hij door de stad fietst op weg naar Henks praktijk sluit Hart zijn ogen. Hij vraagt zich af wie hij allemaal voor zich zal krijgen vandaag. Natuurlijk, elk genezen mens is de moeite waard. Maar hoelang zal hij het zelf volhouden? Hij weet uit ervaring dat dit hem veel energie zal gaan kosten. Enfin, hij gaat het proberen en als het niet lukt, nou dan heeft hij het op zijn minst geprobeerd.

“Hee idioot!”

Hart schrikt zich lam. Met een ruk opent hij zijn ogen en trapt hij zijn pedaal naar achteren.

“Ben je niet goed bij je hoofd, mongool? Een beetje met je ogen dicht rondfietsen.”

De man wijst op zijn voorhoofd en loopt door terwijl hij Hart kwaad aankijkt. Hart had hem bijna omver gefietst omdat hij navigeerde op het beeld dat hij in zijn geheugen had opgeslagen. Maar de man was niet op Harts beeld voorgekomen omdat hij achter een geparkeerde vrachtauto verborgen was en later de straat overstak. Hart heeft even geen zin meer om verder te fietsen. Hij stapt af en loopt de laatste paar straten naar de praktijk. Hij heeft sowieso geen zin om er snel te komen.

“Hart, daar ben je. Ik dacht al dat je niet zou komen opdagen.”

Henk stapt met een stralende lach op Hart af. Hij pakt diens hand en schudt hem stevig.

“Okee, heb je er zin in? Ik ben zo benieuwd naar je. Ik heb zelf vanochtend geen patiënten aangenomen omdat ik jou aan het werk wil zien en om je te helpen waar nodig. Je mag me vragen wat je wilt en af en toe zal ik misschien inspringen om advies te geven over de middeltjes die we voorschrijven. Over een half uur komt de eerste patiënt. Heb je nu al vragen?”

Hart schudt zijn hoofd. Als hij ergens op dit moment geen behoefte aan heeft is het een positivo als deze Henk.

“Nou, prachtig, kerel. Hoe gaat het met Perly?”

“Goed.”

“Fijne meid. Je hebt geluk.”

Hart knikt.

“Voilà.”

Henk doet de deur open naar Harts behandelkamertje. Twee stoelen staan erin en twee foto's van een zonnebloem hangen aan de muur.

Verder is het kamertje leeg.

“Ik dacht dat je wel genoeg zou hebben aan twee stoelen. Ze hoeven bij jou toch niet te liggen of zo?”

“Eh, nee hoor.”

Hart vindt het allemaal heel erg raar. Alsof hij een autogarage gaat runnen zonder dat er maar één stuk gereedschap aanwezig is. In principe zou hij natuurlijk overal en altijd kunnen helen. Maar zo'n gek kamertje met twee stoelen maakt het geheel een beetje surrealistisch.

“Het is niet dat ik geen spullen voor je wil aanschaffen, Hart. Maar ik denk dat je het rustig moet houden voor de patiënt. En als je iets nodig hebt en het werkt allemaal kunnen we altijd nog meer doen aan de inrichting.”

Henk kijkt op zijn horloge.

“Zo. Over tien minuten komt de heer Lebbink. Last van astma, terugkerende gordelroos en angstaanvallen. Nerveuze man. Reguliere artsen hebben weinig voor hem gedaan. Hij is hier op intakegesprek geweest. Vandaag is zijn eerste behandeling.”

Twintig minuten later zit de heer Lebbink in het kleine wachtkamertje. Zijn voeten tikken zenuwachtig op de harde vloer. Af en toe veegt hij met de rug van zijn hand beurtelings het zweet van zijn voorhoofd en zijn bovenlip.

“Meneer Lebbink? Komt u maar.” Henk gaat de nieuwe patiënt voor naar Harts behandelkamer.

“Dit is een nieuwe collega van mij. Hij is jong, maar erg goed. Hij gaat u vandaag behandelen. Ik hoop dat u dat goed vindt.”

De man kijkt Hart wantrouwig aan. Maar Henk geeft hem geen kans te weigeren. “Gaat u maar hier tegenover mijn collega zitten. Hij gaat eerst even kijken.” Zelf gaat Henk op de vensterbank zitten. Zijn gezicht staat opgewekt gespannen als een kind dat de act van een goochelaar gaat zien.

Hart voelt zich bijna zo ongemakkelijk als de man tegenover hem. Alles is zo officieel. En Henks ogen die op hem gericht zijn maken het ook niet gezelliger. Wat als het nou niet lukt? Hart voelt zich ineens een charlatan.

“Moet ik me ... uitkleden?” stamelt meneer Lebbink. Hij pakt zijn hemd al vast.

“Nee, dat hoeft niet,” antwoordt Hart snel. “Ik wil alleen in uw ogen kijken.”

“Oh.”

De man lijkt Hart nu nog minder te vertrouwen.

Als Hart de man in zijn ogen kijkt, voelt Hart hoe in één klap de zenuwachtigheid en het onwennige gevoel van hem afvallen. Ook de man lijkt plots bijzonder rustig.

54

“Vergeet u niet de pillen te nemen en de thee. En komt u terug als u weer klachten ondervindt.”

Henk doet de deur achter meneer Lebbink dicht. In de wachtkamer zit alweer de volgende patiënt.

“Ik kom zo bij u.”

Henk haast zich Harts behandelkamer binnen en sluit de deur achter zich.

“Wauw.”

Hart doet zijn ogen open.

“Ik ben impressed, Hart. Ik weet natuurlijk niet precies wat er gebeurd is, maar ik heb wel met eigen ogen de verandering gezien in de Lebbink van voor en na jouw behandeling. Een totaal ander persoon.

“Ik wist niet dat ik ook psychische ziektes kon weghalen.”

“Wat een mogelijkheden. Als er meer met jouw talent waren, zou er geen enkele dokter of psychiater meer nodig zijn in de hele wereld.”

Hart zegt maar niet wat hij denkt. Dat ook Henk dan werkeloos zou zijn en dat hij het gevoel heeft dat de mensheid het zonder Henk niet zoveel slechter zou hebben. Hart weet dat de heer Lebbink de thee en kruiden die Henk heeft voorgeschreven helemaal niet nodig heeft. En hij weet dat Henk dat ook weet.

“De thee en de kruiden die ik Lebbink heb voorgeschreven,” zegt Henk, alsof hij Harts gedachten kan lezen, “zijn altijd goed. Ze werken beschermend en zuiverend. En we willen niet dat de mensen denken dat we hier toveren. Dat lijkt me voor geen van ons beiden handig. Daar krijg je de verkeerde aandacht mee. Goed!” Henk klapt in zijn handen. “Volgende patiënt.” Hij wil naar buiten lopen, maar bedenkt zich en gaat tegenover Hart op de stoel zitten. “Zou je mij ... eh, ook willen ... nakijken?”

Hart knikt.

“Mevrouw Frida Mahabier, ik ga u eerst een mengsel van een aantal helende kruiden laten drinken. Terwijl u drinkt, zal ik uw slapen en nek masseren volgens een hele oude Mongoolse methode. Mijn collega zal daarna een psychokinetische therapie toepassen.”

De blinde vrouw beweegt haar hoofd langzaam op en neer. Op haar neus staat een grote bril met zwarte glazen. Ze heeft de laatste tijd veel last van migraine. Een vriendin van haar zus heeft baat gehad bij de behandelingen van Henk. Frida Mahabier, van Surinaamse afkomst, gelooft heilig in alle soorten genezers behalve de reguliere. Daarom zit ze nu bij Henk, in de hoop dat hij haar vrolijke aard weer naar boven weet te halen. Want die migraine vergalt op dit moment aardig haar leven.

Henk had voordat de volgende patiënt zou binnenkomen met Hart afgesproken dat ze de genezing iets anders gingen aanpakken dan louter door middel van Harts gave en het achteraf verstrekken van medicijnen. Om de oorzaak van de genezing van Harts behandeling af te leiden, zou de patiënt eerst door Henk worden behandeld. Daarna zou Hart zijn ding doen. En dan zouden nog wat nabehandelingen volgen in de vorm van een recept van Henk. Hart, die geen zin had tot wonderwerker uitgeroepen te worden, ging akkoord met het plan, hoewel hij zich eigenlijk niet kon vinden in het feit dat de patiënt voor een deel belazerd werd.

“Als jullie toch bezig zijn,” lacht de dikke Surinaamse, “geef me dan ook maar het licht in mijn ogen terug, hahahahaha. Kan ik zien wat voor

mooie jongens jullie zijn. Hahaha.” Haar imposante boezem schudt op en neer.

“We doen ons best, mevrouw,” lacht Henk vriendelijk terug. “Maar we zijn Jezus niet. We hebben allebei geen baard en geen lang haar.”

“Jezus werkt ook door anderen,” reageert de vrouw, die evengoed in de kracht van Jezus gelooft als in de kracht van heidense rituelen. “Zelfs door kale mensen met een bril.”

Even kijkt Henk de vrouw verbaasd aan. Dan begint ze hard te lachen.

“De vriendin van mijn zus, begrijpt u. Zij is door u behandeld en zij kan heel goed zien.”

Henk lacht nu ook.

“Goed. We gaan beginnen. Drinkt u dit eerst maar rustig op. U moet drie kopjes drinken.”

“Drie kopjes? Ik hoop dat u een wc in de buurt heeft, meneer van den Aardweg, hahaha.”

Als de vrouw haar kruidenmengsel onder het genot van een door Henk uitgevoerde massage heeft opgedronken, leidt Henk haar naar Harts behandelkamertje. Hart gaat hen voor en neemt plaats op zijn stoel.

“Ik zal u eens wat tips geven om uw kruidenthee wat lekkerder te maken,” lacht Frida Mahabier in de richting van Henk. “Misschien bent u wel dokter, maar van thee zetten weet u niks. Nou ja, da’s ook geen zaak van mannen, hè, hahaha.”

“Wilt u uw bril afzetten, alstublieft.”

“Jawel, jongeman,” antwoordt Frida op Harts verzoek. “Maar schrikt u niet.”

Onwillekeurig houdt Hart zijn adem in als hij de ogen van de vrouw ziet. De hele oogbol lijkt bedekt door een grijswitte laag. Er is geen iris of pupil meer te zien.

“Ik zeg het je toch, jongeman.”

Hart schraapt zijn keel. Hij heeft geen idee of dit gaat werken. Normaal gesproken kijkt hij bij de mensen recht in de pupil. Hij besluit maar het midden van de oogbol als centrum van zijn aandacht te nemen.

“Ai, wat ...?!”

Hart ziet tot zijn verwondering dat het wit in het midden van de oogbol begint op te lossen. Hoe meer hij zich concentreert, hoe meer de pupil zichtbaar wordt. Het duurt niet lang of hij voelt hoe zijn kracht in het oog naar binnen begint te sijpelen en dan ineens als een straal doorstoot in het lichaam van de vrouw. Meteen krijgt hij een stroom terug. Dit keer samen met de onreinheden die de vrouw in zich heeft.

“Winti. Ik zeg het je.”

Frida Mahabier had het uitgeschreeuwd van blijdschap en Hart in haar boezem bedolven, waarbij hij gestikt was als haar omhelzing een halve minuut langer had geduurd. Toen was ze rustig geworden. Ze keek om zich heen. “Ik kan alles zien. Zelfs nog beter dan vroeger.” Ze was gaan zitten en bekeek Hart een moment heel geconcentreerd.

“Hoe kan zo’n jonge, witte man Winti toepassen?”

Hart weet niet wat het woord betekent en kijkt Frida vragend aan.

“Winti. Misschien zegt de naam voodoo je meer? Winti is een Surinaamse soort voodoo. Je hebt zwarte en witte Winti.”

“Oh, nee, nee,” reageert Hart. “Ik heb daar niks mee te maken. Het komt door de kruiden en de massage en wat ik doe is zoals mijn eh collega zei een psychokinetische behandeling. Begrijpt u?”

“Ik begrijp het heel goed. Ik herken Winti als ik het zie. En ik heb het niet alleen gezien maar ook gevoeld. Niks kruiden en massage. Niks sichoki...onzin. Jij bent een Wintidokter, dat zeg ik jou.”

“Nee, echt, mevrouw Mahabier,” probeert ook Henk nu, “mijn collega weet niets van voodoo en dat soort dingen. Wij hebben hier een bonafide alternatieve geneeskundige praktijk. Haha, voodoo. Het idee.”

De vrouw negeert Henk echter. Ze kijkt Hart streng aan.

“Misschien weet je het zelf niet. Wie weet ... Misschien ben je bezeten door een Wintigeest of huist de geest van een Wintidokter in jou.

Misschien, ja. Ik geloof jou wel als je zegt dat je niets afweet van Winti. Iemand die ervan weet, straalt Wintimagie uit. Jongeman, je kunt in ieder geval blij zijn dat het de witte is.”

Hart weet niet wat hij moet zeggen.

“Jij bent nog zo jong,” gaat de vrouw verder. “Ik raad je aan uit te vinden wie of wat er in je bezig is met te doen wat je doet. Winti is bijzonder gevaarlijk. Het heeft veel risico’s. Je moet weten wat je doet. begrijp je wat? Ik zal voor jou gaan uitzoeken bij wie je terecht moet. Ik kom morgen langs en dan geef ik je een naam. Ga daar naartoe.”

Ze kijkt Hart aan met een onheilspellende blik.

“En wacht niet. Ik heb dingen gehoord en gezien. Mensen die met Winti te maken kregen ... Woehoehoe.”

Ze zwaait met haar hand in de lucht.

“Hoe kan ik je bedanken?”

Hart haalt zijn schouders op. “Eh, ik denk dat Henk wel betaald wil worden.”

Henk knikt.

“Ja, ja, natuurlijk, meneer. Natuurlijk krijgt u uw geld. Maar jij, hoe kan ik jou bedanken?”

“Nou ja, als u mij die naam geeft ...”

“Ik ga jou die naam geven. En ik hoop bij God dat hij jou mag helpen.”

Dan verandert Frida's serieuze blik in een brede lach waarbij twee rijen witte tanden zichtbaar worden.

“Ik kan weer zien. En ik weet zeker dat die hoofdpijn ook voorbij is. Halleluja. Ik ben weer jong. Oh, wat een zegen. Ik zal de gezichten van mijn kinderen weer terugzien. Mijn lieve kinderen. Ach en als mijn man nog zou leven, zou ik zijn gezicht weer kunnen zien. Dank je, vanuit heel mijn hart. Hoe heet je eigenlijk?”

“Hart.”

De vrouw kijkt hart eerst ongelovig aan. Dan knikt ze.

“Pas heel goed op jezelf, Hart.”

56

Het is een dag later als Hart de hoek omslaat naar de Nieuw Rotterdamse wijk die men Nieuw Suridam noemt. Jaren geleden had een vermogend groepje Surinamers zich in dat deel van de stad gevestigd. Ze kochten steeds meer panden op. Kleine toko's kwamen in plaats van supermarkten, slagers en groenteboeren. Dans- en muziekgelegenheden kwamen in handen van Surinamers en begonnen uitsluitend Surinaamse muziek te spelen. Voor iemand begreep hoe alles zo snel had kunnen veranderen, was een hele wijk versurinaamd. Het was een bijzonder levendig deel van de stad geworden, zodat Suridam in het begin veel mensen van binnen en van buiten de stad aantrok. Maar met de levendigheid kwam ook steeds meer criminaliteit en geweld. De Nieuw Rotterdamse politiek en het politieapparaat probeerden grip op de wijk te krijgen, maar het werd een vesting waaruit zij effectief geweerd werden. Daardoor veranderde de wijk zo'n vier jaar nadat hij was ontstaan voor de niet-Suridammers van een levendige en vrolijke wijk in een gevaarlijke wijk die men maar beter kon mijden. Voor de Surinamers zelf en voor zij die van avontuur hielden was Nieuw Suridam een bruisende oase in het kille en grijze Nieuw Rotterdam. Hart heeft het papiertje met de naam en het adres dat hij van Frida Mahabier heeft gekregen in zijn jaszak zitten. Hij heeft het adres opgezocht op de stadsplattegrond. Links en rechts op de straathoeken

hangen groepjes jongeren met een Surinaams uiterlijk rond alsof ze de ingangspoort tot de wijk afgrenzen.

Hart is nog nooit in dit deel van de stad geweest. Hij kent de reputatie van Nieuw Suridam wel. Als hij verder de wijk in loopt, bekruipt hem het gevoel dat hij door iedereen die hij tegenkomt of waar hij langsloopt wordt bekeken. Als hij echter de mensen aankijkt, lijken ze met hun eigen zaken bezig te zijn. Stel je niet aan, zegt Hart tegen zichzelf. Hij zet de kraag van zijn jas omhoog en slaat de hoek om bij een eettentje. Even kijkt hij in het raam. Vergeelde foto's aan het plafond laten de verschillende roti's zien die er besteld kunnen worden. Het ziet er smoezelig uit binnen. Een drietal mannen zit aan een tafeltje te eten. Hm, er komt wel een lekkere geur naar buiten.

“Tiiiiiiiiiiiiiiiiiiii!!!!!!”

Met krijgende remmen komt achter Hart langs de stoeprand een auto tot stilstand. Twee mannen springen uit de auto, rennen het eettentje dat Hart zojuist gepasseerd is naar binnen, om er vijf seconden later weer uit vandaan te komen met een paar plastic tassen in hun handen. Ze springen in de auto en scheuren er vandoor. Hart staat met verbazing naar de actie te kijken. Zo, die hadden honger, zeg, grapt hij in gedachten. Doorlopen, Hart, zegt hij dan tegen zichzelf. Geen problemen opzoeken.

Een eind verder botst hij, terwijl hij in de vitrine van een dansclub kijkt, haast tegen een dikke man aan die zijn hond uitlaat. De man draagt een korte broek en een bontgekleurd hemd alsof het zomer is. Hart verontschuldigt zich en blijft een moment staan om in de vitrine te kijken. Er hangen foto's van de feesten die in de club hebben plaatsgevonden. Het ziet er druk en supergezellig uit. Hart kijkt omhoog naar de gevel. PASA KON staat er in neonletters. Hij prent de naam in zijn geheugen. Misschien kan hij er een keer met Perly naartoe gaan. Hoewel, hij ziet geen enkele blanke op de foto's. Misschien zijn blanken hier wel helemaal niet welkom. Wat zouden ze doen als zo'n wit stel zou binnenlopen? Hen weggagen? Beroven? In elkaar slaan? Vermoorden? Voor iemand zich gaat afvragen wat hij daar überhaupt met zijn neus in die vitrine staat te doen, loopt hij maar weer verder. Nog twee straten en hij zal bij het adres zijn.

Skipstraat 12. Het huis ziet er heel gewoon uit. Naast de deurbel hangt een klein bordje; Clarence N.N. Doelwijt staat erop. Heel even aarzelt Hart. Hij doet zijn zonnebril af en drukt op de bel.

“Ja?”

“Eh, hallo, Hart Picó. Ik heb uw naam en adres gekregen van Frida Mahabier.”

“Bzzzzzz.” De deur gaat open.

“Komt u gerust verder.”

Hart hoort de stem vanuit een van de kamers die aan de gang grenzen. Hij duwt de eerste deur, die op een kier staat, verder open en loopt naar binnen.

“Frida heeft me over u verteld. Komt u verder.”

De man die een Surinaams uiterlijk heeft en een net grijs pak draagt met eronder een wit hemd en een stropdas staat op van de bank waarop hij zit en geeft Hart een hand.

Hart is verbaasd in een gewone woonkamer terecht te komen. Hij had een obscuur stoffig zaakje verwacht met rijen kippen die ondersteboven van het plafond hangen, griezelige potten met kikkers, slangen en mensenfoetussen op sterk water. Maar dit is een saai ingerichte woonkamer met een paar smaakloze schilderijtjes aan de muur en fel licht uit moderne spotjes. En ook had hij zich bij de heer Doelwijt heel wat anders voorgesteld.

De man kijkt Hart onderzoekend aan.

“Vergeeft u mij. Waar zijn mijn manieren? Wat wilt u drinken? Koffie, thee, fris? Gaat u zitten.”

“Spa, als u het heeft.”

“Dat heb ik. Een moment.”

Als Clarence Doelwijt terugkomt, knoopt hij zijn jas los en gaat hij weer op de bank zitten.

“Vertelt u mij over uzelf. Begint u maar bij het begin. Wie zijn uw ouders, wat heeft u allemaal meegemaakt in uw nog jonge leven?”

“Zo, meneer Picó, dat is heel wat. U heeft een heel ongewone levensenergie. Ik wil graag onderzoeken waar die vandaan komt. Ik heb mijn behandelkamer in het souterrain. Als u mij wilt volgen. Tenminste, ik neem aan dat u hier bent om achter de oorsprong van uw levenslot, als ik het zo mag noemen, te komen.”

Hart knikt. Aha, denkt hij, het souterrain. Dus toch.

Beneden treft Hart echter helemaal geen donkere kelder met spinnenwebben en schemerlicht aan. Integendeel, de kelder is

supermodern ingericht met strakke witte muren en hier en daar een groot zwart of rood geschilderd vlak en strakke meubels. Wel staan er metalen rekken met talloze potjes van donkergetint glas, waarin Hart de kruiden en brouwsels vermoed. Achter in de ruimte staat een strakke ligbank van bruin leer zoals die door psychiaters gebruikt wordt.

“Wat weet u van winti, meneer Picó?”

“Helemaal niets. Nou ja, ik stel me voor dat het met bezweringen en toverspreuken te maken heeft en met zwarte missen en zo. En ik heb wel eens gehoord van het gebruik van foetussen.”

Clarence Doelwijt lacht. “Dan moet mijn inrichting u wel bijzonder tegenvallen.”

Hart kijkt de kamer rond. “Nou ja, het is in ieder geval niet wat ik verwachtte.”

“Winti is een religie die in Suriname is ontstaan, met invloeden uit West-Afrika. De term winti wordt ook gebruikt om bovennatuurlijke wezens aan te duiden. Er zijn goede en kwade, hogere en lagere wezens. De lagere, bij wie het kwaad meer aanwezig is dan het goed, tormenteert de mens. Zij zijn de wezens die worden ingezet bij het bedrijven van zwarte magie. Iemand die de zwarte magie, wisi, bedrijft, noemt men in de oude religie een Wisi-man. Wisi kan alleen door de medicijnman, de Obia-man, geneutraliseerd worden. Ik heb het altijd als een soort evenwichtsspel van de geestenwereld gezien dat mijn ene overgrootvader een Wisi-man was en mijn andere een Obia-man. Ze zijn beide heel oud geworden en ik heb ze beide nog mogen kennen.

Uiteraard waren het geen vrienden van elkaar. Ook hun oudste zonen, mijn grootvaders, hielden zich elk bezig met één kant van de winti. Mijn grootvader van moeders kant heeft zijn kennis van de zwarte magie niet aan mijn moeder doorgegeven, maar aan zijn zoon. Mijn grootvader van vaders kant heeft zijn kennis overgedragen aan mijn vader die hem weer aan mij heeft overgedragen. Ik mag zeggen gelukkig te zijn met het feit dat mijn vaders tak van de familie zich bezig hield met witte magie en niet met zwarte. Maar wit bestaat nooit zonder zwart. Ik heb daarom de zwarte magie zo goed als ik kon bestudeerd. Er zijn veel geheimen die voor me verborgen zijn gebleven. Want wie zich bezig houdt met de zwart loopt zelf risico's. Het is gevaarlijk.” Dan lacht de Doelwijt.

“Maar laten we maar eens kijken wat jou bezielt.”

Doelwijt pakt een afstandsbediening van een laag kastje en drukt op een paar knopjes, waardoor er in het plafond boven de leren bank een luik open schuift. Op de plek die open komt bevindt zich een projectiescherm waarop een film afgespeeld wordt.

“Neemt u plaats op de bank, alstublieft.”

Hart vindt het geen fijn idee te moeten gaan liggen, maar hij doet wat hem wordt gezegd.

“Boven u ziet u beelden uit Suriname. Dorpen, steden, rivieren, plantages, mensen. Er zitten ook vreemde beelden bij, van religieuze rituelen die uitgevoerd worden, magische sessies. Schrikt u niet.”

Als Doelwijt op een ander knopje van de afstandsbediening drukt, hoort Hart muziek.

“Met het geluid dat u hoort is het hetzelfde. U zult oude en nieuwe Surinaamse muziek horen en mensen die praten, geluiden uit de Surinaamse jungle, dierengeluiden van tijgers, apen, hanen, honden, maar ook vreemde geluiden die u niet zult kunnen thuisbrengen. Schrikt u niet, u bent hier veilig.

Hart knikt. Hij begint zich echter steeds minder op zijn gemak te voelen.

“Ik ga u uitleggen wat ik ga doen.” Doelwijt loopt naar een van de metalen rekken, pakt er een aantal potjes uit en gaat naast Hart staan.

“We hebben met geesten te maken. Of ze nou wit of zwart zijn, je moet je tegen hen beschermen. Een soort harnas aantrekken, begrijpt u? De inhoud van deze potjes ...” Hij tikt met een nagel tegen het glas. “... biedt bescherming. Ik ga op uw gezicht en op uw borst, ... als u zo meteen uw hemd zou willen openmaken ..., met deze inhoud een aantal symbolen en spreuken schilderen die de geesten de toegang verbiedt tot uw lichaam en uw geest. Vervolgens ...” Hij zet de potjes naast de bank op een tafeltje en pakt uit een ander rek een potje en een glanzend metalen buisje. “... zal ik door middel van dit buisje een beetje poeder uit dit potje in uw neusgaten blazen.”

Harts gezicht verraad dat het idee dat hij zich iets in zijn neus moet laten blazen helemaal niet aanstaat.

Doelwijt lacht.

“Ik begrijp dat dit allemaal heel ongewoon op u moet overkomen. Maar vertrouwt u mij. Het is nodig. Ik denk dat Frida Mahabier gelijk heeft. In uw leven zijn invloeden aan het werk die te maken hebben met geesten. Alleen ben ik er niet zo zeker van dat het alleen witte zijn. We moeten erachter zien te komen wat er precies aan de hand is. En daarom moet u los van uzelf komen zoals u uzelf kent. Dit poeder maakt uw geest ontvankelijk voor dingen waarvan u anders het bestaan zou ontkennen. U zult dingen zien en beleven die van een andere wereld zijn. Maar de werking gaat ook weer voorbij na vijftien tot twintig minuten. En er zal geen enkel schadelijk effect optreden. Geloof u mij, ik heb dit poeder al ontelbare maal toegepast.”

hij zeker weet dat het er niet op staat. En daar, nog eens. Dan begint het beeld te vibreren en onduidelijk te worden. Doelwilt kijkt weer naar de videorecorder. Als hij zijn ogen weer op het plafond richt, ziet hij een film die hij absoluut niet kent.

Harts ogen staren zonder te knipperen naar het scherm in het plafond. Maar hij ziet de film niet. Wat er in de film gebeurt, is voor hem omgeving geworden. Alsof hij deel uitmaakt van die wereld. En niet alleen heeft hij het gevoel er fysiek aanwezig te zijn. Hij beseft en weet zelfs waar hij is en wanneer hij er is. Want het is niet Harts tijd waarin hij zich bevindt. Het is het jaar zeventienhonderd drieënnegentig. En hij bevindt zich in Suriname.

Voor hem staat, met zijn rug naar Hart naar gekeerd, een jongeman met zwart haar. Het haar is strak achterover gekamd en glanst van het vet. Hij kijkt in een grote spiegel. De bretels, die losjes langs de kaki broek naar beneden hangen, trekt de man nu omhoog tot ze op zijn schouders rusten. Het bovenlichaam van de man is net als zijn voeten bloot. Zonlicht valt door de halfgesloten bamboeluiken in de kamer naar binnen. De man geniet zichtbaar van wat hij in de spiegel ziet. Dan stapt een jonge vrouw de ruimte binnen. Haar buik is bol onder haar jurk. Ze trekt haar jurk uit, vlijt haar naakte lichaam tegen de rug van de man aan en slaat haar armen onder zijn armen door over zijn borst heen.

“Moet je niet wat aantrekken?” vraagt de man op een onsympathieke toon.

“Vroeger zou dat het laatste zijn geweest wat je aan me zou hebben gevraagd. Vind je me niet mooi meer.”

“Nee.”

“Ik draag jouw kind in mijn buik. Kun je niet op zijn minst liegen? Ik weet dat ik er wanstaltig uitzie. Mijn lichaam houdt vocht vast. Ik kan er niets aan doen.”

“Ik lieg niet over wat ik mooi of lelijk vind.”

De vrouw raapt haar jurk op en loopt de kamer uit.

De man heft zijn armen in de lucht en kromt ze zodat zijn biceps zich aanspannen. Hij lacht tevreden naar zijn spiegelbeeld.

“Semy Picó, je ziet er fantastisch uit. Al zeg ik het zelf.” Zonder zijn gezicht van de spiegel af te wenden roept hij naar zijn vrouw. “Je weet dat ik pas over vijf dagen terug ben. Zorg ervoor dat de slaven het oostelijke veld klaar hebben voor ik er weer ben.”

Even wrijft hij met zijn duim over het dunne zwarte snorretje dat zijn bovenlip siert. Dan neemt hij een schoon hemd uit de kast en begint hij zich verder aan te kleden.

“Mumbo moet mijn paard zadelen. Heeft je meid mijn proviand klaar?”

Als de jongeman het slaapvertrek verlaat, merkt Hart dat hijzelf lichaamsloos met de man meegaat. Het is gek. Hij bevindt zich in dezelfde tijd en ruimte als de man en de vrouw. Hij voelt de warmte en de hoge luchtvochtigheid van het klimaat. En toch is hij er ook niet. De jongeman en zijn vrouw kunnen Hart blijkbaar niet waarnemen. Hart is als een spook dat mee zweeft met de gebeurtenissen die hem getoond worden.

Als de jongeman die zich Semy noemt een half uur later zijn paard bestijgt en er vandoor galoppeert, gaat Hart met hem mee. Hij heeft gehoord hoe Semy zijn eerste slaaf Roe vertelde dat hij voor zaken naar een plantage twee dagreizen ver moest en dat het de man zijn nek zou kosten als er tijdens Semy's afwezigheid een slaaf zou ontsnappen. De eerste slaaf hield zijn ogen op de grond gericht en knikte gehoorzaam. Alsof de hele reis, die twee dagen zou moeten duren, één minuut duurt en de reis zelf niet van belang is voor Hart, komen Semy en Hart vrijwel onmiddellijk na hun vertrek al op de plek van bestemming aan. Aan de vermoeidheid van zowel Semy als zijn paard en aan de grauwheid van het uiterlijk van beide is echter af te lezen dat die reis wel degelijk zijn tijd en afstand in beslag heeft genomen.

“Meneer Picó, welkom.”

“Meneer Haverkamp.”

Semy laat zich van zijn paard op de grond zakken en geeft zijn gastheer een hand. Dan glimlacht hij naar de vrouw die naast de heer Haverkamp staat.

“Uw beide dochters, mooi als altijd.”

“Haha, charmeur,” lacht mevrouw Haverkamp.

“Oh, u bent het, mevrouw,” lacht Hart terug. “Ik had u in eerste instantie niet herkend.”

Dan richt hij zich tot de tweede vrouw aan de zijde van de heer Haverkamp.

“Marie. Je wordt mooier en mooier.”

De jonge vrouw bloost. Ze kijkt Semy aan met een glinstering in haar ogen.

Abrupt gaat de ontmoetingsscène tussen Semy en het gezin Haverkamp over in een nachtelijke ontmoeting tussen Semy en Marie. Semy kust de jonge vrouw zacht in haar nek.

“Ik wil je meenemen naar mijn plantage.”

Met grote van verliefdheid bevangen meisjesogen kijkt Marie haar romantische held aan. Ze kan niet wachten onder haar ouders’ vleugels uit te komen. Eindelijk is het zover. En Semy is zo verschrikkelijk knap en charismatisch.

“Maar ik wil eerst nog een aantal dingen regelen voor ik je kan laten overkomen. Ik wil dat ons huis perfect is voor ons samenzijn. Tenslotte is het ons liefdesnest.”

“Semy, ik moet je wat vertellen. Ik hoop dat je blij zult zijn. We hebben de vorige keer dat je hier was met elkaar ...”

De gezichtsuitdrukking van Semy verandert plots van teder in afstandelijk bij het horen van de woorden van Marie.

“Ik ben in verwachting.”

“Hoe weet je dat het van mij is?”

“Semy ...!”

“Ik ben getrouwd.”

“Wat?”

“Ja, wat had je gedacht? Mijn God, wat ben je onnozel. Je bent mooi. Heel mooi. Maar dacht je nou werkelijk dat ik met je zou trouwen? Je bent een avontuurtje voor mij. Mijn God, als ik straks terug naar huis rijd, bezoek ik onderweg nog minstens drie andere vrouwen die even mooi zijn als jij, zo niet mooier. Trouwens, mijn eigen vrouw is ook zwanger. Hoewel ik haar daarvoor het liefst het huis uit zou schoppen.”

“Maar alles wat je tegen me gezegd hebt ...”

“Ah, kom op. Ik heb affaires met zoveel vrouwen. De meeste zijn alleen niet zo stom zwanger te raken. En die het worden; nou pech gehad. Jullie willen toch dat er tegen jullie gelogen wordt. Houd van me, Semy. Vertel me dat ik de mooiste vrouw ben die je ooit gezien hebt, Semy. Beloof me gouden bergen, Semy. Kom nou. Jullie hebben toch zo’n verdomd goede vrouwelijke intuïtie. Jullie zouden moeten weten wanneer een man liegt. Zwanger. Tss.”

Semy kijkt Marie met minachting op zijn gezicht aan. Dan loopt hij zonder nog een woord te zeggen weg. Hij loopt naar de schuur en schopt de zwarte staljongen Miengo, die er ligt te slapen, in zijn zij. “Zadel mijn paard. Nu!”

Een moment later bevindt Hart zich in een donkere grot. Hij ziet Marie met gebogen rug zitten op een grote steen. Ze zit in een cirkel van kaarsen. In diezelfde cirkel staat een vreemde figuur. Het is een zwarte man, die alleen een lendendoek draagt. Zijn lichaam is beschilderd met symbolen en figuren. Om zijn nek hangt het gemummificeerde lichaam van een kat.

“Deze man en het kind dat zijn vrouw in haar buik draagt zijn vervloekt.”

De man heft zijn beide armen omhoog met zijn handpalmen naar Marie toe gedraaid. Ze ziet dat de handpalmen helemaal bedekt zijn met wit littekenvlees, alsof er honderden keren met een mes in gesneden is. Marie knikt. Ze staat op en loopt de grot uit.

“AAAAAAGGGGHHH AAAAAAAAH AAAAAGODV....!!!!!!”

Hart staat bij het bed waarin Semy ligt. Hij moet zijn ogen afwenden en zijn neus dichtknijpen, terwijl hij voelt hoe de inhoud van zijn maag naar boven probeert te komen. Semy kronkelt en schreeuwt onder de zweren en wonden die zijn gezicht en zijn lichaam bedekken. Het oorspronkelijk witte beddengoed is bruin en rood doordrenkt van de pus die uit de zweren lekt en het bloed. De stank is die van rottend vlees. In de deuropening staat Marie met op haar arm een baby.

“Oh God,” prevelt de jonge vrouw. “Dit wilde ik niet.”

Ze durft niet dichterbij het bed te komen. Tranen lopen over haar wangen. Ze wil zich net omdraaien en weglopen als ze een stem achter haar hoort.

“Wie ben je? Wat doe je hier?”

Geschrokken kijkt Marie in het bleke gezicht van Semy’s vrouw Matiëlda.

“Ik ...”

“Wie ben je? Wat doe je hier?” vraagt Matiëlda weer.

Marie barst in snikken uit. Ze drukt zich om de deurpost heen naar buiten en laat zich daar met haar baby in haar armen op de grond zakken. Ze kan niet langer in dezelfde ruimte zijn met de man die door haar toedoen zo afgrijselijk lijdt.

“Je moet je kind redden,” schreeuwt ze naar Matiëlda. De enorme buik van Semy’s vrouw geeft duidelijk aan dat het kind nu niet lang meer op zich zal laten wachten. “Je moet de vloek opheffen die op je man en je kind rusten.”

“Mijn ... kind ...?” stamelt Matiëlda.

“Dit is mijn kind. En zijn kind.” Marie kijkt naar haar baby en kan ineens niet meer begrijpen dat zij de vader van haar eigen kind zo iets heeft aangedaan. “Ik heb hem laten vervloeken. Hij heeft mijn hart gebroken en zijn kind in de steek gelaten voordat het geboren was. Maar dit heb ik niet gewild. En ik wil niet dat jouw kind iets gebeurt. Je moet een wintipriester zoeken. Red je kind voordat het te laat is.” Marie duwt zich van de grond omhoog en rent ervandoor.

De oude man met de wilde haren en de grijswitte baard kijkt Matielda lang aan. Dan zucht hij.

“Kwade zaak.”

“Mijn man is dood, maar mijn kind moet leven. Alstublieft help me, ik smEEK u. Ik wil alles doen.”

De Obia-man streelt zijn baard.

“Kwade zaak. De vloek kan niet ongedaan gemaakt worden.”

Vertwijfeld kijkt Matielda hem aan.

“Maar ik kan de vloek verplaatsen.”

“Wat bedoelt u? Naar iemand anders? Naar mezelf. Ik wil graag de vloek van mijn kind overnemen. Als mijn kind maar leeft en gezond is.”

“Nee, naar jou kan niet. In de tijd.”

“Dan krijgt mijn kind de vloek als het ouder is ...?”

De man schudt langzaam zijn hoofd.

“Een nakomeling van u en uw kind zal getroffen worden door de vloek.”

“Mijn kleinkind?” Matielda zou er nooit voor kunnen kiezen haar kleinkind op te zadelen met iets dat ze haar eigen kind ten koste van alles wil besparen.

“Verder in de tijd. Tweehonderd jaar.”

“Tweehonderd jaar? Over tweehonderd jaar zal iemand die van mij en mijn kind afstamt getroffen worden door de vloek?”

Even langzaam als de oude man nee schudde met zijn hoofd knikt hij nu ja.

Matielda denkt een moment na. Tweehonderd jaar is wel heel lang. Wie weet wordt er dan helemaal niemand geboren. Wie weet hebben ze dan wel een remedie tegen de vloek gevonden. Deze kans kan ze wel nemen. Hoewel het voelt alsof zij de vloek over iemand uitspreekt die zij helemaal niet kent en die volledig onschuldig is. Maar haar kind is ook onschuldig. En het moet al opgroeien zonder vader. Nee, haar kind mag niet vervloekt zijn. Over twee eeuwen zal men maar een oplossing moeten zien te vinden. Zij heeft haar oplossing hier en nu gevonden. Ze knikt naar de Obia-man.

“Ik zal de geesten aanroepen en vragen over de nakomeling een zegen uit te spreken,” zegt de oude man. “Als de goede geesten gunstig gestemd zijn, zullen ze ervoor zorgen dat de vloek een zegen met zich meedraagt.”

“En wat gebeurt er nu met mijn kind?”

“Alles wat de geesten bevalt. Maar de vervloeking is van jouw kind weggehaald. Daarvan is het vrij.”

Matielda zucht. De zucht draagt tegelijkertijd opluchting en schuld in zich.

“Ik heb iets van jou nodig dat ik aan de geesten geef.”

De oude man steekt zijn hand uit naar Matielda ten teken dat ze er iets in moet leggen. Ze haalt een groen doekje uit een zakje van haar jurk en legt het in de hand.

Meteen herkent Hart het groen. Het vangt zijn blik en begint vreemd genoeg zijn geest naar binnen te zuigen. Hart voelt hoe hij dieper en dieper in het groen getrokken wordt. Het voelt weldadig aan. Hart glimlacht. Dit is heerlijk. Hij wil hier nooit meer weg. Overal om hem heen is er rust. Niets dan rust. De gedachte schiet door zijn hoofd dat dit de dood moet zijn en dat het leven een klein kruimeltje ellende is in een meer van heerlijke dood, als ineens een straal zwarte vloeistof uit zijn rechteroog spuit. De vloeistof is dik als motorolie en golft en slingert in vreemde bewegingen. Het vreemde is dat Harts zicht er helemaal niet door belemmerd wordt terwijl de vloeistofsliert wel aan Harts oog vastgeplakt blijft. Dan vervormt de golvende massa plots tot een zwarte arm met een klauw aan het einde. De klauw grijpt in het groen en knijpt het samen tot de kleur heel donkergroen wordt en zelfs zwart.

“Pi...có ... Ha...rt ... ghhhhh ...aaghhhh ...”

Hart hoort heel ver weg een stem. Het dringt niet door in zijn hersens van wie de stem zou kunnen zijn en wat de stem wil. Hij weet dat hij zich moet concentreren, om de een of andere reden, maar de zwarte arm trekt hem mee. Overal in het groen knijpt hij de kleur samen tot er op die plekken alleen maar zwart is. Dan ineens schiet er uit Harts linkeroog een witte straal vloeistof. De vloeistof verandert razendsnel in een witte arm met een krachtige hand, die de zwarte arm bij de pols vastgrijpt. De witte hand trekt en rukt aan de zwarte pols, maar hij lijkt geen enkele kans te hebben tegen de zwarte.

“Laat ... los ... Hart ...”

Hart knippert met zijn ogen. Ineens is hij terug in de ruimte van Clarence Doelwijt. Hij zit boven op de man. Terwijl Harts rechterhand zich als

een klem sluit om de mans hals, trekt zijn linkerhand aan zijn rechterpols. Meteen laat Hart los en springt hij omhoog van Doelwijt af. Hoestend en hijgend probeert de man weer adem te krijgen. Zijn hoofd is knalrood. Hij gaat overeind zitten en wrijft zijn hals.

59

“Ik heb nog nooit zulke zware krachten meegemaakt.”

Na van de schrik bekomen te zijn, zijn Clarence Doelwijt en Hart terug naar boven gegaan naar de woonkamer.

“Ik zelfs helemaal nog nooit meegemaakt wat ik vandaag heb meegemaakt. Hebben we hetzelfde gezien en gehoord?”

“Mijn voorvader die vervloekt is omdat hij een vrouw heeft zwanger gemaakt en haar daarna heeft verlaten,” antwoordt Hart.

Doelwijt knikt. “Hoe dit kan ...? Wat een krachten moeten er in jou huizen.”

“Ik ben vervloekt en gezegend omdat mijn voorouder een meisje heeft laten zitten dat hij zwanger heeft gemaakt.” Hart zou lachen als het allemaal niet zo heftig was.

“Het is te absurd voor woorden. Mijn hele leven al ben ik anders dan anderen, moet ik pijn lijden als ik kijk, en ik kan mensen genezen, omdat mijn overovergrootvadertje een meisje in de steek heeft gelaten.”

“Nou ja, mijnheer Picó ...”

“Zeg maar Hart. Tenslotte heb ik u zojuist bijna vermoord, geloof ik. Dat schept toch een soort band.”

“Ik weet het wel zeker.” Doelwijt wrijft over zijn hals. “Goed. Hart. Noem mij maar Clarence.” Hij geeft Hart een hand.

“Zoals ik wilde zeggen, Hart, er zijn heel wat meisjes in de steek gelaten door mannen door alle tijden heen. En geloof me, het is helemaal niet ongebruikelijk dat deze meisjes naar een Wisi-man gaan. Vroeger helemaal, maar nu nog gebeurt het. Alleen heb jij het slechte fortuin gehad dat de Wisi-man waar jouw vervloekster naartoe is gegaan, wel een bijzonder pakt moet hebben gesloten met de kwade wintigeesten. En ik wil niet weten wat er met zijn eigen ziel is gebeurd. Maar een vloek tweehonderd jaar verplaatsen en een zegen meegeven is ook niet niks. Dat betekent dat ook de Obia-man erg machtig moet zijn geweest. Ja, vroeger waren de kennis en de rituelen dieper dan tegenwoordig. Ik ben bang dat ik je hier ook niet mee kan helpen. Deze kennis bezit ik niet. Ik kan de lagere geesten bereiken. Maar in jou is een heel andere klasse aan het werk.”

“Maar wat moet ik nu?”

“Je kunt proberen te leven met de vloek. Wat ik uit jouw verhaal begrepen heb, is dat je dat al aardig doet. En je kunt het beste uit je zegen maken. En als ik hoor wat je met Frida Mahabier hebt gedaan, begrijp ik dat je ook dat al doet.”

“Ook de zegen is in het verleden een vloek geweest. Voor anderen.”

Clarence Doelwijt heeft een vermoeden van wat Hart insinueert, maar hij besluit niet verder naar details te vragen.

“Ook een zegen kan gevaarlijk zijn. Niets is zwart-wit. Alles kan in zijn tegendeel gekeerd worden. Het is gecompliceerd. Aan de ene kant moet je weten waar je mee te maken hebt om er goed mee om te kunnen gaan. Aan de andere kant is het heel gevaarlijk met de geestenwereld te maken te krijgen. Dat hebben we zojuist gemerkt.”

Hart knikt.

“In ieder geval weet je nu waar het van komt. Ik weet niet of je nog verder moet gaan zoeken in het contact met de geesten.”

“Daar ben ik dan mooi klaar mee.”

“Sorry.”

“Nee, het is niet uw schuld.”

“Je kunt altijd bij me langs komen voor vragen of hulp. Alleen moet het dan wel bij praten blijven.”

“Ja, natuurlijk.”

Hart staat op en geeft Clarence een hand.

“Ontzettend bedankt. Het is me in ieder geval heel veel waard te weten wat er met me aan de hand is. Tot nu toe had ik geen flauw idee.”

Clarence Doelwijt staart een moment in de ruimte.

“Je zou kunnen overwegen naar de wortels van de vloek te gaan.

Geografisch gezien dan.”

“Suriname.”

“Ja. Voor de echte ingewikkelde en diepgaande rituelen, zoals die voor jouw geval nodig zullen zijn, moet je in Suriname zijn. Daar hebben de winti's hun woonplaats en zijn ze het krachtigste. Het beste is als je naar de plek kunt gaan waar je voorouder vandaan komt. Ik kan je wel de naam van iemand geven waar je naartoe kunt. Een oude mentor van me. Als je het zo in moderne termen wilt noemen. Ik heb hem in geen twintig jaar gesproken. Er is iets voorgevallen in het verleden waardoor ons contact verbroken is. Maar ik weet dat hij nog leeft en waar hij zich bevindt. En ik weet dat hij bijzonder in jouw geval geïnteresseerd zou zijn. Met hem kun je dan naar je vooroudergrond. Normaal gesproken kan de uitvoering van een ritueel van vijftwintig euro voor iets simpels

tot duizenden euro's voor de zware rituelen kosten. Maar ik verwacht dat deze persoon je er geen geld voor zal vragen. Hij is de beste wintigenezer die er bestaat."

60

"Een galerie uit Duitsland heeft gebeld. Ze willen mijn werk laten zien. Ik moet ernaartoe. Voor een weekje. Naar Berlijn. Gaaf hè?!"

Hart hangt zijn jas op aan de kapstok.

"Ben je niet blij voor me? Is er iets? Hoe is het gegaan vandaag?"

Perly geeft Hart een kus.

"Ik heb gisteren een Surinaamse vrouw genezen. Zij dacht dat wat mij mankeert te maken heeft met winti."

"Winti, dat is toch een soort voodoo of zo?"

"Ja."

"Wat een onzin. Toch?"

"Ik ben vandaag bij een wintigenezer geweest. Het is winti."

"Jezus. En nu? Ik bedoel, wat betekent dat dan? Kunnen ze je helpen?"

"Er is tweehonderd jaar geleden een vloek over me afgeroepen."

"Dat meen je niet."

"Dat meen ik wel. Een overopa van me is vreemd gegaan. Hij heeft een meisje zwanger geschopt en haar laten zitten."

"En wat heb jij daarmee te maken?"

"Nou ja, ze wilden niet dat het kind van die man zou opdraaien voor de rottiheid die zijn of haar pa had uitgehaald. Dus hebben ze de vloek een stukje opgeschoven."

"Shiiiiit."

"Zeg dat wel. Blijkbaar was het een enorme arrogante vent, die alleen maar aan zijn uiterlijk dacht en aan mooie vrouwen versieren. Hijzelf zag er niet uit toen hij stierf. En ik neem aan dat de vloek een soort straf was voor zijn ijdelheid. Waarschijnlijk heb ik daarom een probleem met zien en met schoonheid."

"Klinkt wel logisch, maar het klinkt ook als ontzettende flauwekul. Mijn god, Hart, we leven in de eenentwintigste eeuw. Dan geloof je toch niet meer in vloeken."

"Wat ik vandaag heb meegemaakt heeft alles wat ik dacht dat ik geloofde op zijn kop gezet. En trouwens, wat dacht je van mijn supermankwaliteiten? Toch ook niet wat je noemt alledaags, of wel soms? Ergens moeten die toch vandaan komen. Wanneer moet je trouwens naar Duitsland?"

“Volgende maand. Maar wat ga je nou doen met wat je te weten bent gekomen?”

“Die man stelde voor dat ik naar Suriname ga.”

“Nou, misschien moet je dat maar doen. Wil je dat ik mee ga?”

“Weet ik niet.”

“Als je wilt, ga ik mee.”

“Dat is lief van je.” Hart omhelst Perly en streelt haar haren.

“Wat voor kleur haar had zij?”

“Ik ga wel alleen naar Suriname. Ga jij maar naar Duitsland.”

“Sorry, Hart. Ik kan het nog niet helemaal vergeten.”

“Het is goed. Misschien is het beter als we elkaar een tijdje niet zien.”

“Misschien wel. Wanneer vertrek je naar Suriname?”

“Weet ik niet. Zo snel mogelijk. Ik weet niet hoe lang het duurt om een visum te krijgen.”

61

Het is zeven weken geleden dat Hart de verontrustende sessie bij Clarence Doelwijt heeft doorstaan, als de banden van het vliegtuig de landingsbaan van Vliegveld Zanderij raken. Hart heeft geprobeerd zich zo goed mogelijk mentaal voor te bereiden op deze reis, maar hij is toch behoorlijk zenuwachtig. Het is geen vakantiereisje. En zelfs als het dat was, hij is nog nooit zo ver van huis geweest en al helemaal niet in zijn eentje. Maar het meest verontrustende aan deze reis is natuurlijk dat hij een regenwoud in gaat om een primitieve duiveluitdrijver te zoeken. En dat de duivel die uitgedreven moet worden in hemzelf zit.

Hart haalt zijn bagage op en voegt zich bij zijn reislijder, die aan de uitgangsgate van het vliegveld op hem en op zijn medereizigers wacht. Hart had thuis op internet uitgezocht hoe hij het beste naar de plek kon reizen waar hij de man, die zoals Clarence Doelwijt hem had verteld Storkroe heet, zou moeten zoeken. Volgens Clarence Doelwijt had Storkroe, die naam zelf gekozen naar een beroemde voorouder van hem, die slaaf was en verscheidene slavenopstanden had geleid.

Het gemakkelijkste bleek te reserveren bij een reisbureau. Dus besloot Hart naar Paramaribo te vliegen en van daaruit een toeristentocht mee te maken naar het eiland Awarradam in het zuidelijke gedeelte van de Surinamerivier. Nog een stukje zuidelijker, aan het begin van de Surinamerivier leeft Storkroe. Hart zou overigens als hij op de eindbestemming zou aankomen Storkroe niet aantreffen. Storkroe laat zich niet vinden, had Doelwijt gezegd. Hij zal jou vinden. In ieder geval

wil Hart zich op Awarradam losmaken van de groep om in zijn eentje verder het regenwoud in te trekken.

Als hij in het hotel in Paramaribo aankomt, neemt Hart eerst een douche. Hij scheert zich en kijkt ondertussen in de spiegel naar zijn ogen. Wat zit er toch achter die zwarte gaatjes? Als hij geklop op zijn deur hoort, veegt hij de restjes scheerschuim met de handdoek weg, draait hij de deur om zijn middel en loopt hij naar de deur.

“Van uw reisagent,” zegt de Surinaamse hotelbediende in vlekkeloos Nederlands, terwijl hij een dienblad omhoog houdt met een fles van het Surinaamse Parbobier, een flesje soft en twee glazen. Hart bedankt de jongen en gaat op het bed liggen met het flesje softdrink. Hij pakt uit zijn tas de landkaart van Suriname en vouwt hem open.

De volgende ochtend stapt Hart uitgeslapen uit zijn bed. Vandaag zal hij in Paramaribo doorbrengen. Morgen pas vertrekt het reisgezelschap naar het binnenland van Suriname. Wie weet wat hij daar allemaal zal meemaken. Hij besluit het vandaag rustig aan te doen. Hij gaat eerst ontbijten in de eetzaal van het hotel om vervolgens de stad in te slenteren. Hij wil geen plannen maken.

“Meneer Pino, komt u bij ons zitten.”

De reisleader wenkt Hart aan zijn tafel. Hart wil eigenlijk liever alleen ontbijten, maar hij begrijpt dat hij een groepsreis heeft genomen. Het zal onmogelijk zijn zich helemaal van de anderen af te zonderen.

“Roger, misschien kan de hele groep samen de stad intrekken.” Een ietwat te energiek uitziende man kijkt de reisleader enthousiast aan.

“Nee, ik wil met mijn dochter samen een tour door de stad maken, als jullie het niet erg vinden,” reageert een andere man aan de tafel. Zijn dochter, die door Hart een jaar of achttien wordt geschat, kijkt Hart een moment aan en draait dan haar hoofd met een arrogante uitdrukking weg.

“Eh, ja, ik wil ook liever alleen de stad in,” zegt Hart, terwijl hij de koffiekop oppakt en zichzelf een kopje koffie inschenkt.

“Nou, het is jullie vrije keus. Wie wil, kan van mij een rondleiding krijgen. De rest is vrij te doen wat hij of zij wil. Jullie zullen nog genoeg met elkaar optrekken de komende dagen als we naar Awarradam gaan.”

De reisleader slaat met een welgemikte slag het topje van zijn gekookte ei.

“Goed, ik zie jullie misschien later,” zegt Hart als hij zijn ontbijt op heeft.

“Misschien vanavond in de hotelbar?” roept de energieke man hem na.

Aan de oever van de Surinamerivier kijkt Hart een tijdje naar de restanten van de verschillende scheepswrakken die er liggen en naar de brug die de rivier overspant. Wat een wereld van verschil is deze stad met Nieuw Rotterdam. Zijn eigen stad is heel erg grijs en koud. Overwegend steen en beton, bijzonder eenvormig. Hier is alles rommelig en gevarieerd. Aan de kade van de rivier staan eettentjes die door hun diversiteit uitdrukken dat je hier gerechten kunt proeven uit al de culturen die Suriname rijk is; Chinees, Hindoestaans, Creools, Javaans. Net zo gevarieerd zijn ook de mensen die Hart tegenkomt. Oude gebouwen die uit hout zijn opgetrokken staan naast futuristische constructies van staal, beton en getint glas. Bontgekleurde busjes rijden rond en geven de straten een vrolijke sfeer. Hart is eigenlijk wel blij dat Nieuw Rotterdam zo grijs is. Het doet hem minder pijn dan wat hij hier ziet.

Als Hart bij de Centrale Markt aankomt, is hij verbaasd over de enorme drukte. Hij heeft ondertussen toch weer een aardige wandeling achter de rug. Bij een Creools eettentje besluit hij een hapje te eten.

De kleine gerechten smaken Hart bijzonder goed. Even moet hij denken aan de tochten die hij met Cécile maakte in Zwitserland. Hoe vaak hadden ze daar niet gesmuld van allerlei heerlijks. Hij glimlacht.

“Welkom in Suriname. Lang hier?”

Naast Hart zit aan een tafeltje een man met een donkere huiskleur. Hij draagt een gedeukt wit rieten hoedje en een wit hemd en bijpassende witte broek. Het lijkt alsof de perfect witte tanden die hij laat zien de inspiratie hebben gevormd voor zijn kledingkeuze.

“Ons land is mooi. En u? Waarvandaan komt u?”

“Nederland.”

“Nederland. Ik heb er gewoond, weet u. Maar de heimwee naar Suriname werd te sterk. Dit is mijn geboortegrond, meneer. En het is zo koud in Nederland. Niets voor mij.”

Hart knikt.

“Zal ik u rondleiden? U kunt mij daarvoor als dank een paar Parbobiertjes spenderen.”

“Nee, dankuwel,” antwoordt Hart beleefd. “Ik kijk nog even rond op de markt en dan ga ik weer terug naar het hotel.”

“Geeft niet, meneer. Geeft niet.” De man lacht breeduit naar Hart.

Soms zou Hart willen dat hij zo’n simpel goed humeur had als sommige mensen hebben. Het lijkt alsof ze zich door elke tegenslag heenlachen.

“Mag ik u gewoon wat geld geven voor een paar biertjes?”

“Ik zeg niet nee. Ik zeg zeker niet nee, haha,” lacht de man. “Maar wilt u het geld aan de barman geven? Ik wil niet weten hoeveel biertjes ik kan drinken. Dan is het einde zo zeer in zicht. Geeft u het aan hem, dan kan ik onbezorgd genieten. En als het op is, is het op.”

Hart staat op en loopt naar de bar. Hij betaalt en geeft de barman genoeg geld voor een ruim aantal biertjes en mogelijk kan de dorstige klant zelfs de volgende dag nog terugkomen voor een flesje. Als Hart naar buiten wil lopen en dag zegt tegen de klant, pakt deze Harts arm. Hij zegt niets. Hij laat alleen zijn uitbundige glimlach zien.

Hart kijkt de man even verbaasd aan. Dan begrijpt hij het. De mans lach is het beste dat hij kan geven.

“Leuk u te hebben ontmoet,” zegt Hart gemeend en hij loopt naar buiten.

62

Hoewel het geen vakantiereis zou worden, had Hart thuis besloten dat hij niet de snelste weg vanuit Paramaribo naar Awarradam zou nemen, namelijk met het vliegtuig, maar dat hij met de boot de Surinamerivier zou afzakken. Hij was er namelijk achtergekomen dat zich vroeger op de oevers van de rivier een groot aantal plantages had bevonden. Vanuit de boot zal hij de resten daarvan beter kunnen zien dan vanuit het vliegtuig. Hart is nieuwsgierig of hij iets van de plantage van Semy Picó zal kunnen herkennen. Eigenlijk heeft hij geen flauw idee waar in Suriname zich deze plantage heeft bevonden. Maar als hij dan toch richting Awarradam gaat, kan hij maar beter alvast op deze route rondkijken. Hart weet dat zijn familie altijd veel over de wereld gereisd heeft, maar een stamboomonderzoek heeft de familie Picó nooit gedaan. Hij kan zich eigenlijk niet voorstellen af te stammen van iemand die slaven hield. Van de andere kant is het weer niet moeilijk voor te stellen bij de voorouder die hij in de sessie van Clarence Doelwijt heeft leren kennen.

In de weken voor zijn vertrek naar Suriname heeft Hart zich verdiept in de geschiedenis en de cultuur van Suriname en met name heeft hij geprobeerd zoveel mogelijk informatie over winti te verkrijgen. Verder dan wat oppervlakkige kennis betreffende dat laatste heeft hij echter niet kunnen opdoen. In ieder geval verwacht hij aan het eind van zijn reis wel wat persoonlijke ervaring betreffende het onderwerp rijker te zijn. Maar of hij daar blij mee zal zijn, dat betwijfelt hij zeer.

Als het reisgezelschap van elf man plus de reisleader, een inheemse gids en twee vrouwen die voor de groep gaan koken, verzameld zijn, gaan ze aan boord. Ze varen over de Surinamerivier langs het wrak van een Duits

schip dat hier in de oorlog terecht is gekomen het binnenland in. Hart heeft Roger gevraagd een paar plantages aan te wijzen als ze erlangs varen.

Een eind verderop ziet Hart aan de oever wat volgens de gids voormalige plantages moeten zijn. Maar wat er over is van de plek die eens naar slavenzweet moet hebben geroken, is in de meeste gevallen niet meer dan een groen landschap met dichte grondbegroeiing en grote grillige bomen. Af en toe ziet hij een vervallen schuur of de schamele overblijfselen wat destijds een statig plantagehuis was. Hart veegt het zweet van zijn voorhoofd. Een koele duik in het water zou wel lekker zijn nu.

“Aan de linkerkant zien jullie een van de best behouden plantagehuizen.”

Hart draait zijn hoofd om naar de oever die Roger heeft aangeduid. Het is alsof hij een schok krijgt. Geen twijfel mogelijk. Hij weet het meteen. Dit is het huis van Semy Picó. Iets in hem wil hem in het water doen springen en ernaartoe zwemmen. Hij voelt hoe de spieren in zijn lichaam zich zelfs aanspannen voor de actie. Maar dit is niet zijn einddoel. Eerst moet hij Storkroe vinden. Hart maakt zich los van de reling en loopt naar het bankje in het midden van de boot.

“Prachtig, hè?!”

Naast Hart zit een jonge vrouw van in de twintig. Ze draagt hoge wandelschoenen en kleding die uitdrukt dat ze helemaal klaar is voor een jungletocht. Hart is echter even uit zijn doen door de gevoelens die door hem heen gingen toen hij zijn voorouderhuis zag.

“Ik vind het schitterend,” probeert de vrouw nog eens. “Kan niet wachten aan land te gaan.”

“Ja, ik ook niet,” antwoordt Hart.

Lang hoeven de reizigers niet te wachten. Een eind verder vaart de boot naar een steiger aan de oever om aan te leggen. Hart weet dat dit niet is waar hij de confrontatie met zijn karma zal aangaan, maar toch voelt hij zijn hart in zijn borst kloppen. Als ze van de boot af zijn, komen ze al snel bij een kleine Javaanse markt.

“Leuk, hè?!” merkt de vrouw op die nog niet van Harts zijde is geweken. Hart knikt, maar hij begint nu toch spijt te krijgen dat hij niet met het vliegtuig is gegaan. Zijn hoofd staat niet naar al die schattige toeristische plekjes.

Nadat de boot nog een tweetal plaatsen heeft aangedaan, weliswaar wordt de omgeving nu steeds ruiger, zodat Hart enigszins het idee krijgt dat ze de goede kant op gaan, legt de boot voorbij de lange houten

Carolina-brug voor de laatste maal aan. De reizigers moeten nog een eind te voet gaan naar de eindbestemming van vandaag.

“Zo. Eindelijk zelf wat doen,” zegt de jonge vrouw, terwijl ze met kordate stappen aan de voettocht begint.

Hart veegt het zweet voor de zoveelste maal uit zijn nek. Hij heeft vrij luchtige kleding aan, maar het is gewoon veel te warm en te vochtig. Zelfs naakt zou hij zweten als een otter. Waar het oerwoud onderbroken wordt door zandvlaktes is het extra vermoeiend om te lopen.

Als ze aankomen bij het dorpje Redi Doti wacht de vermoeide reizigers elk een hangmat en een klamboe die ze moeten installeren voor de overnachting. Hoewel het in eerste instantie simpel lijkt, is iedereen er nog een hele tijd mee bezig. Als beloning krijgen ze echter een paar koude Parbobiertjes en een heerlijk rijstgerecht.

Vanuit zijn hangmat hoort Hart die nacht de geluiden van de Surinaamse jungledieren. Hoewel hij de meeste nooit eerder heeft gehoord, komen ze hem allemaal bekend voor. Het is niet zo dat hij de namen van de beesten zou kunnen noemen, maar hij weet dat er ergens in zijn hersenen een plekje is waar die namen zijn opgeslagen. Het duurt erg lang eer hij in slaap is en als hij de volgende ochtend gewekt wordt door de luide kreet van een brulaap, heeft hij het gevoel dat hij maar een half uur heeft geslapen.

63

Na ‘s ochtends op pad te zijn gegaan met krakkemikkige busjes over slechte wegen naar een oord waar de reizigers kunnen zwemmen en genieten van de omgeving en een even hobbelige terugtocht, wordt er geluncht. Die middag is een bezoek gepland aan een geneeskrachtige bron.

Als Hart in het water van de bron kijkt, wordt hij verrast. Het lijkt alsof hij op de bodem een groenige waas ziet. Het is hetzelfde groen dat Harts knikker vroeger had. Het groen dat hem rust geeft. Hij neemt wat water in zijn handpalm en drinkt het op. Hij voelt niks.

“Zo, mensen. Als jullie allemaal genezen zijn van al je kwaaltjes,” spot de reisgids, “kunnen we teruggaan.”

Hart kijkt nog een keer naar de bron voor hij achter de anderen aan loopt. Als hij niet nog op een andere plek tijdens zijn verblijf in Suriname dit groen tegenkomt, zal hij hier beslist terugkeren.

De vierde dag heeft de groep weer een druk programma. Ze bezoeken een stuwmeer, ze vissen op piranha's en bezoeken een bosnegerdorp, om uiteindelijk een nieuw onderkomen te vinden boven op de Brownsberg, die onderdeel uitmaakt van een natuurreservaat.

Wat Hart van die dag het meeste bij blijft, is dat de bewoners van het negerdorp aan de goden bescherming voor de reizigers vroegen door rum op de grond te schenken. Dit was de eerste kennismaking van Hart, sinds hij in dit land is, met het Surinaamse godendom. Hoewel het ritueel op een lichtvoetige manier gebracht werd, en Harts medereizigers er enigszins sarcastische grapjes over maakten, begreep Hart dat dit ogenschijnlijk oppervlakkige gebeuren deel uitmaakte van het hele grote geheel dat zijn leven zo dramatisch beïnvloedt. Hoeveel toeristen dit authentieke ritueel al voorgeschoteld hadden gekregen en hoeveel toeristen per jaar de exact zelfde reis als Hart ondernamen, wilde hij niet weten. De kern van dit gebeuren rustte echter in oude religieuze tradities. Dat beseftte hij.

Hart kon het haast kinderlijke genoeg dat de meeste reizigers schepten in alles wat ze op hun reis tegenkwamen niet delen en aan hun oh's en ah's nam hij tot irritatie van een aantal van hen ook niet deel. En toch was hij blij dat hij erbij was. Hij begon zo langzamerhand een heel klein beetje meer een gevoel te krijgen voor dit land en zijn bewoners. Hij begreep steeds meer dat wanneer hij zichzelf wilde begrijpen, hij dit land enigszins zou moeten leren begrijpen.

“Doodsbang zijn ze voor de natuur, die boslandCreolen,” vertelt Roger als ze die avond aan hun rijstmaaltijd zitten. “Heel anders dan de indianen, de oorspronkelijke bewoners. Die leven met de natuur en doden niet onnodig. De Creolen leven niet met de natuur, ze leven gebukt onder de natuur. Ze schieten met geweren op alles wat er maar beweegt en hebben voor alles rituelen. Als je sommige dorpen binnengaat, moet je eerst onder een stok door. De geesten kunnen niet onder de stok door, omdat ze niet kunnen bukken. Hahaha, hoe verzinnen ze het? En naar kerkhoven mogen ze alleen op gezette tijden. Anders treft hen onheil. De hele tijd moeten de geesten die ze in elk bosje en boompje en diertje zien gunstig gestemd worden. Angst. Pure angst. Maar ja, wat wil je, toen de slaven van de plantages ontsnapten, kwamen ze in deze overweldigende natuur terecht. Dat was heel anders dan de indianen die erin geboren werden en leerden de natuur als deel van henzelf te zien.

“Is de geest in de kip wel gunstig gestemd?” grapt een van de reizigers, terwijl hij een stukje kip in de lucht houdt. “Tôk, tôk, tôk. Straks komt de kip nog tot leven en bijt ze ons de strot door.”

Hart is de enige aan de tafel die niet lacht.

64

Nadat het reisgezelschap uit Brownsberg is vertrokken, begint de reis over de Surinamerivier. Ze stappen in hun korjalen die vakkundig bestuurd worden door de mannen die de boten bezitten. Een reis van vier dagen begint, over kleinere en grotere stroomversnellingen en langs een oneindig saai groen lint van bomen en struiken dat aan weerszijde van de rivier meeloopt. Hart vindt het uitzicht eigenlijk wel prettig. Dit geeft betrekkelijke rust aan zijn ogen.

‘s Avonds leggen ze aan bij dorpjes, waar meestal een feestje voor hun wordt gegeven. De bewoners dansen en zingen en maken muziek en altijd wordt tot grote hilariteit van hen die mogen blijven zitten een aantal van de reizigers uitgenodigd mee te dansen. Hoe hoger stroomopwaarts ze komen, hoe meer Hart zich begint af te sluiten van de rest. Hij heeft geen enkele behoefte mee te doen aan de onbenullige en oppervlakkige bezigheden van zijn medereizigers. Hijzelf is op weg naar de diepte. Naar de enge, donkere diepte.

Eindelijk, op de middag van de achtste dag, arriveert het gezelschap bij het jungle resort op het eiland Awarradam. Ze worden onthaald door de vriendelijke bosnegerbevolking en getrakteerd op een uitgebreide lunch. Roger treedt op als tolk, omdat zover in het binnenland haast geen Nederlands gesproken wordt.

Hart weet dat dit zijn laatste dag met de groep is. Hij zal vanmiddag en vanavond goed uitrusten en morgenochtend de jungle ingaan. Hij hoopt dat Roger voor hem een gids kan regelen die met hem mee gaat.

“We gaan zwemmen. Ga je mee. Roger zegt dat er wel piranha’s zitten, maar die doen mensen helemaal niks. En er zijn ook kaaimannen. Maar die zijn bang voor mensen.” De jonge vrouw heeft haar bikini al aan.

Hart kijkt haar een moment aan met opgetrokken wenkbrauwen.

“Piranha’s en kaaimannen. En jullie gaan zwemmen?” Dan haalt hij zijn schouders op.

“Okee, ik ga mee.”

“Leuk. Weet je, je moet gewoon eens wat meer met ons meedoen.

Gewoon chillen, weet je. Je bent veel te gestresst. Soms vraag ik me af

waarom je eigenlijk deze reis doet. Het lijkt wel of je er helemaal niet van geniet.”

Hart lacht. “Je hebt gelijk. Gewoon tussen de krokodillen en monstervissen zwemmen. Lekker chillen. Haha.”

Als Hart met de anderen na de zwempartij bij het resort terugkomt, lijkt er iets aan de hand in het dorp. Roger staat hen al op te wachten.

“Blijf hier maar even staan, mensen.”

Aan de rand van het dorp kijkt het reisgezelschap naar wat een rouwstoet lijkt. Voorop loopt de heilige man van het dorp. Hij is uitgedost in een verenpak en draagt een vogelmasker over zijn gezicht. In zijn hand draagt hij een versierde stok die hij in de lucht zwaait terwijl hij een klaaglijk lied zingt. De andere bewoners van het dorp volgen hem in een langzame pas. Hun hoofden zijn naar de grond gericht. Ze wuiven met waaiers heen en weer alsof ze de lucht die zich voor hen bevindt willen wegwuiven.

“Doen ze dit voor ons?” vraagt een van de reizigers.

“Nee, dit is eens een keer niet voor jullie,” antwoordt Roger. Het jongste dochtertje van de kapitein van het dorp is doodziek. Ze voeren een ritueel uit om haar beter te maken. Maar naar wat ik begrepen heb, is er weinig hoop.

“Oh, wat zielig,” zegt de vrouw die naast Hart staat. “Kunnen we niet helpen?”

Roger haalt zijn schouders op. “We zijn geen dokters. En ze willen nu ook vooral niet gestoord worden.”

Die avond is de stemming in de groep voor het eerst niet uitbundig.

Iedereen beseft dat zij wel op een leuk vakantietripje zijn, maar dat daar in een van die hutjes een kind op sterven ligt. Hier dringt het werkelijke leven zich binnen in hun tot in elk detail verzorgde avontuurtje.

“Ik ga naar bed.” Hart groet de anderen en loopt naar zijn hut. Voor de ingang blijft hij staan. Hij draait zich om en loopt in de richting van het dorp waar de bosnegers wonen.

Het hele dorp zit op de grond rond het grote vuur. Ze neuriën en schommelen zacht heen en weer. Hart vraagt zich af of het meisje al dood is. Nee, dan zou er vast wel gehuild en gejammerd worden. Zijn blik dwaalt langs de hutten en blijft rusten op de ene hut waarvan de ingang omgeven is door maskers, amuletten en allerlei gebruiksvoorwerpen. Hier moet vast het kind liggen.

Hart maakt een omtrekkende beweging en belandt bij de achterkant van de hut. Hij duwt het bamboe opzij en maakt met enige moeite een gat dat net groot genoeg is om doorheen te kunnen. Hij klimt naar binnen en gaat op de grond zitten naast het kind dat op een stapel dierenvelen ligt. Naast haar staat een aantal kaarsen. Hij legt een hand op voorhoofd van het kind. Ze heeft hoge koorts.

Het is een mooi kind. Niet ouder dan twee jaar. Hart kijkt een moment lang naar de fijne trekken. Hij kan zich niet voorstellen dat dit tere poppetje dood zou gaan. Hij begrijpt het verdriet van de dorpingen. Dan buigt hij zich over het meisje heen. Hij trekt met zijn beide duimen heel voorzichtig haar bovenste oogleden omhoog.

“Jaadáááá”’áá!!!!!!”

Hart kijkt om als hij achter zich de schrille gil van een vrouw hoort. Voor hij het weet, stroomt de hut vol met bosnegers. Even denkt hij dat ze hem willen vermoorden, maar als hij de witte tanden in het kaarslicht ziet en het opgeluchte lachen hoort, weet hij dat alles in orde is. Hij staat op en wil naar buiten lopen, maar de mensen werpen zich voor hem op de grond en versperren zo zijn pad. Een paar vrouwen grijpt zijn voeten en begint ze te kussen. Naast hem staat een klein kind met een rode bloot op haar wangen.

Een kleine minuut later wordt ineens Roger door twee mannen de hut binnengesleurd.

“Wat heb je gedaan? Ik begrijp er helemaal niets van. Ik wordt uit mijn hangmat gesleurd en ze roepen iets van genezer, grote genezer en slepen me helemaal hiernaartoe.”

Hart kijkt Roger een beetje beschaamd aan. “Ik geloof dat ik de dochter van de kapitein genezen heb.”

65

“Weet je het zeker?” Roger kijkt Hart ongerust aan. “Waarom zou je nou alleen de jungle ingaan? Om iemand te zoeken waarvan je de verblijfplaats helemaal niet zeker weet. Het is daar levensgevaarlijk.”

“Ik krijg toch een gids mee.”

“Ja, natuurlijk. Je krijgt de beste gids mee die ze hebben. Dat heb je ook verdiend. Na wat je gisterennacht geflikt hebt. Maar je verstaat geen woord van wat hij zegt en hij van wat jij zegt. En ik moet vandaag terug met het reisgezelschap. Ik kan niet op je wachten. Nou ja, wat jij wilt. In ieder geval kunnen de dorpsbewoners je, als je hier terugkomt, naar het

meest dichtstbijzijnde vliegveld brengen als je weer naar Paramaribo wilt. Dan vlieg je daar naartoe.

Maar ik zou het wel op prijs stellen als je me schriftelijk wilt geven dat je mij ontslaat van mijn verantwoordelijkheid als reisleader. Ik wil straks geen gedonder hebben als jou iets gebeurt.”

“Natuurlijk. Wat je wilt.”

Hart neemt afscheid van iedereen. Een paar mensen kijkt hem jaloers na als hij samen met zijn persoonlijke gids en een paar roeiers in de richting van de rivier trekt. Ts. De hele tijd doet hij niet mee met alles wat zij doen en nu gaat hij er opeens vandoor en nog wel op een echt avontuur. Hun eigen wildernisreis verandert plots in een braaf tochtje door de botanische tuin.

Hart stapt in de korjaal en zwaait naar de achterblijvers. Hij zou willen dat hij met hen terug zou kunnen gaan.

Behalve de gids stappen vier roeiers in de boot en één man om rotsblokken in de rivier op te speuren waar ze omheen moeten varen.

De gids, die aan Hart is voorgesteld als Witjoe, roept iets dat voor Hart onverstaanbaar is naar de roeiers, waarop deze aan hun werk beginnen. Eerst zullen ze de rivier een eindje stroomafwaarts volgen, omdat ze zich op een westelijke vertakking van de Surinamerivier bevinden, de Pikin Rio. Waar de rivier zich vertakt zullen ze dan de oostelijke vertakking, de Gran Rio, stroomopwaarts volgen tot in de hooglanden waar de Surinamerivier ontspringt op de grens van het Wilhelminagebergte en het Eilerts de Haangebergte.

De korjaal maakt goede vaart. Hart ziet dat de boot langs steeds meer kleine en grote draaikolken vaart. Hij besluit zich goed aan de randen van de boot vast te houden. Als Witjoe drie uur later de boot naar de kant stuurt en Hart wat te eten en te drinken aanbiedt, probeert Hart contact met zijn begeleiders te maken. Met gebaren probeert hij hun duidelijk te maken dat het eten lekker smaakt en dat hij ze ervoor bedankt. De mannen lachen echter alleen maar.

Na een kort oponthoud gaat de tocht verder. Tot nu toe is het een makkie geweest voor de roeiers. Over een kwartier zullen ze de plek bereiken waar de Pikin Rio en de Gran Rio op elkaar treffen. Ze zullen de boot een eind over land moeten dragen, omdat de stroomversnellingen te wild zijn op die plek. Daarna zullen ze stroomopwaarts moeten roeien. Maar de mannen maken een fitte en sterke indruk en ze gaan met de boot om alsof het een verlengstuk van hun eigen lichaam is.

Het wordt al avond als de gids de boot naar de kant van de rivier stuurt. De mannen stappen uit. Hart volgt hun voorbeeld en helpt mee de korjaal op de kant te trekken. Witjoe begint meteen een simpele slaappleats in te richten, terwijl de man die de hele reis voor in de boot heeft gezeten, een maaltijd begint te bereiden.

Na een voor Hart zeer onrustige nacht worden door de mannen vissen gevangen die als ontbijt zullen dienen. Tijdens de maaltijd wijst Witjoe op zichzelf, dan op Hart en vervolgens op de groene jungle die hier bergachtig omhoog loopt. Hart begrijpt het. Hij zal van hieruit alleen met zijn gids het woud intrekken tot bij de oorsprong van de rivier. Roger had hem al verteld dat ze de daadwerkelijke bron waarschijnlijk niet zouden vinden, omdat bronnen meestal uit onderaardse grotten komen. Maar Roger had aan Witjoe uitgelegd dat Hart in ieder geval zo dichtbij mogelijk gebracht wilde worden.

66

“Ik moet uitrusten. Ik kan niet meer.”

Hoewel Witjoe Hart niet verstaat, begrijpt hij wat hij zegt. Hart laat zich op de grond zakken.

“Dit is niet normaal meer. Pffff. Als ik weer terug in Nieuw Rotterdam ben, ga ik aan sport doen.”

De gids lacht. Hij is zeker tien jaar ouder dan Hart, maar vergeleken met Witjoe lijkt Hart wel dertig jaar ouder.

“Komen we al in de buurt?”

Witjoe lijkt Harts vraag te raden. Hij wijst de jungle in en begint druk te praten.

“Geen idee wat je zegt, maar ik houd dit in ieder geval niet veel langer vol.”

Witjoe lacht weer en overhandigt Hart een kalebas die tot waterfles is omgebouwd. Hart neemt een paar slokken. Na een kwartiertje rust hijst hij zich omhoog. “Laten we maar verder gaan.”

Tot Harts verbazing zijn ze nog maar een klein eind verder als Hart ziet hoe Witjoe, die al een stuk vooruit is geklommen, ineens zijn kapmes in de grond steekt en demonstratief met zijn armen over elkaar gaat staan. Als Hart hem heeft ingehaald, wijst de gids naar de plek waar de rivier een opening in de berg verlaat. Hart gaat op een omgevallen boom zitten en veegt het zweet van zijn voorhoofd. Dan kijkt hij om zich heen. En nu?

“Eh, denk je dat we wat kunnen rondkijken hier in de buurt?”

Hart kijkt Witjoe aan en maakt een cirkelvormige beweging met zijn arm. De twee hebben nu al minstens twee uur gebivakkeerd bij de bron van de rivier. Clarence Doelwijt had gezegd dat Storkroe Hart wel zou vinden, maar Hart heeft er niet veel vertrouwen in. Hij staat op en wenkt Witjoe mee te gaan, als deze zich ineens op de grond werpt en zijn gezicht in de grond verbergt. Hart kijkt hem verbaasd aan. Dan wordt hij iets gewaar achter zich. Hij draait zich om en ziet een boom van een man staan. Het is een neger met een huid zo donker als de nacht en enorme spierbundels. De man draagt alleen een halflange zwarte broek. Zijn kale schedel glimt in de zon.

“Meneer ... Storkroe ...?” stamelt Hart timide. Hij hoort dat het onnozel moet klinken. De man antwoordt niet. Twee gitzwarte ogen lijken Hart te doorboren.

Plots spreekt de man een paar woorden die Hart niet verstaat. Witjoe springt omhoog en is in een flits verdwenen in het gebladerte. Hart kijkt naar de nog bewegende struiken. Dan kijkt hij weer naar de grote zwarte man die tien passen van hem af staat.

“Clarence Doelwijt heeft me gestuurd. Ik heb een probleem. Ik weet niet of u mij verstaat.”

De man spuugt op de grond. Dan loopt hij langzaam op Hart af. Twee passen voor hem blijft hij staan.

“Wat heb jij gisteravond gedaan?”

“Eh, ik eh, bedoelt u ... ik heb het dochttertje van de kapitein van het dorp waar ik logeerde beter gemaakt ... ze was ziek.”

Een glinstering verschijnt in de ogen van de zwarte man.

“Jij bent dokter?”

“Nee. Ik eh ... kan mensen genezen.”

“Hoe?”

“Ik weet niet. Mijn ogen ... Meneer Doelwijt dacht dat er een vloek en een zegen over me was afgeroepen tweehonderd jaar geleden. Hier, in Suriname. Daarom ben ik hier.”

“Ik heb jouw doen gevoeld gisterennacht.”

“Kunt u mij helpen?”

“Jij hebt sterke machten in je. Niet alleen goede. Jij bent een gevaarlijk mens.”

Even moet Hart glimlachen. Deze man, die Hart gevaarlijk noemt, zou hem met één hand en zonder met zijn ogen te knippen fijn kunnen knippen.

“Ga mee.”

Voor Hart het weet, is Storkroe tussen de struiken verdwenen. Hij besluit maar dezelfde weg te gaan. Af en toe, als hij Storkroe denkt kwijt te zijn, ziet hij ineens de mans donkere rug glimmen tussen de groene bladeren. Na tien minuten komt Hart aan op een open plek in het woud waar een kleine hut staat.

Storkroe staat wijdbeens in de deuropening van de hut.

“Je kunt hier niet binnen komen. Je kunt niet dichterbij dan de afstand van twee mannenarmen bij mij in de buurt komen. Ik ben geen Obia-man meer.”

“Maar meneer Doelwij...”

“Spreek de naam van die slang niet meer uit, als je leven je lief is.”

Storkroe spreekt de woorden zo vol toorn uit dat Hart ervan schrikt. De man gaat voor zijn hut op de grond zitten en beduidt Hart hetzelfde te doen.

“Toen ik gisteravond jouw karma voelde, heb ik de geesten geraadpleegd. Anana heeft me door hen laten weten dat ik jou moet helpen. Sinds lang heb ik niemand meer geholpen.”

Hart slaakt een zucht van opluchting. Nu komt alles goed. Als iemand hem kan helpen, is het deze man.

“Vertel me alles.”

Dit keer zucht hart van vermoeidheid. Hoe vaak heeft hij al niet zijn verhaal gedaan?

67

Die nacht heeft Hart buiten op een kokosmatje geslapen, terwijl Storkroe in zijn hut bezig was met zaken waar Hart liever niet van wil weten. De geluiden die uit de hut kwamen klonken onheilspellend en hielden Hart haast de hele nacht uit zijn slaap. 's Morgens verschijnt Storkroe ineens buiten. Hij draagt een hemd, een broek en sandalen. Het lijkt alsof de bosman plots veranderd is in een geciviliseerd mens.

“Wij gaan naar de plantage van jouw voorouder.”

Voor Hart iets kan zeggen of vragen is Storkroe alweer verdwenen in de jungle.

“Pf, iets gastvrijer mag wel,” moppert Hart hardop. “Kan ik weer achter hem aan gaan hollen. En geslapen heb ik ook al niet door dat gehokuspokus in die hut.”

Tot zijn grote opluchting ziet Hart als hij bij de rivier aankomt, behalve Storkroe, zijn gids Witjoe en diens mannen. Hij rent naar Witjoe toe en schudt zijn hand alsof hij een oude vriend weerziet. Een tijd lang had hij het gevoel gehad dat hij tot aan Paramaribo achter Storkroe aan zou moeten rennen.

De eerbied, of is het angst misschien, spreekt uit de houding en de gezichten van de bosnegers vanaf het moment dat Storkroe in hun midden is. Storkroe spreekt haast niet met hen. Hij gaat ver achterin de boot zitten en beduidt Hart voorin te gaan zitten. Tussen hen in nemen de roeiers plaats. Hart krijgt het gevoel dat er een soort melaatsheid over hem hangt, zo krampachtig houdt Storkroe afstand tot hem.

De korjaal wordt snel door het water meegevoerd. De roeiers peddelen mee, maar het kost hun, behalve wanneer stroomversnellingen de boot onbestuurbaar dreigen te maken, weinig inspanning. Nadat ze de Gran Rio verlaten hebben, gaan ze niet terug op de Pikin Rio richting het dorp van Witjoe, maar volgen ze de Surinamerivier.

“We gaan naar het vliegveld?” roept Hart naar Storkroe.

Storkroe geeft geen antwoord.

“Ik neem aan dat dat ja betekent,” mompelt Hart, terwijl hij zich weer naar voren draait.

Er wordt hartelijk afscheid genomen van Hart door de mannen van het dorp als Hart en Storkroe aan de kant van de rivier afgezet worden.

Vanuit zijn ooghoeken ziet Hart hoe Storkroe toekijkt hoe Hart nog eens uitbundig bedankt wordt voor het redden van hun stamgenootje. Hij vraagt zich af waarom Storkroe geen mensen meer geneest.

Dan is het tijd om een lange voettocht aan te gaan naar het vliegveld.

Weer gaat Storkroe in een flink tempo een eind voorop en moet Hart maar zien dat hij hem bijhoudt. Hart kan niet wachten eindelijk in het vliegtuig te zitten en uiteindelijk te landen bij Paramaribo. Het liefst zou hij meteen doorreizen naar Nederland, maar hij weet dat zijn zaken in Suriname nog niet afgehandeld zijn.

Het vliegveld blijkt niet meer dan een strook gras in het oerwoud te zijn.

Na een half uur wachten landt er een klein vliegtuig. Gelukkig heeft Hart genoeg cash bij zich om de vlucht voor Storkroe en hem te betalen.

68

“Hart. Wat goed je te zien.”

Roger schudt Harts hand en slaat hem op zijn schouder.

“En je hebt je man gevonden, zie ik.”

Hart kijkt naar de grote neger, die op een paar meter afstand van hem een beetje onwennig om zich heen staat te kijken.

“Wat ga je met hem doen?” vraagt de gids, alsof Hart een hagedis of een aapje heeft meegenomen uit de jungle.

“Ze zijn volgeboekt. Ik vrees dat hij bij mij op de kamer moet overnachten,” grijnst Hart met een ongelukkig gezicht.

“Kijk maar uit dat hij geen winti op je toepast als je slaapt, hahaha,” grapt Roger.

“Hahaha,” lacht Hart terug. Roger moest eens weten dat het nu juist de bedoeling is dat Storkroe dat doet.

“Morgen gaat het hele team terug naar Nederland. Maar jij had meer dagen geboekt in dit hotel, begrijp ik?”

Hart knikt.

“Nou, veel plezier dan. Vanavond valt nog onder mijn leiding. Als je zin hebt naar ons afscheidsfeestje in de bar te komen ... En eh ... je mag je mooie date daar meenemen. Hahahahaha.”

Roger knipoogt naar Hart en loopt weg.

Hart haalt de sleutel van zijn kamer op bij de balie en loopt naar de lift. Op een afstand volgt Storkroe hem zonder een woord te zeggen. Hart voelt zich buitengewoon ongemakkelijk als hij de sleutel in het slot van zijn kamerdeur steekt.

“Ja, eh, er zijn twee bedden. Dus ...”

“We zullen niet slapen,” reageert Storkroe echter. “Vanavond gaan we naar je voorouderhuis.”

Ergens is Hart opgelucht dat hij niet met Storkroe op dezelfde kamer hoeft te slapen, maar van de andere kant heeft hij er weinig zin in om in het donker naar de plantage te gaan. Geesten oproepen bij nacht is nou niet echt een prettig vooruitzicht.

“Waarom genees jij geen mensen meer?” vraagt Hart als hij op zijn bed is gaan zitten. Storkroe staat bij het raam.

“De man die jou heeft gestuurd.” Even zwijgt Storkroe, alsof hij eigenlijk niet verder wil vertellen. “Hij was bezetten door een Bakru. Hij had niet geluisterd en zijn rituelen slecht gedaan. Zijn winti's niet geëerbiedigd. Deze Bakru was door en door ellendig. De man wist dat hij zich niet bij anderen in de buurt moest wagen voordat hij zijn zaken op orde had en met zijn goede winti vrede had gesloten. Ik had hem goed geleerd, maar hij dacht alleen aan zichzelf. Hij zocht mij op. Ik was weg, maar mijn vrouw en mijn kinderen waren thuis. De Bakru is toen overgegaan op hen. Omdat de mans goede winti de Bakru niet in toom

kon houden. Toen ik thuis kwam, lagen mijn vrouw en kinderen op sterven. Ik kon hen niet meer redden. Ik heb daarna nooit meer iemand genezen. Mijn karma was slecht geworden. De man was mijn leerling.” Hart is onder de indruk van het verhaal.

“Maar kun je mij dan wel genezen?”

“Waarschijnlijk niet.” Storkroe draait zich om naar Hart en voor het eerst ziet Hart de man lachen.

“En blijf je steeds zover bij mij uit de buurt omdat ik ook bezeten ben door een Bakru?”

“Jij bent gevaarlijk. Dat heb ik al gezegd. Als ik je wil helpen, moet ik zoveel mogelijk rein blijven tot aan het ritueel.”

“Weet je wat er met me aan de hand is?”

“Ik weet wie er in je is.”

Hart kijkt Storkroe met een mengeling van nieuwsgierigheid en angst aan.

“Er woont een hele bijzondere winti in je. Een waar je trots op kunt zijn. Het is de Prasoro Kumanti winti. De Kumanti winti's zijn machtige winti's. Ze behoren toe aan het element lucht. En de Prasoro Kumanti is de mooiste van hen en de meest fijnzinnige. Hij vliegt en hij kan staan in de lucht. En hij is een bijzondere genezer. Jij bent niet degene die geneest, maar hij is het die door jou genezing bewerkstelligt. Toen jij de dochter van de kapitein genas, voelde ik in de lucht boven de jungle de aanwezigheid van de Prasoro Kumanti.”

Weer zwijgt Storkroe een moment. Hart weet dat er nog meer komt.

“Als alleen deze winti in je zou wonen, zou je een gelukkig mens zijn.

Maar er wonen nog anderen in je. In jou huist de Adoemankama winti.

Het is een hele aparte winti. Een bosgeest. Hij heeft de eigenschappen van zowel de Ampuku winti als de Bakru. De Ampuku is sluw. Hij voert de straffen uit van de hogere winti's. Daarom wordt hij gevreesd. En hij staat bekend om zijn liefde voor vrouwen. Slavenvrouwen wendden vroeger hun Ampuku aan om hun meester ertoe aan te zetten hun vrouw te bedriegen en te verlaten. De Ampuku is mooi. Maar wispelturig. Hij wil heel veel aandacht. Je moet met hem pronken.”

Andermaal zwijgt Storkroe even.

“Het is niet goed de Prasoro Kumanti en de Adoemankama winti samen in je te hebben. De Adoemankama is wel sterk, maar hij is van een lagere orde dan de Prasoro en hij is lang niet zo mooi en verfijnd als de Prasoro. Daarom is hij jaloers. Hij haat jou omdat je de Prasoro in je hebt wonen. En de Bakru-eigenschappen in hem hitsten hem nog meer op.”

“Wat is een Bakru eigenlijk?”

“De Bakru winti is een kleine, boosaardige kwelgeest van een lage orde, die mensen het leven zuur maakt. Hij ziet eruit als een klein zwart jongetje met een groot hoofd en rode ogen. Maar hij is heel sterk. Hij wordt vaak ingezet bij zwarte magie.”

“Jezes. Zit dat allemaal in mij?”

“Er is meer.”

“Nog meer?”

“De Kabra.”

“De Kabra?”

“Ik denk dat jouw vloek is dat je de Adoemankama winti van je voorouder hebt gekregen. Als ik van je hoor hoe je voorouder was met vrouwen, denk ik dat de Adoemankama in hem huisde. Maar de vloek is ook dat je zijn Kabra hebt gekregen. Dat is zijn eigen geest, nadat hij is overleden. En jouw voorouder was een slecht mens, want ik voel een slechte Kabra in je. De slechte Kabra en de Adoemankama waren voorbestemd voor zijn eigen kind. Maar die is er dankzij jou van gespaard gebleven.”

“Maar ik weet helemaal niks van deze dingen. Ik heb nooit iets te maken gehad met winti's of met Kabra's.”

“Je bent wie je voorouders zijn.”

“Nou, dan kan ik die wel bedanken voor alle ellende in mijn leven.”

“Je kunt blij zijn dat er een zegen over je is afgeroepen. Het moet een groot genezer zijn geweest die dat gedaan heeft. Hij heeft de Prasoro Kumanti gevraagd jou te beschermen. Dat is een bijzonder grote genade. De Prasoro Kumanti moet heel hard werken om de kwade geesten in jou in toom te houden. Zonder hem zou je verdoemd zijn geweest.”

“En hoe ...?”

Storkroe onderbreekt Hart echter. “Teveel gepraat. We gaan.” Hij loopt meteen naar de deur, opent die en verdwijnt de gang op.

“Flikt 'ie het verdomme weer.”

69

Anderhalf uur later arriveren Hart en Storkroe bij de plantage waar ooit Semy Picó moet hebben gewoond. De zon gaat inmiddels onder. Hart kijkt naar de ramen van het statige plantagehuis. In de verlichte vertrekken ziet hij mensen bewegen. Dit moeten de huidige eigenaars zijn. Ineens voelt hij hoe zijn lichaam begint te trillen.

“De Kabra voelt dat hij thuiskomt,” zegt Storkroe met een diepe zachte stem.

“Moeten we in het huis zijn?” vraagt Hart.

“Nee. We gaan naar de plaats waar ooit de slavenvertrekken waren. In jouw voorouder woonde Adoemankama. Hij zal zich veel vergrepen hebben aan jonge slavinnen.”

Alsof Storkroe een ingebouwde kompas heeft, sluit hij zijn ogen en loopt hij weg van het huis de grasvelden door. In het huis blaffen honden. Hart volgt Storkroe op een afstand. Als Storkroe blijft staan, blijft ook Hart staan. Storkroe haalt de jute zak van zijn schouder en zet hem behoedzaam op de grond neer.

Uit de zak wordt een kalebas gehaald, een trommel, een spiegel, kaarsen, botjes, fruit, gedroogd vlees, potjes met zalf en poeder en kleine met symbolen beschilderde leren zakjes die zijn dichtgenaaid.

“Ga zitten. Trek je schoenen en sokken uit. Laat je armen langs je zij hangen en hou je benen wijd. Kruis ze niet. Sluit je ogen.”

Hart doet wat Storkroe hem opdraagt. Hij hoopt maar dat hem niet weer een poeder in zijn neus geblazen wordt. Na een tijdje hoort hij een zacht gebrom dat zich rondom hem beweegt. Het moet Storkroe zijn die om hem heen loopt. Het gebrom gaat al snel over in zacht gezang, dat begeleid wordt door trommelslagen. Hart zou zijn ogen wel open willen doen, maar hij is bang dat hij het ritueel verstoort als hij zich niet aan Storkroes aanwijzingen houdt.

Het gezang wordt steeds luider. Hart heeft het idee dat de genezer zich in een trance begint te werken. Ineens voelt hij hoe een laagje stof vanuit de lucht op hem neervalt. Daarna voelt hij hoe vochtige druppels in zijn gezicht gesprenkeld worden. Er hangt een vreemde geur aan de druppels. Een geur die hij nooit eerder heeft geroken. Een zoete geur, die bij de zang van Storkroe lijkt te passen. De geur en de zang laten hem dromerig worden. Harts gedachten beginnen af te dwalen. Hij ziet Storkroe in een slome dans in het licht van grote vlammen. Hij ziet een mooie elfachtige figuur die donkerblauwe en zwarte kleren draagt. En een figuur die behangen is met sieraden. Het is een mooie man, maar het vreemde is dat er op de schouders van die man een kind met een groot hoofd zit. Hart ziet hoe de drie met elkaar dansen en hoe vanuit het niets ineens Semy Picó meedanst. Een dikke vrouw voegt zich bij het gezelschap. Haar gezicht is wit geschminkt. Om haar hoofd draagt ze een gebloemde doek. Haar borsten zijn bloot. De rok die ze draagt is gemaakt van geruit stof. Ze danst zwaar, alsof ze aan de aarde plakt. Haar ogen staan afwezig. Ineens botst ze tegen de man op die het kind met het grote hoofd op zijn schouders draagt. Het lijkt opzet van haar, maar ze negeert de twee alsof er niets is gebeurd. De elfachtige figuur in de donkere

kleren danst sierlijk rond. Hij groet de andere dansers vriendelijk als hij langs hen gaat. Voor de oude vrouw maakt hij een kleine hoffelijke buiging. Storkroe danst heel lomp vergeleken met de elf. Hij stampst meer rond en slaat op de kleine trommel.

Hart vindt de sfeer heel prettig. Hij glimlacht en slaat zachtjes met zijn handen op zijn knieën in het ritme van de muziek. Tot zijn verbazing ziet hij ineens hoe de man met het kind op de schouders begint te vervloeien en langzaam verandert tot hij er precies zo uitziet als de sierlijke elf. Wat mooi, denkt Hart. Hoe meer elfen, hoe beter. Maar niet iedereen lijkt dat met hem eens te zijn. Het dikke oude vrouwtje balt haar vuisten en stampst al dansend zo hard op de grond dat die schudt. Haar ogen zijn nog steeds wezenloos, maar ze danst doelgericht naar een van de elfen toe en stoot met haar ronde schouders hard tegen hem aan. De elf valt omver en krabbelt weer overeind. Hij glimlacht naar de vrouw en maakt een beleefde buiging alsof hij het was die haar omver stootte. Semy Picó, die tot nu toe een beetje afgezonderd danste, begint terwijl hij danst met zijn armen te zwaaien alsof het molenwieken zijn. Hij nadert Storkroe van achteren en slaat de genezer met een klap tegen zijn achterhoofd. Hoewel Storkroe veel groter is en vele malen sterker lijkt dan Semy Picó, blijkt de klap zo hevig dat Storkroe tegen de grond wordt gegooid. Zijn trommel rolt in de vlammen, waar hij binnen een paar tellen door het vuur wordt verteerd.

Hart wil opstaan om Storkroe op zijn benen te helpen, maar hij ziet hoe Semy Picó nu met zwaaiende armen op hemzelf af komt. Hij probeert omhoog te komen, maar iets houdt hem tegen de grond. Zijn billen lijken wel aan de bodem vastgenaaid. Semy Picó grijnst en verhoogt het tempo van zijn wikkende armen. Hart probeert wanhopig zijn onderlijf van de grond te trekken, maar het weegt tonnen. Hij kan alleen spastisch met zijn armen en benen bewegen. Ze hebben hem in de val gelokt. Zo meteen wordt hij in elkaar gebeukt. Hij kan zich helemaal niet verweren. De angst giert door zijn lijf. “Help me, hèèèèèlp!!!” schreeuwt hij, maar de wieken komen steeds dichterbij.

Hart verbergt zijn hoofd tussen zijn armen. Op het moment dat hij verwacht dat de harde klappen op zijn hoofd zullen neerregenen, hoort hij een schreeuw. Hij kijkt op en ziet Storkroe achter zijn voorouder opdoemen. De grote neger grijpt Semy Picó en tilt hem in de lucht alsof het een pop van stro is. Dan kijkt hij naar de oude vrouw. Hij glimlacht en knikt ten groet. Vervolgens stapt hij, met Harts spartelende voorouder boven zijn hoofd getild, met grote stappen in de richting van de Surinamerivier.

Hart ziet hoe de oude vrouw weer in de richting van een van de elfen danst. Dit keer botst ze niet tegen hem aan. Ze wijst slechts met haar wijsvinger naar hem. De elf grijpt daarop met beide handen zijn keel vast en valt op zijn knieën. Dan glimlacht hij flauw, alsof hij zich verontschuldigt. Zijn lichaam begint weer te vervloeien tot hij eruit ziet als een jonge man.

Hart merkt ineens dat hij weer los is van de aarde. Hij draait zich om en ziet dat Storkroe de rivier inmiddels al bijna bereikt heeft. Nog steeds draagt hij Semy Picó boven zich in de lucht. Hart staat op en loopt snel in de richting van Storkroe.

De genezer staat stil bij de waterkant. Semy Picó kronkelt als een slang boven zijn hoofd. Vreemd genoeg hoort Hart geen enkel geluid uit de mond van zijn voorouder komen. Storkroe kijkt Hart aan.

“Meer kan ik niet voor je doen. Ik ga je van je Kabra verlossen. Met je winti’s moet je zelf in het reine komen.”

Hart verwacht dat Storkroe Semy Picó in de rivier gooit, maar hij doet zelf een grote stap naar voren en plonst samen met zijn prooi in het water.

Meteen verandert de rivier een eind verderop in een wild kolkende massa. Hart begrijpt eerst niet wat er aan de hand is. Maar dan ziet hij tot zijn afgrijzen dat het tientallen kaaimannen en misschien wel honderden piranha's zijn die door elkaar kronkelend in één razende vloed op Storkroe en Semy Picó afstormen.

“Kom eruit!” roept Hart naar Storkroe, maar de grote man lacht. Hij duwt Semy Picó onder water en duikt dan zelf onder. Als de kaaimannen en de piranha’s de twee mannen bereiken, ziet Hart het water rood kleuren. Hij draait zijn gezicht weg. In de verte doven de vlammen rond de dansers.

Als de rivier weer rustig is en Hart naar de plek terug loopt waar de dans is begonnen, treft hij alleen maar de jute zak van Storkroe aan en de spullen die voor het ritueel gebruikt zijn.

70

Op zijn hotelkamer teruggekomen, kijkt Hart in de spiegel. Er zitten winti’s in je. Mafkezen, die met je leven prutsen. Ben ik niet gewoon gek geworden? Bakru’s, Kabra’s. Ik wil naar huis. Er is een Kabra uit me gehaald. Maar wat betekent dat? Ik voel me nog steeds even klote. De pijn steekt in Harts ogen. Wat een onzin. Ik wil hier weg. Maar het groen. Moet ik niet proberen wat groen te vinden?

De hele nacht blijft Hart piekeren. Hij ziet het dansritueel keer op keer voor zich. Keer op keer vertelt hij zichzelf dat het allemaal alleen in zijn hoofd is gebeurd. Maar het is een feit dat hij Storkroe echt heeft ontmoet. Roger heeft hem ook gezien. En waar is hij nu? Misschien is hij gewoon weer terug naar zijn junglehutje en is hij helemaal niet opgevreten. Tenslotte was Hart gedrogeerd. Hoe kun je geloven wat je ziet als je gedrogeerd bent? Ik moet terug naar huis. Dat is de conclusie elke keer weer. Hart belt die ochtend heel vroeg naar het vliegveld. Hij kan terug. Zijn zitplaats aan boord van de vlucht richting Nederland is geboekt.

In het vliegtuig hoort Hart een accent dat duidelijk uit het oosten van Nederland komt. Hij haalt opgelucht adem. Hij gaat naar huis. Er zitten geen winti's in hem. Allemaal onzin. Die idiote Surinamers proberen hem wat wijs te maken. Dat Overijsselse koppel dat schuin achter Hart zit, zou er hartelijk om moeten lachen. Okee, hij heeft een probleem met zijn ogen. Okee, hij kan mensen genezen. Hij is paranormaal. Niks bijzonders. Straks, als hij weer thuis is, zal hij zich eens in die materie verdiepen. Of nee, hij gaat zich nergens meer in verdiepen. Basta. Hij gaat gewoon weer verder met het schrijven van artikelen over oude kunst. En hij gaat niet meer werken in het praktijkje van Henk van den Aardweg. Perly kan de schijt krijgen. Perly ... Hart heeft tijdens zijn verblijf in Suriname vaak aan haar gedacht. Af en toe had hij de neiging haar te bellen. Maar ze hadden afgesproken even geen contact te hebben. Perly was voor Harts vertrek naar Berlijn afgereisd. Het weekje dat ze er oorspronkelijk zou blijven, was uitgelopen op drie weken. Maar nu zou ze wel weer terug zijn in Nieuw Rotterdam. Eigenlijk had hij best zin haar nog een tijdje niet te zien. Hij heeft geen zin in gezeur en geschipper. Het is plots allemaal zo gecompliceerd geworden. Een woord hier, een opmerking daar en ze hebben weer ruzie. Misschien moet hij de relatie met Perly maar beëindigen. Zijn kluizenaarsbestaan weer opnemen. Maar nee, dat is het ook niet. Hart wil zich niet meer opsluiten in zijn huis. Misschien kunnen ze vrienden blijven. Elkaar af en toe zien. Uitgaan. Seks hebben. Hart duwt de zonnebril dicht tegen zijn ogen.

Hart is nog maar net weggedoezeld of hij komt met een ruk overeind. Wie schreeuwde daar in zijn oor? Hij kijkt om zich heen. Iedereen om hem heen zit te slapen of zit rustig te lezen of naar muziek te luisteren. Maar hij hoorde een hele duidelijke schreeuw. Hart wenkt de stewardess. "Heeft u iets sterks te drinken."

De stewardess glimlacht vriendelijk.
 “Natuurlijk, mijnheer.”

71

“Hoi, met mij. Ik ben weer terug.”
 “En, hoe was het? Heeft het geholpen?”
 Hart moet even nadenken.
 “Niet echt. Nou ja, ik weet niet, het is ingewikkeld allemaal. En met jou, hoe was Berlijn?”
 “Ja, top. Was goed.”
 “Da’s mooi.”
 “Kom je langs?”
 “Wil jij niet hier langskomen?”
 “Ik ben nog bezig aan een beeld.”
 “Oh. Misschien kunnen we vanavond wat afspreken. Ik kom wel langs bij jou. Misschien kunnen we ergens wat gaan eten.”
 “Ja, of we halen wat. Ik heb niet zo’n zin om ergens naartoe te gaan.”
 “Okee, ik zie je vanavond.”
 “Ja, tot straks.”
 Hart twijfelt of hij nog iets moet zeggen als ik hou van jou. Maar hij voelt de inhoud van die woorden niet. En hij hoort al tuut-tuut-tuut aan de andere kant.

“Je ziet er goed uit.”
 Hart valt op dat Perly er veel beter uitziet dan voor haar vertrek naar Berlijn. Hij geeft haar een kus die niet lang genoeg duurt voor een stel dat elkaar meer dan een maand niet heeft gezien.
 “Jij ook. Wil je wat drinken?”
 Harts zonnebril bungelt los in zijn hand. Hij legt hem op de rand van de bank en gaat zitten.
 “Heb je cola?”
 “Ja.”
 “Met jenever.”
 Even kijkt Perly Hart met een verbaasde blik aan.
 “De galerie wil mijn werk laten zien. Komende zomer.”
 “Geweldig.”
 Perly loopt weg en komt even later terug met de drankjes. Ze gaat naast Hart op de bank zitten.

“Ik wil er een tijd gaan wonen. Ze hebben een gastruimte bij de galerie. Ik kan er tot aan de expositie gaan wonen en werken. Misschien zelfs wel langer.”

“Oh. Dat heb je al beslist?”

Perly draait zich naar Hart toe. Ze wrijft met een hand door zijn haar.

“Hart. Het werkt niet meer tussen ons. Dat heb jij toch ook gemerkt. Ik ben niet meer kwaad op je dat je bent vreemdgegaan. Misschien moest het gebeuren. Waarschijnlijk voelde jij ook al niet meer genoeg voor mij.”

Hart haalt zijn schouders op.

“Hou je nog genoeg van mij om hard te werken aan onze relatie? Want het gaat echt niet goed op dit moment. Hou je nog waanzinnig veel van mij? Want dat is nodig. Je kunt niet maar een beetje van me houden. Dat is niet genoeg. Zeg eens eerlijk.”

Hart kijkt Perly in haar ogen. Het is een leuke meid. Hij zou zo weer verliefd op haar worden als hij haar niet zou kennen en haar nu zou tegenkomen. Maar ze hebben een geschiedenis. Hij heeft van haar gehouden. En de liefde is bekoeld. Perly heeft gelijk. Als je van iemand houdt, moet het met heel je hart zijn. Ze zijn elkaar voor een stuk kwijtgeraakt. Allebei voelen ze dat ze niet elkaars ware zijn.

“Ik vind je geweldig. Je bent een supermeid. En ik hou heel veel van je. Maar je hebt gelijk. We houden niet meer genoeg van elkaar.”

Tranen vullen Perly's ogen.

“Waarom huil je?”

“Ik vind het heel verdrietig dat we elkaar zijn kwijtgeraakt. Het had waarschijnlijk gewoon niet anders kunnen gebeuren. Maar het is toch verdrietig. Maak je maar niet ongerust. Het is een soort rouwproces waar ik doorheen moet. Ik hou ook veel van jou. En ik zal ook altijd van je blijven houden. Maar anders dan vroeger. Ik zal moeten verwerken dat we niet meer samen horen.

72

In een flits zit Hart overeind in bed. Zijn adem gaat gehaast. Zijn hart klopt snel. Hij kijkt op de wekker. Half zes. Weer die schreeuw die hij in het vliegtuig had gehoord. Weer klonk hij zo echt, zo dichtbij. Hart wrijft met zijn handen over zijn gezicht. Half zes. Het heeft geen zin nog te proberen in slaap te komen. Hij trekt zijn onderbroek en zijn T-shirt aan en loopt naar beneden.

Het is vreemd ineens weer helemaal alleen te zijn. Geen Perly meer. Even heeft hij er spijt van dat hij niet beter zijn best heeft gedaan. Het leven lijkt ineens zo leeg zonder haar. Hoeveel lol hebben ze niet gehad? Hoe gezellig was het niet? Hoe heerlijk was de seks niet? Als hij aan haar gezicht en haar lichaam denkt, schieten pijnscheuten door zijn hoofd. Hij loopt naar het koffiezetapparaat. Hij pakt de kan, om hem met water te vullen, zet hem dan weer neer en pakt uit het keukenkastje twee flesjes bier.

Tuurlijk, ik ga aan de drank. Dat is wat je doet als je relatie in de breuk gaat. Fuck! Ik zit niet lekker in mijn vel tegenwoordig. Hij voelt hoe hij in zelfmedelijden dreigt weg te zakken. Dan ontdopt hij het eerste flesje. “In ieder geval zitten er een paar winti’s wel lekker in mijn vel. Proost, jongens.”

Hart loopt naar de studeerkamer en pakt de whiskyfles uit de kast. Een bodempje. Hij kijkt op het wekkertje op het bureau. Zes uur. Er moet ergens wel iets open zijn.

Café de Lor, de plek waar vroege vogels en late drankorgels terecht kunnen voor de dag goed en wel begint. Hart gaat aan de bar zitten en bestelt een biertje. Het heeft wel wat om een reden te hebben om te drinken. En het voelt goed om de kraag van je jas omhoog te laten staan als je in je eentje aan de bar gaat zitten om je te bezatten.

“Doe mij er ook maar een.”

“Wat?”

Hart kijkt achter zich. Niemand.

“Hart, kom op. Niet zo gierig.”

“Wie zegt dat?”

Hart draait zich om op zijn kruk en kijkt om zich heen. Maar er is niemand te zien die hij kent of die dicht genoeg bij staat om gezegd te hebben wat hij net hoorde. Als hij zich weer omdraait naar de bar, leunt de barkeeper over het barblad naar hem toe. Hij kijkt Hart aan met een dreigende blik.

“Oh, eh, ik dacht dat ik iemand hoorde. Heb de laatste tijd wat last van mijn oren.” Hij probeert zo normaal en zo nuchter mogelijk te klinken. Met een blik die uitdrukt dat hij Hart niet gelooft en dat deze op zijn tellen moet passen of hij wordt eruit gemikt, trekt de barman zich terug. Hart wrijft over zijn voorhoofd. Wat gebeurt er met hem. Sinds hij uit Suriname vertrokken is, hoort hij stemmen. Hij drinkt zijn glas leeg, betaalt en gaat naar buiten.

“Hihihi, dansen. Wil je dansen, dans met mij, mooie jongen. Jongejongen, mooiejongen. Hihihihi.”

Hart duwt zijn handen op zijn oren en rent ervandoor. Hij moet naar huis. Weg van de mensen.

73

Vijf jaar later.

“Laat hem met rust.”

“Wat nou, laat hem met rust? Hij is van ons.”

“Ja, laat me met rust! Ik ben niet van jullie. Rot op, ga weg.”

Hart heeft zoals gewoonlijk niet in de gaten dat hij met drie verschillende stemmen praat. Als de Prasoro winti praat, is het Hart die de woorden hardop uitspreekt, rustig en bijna deftig. Als de Adoemankama winti iets zegt, praat Hart overdreven hard en met een onbeschofte ondertoon. Hij heeft wel gemerkt aan de reacties van de mensen om hem heen dat de woorden van de winti's hardop uit zijn eigen mond moeten komen, maar in feite beseft hij dat maar zelden. De geesten zijn zo echt voor hem dat hij hun woorden hoort alsof ze binnen in zijn hoofd gesproken worden en niet door zijn eigen stembanden.

“Hart. Hart, ben jij het?”

Perly pakt voorzichtig Harts mouw vast.

“Oh, god. Hart!”

“Wat nou, ohgodHart? Wie ben ...?”

Hart wil zich eerst terugdraaien naar de vuilnisbak waarin hij naar eten aan het zoeken was, maar dan kijkt hij Perly aan. Hij begint haar te herkennen. Het is vijf jaar geleden dat ze uit elkaar zijn gegaan. Hele lange jaren, waarin Hart zijn huis en zijn werk heeft verloren en de straten is gaan bewonen in afgeraffelde kleren. Hij had eerst nog een paar klinieken bezocht om zich van de spoken in zijn hoofd te laten genezen. Maar de stemmen waren door niemand uit te drijven.

“Lekker wijfie, doet pijn aan mijn ogen. Doet pijn, hè Hart? Maar goed dat je haar hebt laten lopen.”

“Hou je bek.”

“Wat zeg je, Hart?” Perly kijkt Hart geschokt aan.

“Ik heb het niet tegen jou, Perly. Het is die verdomde Adoemankama.”

Perly kijkt Hart aan met medelijden in haar ogen.

“Ik had gehoord dat je zwerft. Dat het niet zo goed met je gaat.”

“Niet zo goed? Het gaat heel goed met me. Het gaat fantastisch met me.”

“Ja, fantastisch. Kun je haar niet even op haar rug krijgen? Mooi wijf. Ik wil haar neuken. Versier haar, HartjeHart mooie jongen. Je kent haar toch.”

“Hou je fatsoen eens een keer. Heb respect voor deze vrouw. Zij is bijzonder. Merk je dat dan niet?”

“Bijzonder genoeg om haar benen voor ons open te doen, ja.”

Hart zucht. Hij kijkt Perly aan. Door de pijn heen die hem het zien van Perly doet, ziet hij warme herinneringen. Jee, hoe oud is hij nu helemaal? Drieëntwintig. Het voelt alsof hij vijftig is. Hij is moe, ziek en vuil. Het liefste zou hij zich in Perly's armen te slapen leggen. Haar handen in zijn haren voelen. Maar haar vingers zouden verstrikt raken in de harde klitten die zijn haren tot een pruik van drek maken.

“Schrijf je nog wel eens wat?”

“Ja, aan de president van Suriname. Dat hij die gekken uit mijn hoofd moet halen.”

“Genees je nog mensen?”

“Genezen? Ik? Nee. Nooit gedaan. Hij was het. Maar hij verdomt het. Hij doet het niet meer. Omdat ik hem niet eer. Teringprasoro. Tuttetuft, tralala stomme elf. Hahaha. En jij dan? Hoe is het met jou?”

“Goed. Ik woon in New York tegenwoordig. En ik heb een atelierwoning in Berlijn. Het gaat goed met me. Waarschijnlijk allemaal door jou. Door die stunt die je toen hebt uitgehaald in de tuin van die museumdirecteur. Weet je nog?” Perly lacht.

“Mooi. Mooi. Ja, mooi.” Hart knikt, maar hij schijnt niet te begrijpen waar Perly het over heeft.

“Kan ik iets voor je doen, Hart?”

“Groen. Heb je iets groens?”

Het was Perly al opgevallen dat Harts kleding helemaal groen is en dat hij groene plastic zakken met zich mee draagt, waar ook groene spullen uit tevoorschijn steken.

“Eh, nee, ik geloof het niet. Ik heb niets groens bij me. Is het voor je ogen? Heb je er nog zoveel last van?”

“Last van m'n ogen. Last van die verdomde Adoemankama, zul je bedoelen. Die verziekt de hele boel voor me. Groen is het enige waar ik een beetje rust in vind. Maar dat stelt ook niet veel voor.”

Hart veegt met zijn mouw de snot onder zijn neus vandaan. Hij knippert met zijn ogen. Even lijkt hij weer vat op zichzelf te hebben.

“Je bent nog steeds mooi, Perly. Nog mooier zelfs. Ik ben blij dat het zo goed met je gaat. Jammer dat het met ons niet gewerkt heeft. Maar wel goed voor jou. Wat had je met zo’n gek moeten?”

“Je bent niet gek, Hartje. Je hebt goeie geesten, die oppassen dat je niet gek wordt. Hahaha.”

“Hahaha, ja. Gek ben ik. Jullie bestaan niet. Rotivretende schijtgeesten.”

Perly wrijft Hart over zijn wang.

“Zal ik je wat geld geven om eten te kopen?”

“Nee, nee. Nee, dankjewel. Ik heb geld zat. Geld zat. Groen, als je groen had. Maar ik moet weer verder. Ik heb werk te doen.” Hart draait zich om en begint de vuilnisbak verder te doorzoeken.

“Hart, ...” Perly weet niet wat ze nog moet zeggen. Ze draait zich om en loopt weg.

Hart kijkt nog even om naar Perly terwijl ze in de verte verdwijnt. Dan herneemt hij zijn drukke werkzaamheden.

“Ts, tuttemietjeprasoro. Ik eer hem niet. Wat moet ik van hem doen? In nette kleren lopen. Blauw en zwart, dat heeft hij het liefste. En sieraden dragen. En netjes praten. Met twee woorden tegen de mensen. Iedereen op straat groeten zeker. En stommer rituelen uitvoeren. Als je uit mijn hoofd gaat, meneer de genezer, zal ik me gedragen. En als die andere rotzak me met rust laat. Als de mooie dingen me geen pijn meer doen. Dan, en dan alleen pas, zal ik mezelf mooi maken en me netjes gedragen. Dan zing ik zelfs elke dag een liedje voor je.”

Een vrouw die Hart voorbij loopt kijkt afkeurend naar de vuilnis die Hart uit de bak haalt en op de grond gooit. Als hij een halve banaan omhoog haalt en het bijna zwarte eten in zijn mond stopt, trekt ze een vies gezicht en draait ze haar hoofd weg.

“Woow, mevrouwtje,” fluistert Hart tegen zichzelf. “Ik heb je wel gezien. Ik heb je wel gezien, hoor.”

Hij maakt kleine sprongetjes achter de vrouw aan als een stripfiguur die achter zijn prooi aan sluipt. Hart tilt zelfs zijn armen in de lucht en maakt klauwen van zijn handen. Zijn groene zakken bungelen aan zijn armen. Als Hart de vrouw dicht genoeg is genaderd, grijpt hij de kraag van haar groene jasje vast en met twee flinke rukken trekt hij het over haar armen naar beneden. Meteen rent hij weg met zijn buit, de vrouw krijsend achterlatend.

“Hahaaaaa, groengroen, groengroen.”

Hart drukt het jasje even tegen zijn ogen, alsof het verkoeling aan zijn vermoeide oogbollen zou moeten brengen. Dan stopt hij het snel in een van zijn tassen.

“Denk je nou werkelijk dat deze vuile daad zal zorgen voor rust in je hoofd? Op deze manier zal ik je nooit helpen. Jij hebt een slechte ziel, Hart. En hij wordt slechter en slechter.”

“Slechter en slechter en slechter. En gekker en gekker en gekker. Ja en jij bent goed en wijs. Mij helpen. Help jezelf en rot op. Heb je niks beters te doen?”

Harts kwade blik verandert in een grijns als hij een man op een bankje ziet zitten. De man leest de krant. Hij draagt een net pak en een keurige regenjas. De schoenen van de man blinken Hart tegemoet. Op zijn knieën kruipt Hart naar de man toe. Als hij de letters van de krant kan lezen, springt hij omhoog. Hij grist de krant uit de handen van de man, die bijna een hartaanval krijgt.

“Waaaaaaaahhhhh!!!!” schreeuwt Hart. Hij smijt de krant achter zich op de grond, grijpt de man bij zijn beide oren vast en kijkt hem met een wilde blik van heel dichtbij in zijn ogen.

“En ffffloep! Hahahahaaa,” lacht Hart. “Hoe was het meneertje? U was daar bijna iets kwijtgeraakt. Maar goed dat ik het weer in u terug heb gestopt. Hahaha, geschrokken zeker?”

De man laat zich van de bank vallen. Hij probeert weg te komen van de gek die hem overvallen heeft, valt nog een keer en rent dan zo hard hij kan het park uit.

“Goed gedaan, Hart. Wat een sukkel. Maar je moet ze alleen helemaal leegzuigen. Waarom zou je ze alles weer teruggeven?”

“Jij bent een gevallen engel. Hoe kun je hieraan meewerken? Anana zal je hard straffen.”

“Oh, gij reine engel. Lieverdje van Anana. Geloof je nou werkelijk dat jij uitverkoren bent? Mooie, hoge engel. Als jij zo geweldig bent, waarom laat je Hart dan niet de hele mensheid genezen?”

“Omdat hij respect en eerbied moet tonen voordat hij zo'n bijzondere gave mag gebruiken.”

“Heeeeee, hou eens op, jullie. Kappen ermee. Het is jullie schuld. Klotewintischijters. Oh, fuk, daar heb je die eikels weer.”

Hart ziet vanuit zijn ooghoeken twee agenten het park binnenlopen. Hij zet snel zijn zonnebril op en schuifelt tussen een paar struiken om uit het zicht van de agenten te blijven.

Terwijl hij tussen het gebladerte verscholen zit, bekijkt hij de nieuwe buit die hij de vrouw afhandig heeft gemaakt. Het groen doet hem niet veel. Maar sinds hij uit Suriname terug is, is alle groen voor hem een obsessie geworden. De frustratie dat hij dat ene speciale groen in Suriname heeft moeten achterlaten heeft hem niet meer losgelaten. Eens ga ik terug, zegt hij zichzelf elke dag wel een paar keer. Eens ga ik terug. Dan spring ik in die bron en breek ik dat groen los. Dan maak ik er een bril van. Eentje die wel vijf centimeter dik is en helemaal rond mijn ogen sluit. Als een lasbril. En dan bekijk ik de wereld in rust. In volkomen pais en vree. Het zal me dan geen centje pijn meer doen om te kijken. En totdat hij zijn droom kan vervullen, verzamelt hij zoveel mogelijk groene spullen, die hij het liefst steelt of afpakt.

“Voor dit mooie jasje krijg je wel een flesje,” spreekt hij hardop tegen zichzelf. “Sssssjsjsjsj, niet zo hard. Daar heb je ze,” fluistert hij vervolgens. Hij tuurt door de bladeren naar de twee agenten, die aan de struiken voorbij lopen.

“Het is wel maf,” hoort Hart de ene agent tegen de andere zeggen. “Die man had het erover dat hij iets uit hem had getrokken en het toen weer terug in hem had gestopt.”

“Meestal is het bij verkrachters andersom, haha.”

“Volgens mij ziet hij spoken. Wat moet er nou in godsnaam uit je getrokken worden?”

“Ik begrijp niet dat we hem nooit te pakken hebben gekregen. Er zijn al eerder meldingen geweest over hem. Diefstal of aanranding. Altijd steelt hij iets groens. En als ze aangerand worden, hebben de slachtoffers het er altijd over dat ze het gevoel hadden eventjes leeg te zijn gezogen. Ze noemen hem de groene zuiger.”

“Nou, ik wil wel eventjes leeggezogen worden. Alleen het moet wel een wijf zijn dat het doet.”

“Moet jij je verstoppen, Hart? Kom op, man. Zij moeten zich verstoppen voor jou. De pissers.”

“Hou je bek. Ik heb geen zin in dat gedoe,” fluistert Hart terug tegen zijn winti.

“Kom op, ik help je. We pakken ze. Samen.”

Hart wil weer reageren als de twee agenten ineens achter hem de struiken binnenstormen. Ze grijpen Hart beet en sleuren hem uit zijn schuilplaats het open grasveld op.

“Ga jij maar even mee met ons. Jij zult een hele tijd geen mensen meer lastig vallen.”

De agent pakt de boeien van zijn riem en slaat een ring om Harts pols. Maar Hart draait meteen zijn hoofd om naar de agent en kijkt hem in zijn ogen. De agent blijft roerloos staan en staart Hart aan.

“Wat doet hij? Hee, wat doe je ...”

Hart kijkt de andere agent aan en ook deze blijft zonder nog wat te zeggen Hart aankijken. Een tel later valt hij bewusteloos neer op de grond. Als Hart de eerste agent weer aankijkt, valt ook deze neer.

“Hoehahaha, werkt elke keer. Jullie mogen de groene zuiger best pakken, jongens. Straks weet je niet meer dat je me gezien hebt. Straks weet je niet eens meer dat je een vrouw en kinderen hebt.”

“Ik hou van je, Hart. Wat een feest in jou te wonen.”

“Wat een hel in jou te wonen. Anana, waarom heb je mij dit aangedaan?”

“Om je deemoedigheid te leren, arrogante kwast die je bent.”

“Lucifer.”

“Mietje.”

“Lucifer en Mietje. Ja, zo ga ik jullie voortaan noemen. Dat zijn betere namen voor jullie dan die chique wintinamen.”

“Jij moet vooral zo doorgaan, Hart.”

“Woehoe, ik word bang van je, Mietje. Wat kan me nog gebeuren? Ga je mij vervloeken? Ik ben al vervloekt, Mietje. Ik lig al in de goot. Ik verga al mijn hele leven van de pijn. Iedereen die ik leer kennen gaat dood of verdwijnt uit mijn leven. En jouw geneeskunst kun je in je mietjeshol steken. Daar krijg ik toch niks dan ellende mee.”

“Yahoo, Hart. Zeg het dat mietje maar.”

“Hee, Hart. Blijf hier niet staan, jongen. Kom mee.”

Hart draait zich om. Het is Henri, een medezwerver. Henri staat op een afstand te kijken naar Hart en de twee agenten die op de grond liggen.

“Kom mee, jongen. D’r komen allemaal mensen aan.”

Hart kijkt om zich heen. Inderdaad komen er steeds meer mensen zijn kant op. Sommigen wagen zich niet helemaal dichtbij. Anderen kijken Hart dreigend aan en lopen in zijn richting. Hier en daar worden mobieltjes tevoorschijn gehaald. Er zal nu snel versterking voor de agenten komen.

“Kom,” zegt Henri nogmaals. Hij loopt naar Hart toe, pakt hem bij zijn arm en trekt hem mee. “Heb je ze doodgeslagen?”

Hart schudt zijn hoofd.

“Een beetje leeg laten lopen.”

74

Henri is een lange, magere man. De groeven in zijn van oorsprong al getinte gezicht zijn diepzwart van het stadsgruis die zich erin genesteld heeft. Vijftien jaar geleden heeft hij bij een brand zijn gezin verloren. Zijn hele leven was in één keer over. Hij werd apathisch, verloor zijn baan, raakte aan de drank en zwierf door de straten. Pas na een hele lange tijd begon zijn apathie weer wat te verdwijnen. Maar zijn zwervend bestaan wilde hij niet meer opgeven. Henri was te bang nieuwe verbintenissen aan te gaan, die weer stuk zouden kunnen gaan. “Hoe doe je dat, agenten laten leeglopen?” vraagt Henri, als ze bij het voedseluitgiftepunt van het Leger des Heils zijn aangekomen.

Hart zwijgt.

“Je wilt er niet over praten. Begrijp ik. Wat voor soep is er vandaag?”

“Goulash.”

“Ah, lekker.”

“Eigenlijk eet ik alleen groen voedsel.”

“Ga je straks mee naar het huis van de Spreut? Zijn zoon is op bezoek geweest. Heeft hem geld gegeven. Dat betekent drank.”

Hart knikt en blaast in zijn soep.

“Ik geloof dat ik vlooiën heb.” Henri krabt zich in zijn grijze kroeshaar.

“Vlooiën! Ga weg bij die man! Haal ons weg!”

Henri kent Hart. Hij weet van de stemmen. Dus doet hij alsof hij niets heeft gehoord. Hart op zijn beurt negeert Lucifer, zoals hij de winti heeft besloten te noemen en schraapt de laatste restjes soep uit zijn soepkom.

Dan laat hij een harde boer.

“Varken.”

“Dit keer moet ik het met hem eens zijn.”

“Bedankt voor de soep.”

“Ah. Toch nog enig fatsoen. Nog niet geheel verloren deze man.”

De soepuitdeler knikt vriendelijk naar Hart.

“We hebben straks een kerkdienst.”

“Ik zal er zijn.”

“Ah. Een leugen. Nog niet geheel verloren deze man.”

“Humor. Dat kennen jullie niet.”

De soepuitdeler denkt dat Hart het tegen hem heeft. “Wij kennen wel degelijk humor. Het is alleen jammer dat jij die inzet ten koste van je zieleheil. Het zou niet slecht voor je zijn als je naar onze kerkdienst zou komen.”

Hart grinnikt. “Mijn zieleheil. Henri, hoor je dat?”

Henri slikt zijn laatste stukje brood door. “Waar was jullie god toen ... ach, wat heeft het voor zin? Bedankt voor het eten. Kom, Hart. Ik heb wat sterkers nodig.”

“Tets sterkers dan God bestaat niet,” mompelt de soepuitdeler nog in zichzelf. Hij weet dat de meeste daklozen alleen bij het Leger des Heils aankloppen voor eten en een slaapplek. Maar het woord van God krijgen ze er altijd bij. Het is de plicht van een goede heilssoldaat daarvoor te zorgen.

De Spreut is Berend Spreut, een ex-dakloze van vijftig jaar. Na twintig jaar over straat gezworven te hebben, is hij onder begeleiding van sociaal werkers weer netjes gemaakt. Hij heeft een baantje en een huis. Verder is hij ongelukkig en drinkt hij weer zoveel dat het niet lang kan duren of hij is terug op straat. Het enige plezier dat hij heeft zijn zijn oude straatmakers die af en toe bij hem langskomen om wat te drinken of te eten.

“Henri. Kom binnen. Kom binnen.”

De kromme magere man doet zijn deur wagenwijd open en loopt vervolgens met zenuwachtige bewegingen de gang door en de woonkamer in.

“Ik was net een wijntje aan het openen,” zegt hij als Henri en Hart de kamer binnenkomen. “Ga zitten.”

Hart kijkt om zich heen. Erg fris ziet de woning er niet uit. Hij legt een stapeltje oude kranten van een stoel en gaat zitten. Hij zet de groene tassen met groene spullen naast zijn stoel neer.

“Heeft hij last van zijn ogen?”

Henri lacht. “Hart heeft bijna altijd een zonnebril op, zon of regen, dag of nacht.

“Heeft hij last van zijn ogen?” vraagt de Spreut, die nog geen antwoord op zijn vraag heeft gekregen.

“Ja, ik heb last van mijn ogen,” antwoordt Hart droog.

“Oh. Rot voor je. Neem een glaasje wijn.” Hij zet een glas voor Hart neer, pakt een fles rode wijn onder het tafeltje vandaan en zet hem naast het glas. Ook bij Henri zet hij een aparte fles neer. “Hier.” Hij overhandigt Hart de kurketrekker.

“Ik had vroeger ook last van mijn ogen.”

Henri kijkt Hart aan. “Oh, oh.”

“Vroeger, toen ik nog in de mijnen werkte. Ondergronds.”

“Jij hebt nooit ondergronds gewerkt, Spreut,” lacht Henri.

“Wat? Wil je op de vuist? Ik nooit ondergronds ... ha!”

Henri knipoogt naar Hart en neemt een flinke slok van zijn wijn.

“Ik weet het nog goed. Mijn oogbollen waren niet meer wit. Die waren zwart. Pikzwart.”

Hart ontkurkt zijn fles en schenkt zijn glas vol.

“We waren zo zwart dat we mekaar niet eens bij naam konden noemen als we ondergronds waren. We hadden allemaal dezelfde zwarte koppen en we droegen dezelfde kleren. Eén keer, toen ik jarig was, wilden ze voor me zingen. Dat deden we altijd ondergronds. Maar niemand wist eigenlijk ooit wie nou de jarig was. Dus toen die keer heb ik voor we naar onderen gingen mijn naam op mijn billen geschreven. Toen ze gingen zingen heb ik mijn broek naar beneden getrokken en ze mijn achterwerk laten zien. Dat was wit. En met zwarte letters stond erop ‘Spreut’. Toen wisten ze voor wie ze zongen, hahahaha.” Hij slaat zich van de pret op zijn knie en vervalt meteen in een onbedaarlijke hoestbui. Hij slaat zich op zijn borst. “Stoflongen, kuchuechuecheugggrk.”

“Hoeveel rook je nou nog per dag?” vraagt Henri sarcastisch.

“Ach man, ik kan je verhalen vertellen van daar onder. Maten die ik ben kwijtgeraakt ... Rampen ... De donkere dagen voor kerst, zei mijn moeder zaliger altijd. In de maanden voor het einde van het jaar gebeurden altijd de meest vreselijke ongelukken in de mijn. Dertien was ik toen ik voor het eerst met mijn vader en mijn oudere broers mee ging. Wat ik allemaal gezien heb. Ik werd er claustrofobisch. Daarom kon ik zo lang niet in een huis wonen. Nog steeds hou ik het hier niet uit.”

“Jaja,” reageert Henri. “Klokklokklok. Daarom zwierf je. Net als wij allemaal.”

“Als je had meegemaakt wat ik heb meegemaakt, zou je ook gaan drinken. De mijnen laten geen man ongeschonden vrij. Trouwens, je moet ook drinken. Om het kolengruis uit je keel te spoelen.”

“Nou, proost dan, Spreut. Om het kolengruis uit onze keel te spoelen.”

“Gruis, gruis, niet grijs.”

“Gruis. Proost. Maar hoe gaat het met je werk, Spreut?”

“Werk, bah! In de mijnen, dat was werken. Wat ik nu doe is mijn dag verkloten tussen debielen, alcoholisten en gehandicapten. Ik wacht en wacht. Dan komen er een paar ouwe waterboilers binnen. Ik haal er wat schoeffjes en kabeltjes uit, draai een paar dingen los. Dan ga ik die

schroefjes en dingetjes op maat sorteren. Dan wacht ik weer. Om half drie mag ik naar huis.”

“Klinkt spannend. Maar je krijgt ervoor betaald. En je kunt in een huisje wonen.”

“Betaald? Die paar centen? Als Rob niet af en toe langs kwam en me een wat toestak. Een goeie jongen is dat, mijn Rob. Het enige dat ik goed heb gedaan in mijn leven is die jongen op de wereld zetten. Nee, met wat ik verdien kan ik helemaal niks.”

“Willen jullie kaarten?” Henri haalt een smoezelig pakje kaarten uit zijn jaszak.

“Als het niet voor geld is,” antwoordt Hart.

“Lucifers.” De Spreut haalt twee doosjes uit een laatje tevoorschijn.

“Ah, ga je handen eens wassen,” scheldt Henri, als hij een slechte hand gedeeld heeft gekregen van Hart. “Wat moet ik hier nou mee? Als we om geld zouden spelen, zou ik zeggen dat je vals speelt.”

Hart lacht. “Lucifers zijn ook geld waard. Met kerst kun je ze op straat verkopen.”

“Ja, daklozenkrant kopen, mijnheer? Voor een euro extra doe ik er een lucifer bij. Gouwe handel. Dat jij nog niet rijk bent, Hart.”

“Henri.” Hart staat op en klopt de man op zijn schouder. “Ik ga even pissen. En ik beloof je dat ik daarna mijn handen zal wassen. Mijnheer Spreut, mag ik van uw sanitaire vo...?”

“In de gang,” antwoordt de Spreut. Maar een handdoekje hangt er niet. En er is geen zeep. En geen wasbak. Maar in de keuken is wel water en zeep. Alleen geen wc.”

Hart knikt. “Ik begrijp het helemaal.”

“Wat verlang ik naar een vrouw. Kijk hem daar nou eens staan. Met pissen verslijt hij zijn leuter. Nee, dan die voorouder van jou. Wat heeft die een wijven geneukt. Die Semy Picó was tenminste een echte vent.”

“Doe toch niet zo ordinair. Vrouwen zijn het. Prachtige wezens. En die bemin je. En wat Harts voorouder aangaat; door zijn schuld is Hart in de problemen geraakt.”

“Wat weet jij van vrouwen, mietje. Engeltje.”

“Wat ik weet van beminnen? Als jij wist wat ik weet van beminnen, zou Hart geen last meer van je hebben. Integendeel. Hij zou dankbaar zijn dat hij je kende.”

“Ja, zoals hij blij is dat hij jou kent. Hè, Hart?”

Hart schudt zijn laatste druppel in de wc. Het is waar wat Lucifer zegt. Hoe lang heeft hij nou al geen vrouw meer gehad? Nou ja, het antwoord is simpel. Sinds hij de laatste keer met Perly naar bed is geweest. Het is niet zo dat hij helemaal geen lust meer voelt. Maar het leven op straat, met de kou en de vochtigheid, de smerigheid en de drank, is nou niet bijzonder goed voor iemands libido is. Daarbij zijn de vrouwen onder het zwervend volk niet zo begeerlijk. Niet voor Hart althans. Wat dat gebied betreft houdt hij de eer aan zichzelf. Het is misschien nog het enige gebied waar hij dat doet. Hij wil niet met een vrouw vrijen die hij niet mooi genoeg vindt. Ook al zal een lelijk wijf hem minder pijn doen als hij naar haar kijkt.

“Kunnen we niet eens naar de hoeren gaan? Toe Hart, één keertje maar.”

“Als jij betaalt,” grapt Hart. Hij loopt naar de keuken en wast zijn handen. Als hij de woonkamer binnen wil gaan, hoort hij zware mannenstemmen. De toon waarop gesproken wordt is niet vriendelijk. Even denkt Hart dat Henri en de Spreut ruzie hebben, maar dit zijn niet hun stemmen. Hij blijft staan en luistert.

“We hebben je lang genoeg gegeven. Je wist het. Het wordt betalen of ... we maken je af.”

Hart hoort het geluid van een harde klap van vlees op vlees.

“Ik ... heb het nu niet. Volgende week, ik zweer het.” Het is de bibberende stem van de Spreut.

Weer een klap.

“Laat hem met rust. Hij heeft niks.”

“En jij houdt ook je bek, stinkend zwerfvuil.”

Hart doet langzaam de deur naar de woonkamer open.

“Wijven! Eindelijk wat te neuken. Hee, wijven, wat vragen jullie ervoor om me te pijpen?”

Hart negeert Lucifer, maar beseft niet dat hijzelf die woorden hardop heeft uitgesproken. De twee zware jongens, die er door hun baas op uit zijn gestuurd om de gokschulden van de Spreut te innen, hebben echter wel degelijk gehoord wat Hart zei.

De kale ex-bokser, behangen met gouden ringen en kettingen en zijn collega, die eruitziet alsof hij zijn spieren per dozijn heeft gekocht, halen tegelijkertijd hun pistool tevoorschijn. De lopen zijn op Hart gericht. Dan stopt de ex-bokser zijn wapen weg. Hij loopt op Hart af, grijpt hem bij zijn jas en smijt hem met een ruk tegen de muur aan de andere kant van de kamer.

“Wijven? Noem jij ons wijven?”

“Hahaha, sorry. Ha...sorry..haha. Sorry. Ik heb me vergist. Jullie zijn geen wijven. Jullie zijn travestieten, hahaha.”

Hart ligt op de grond tegen de muur aan en vraagt zich af waarom zijn buik zo schudt van het lachen, terwijl zijn ribben zo’n pijn doen.

“Sorry, ik bedoel het niet, het ... zijn de stemmen ...” stottert hij.

“Ik zie dat die dikke daar tieten heeft. Is je lul er al afgesneden, wijfie?”

De bodybuilder duwt zijn collega opzij en sleurt Hart van de grond omhoog. Hij tilt Hart, die zelf niet klein te noemen is, op bij zijn keel tot zijn voeten in de lucht bungelen. Harts gezicht begint helemaal paars te worden. De zonnebril zit scheef op zijn neus.

“Wie de fuk ben jij, loser?”

Met één oog kijkt Hart over de brillenrand zijn belager aan.

“Ikggghhh ...” Hart voelt hoe de greep van de bodybuilder iets losser wordt. “Ikggghhh ... **ben jouw probleem.**”

De bodybuilder laat Hart ineens op de grond zakken. Hij haalt zijn handen van Harts keel en laat ze naast zijn lichaam zakken. Dan begint hij vreselijk te trillen. Hart doet zijn zonnebril af en kijkt hem indringend aan.

“Voel je het? Voel je hoe je slap wordt?”

“Wat gebeurt er met hem?” vraagt de Spreut verbijsterd aan Henri. Deze schudt ongelovig zijn hoofd terwijl hij naar Hart en de bodybuilder staart. Ook de ex-bokser staat perplex naar de scène te kijken. Het lijkt alsof de spieren van de bodybuilder letterlijk leeglopen. De massa in de mans nek, op zijn schouders, in zijn armen, zijn borst, zijn rug, zijn benen, verdwijnt alsof er een ventiel is opengezet en de massa naar buiten stroomt. Even moet Henri glimlachen. Zo moet de man eruit hebben gezien voor hij aan fitness is begonnen. Helemaal niet meer zo indrukwekkend. Dan sluit Hart zijn ogen, waarop de man op de grond valt.

“Wie is hier de loser?” zegt Hart met de stem van Lucifer. Als hij zich naar de ex-bokser keert, schrikt deze alsof hij wakker wordt gemaakt uit een diepe droom. Hij wil zijn pistool grijpen, maar als Hart hem aankijkt, stopt hij hem langzaam terug.

“Neem hem mee.” Hart knikt in de richting van de bodybuilder. “En als jullie de Spreut ooit nog eens lastig vallen, weet ik jou te vinden.”

Een moment lang houdt de ex-bokser zijn adem in als Hart ter demonstratie heel even aan diens ogen zuigt. Dan haast hij zich zijn slappe collega op te tillen en met hem de kamer te verlaten.

75

Hart wrijft over zijn ogen. Wat was dit nou weer allemaal? Hij had tot nu toe het gevoel gehad dat hijzelf degene was die bepaalde of hij iemand leegzoog. Maar nu, bij die bodybuilder, had Lucifer het helemaal overgenomen. Woow, dit is foute boel, denkt Hart. Dit moet ik niet hebben.

“Waar ben jij mee bezig?”

“Niks. Ik heb Hart een handje geholpen. Da”s alles.”

“Dat is niet alles. En dat weet je.”

“Nou, jij had die rolmops toch weer kunnen oppompen, als je dat had gewild.”

“Wij nemen niet over.”

“Het is anders fun, man. Moet je ook eens proberen.”

“Jij overtreedt alle regels van Anana. Je zult hiervoor zwaar boeten. En ik ben net zo min een man als jij dat bent.”

“Zorg jij maar voor je eigen ziel, winti. Ik zorg voor de mijne.”

Henri en de Spreut luisteren zwijgend naar Harts zelfgesprek. Dan loopt Henri naar Hart toe. Hij legt een hand op zijn schouder.

“Gaat het?”

Hart knikt. Hij zet zijn zonnebril weer op.

“Alle Jezus.” De Spreut schenkt met trillende handen zijn glas vol en drinkt het in één slobberende teug leeg. “Alle Jezus.” Hij kijkt Hart met grote ogen aan. “Je lijkt wel zo iemand uit zo’n supermannenfilm.” Hart glimlacht. “Eerder iemand uit een freakfilm.”

“Je hebt wel ons hachje gered, Hart,” zegt Henri. “Hihihi, hoe die vent leegliep. Hihihi, wat een dun mannetje.”

Nu moet Hart ook lachen. “Het was wel een stunt, ja.”

“Hier moet op gedronken worden,” zegt de Spreut. Hij loopt de kamer uit en komt even later terug met een fles jenever.

“Kun je hier geen geld uit slaan?”

Hart kijkt Henri aan.

“Ik bedoel als bodyguard of bij het leger of zo. Als speciaal agent. Spion. Weet ik veel.”

Hart schudt zijn hoofd.

“Ik had ook een andere gave. Die heb ik geprobeerd te gebruiken. Maar alles loopt de hele tijd in de soep. Ik ben vervloekt en ik schijn mijn winti's niet te eren. Zoals ik mijn leven nu leef maakt het allemaal niet uit. Iedereen denkt dat ik gek ben ... en waarschijnlijk ben ik dat ook. Het zal mijn tijd wel duren.”

“Nee, Hart. Jij bent niet als al die anderen die op straat leven. En je bent te jong om je leven weg te gooien. Kun je dan helemaal niets doen aan die stemmen? Kun je die winti's niet eren?”

“Die gekken? Ha! Jij kent ze niet. Mafkezen zijn het. Ach wie weet, misschien is het allemaal maar mijn verbeelding.”

“Dat die vent zijn spieren kwijt was, was geen verbeelding.”

Hart zucht.

“Ik wou dat ik eens één dag geen hoofdpijn had.”

“Misschien heb je een tumor in je hersenen,” oppert de Spreut.

“Nee, ik heb dit al mijn hele leven. Ze hebben scans gemaakt toen ik een kind was. Het heeft te maken met schoonheid. Kun je je dat voorstellen als je mij ziet? Schoonheid. Alsof dat mij nog een reet interesseert. Sowieso is er maar verdomd weinig schoonheid in het leven te ontdekken.”

“Mijn vrouw was mooi. Heel erg mooi.” Henri staart weemoedig in de ruimte. “En mijn twee kinderen waren het mooiste wat er op de wereld bestond.” Hij veegt met zijn mouw de tranen weg. “Ik heb teveel gedronken.” Hij zet de jeneverfles aan zijn mond en neemt een grote slok. “Verdomme, ik zou een arm geven als ik een foto van ze had.”

“Je zou ook een goeie crimineel kunnen worden,” zegt de Spreut ineens.

“Je loopt een bank binnen, kijkt degene achter de balie aan en ze geven je geld of je zuigt ze leeg. Of in een drankenwinkel. Of zo.” Dan schudt hij zijn hoofd. “Nee, dat zou niet netjes zijn. Jongens, ik ga naar bed.”

De spreut staat op en strompelt naar de deur. “Jullie kunnen hier wel maffen. Zoek het maar uit. Goeienacht. Oh, en laat nog wat over van die jenever.”

76

Stille Jaap zegt lange tijd helemaal niets. Hij heeft de twee mannen op een simpele klus gestuurd. Een ouwe alcoholist die een gokschuld bij Stille Jaap heeft moest een beetje het vuur aan de schenen gelegd worden. Het was geeneens een grote schuld. Vijfhonderd euro. Maar ja, wie verliest, betaalt. En wie niet op tijd betaalt, wordt een beetje aangepakt. En nu is een van zijn zware jongens teruggekomen met een fantasieverhaaltje dat je Jaaps acht jaar oude zoontje niet eens zou kunnen wijsmaken en de andere zware jongen is getransformeerd in een spriet van een man die in een soort coma lijkt te liggen.

Jaap knijpt in een van Carlo's armen. Dan kijkt hij Youri aan.

“Ik wil die vent hier hebben.”

“Maar ... die ogen. Ik zeg je; het is niet normaal. Ik voelde hem aan me zuigen. Ik zweer het, hij had met mij hetzelfde kunnen doen als met Carlo en ik had er helemaal niks tegen kunnen beginnen.”

“Dan doe je maar een lasbril op. Of je kijkt hem niet aan. Trek hem een zak over zijn hoofd. Ik wil hem hier hebben.”

Youri knikt.

77

De stad snijdt in Harts oogbollen. Vandaag doet het bijzonder zeer. Hij barst van de hoofdpijn. De huizen, de straat, de auto's, fietsers en voetgangers. Zelfs de grijsblauwe lucht irriteert hem. Als een stempel van kleine mesjes drukt alles in het vlees van zijn ogen. Hart haat wat hij ziet. Alsof het de schuld is van de straten dat ze hem pijn doen. Hij weet dat het niet aan hen ligt. Maar vandaag haat hij ze. En de mensen. Hij vloekt binnensmonds als hij moet uitwijken voor een meisje dat op haar fiets het zebrapad oversteeft. Hij gooit met een ruk ineens zijn plastic tassen met groene spullen in de goot. “Wat moet ik ook met die rotzooi? Ik ben niet goed bij m'n hoofd al die shit mee te zeulen. Groen, me reet.” Hart stopt zijn handen in zijn zakken en loopt een zijstraat in. Hij slaat de straat op in zijn geheugen en sluit zijn ogen. Tien meter verder ligt hij ineens buiten westen op de stoep.

“Snel, trek die zak over zijn hoofd. En tape zijn ogen af. Godverdomme, we hebben die klootzak. Vijf dagen zoeken, maar we hebben hem.”

Youri snuift tevreden de snot in zijn neus omhoog, rochelt en spuugt een fluim op de stoep. Het busje dat hem gevolgd is, stopt langs de kant.

Youri en zijn twee helpers dragen Hart in het busje. Een voorbijganger

op het tegenoverliggende trottoir blijft een moment staan en loopt dan snel verder. Het zal wel weer een afrekening in het milieu zijn, denkt hij. Laat ze elkaar maar afmaken.

“Aaaaaauw, shit, wat is dit ...?”

Als Hart bijkomt heeft hij zo’n pijn in zijn hoofd dat hij het idee heeft dat een piano van drie hoog op zijn hoofd moet zijn gevallen. Hij zit op een stoel met zijn armen en benen vastgebonden en zijn hoofd in een stoffen zak. Om de zak heen is ter hoogte van zijn ogen tape gewikkeld. Hij draait en wroet om los te komen, maar de tape waarmee hij aan de stoel geplakt zit geeft geen centimeter mee.

Plots draait Hart zijn hoofd naar links. Er is iemand bij hem in de ruimte. Hij hoort de ademhaling van wat een oudere man moet zijn.

“Wie is dat? Maak me los. Wat moet je van mij?”

De man antwoordt niet. Hart hoort dat hij langzaam in zijn richting loopt. Dan hoort hij hoe een aansteker aangerold wordt. Meteen schiet de angst in Harts lijf. Misschien wordt hij wel in brand gestoken. Maar een seconde later hoort hij hoe de man aan een sigaar trekt en ruikt hij de lucht van verbrande tabaksbladeren.

“Allereerst wil ik je mijn excuses aanbieden voor de manier waarop mijn jongens je hiernaartoe hebben gehaald. Ik had hun gezegd je vriendelijk te vragen mee te komen. Maar ja, je kent dat soort jongens wel, hè?! Dan moet je ook weten dat ik niet kwaad op je ben om wat je met Carlo hebt gedaan. Carlo is niet belangrijk. Ook de schulden die jouw vriend bij mij heeft zijn niet belangrijk. Ze zijn kwijtgescholden. Kortom; er is geen enkele reden waarom wij twee met elkaar zouden moeten hebben. Integendeel. Ik ben zwaar onder de indruk van je. Maar ik kan de zak pas van je hoofd halen als je mij je woord geeft dat je mij niet op een rare manier gaat aankijken. Je begrijpt wat ik bedoel?”

Hart knikt.

“Om mijn vertrouwen in jou een beetje een gezonde basis te geven, moet ik je zeggen dat er voorlopig even een pistool op je gericht blijft. Puur voor mijn eigen veiligheid.”

Hart knikt weer.

“Goed.”

Stille Jaap gaat voor Hart staan. Langzaam rolt hij de tape rond Harts hoofd weg. Dan trekt hij de zak omhoog. Hart knippert met zijn ogen. Stille Jaap buigt zich moeizaam voorover en snijdt met een zakmes de tape door die Harts armen en benen vastbinden aan de stoel. Hart ruikt het zweet van de dikke man. Hij kijkt om zich heen in de ruimte die als

een café is ingericht, met bar, pooltafel en alles wat erbij hoort. Achter de bar staat de ex-bokser met een pistool in zijn hand. Het is gericht op Hart. De man ziet er nerveus uit.

“Wat drink je?”

“Whisky.”

Stille Jaap loopt naar de bar, schenkt twee glazen vol en loopt naar een hoek met fauteuils.

“Hier zit het wat gemakkelijker. Hoe heet je?”

Hart staat op van zijn stoel en gaat in een van de fauteuils zitten. Hij neemt een slok van de whisky. De drank doet hem goed na de schrik, die nog steeds in zijn lijf zit.

“Hart.”

“En je voornaam?”

“Hart Picó heet ik. Hart is mijn voornaam.”

“Hart Picó. Okee. Hart, ik ben wel heel nieuwsgierig. Hoe heb je het gedaan?”

Hart kijkt Stille Jaap aan alsof hij niet begrijpt wat deze bedoelt.

De dikke man schuift zijn bovenlichaam over de leren leuning heen tot zijn grote gezicht zich vlakbij dat van Hart bevindt. Hart voelt hoe twee uitpuilende ogen in de zijne priemen en door hem heen proberen te kijken. De man kijkt Hart zo lang en zo intensief aan dat Harts aanvankelijke gevoel van ongemak heel snel overgaat in het gevoel dat er een regelrechte aanval op zijn persoon wordt uitgevoerd. Vanuit een verdedigingsreflex borrelt het in hem op Stille Jaap leeg te zuigen. Maar net als Hart zijn zelfbeheersing dreigt te verliezen, glimlacht Stille Jaap. Dan knikt hij enkele malen alsof hij achter een belangrijke waarheid is gekomen.

“Waarom leef je op straat?”

“Waarom laat je mensen aftuigen?”

“Hahaha, je hebt gelijk. Ik mag jou wel. Ik heb met jouw leven niets te maken. Maar ik zal je uitleggen waarom ik je hiernaartoe heb gehaald en wat ik van je wil. Luister.”

Stille Jaap leunt terug in zijn fauteuil.

“Ik had een broer. Een jongere broer. Hij was bijdehand. Hij probeerde altijd achter mijn vader aan te gaan als die moest werken. Mijn vader, moet je weten, was een zakenman, net als ik. En net als ik had hij met zakenpartners te maken die, hoe zal ik het zeggen, niet altijd hun zaken keurig en fatsoenlijk regelen. Onze business is af en toe gevaarlijk. Omdat mijn vader wist dat mijn broertje niet van hem weg te houden was, heeft hij op een gegeven moment twee van zijn bodyguards op mijn

broertje gezet. Die moesten hem beschermen. Getrainde mannen, met wapens. Toen mijn vader bij een zakentransactie een paar verkeerde lui had ontmoet en zij niet helemaal tevreden waren met hoe de transactie was verlopen, hebben ze wraak genomen. Ze hebben mijn broertje ontvoerd. Drie dagen later is hij gevonden, met doorgesneden keel. Een dag later zijn diezelfde lui gevonden, met hun kloten en hun lul afgesneden. Hun hoofden waren nergens te bekennen.”

Hart vraagt zich af waar dit naartoe moet. Hij neemt nog een slok van zijn whisky.

“Ik heb zelf twee kinderen. Een jongen van acht en een meid van tien. Ik wil dat ze goed beschermd worden. Maar ik weet dat wapens alleen niet genoeg zijn.”

“Je zou een andere baan kunnen overwegen.”

“Hahaha, ja, dat zou kunnen. Maar dit is waar ik goed in ben. Ik hou van mijn werk. Maar ik heb je niet laten komen als Randstaddeskundige. Ik wil dat jij de bodyguard wordt van mijn kinderen.”

“Ik?”

Stille Jaap kijkt Hart aan met een doodserieuze uitdrukking op zijn gezicht.

“Maar ik ben gek.”

“Dat ben ik ook.”

“Ik hoor stemmen.”

“Ik ook. En die stemmen zeggen me dat jij betrouwbaar bent.

Betrouwbaarder dan die criminele types die voor me werken.”

Jaap geeft de ex-bokser een cynische blik.

“Bovendien wil ik niet werken voor iemand die mensen in elkaar laat slaan.”

“Hart, ik begrijp je reactie. Maar die is een beetje naïef. We leven niet in een sprookjeswereld. Ik geef mensen de kans weddenschappen af te sluiten en ik leen ze geld. Ze kunnen veel geld verdienen. Als ze winnen, krijgen ze van mij dat geld. Fair deal. En als ze verliezen en ze hebben bij mij geld geleend om te wedden, verwacht ik dat ze dat terugbetalen. Ik run geen liefdadigheidsinstelling. Maar wat kan ik doen als ze niet betalen? Ik kan niet naar de politie gaan en een deurwaarder sturen kost mij veel geld en haalt niets uit. Dus dreig ik een beetje. De bedoeling is dat ze dan gaan betalen. Doen ze dat niet, dan dreig ik wat harder. Zijn ze zo hardleers dat ze echt niet begrijpen dat ik graag het geld wil hebben dat ik verdiend heb, dan vallen er een paar klappen. Geloof me, Hart, ik heb veel liever dat ze gewoon betalen en dat die klappen niet nodig zijn. Ik hou niet van geweld. Maar wat moet ik anders? Als ik het

niet gebruik, ben ik binnen de kortste keren zelf aan de straat. Trouwens, ik zeg mijn jongens uitdrukkelijk dat ze maar een paar klappen mogen uitdelen, die bovendien geen blijvende schade mogen aanrichten. Ik ben echt geen kwade jongen, Hart. Maar ik laat niet over me heenlopen.” Stille Jaap neemt een slok. “Maar wat jou aangaat, hoeft je je geen zorgen te maken. Jij hebt hier niets mee te maken. Jij doet goed werk. Je zorgt dat een paar kleine kinderen geen ongeluk overkomt. En ook al is hun pa niet helemaal vrij te pleiten van een paar kleine strafbare feitjes, de kinderen zijn absolute engeltjes. Nou ja, duiveltjes zijn het af en toe ook, hahaha.”

Hart beseft wel dat Stille Jaap zijn verhaal mooier heeft gemaakt dan de werkelijkheid, maar er zit ook wel iets in dat mensen hun schulden moeten voldoen. Al is geweld natuurlijk nooit geoorloofd. Het vreemde is ook dat Stille Jaap eigenlijk best wel sympathiek overkomt.

“Luister, jongen. Ik heb mensenkennis. Ik weet dat jij mijn kinderen niks zult aandoen. Je bent een lieve jongen. Dat heb ik gezien toen ik in je ogen keek. En je bent een intelligente jongen. Vind je het leuk op de straat?”

“Nee.”

“Nou dan. Je kunt bij ons inwonen. Je krijgt je eigen kamers. Ik betaal je goed als jij je werk goed doet. Ik neem aan dat je drinkt?”

“Ja.”

“Ik ook. Maar ik wil je nooit of te nimmer aangeschoten of dronken bij mijn kinderen in de buurt zien. Je drinkt maar in je eigen tijd. En als je bij mijn kinderen bent, ben je er helemaal en ben je fit.”

“Ik weet het niet. Dit is onzin. Ik heb geen ervaring met kinderen. Of met beveiligingswerk. Ha! Ik kan niet eens op me zelf passen. Ik ben gek, ik drink, ik slaap op straat. Je wilt mij toch niet serieus bij je kinderen hebben? Of jij moet echt veel gekker dan ik zijn. Zie je niet hoe ik eruit zie?”

Stille Jaap glimlacht.

“Ik geloof geen moment dat jij gek bent. Ik weet niet waarom je op straat leeft en het interesseert me ook geen zak. En geloof mij; ik zou mijn eigen keel eerder doorsnijden dan mijn kinderen aan enig gevaar blootstellen. Om maar te zwijgen over de kelen van anderen. Ik geef mijn leven voor mijn kinderen, maar ik kan ze niet de hele tijd in de gaten houden. En ik vertrouw niet genoeg op bodyguards en wapens. Maar jij, met dat wapen van jou ...” Stille Jaap wijst met twee vingers naar zijn eigen ogen. “Jou wil ik in de buurt van mijn kinderen hebben als iemand ze iets wil aandoen.”

“En ik draag altijd een zonnebril. Praktisch altijd,” voegt Hart nog halfslachtig toe aan zijn eigen verhaal.

“Wil je eerst nog een paar dagen in de regen over straat zwerven om na te denken?”

“Nee, eh ...”

“Goed dan. Vanaf nu werk je voor mij. Ze noemen me Stille Jaap. Maar jij mag me Jaap noemen.”

Stille Jaap geeft Hart een hand. Dan haalt hij uit zijn zak een stapeltje bankbiljetten.

“Hier. Ga jezelf een nieuwe garderobe kopen. En ga even ergens douchen. En ga naar de kapper voor een knip- en een scheerbeurt. Ik wil niet dat mijn kinderen of mijn vrouw je zo zien. Of ruiken. En dat van die zonnebril, daar hebben we het nog wel over.”

Als Hart opstaat, hijst ook Stille Jaap zich uit zijn fauteuil omhoog. De man kijkt Hart aan en knikt dan in de richting van de ex-bokser.

“Zou je me niet een staaltje kunnen laten zien van je kunnen? Een klein proefje maar.”

Youri's neusvleugels gaan meteen wijd open.

Hart schudt zijn hoofd.

“Okee, okee,” reageert Stille Jaap. “Als je je maar niet inhoudt als het erop aankomt. Ik zie je om vijf uur vanavond. Mijn vrouw kookt. Youri zal je brengen waar je naartoe wilt. Hier heb je mijn kaartje. Daar staat je nieuwe woonadres op.”

78

Een kwartier later staat Hart voor de etalage van een kledingzaak. Hij kijkt naar zichzelf. Hij is te vies om kleren te gaan passen. Maar hij heeft ook geen zin zich eerst te wassen en dan weer zijn vieze kleren aan te trekken. Hij besluit op de gok een hemd en een broek te kopen, dan een hotelletje te zoeken met een kamer met bad en dan weer terug de stad in te gaan voor meer kleren en een fatsoenlijk kapsel.

Als hij in het hete bad ligt, sluit Hart zijn ogen. Dit is heerlijk. Zijn gedachten zweven terug naar de tijd dat hij nog thuis woonde bij zijn ouders. Elke dag ging hij in bad of onder de douche. Nu ziet hij soms geen heet water in weken. Zijn ouders zouden hem eens moeten zien. Een schande is hij voor hen geworden. Ze praten vast nooit over hem. Eens in het half jaar belt hij hen op om ze te laten weten dat hij nog leeft. Het is altijd een kort, vreemd gesprekje, alsof ze elkaar eigenlijk niet meer kennen. Maar Hart voelt het als zijn plicht om zijn ouders te

informereren over het feit dat ze nog steeds een zoon hebben. Ook al mag hij dan gezien worden als een aanfluiting voor hun definitie van die benaming.

Straks heeft hij plots weer een baan. "Bodyguard Hart." Hij moet lachen als hij het zichzelf hoort uitspreken.

"Babysitter Hart wel eerder."

"Het is beter dan zwerver en dief."

"Hij zal de harten stelen van die arme kleine kindertjes. En vervolgens zal het weer mis gaan. Het gaat altijd mis. "

Hart laat zich onder water zakken om de stemmen niet te horen. Lucifer heeft gelijk. Hoe vaak is het al misgegaan?"

"Blubblub, Hartje. Je kunt je niet verstoppen in een bakje water."

"Godverrrrr..."

Hart stapt met veel gespetter uit het bad en grijpt een handdoek.

Godverdomme, het kan ook niet lukken. Hoe kan hij nou een normaal leven leiden en gewoon werken als die twee idioten hem steeds lastig vallen?

"H-o-u j-u-l-l-i-e b-e-k!!" Hij moet zich beheersen om niet te gaan schreeuwen. "Hou gewoon eens een keer jullie bek!"

"Hou je bek, alsjeblieft," herhaalt hij dan zachter, alsof hij het eerder tegen zichzelf heeft. Hij droogt zich af en trekt zijn nieuwe kleren aan. Jee, dat voelt goed. Hart bekijkt zichzelf in de spiegel en ziet ineens zelfs een glimlach om zijn mond verschijnen. Een echte glimlach, niet een die door cynisme wordt opgeroepen. Hij wrijft met zijn hand over het hemd dat zijn arm bedekt. Hij voelt zich bijna weer een mens.

Als hij de deur van zijn hotelkamer achter zich wil sluiten, hoort Hart de de stem van Mietje, die fluistert: "Succes, Hart." Even voelt Hart iets van genegenheid voor de winti. Dan sluit hij de deur af en loopt hij de gang door naar de lift.

79

"Nog wat aardappelkroketten?"

Hart knikt.

Karin, de vrouw van Stille Jaap lijkt hem een lieve vrouw. Eigenlijk vraagt hij zich af hoe zo'n aardig, gewoon vrouwtje met een crimineel getrouwd kan zijn. Hij werpt kort een blik op de twee kinderen. Sybilla,

een vlot uitziende meid van tien met hippe kleren en wild krullend bruin haar, die net op de drempel staat naar het vrouw worden, en Japie, een stoere jongen van acht met sproeten en een brutaal blond koppie, zitten Hart zwijgend en nieuwsgierig op te nemen. Leuke kids, denkt Hart. Maar wat zitten ze stil en braaf aan de eettafel. Misschien houdt Stille Jaap ze wel ontzettend onder de duim. Hart kan het niet laten stiekem naar het groene T-shirt van het jongetje te kijken. Zou hij het niet kunnen stelen?

“Normaal zijn ze niet zo rustig, onze twee boefjes, hahaha,” lacht Stille Jaap, alsof hij Harts gedachten leest. “Misschien zijn ze aan het uitbroeden hoe ze hun nieuwe oppas een loer kunnen draaien.”

“D'r is hier maar één boef,” lacht Karin.

“Nou, nou,” reageert Stille Jaap, “niet meteen onze nieuwe employé beledigen, hahaha. Schep op, Hart. Schep op. Het wordt tijd dat er weer wat vlees op je botten komt, jongen.” Hij slaat met beide handen op zijn eigen dikke buik.

Als Stille Jaap even later naar de wc gaat, kijkt Karin Hart aan.

“Hij mag je.” Ze glimlacht. “Jaap is altijd voorzichtig wat nieuwe mensen aangaat. Maar jou mag hij. Dat merk ik.”

“Als ik dat vragen mag, waarom noemt men hem eigenlijk Stille Jaap?”

“Je moet het er met hem maar niet over hebben. Maar Jaap deed vroeger ander werk. In het bankwezen, om het zo maar eens uit te drukken. Er is toen iets misgegaan. Jaap werd opgepakt. Er werd hem door justitie een aanbod gedaan. Hij kon helemaal vrijuit gaan als hij zijn maten zou aangeven en de plek waar het geld verstopt was zou verklappen. Hij deed het niet en heeft er zwaar voor geboet. Zijn maten leefden ondertussen vrij en rijk. Hun dankbaarheid toonden zijn vrienden echter op een vreemde manier. Ze spendeerden namelijk niet alleen hun eigen deel, maar ook dat van Jaap. Ook toen Jaap daarachter kwam hield hij zijn mond. En toen hij eenmaal vrij was, rekende hij af met die maten, zonder een woord te zeggen. Sindsdien noemt men hem Stille Jaap.”

Hart kijkt naar de jongen en het meisje die aan de tafel zitten.

“Zij mogen best weten wat hun vader voor werk doet. We zijn wie we zijn. We liegen in dit gezin niet tegen elkaar. En als ze straks oud genoeg zijn en zich schamen voor hun ouders, gaan ze hun eigen weg maar.

Ondertussen eten ze van Jaaps werk en is hij een bijzonder goede vader.”

Hart zegt niets. Hij denkt erover na hoe hij het zou vinden als zijn vader een crimineel was.

“Maar jij. Jij lijkt me niet thuis in dit wereldje.”

Hart denkt aan de afgelopen jaren die hij op straat heeft doorgebracht. Hij heeft zelf ook gestolen. Fietsen, tassen, eten uit winkels of kramen. Hij heeft zelfs een keer een auto gestolen waarvan de motor draaide terwijl de eigenaar iets uit de achterbak pakte. Toch heeft hij zich nooit een crimineel gevoeld. Tenminste niet een van Stille Jaaps soort. Hart stal alleen maar om in zijn onmiddellijke behoefte aan eten en alcohol te kunnen voorzien. En hij heeft nooit iemand verwond die hem geen kwaad wilde doen. Maar hij weet dat hij zichzelf niets wijs moet maken. Wie steelt is een dief. Wie drinkt is een alcoholist. Wie op straat woont is een zwerver. Wie niemand heeft die om hem geeft is alleen. En daarbij praat hij ook nog eens tegen geesten. Hart is simpelweg te ver heen om nog in staat te zijn normaal contact te hebben met gewone, gezonde mensen. Althans daarvan is hij in de laatste jaren overtuigd geraakt. En nu zit hij hier aan tafel bij een gezin met kinderen waar hij op zou moeten gaan passen. Ineens vraagt hij zich af wat hij hier in hemelsnaam doet.

“En precies daarom heb ik hem deze baan gegeven.” Stille Jaap komt de kamer binnenlopen en neemt weer plaats aan de tafel. “Toetje-time zou ik zeggen.”

“Ja, toetje!” roepen de kinderen tegelijkertijd.

“Jij toch ook, Hart?” Karin kijkt Hart glimlachend aan.

“Eh, ja, lekker.”

“Mooi. Hart, je eet dus elke avond met ons mee. Tenzij jij daar andere ideeën over hebt natuurlijk.”

Hart weet niet wat hij moet zeggen. Eigenlijk wil hij de eettafel van zich wegduwen en uit deze kamer en dit huis wegsurten en hier nooit meer terugkomen. Maar het restje opvoeding dat nog in hem huist, weerhoudt hem ervan zo onbeschoft op de gastvrijheid van deze mensen te reageren..

“Eh, wat zijn eigenlijk mijn werktijden en taken precies? Ik bedoel, ik weet helemaal niet wat mijn werk inhoudt.”

Stille Jaap kijkt met een gulzige blik naar het dessert dat ondertussen door Karin wordt binnengebracht.

“Sybilla en Japie gaan ’s ochtends naar school. Jij brengt ze. Je hebt toch een rijbewijs?”

“Ja.”

“In principe is jouw werk dan gedaan totdat je ze weer ophaalt. Je bent er altijd om half twaalf. Een half uur voor de school uitgaat om de omgeving te controleren. Je brengt ze naar huis en bent in hun buurt tot ze weer naar school gaan. Dan doe je wat je zelf wilt en om half vier ben

je weer bij de school. Je brengt ze thuis en in principe ben je beschikbaar tot ze naar bed gaan. Als ze bij ons zijn, kun je op je kamer blijven, maar je blijft beschikbaar. Op woensdagmiddag ben je bij de kinderen. Op zaterdag werk je de hele dag. Op zondag heb je vrij. Als zich niets speciaals voordoet.”

Als Stille Jaap Harts gezicht ziet, lacht hij hard.

“Wel wat anders dan jouw leventje. Ben je vies van werken?”

Hart kijkt een beetje beduusd. Hij had niet gedacht dat hij zoveel uren zou gaan maken.

“Vroeger werkte ik hard genoeg. Maar ja, de laatste jaren ... Dit is wel een fulltimebaan. En van beveiliging weet ik dus helemaal niks.”

“Je zult heel goed verdienen, Hart. En ik ga je niet helemaal in het diepe gooien, jongen. Ik laat een vriend van mij je wat knowhow bijbrengen over het vak. Waar je op moet letten en zo. Voor de rest vertrouw ik op je eigen kwaliteiten. En belangrijk is natuurlijk dat jullie drie het met mekaar kunnen vinden.”

Stille Jaap kijkt naar Sybilla en Japie, die op hun beurt weer naar Hart kijken.

“Kun jij karate? Wat voor soort pistool heb je?”

Japie kijkt Hart uitdagend aan, alsof van het antwoord afhangt of Hart nog diezelfde dag weggepest gaat worden of een weekje mag blijven. Hart schudt zijn hoofd.

“Nee. Geen karate, geen pistool.”

“Messen?”

Weer schudt Hart zijn hoofd.

Japie kijkt Hart nu met een geïrriteerde blik aan.

“Wat voor auto heb je? Van welke ontwerper koop je je kleding?” stelt Sybilla nu de voor haar significante vragen. Tenslotte zullen haar vriendinnen een hard oordeel vellen over haar nieuwe bodyguard.

“Hart krijgt een auto van de zaak,” springt Stille Jaap in. “Wat zal ik hem geven? Weet je wat, we gaan morgenvroeg met zijn allen naar de showroom. Dan mag jij je gouden koets uitzoeken. Okee, moppie?”

Sybilla glundert. Misschien is deze nieuwe bodyguard zo slecht nog niet. Hij schijnt helemaal nergens iets van af te weten. Des te beter kunnen zij en haar broer hem manipuleren.

“Jaap! Je verwent ze veel te veel. Luister nou eens waar ze mee bezig zijn. Wapens, auto's, merkkleding. Het zijn kinderen.”

Stille Jaap lacht zijn vrouw toe. “Show en status horen erbij. Als je respect wilt krijgen, dien je power uit te stralen. De kinderen hebben gelijk.”

“Onzin. Het gaat erom wat ze in hun hoofd en in hun hart hebben. Jij met je domme ideeën. De kinderen zijn tegenwoordig veel te veel met uiterlijke dingen bezig. Als ik de opvoeding aan jou zou overlaten, zou er wat moois van hun terechtkomen.”

“Hahaha. Ach, dan zouden ze op mij lijken. Zo slecht ben ik toch niet?!” Karin lacht, gaat bij Stille Jaap op schoot zitten en kust hem op de mond. Als ze weer opstaat, geeft Stille Jaap haar een pets op haar billen.

“Zoals altijd heeft jullie moeder gelijk. En in Harts geval helemaal. Hart mag dan geen mes of pistool hebben en geen Gucci dragen, Hart heeft een heel speciale gave.”

Hart had gehoopt en verwacht dat Stille Jaap zijn kinderen niet teveel over hem zou vertellen. Als hij zoveel tijd met hen moet doorbrengen, wil hij dat ze hem leren kennen zonder dat ze allerlei vooroordelen over hem hebben.

“Hart gebruikt zijn hoofd. Hij is geen domme kracht en hij staat ook niet een uur voor de spiegel om te zien of hij wel genoeg op Kevin Costner lijkt. Het belangrijkste in het werk van een bodyguard is het vermijden van rottigheid, niet het oplossen ervan. En als jullie toch rottigheid zouden tegenkomen, geloof me, dan kent Hart wel een en ander trucje om jullie te beschermen. Ik vertrouw helemaal op deze jongen.”

Stille Jaap legt zijn grote hand op Harts schouder.

“Als de jongens op school vragen wat hij bij zich draagt, zeg ik wel dat hij een Daewoo DP-51 heeft,” antwoordt Japie op boze toon.

“Ik weet al welke auto we voor hem gaan kopen,” zegt Sybilla verrukt.

80

Hart legt zijn handen op het stuur van de spiksplinternieuwe Suzuki Jimni, een snelle, knalrode terreinwagen met een Drive Action 4x4-systeem die voorzien is van de modernste technologieën zoals sequentiële multipoint-injectie en Exhaust Gas Recirculation. Stille Jaap wilde eigenlijk gaan voor de Suzuki Grand Vitara, nadat de autoverkoper had gezegd dat dit zowel een werkpaard was als een luxe visitekaartje, een terreinauto, een bedrijfsauto én een limousine. Maar Sybilla was onverbiddelijk in haar keuze. En nadat de verkoper had verteld dat de Suzuki Jimni niet alleen snel maar ook bijzonder veilig was door het optionele antiblokkeer-remsysteem en het riant overzicht over het overige verkeer, ging Jaap overstag. De auto zou later die dag bij het huis worden afgeleverd.

Hart is een beetje nerveus. Hij heeft al zo lang niet meer gereden. Eigenlijk heeft hij helemaal niet zoveel rijervaring. Vlak nadat hij Perly had leren kennen, had hij in een overmoedige bui zo'n snelcursus gedaan. Tot zijn eigen verbazing was hij meteen de eerste keer geslaagd. Ze kochten toen een busje om Perly's beelden gemakkelijk te kunnen vervoeren. Hart moet grinniken als hij denkt aan het gezicht van de rij-instructeur toen hij het parcours feilloos nam met zijn ogen dicht. De motor start onmiddellijk en maakt een betrouwbaar geluid. Hart rijdt rustig over de lange afrit. Het grote hek opent automatisch als hij het nadert. Het is vandaag zondag. Hart heeft vrij. De perfecte dag voor een testritje. Jee, wat is er gebeurd, denkt Hart als hij extra gas geeft en met gemak een aantal auto's achter zich laat op de snelweg. Kijk hem nu eens; vette wagen onder zijn gat, mooi pak aan, gewassen, geschoren. Twee dagen daarvoor zwierf hij nog stinkend en vies op straat rond. Het lijkt wel of er een wonder is gebeurd. Zijn ouders zouden hem nu eens moeten zien. Zou hij bij ze langsgaan? Wat zouden ze schrikken. Nee, eerst maar eens een tijdje gewerkt hebben als bodyguard voor hij hun mooie dromen voorspiegelt. De radio speelt een oud nummer van de Red Hot Chili Peppers. Hart slaat met zijn handen op het stuur en zingt uit volle borst mee. Zo goed heeft hij zich in heel veel jaren niet meer gevoeld.

“Hee klootzak, aan de kant! Kom op, Hart, rij hem van de weg.”

Hart schrik zo van de stem van Lucifer dat hij hard op de rem trapt, het stuur naar rechts gooit, bijna een botsing veroorzaakt met een achterop komende auto, en gas gevend de oprit naar een tankstation oprijdt. Hij parkeert in een van de vakken, zet de motor uit en laat een diepe zucht.

“Pittig karretje. Gaan we zo meteen nog eens blind rijden?”

Hart zegt niets. Het was te mooi om waar te zijn. Even waande hij zich gelukkig en normaal. Maar het was natuurlijk maar een droom. Hij heeft nog steeds geesten in zijn hoofd. Hart start de auto weer en rijdt rustig terug naar de snelweg.

81

“En? Hoe rijdt hij?”

Hart knikt. “Super. Heel lekker.”

“Mooi.” Stille Jaap stopt een flink stuk aardappel in zijn mond. “Ik fimf hef foch een beefje een wijvewagen.”

“Sorry?”

“Een wijvenwagen,” articuleert Stille Jaap duidelijk, nu hij de aardappel heeft weggewerkt..

“De meiden zullen hem helemaal vet cool vinden,” roept Sybilla enthousiast. “Ik kan vast niet slapen vannacht.”

“Het is niet eerlijk,” zegt Japie pruilend. “Zij krijgt wel haar auto en ik niet mijn pistool.”

“Zo, Hart. Morgen begin je. Het voelt het?” Karin heeft weer heerlijk gekookt. Hart wilde net een stuk kip in zijn mond stoppen.

“Nou ja, spannend. Ik heb er wel zin in. Maar het zal wel wennen worden. Ik zal mijn best doen. Maar ik wil wel snel die knowhow krijgen van die vriend van jullie.”

“Vriend van Jaap. Hij is beslist geen vriend van de familie,” corrigeert Karin.

“Hahaha, Karin mag hem niet,” lacht Stille Jaap. “Het is ook geen lieverdje. Maar je kunt hem door en door vertrouwen. Hij is er voor je als je in de penarie zit. En hij zal je nooit een mes tussen je schouderbladen steken. Dat soort vrienden heb je wel nodig in deze business. Maar goed. Hij komt vanavond om negen.”

“Vanavond al?”

“Ja, wat dacht je? Morgen begin je met je werk. Eerst de kennis, dan de praktijk. Dat is precies het omgekeerde van hoe je seks leert. Hahaha.”

“Het is eigenlijk de saaiste baan van de wereld.”

Hart kijkt Sjoerd verbaasd aan.

“Het werk van een bodyguard is over het algemeen wachten, wachten en nog eens wachten en eigenlijk wacht je op iets dat als het goed is nooit gaat gebeuren. Want de reden dat het nooit gaat gebeuren is natuurlijk wel dat jij je werk doet. Het is geen onzinnig werk. Maar wel saai. Nou ligt het er natuurlijk aan wie je beveiligt. Is het een president of een zware crimineel, ja dan kun je wel wat meer spanning verwachten. Maar beveilig je een politicus of een zakenman, dan valt dat tegen. En beveilig je kinderen ...”

Sjoerd ziet eruit als een hele harde man, die wel wat meegemaakt heeft. Zijn gezicht en zijn kale hoofd vertonen diverse kleine en een paar grote littekens. Maar hij komt niet over als een ruziezoeker. De man beweegt zijn lichaam op een beheerste manier en praat rustig en zelfverzekerd. Zijn ogen zijn helder en zijn blik is alert en intelligent.

“Ik laat jullie alleen. Ik heb nog wat zaken te regelen.” Stille Jaap laat Sjoerd en Hart achter in zijn bar.

Als Stille Jaap terugkomt, is Sjoerd alweer verdwenen. Hij treft Hart in gedachten verzonken aan met een glas whiskey in zijn handen.

“Oh,” schrikt Hart op als hij Stille Jaap ziet, “ik ... ik hoop dat het mocht.” Hij houdt zijn glas in de lucht.

“Natuurlijk, natuurlijk. Als je het in toom houdt.”

Hart knikt ijverig.

“Nou. Hoe was het?”

“Pfoeh.”

“Komt heel wat bij kijken, hè?!”

“Ja en nee. Je moet heel wat doen om eigenlijk niets te doen te hebben.

Ik heb begrepen dat je vooral heel erg alert moet blijven, vooral als de sleur erin komt en dat je mensenkennis moet hebben en dat de kleine details verraden of de omgeving onveilig is. Sjoerd heeft me wat trucs verteld om uit gevaarlijke situatie heel snel weg te komen met je cliënt, zoals hij dat noemt. En hij zei dat je als bodyguard een mentaliteit moet hebben, die ik trouwens volgens hem geenszins heb.

Hij begrijpt niet waarom je mij hebt ingehuurd. In feite vindt hij het een belachelijke actie van jou en heeft hij het idee dat je net zo goed een 18-jarige au pair als bodyguard kunt inhuren. Dat zei hij letterlijk. Maar hij vond dat als ik dat werk al ga doen, dat ik dan maar een training moet volgen bij een erkend bedrijf.

“Onzin. Sjoerd is een expert op zijn gebied. Maar hij weet niet van jou wat ik weet. Ik heb hem niets verteld omdat hij je gewoon de kneepjes van het vak een beetje moest uitleggen. Alsof je een gewone jongen bent. Maar wij twee weten dat je heel wat meer in je mars hebt dan een au pair van achttien. Toch?!”

Hart knikt. Maar hij is eerder geneigd Sjoerds oordeel over hem te geloven.

82

Hart schuift bij Stille Jaap en Karin aan de ontbijttafel aan. Hij draagt een net, zwart pak en een stropdas. Onwillekeurig laat hij zijn wijsvinger onder de hemdskraag langs zijn keel lopen. Het voelt krap. Zijn handen trillen als hij een snee brood pakt. Er moet heel wat meer gedronken worden dan dat ene glaasje dat hij gisterenavond heeft genuttigd wil Hart zich enigszins redelijk in zijn vel voelen. Binnenkort zal hij zich toch

moeten laten vollopen. Dat weet hij maar al te goed. Zoveel als hij gedronken heeft in de afgelopen jaren.

“We moeten gaan! Ik moet nog het huiswerk van Claire overschrijven voor de les begint. Waar is dat joch nou weer?”

Sybilla stormt de keuken binnen. Ze grist het glas jus van haar vader van de tafel, drinkt het leeg tot op de bodem en gaat demonstratief weer bij de deur staan.

Hart legt zijn half opgegeten botterham terug op zijn bord en staat op.

“Laat je niet opjagen, Hart,” zegt Stille Jaap lachend. “Eer Japie beneden is, kan het wel even duren. Eet je brood nou maar eerst op.”

Hart kijkt naar het meisje dat scheldend de keuken verlaat en gaat dan maar weer zitten. Hij hoort hoe ze met stampende voeten de trap omhoog loopt, terwijl ze haar broer beveelt onmiddellijk naar beneden te komen. Tien minuten later staan de twee kinderen in de keuken.

“Kunnen we nou eindelijk eens een keer gaan, meneer de bodyguard? Ik dacht dat je voor ons werkte. Of kom je hier alleen maar eten?”

“Sybilla! Gedraag je. Ik wil dat je respect voor Hart toont. Bied je excuses aan.”

“Sorry,” zegt Sybilla, waarbij ze het zo niet gemeend laat klinken als maar mogelijk. En weg is ze.

“Komt wel goed, Hart. Het is een leuke meid. Je moet haar alleen even leren kennen.”

“Jaja,” reageert Japie sarcastisch, terwijl ook hij ervandoor gaat.

Hart glimlacht flauwtjes naar Stille Jaap en pakt de autosleutels van de tafel.

Nou, eh, dan ga ik er maar achteraan. Zie ik je vanmiddag?”

“Waarschijnlijk niet. Maar ik bel je nog wel tussendoor. Oh ja, klopt, je hebt helemaal geen mobieltje. Hier.” Stille Jaap haalt een mobiele telefoon uit zijn zak en geeft hem aan Hart.

“Succes.”

“Dank je. Tot later dan.”

“Pfff. Kun je niet een beetje opschieten?”

Hart opent de portieren en klimt achter het stuur. “Jaja,” herhaalt hij zachtjes de woorden van Sybilla’s broertje.

Nadat hij de kinderen bij de school zal hebben afgezet, zal hij de omgeving gaan verkennen. Hij moet zoveel mogelijk wegen kennen die naar en van de school leiden en de beste vluchtroutes in zijn geheugen prenten voor het geval die nodig zijn. Hij heeft er best wel zin in.

“Hee, Hart.”

Hart kijkt om en schrikt zich lam als de loop van een pistool recht tussen zijn ogen geduwd wordt.

“Ben je helemaal ...?!!!” Hart stuurt meteen naar de kant van de weg, stopt de auto en springt naar buiten. Hij rukt het portier open en sleurt Japie uit de auto.

“Ben je helemaal gek geworden?!”

Hart pakt Japie het pistool af en kijkt hem kwaad aan.

“Hij doet het niet,” grinnikt het jongetje. “Ik dacht ik geef je een van mijn pistolen. Pappa heeft ze wel onklaar gemaakt, maar dan heb je op zijn minst iets om mee te dreigen. Het is een 9 millimeter Sig-Sauer. Je mag hem lenen van me.”

Hart zucht en geeft Japie het pistool terug.

“Stap in.”

“Maar hoe je mijn ...?”

“In de auto!”

Als Hart in zijn achteruitkijkspiegel kijkt, ziet hij hoe de twee kinderen ondeugend naar elkaar lachen.

“Hart?”

Sybilla's stem klinkt ineens heel lief.

“Zou je zo meteen de deur voor me willen opendoen als we er zijn, zodat ik kan uitstappen? Weetje, ik wil die nare Claire een poepie laten ruiken. De chauffeur van haar vader doet nooit voor haar de deur open.”

“Is goed.”

“Oh, ik kan niet wachten haar te vertellen dat pappa deze auto speciaal voor mij heeft gekocht en dat ik hem zelf heb uitgezocht. Ze zal helemaal groen van jaloezie worden. Dit verpest zo grandioos haar dag.”

Als Sybilla is uitgestapt en Japie erachteraan de auto uit wil schuiven, houdt Hart hem tegen.

“Geef dat pistool maar hier. Ik denk niet dat je van je vader een wapen mee de school in mag nemen.”

“Ja, dat mag wel van pappa. Ik laat hem aan de jongens zien.”

Hart heeft op zijn eerste dag met de kinderen geen zin om meteen al in een machtsconflict terecht te komen.

“Okee. Als het van jou mag, zal ik het pistool houden als mijn persoonlijk wapen. Goed?”

Japie overhandigt Hart het pistool. Nu kan hij zijn vrienden met de hand op het hart vertellen dat hij beveiligd wordt door een hartstikke gave 9 millimeter Sig-Sauer.

“Jongens, tot vanmiddag,” groet Hart. De twee kinderen lopen weg zonder terug te groeten of nog maar om te kijken.

“Leuke kinderen.”

Hart zet zijn zonnebril op en legt het pistool in het dashboardkastje. Hij kijkt even om zich heen of hij niets verdachts ziet in de omgeving van de school en rijdt dan weg.

Bijna drie uur voor hemzelf. Heerlijk.

Al na twee uur heeft Hart het idee dat hij de straten in een flinke diameter rond de school in zijn geheugen heeft zitten, inclusief een top vijf van meest geschikte vluchtwegen en een top drie van wegen met nuttige adressen, zoals tankstations, supermarkten, stomerijen, eettentjes en cafés.

Ruim voor de schoolpauze begint staat de Suzuki Jimni aan de kant van de weg geparkeerd. Hart maakt gebruik van de tijd om de benen even te strekken. Geen slecht baantje toch, denkt hij als hij op het bankje onder een grote eik gaat zitten. Helemaal geen slecht baantje.

“Tietttiet tietttiet tietttiet.”

Eerst weet Hart helemaal niet wat hij hoort. Maar als het geluid aanhoudt, begrijpt hij dat het het mobieltje van Stille Jaap moet zijn.

“Hart.”

“Hoe gaat het, Hart?”

“Oh, hallo Jaap. Ja, het gaat goed. Ik heb de routes van en naar de school verkend en ben nu weer terug. Over tien minuten is het pauze.”

“Mooi, mooi. Ik had niet anders verwacht. Ik zie je vanavond.”

“Tot vanavond.”

Het voelt vreemd een baas te hebben. Hoe aardig Stille Jaap ook is, het besef dat er iemand is die hem controleert en zijn doen en laten bepaalt dringt ineens vol door tot Hart. Hij krijgt geld en moet doen wat de man zegt. Na alle vrijheid die Hart in zijn leven heeft gehad, voelt de baan die hij nu heeft plots als een soort gijzeling. Hart staat op en loopt terug naar de auto. Niet overdrijven Hart, zegt hij tegen zichzelf. Geef jezelf een kans.

Nadat Hart de kinderen na hun pauze weer naar school heeft teruggebracht, rijdt hij rond zonder een direct doel te hebben. Hij had met Karin en de kinderen gegeten. Ze hadden het over koetjes en kalfjes gehad. De kinderen hadden wat over school gepraat en Hart had met moeite een boterham naar binnen gewerkt.

Hij voelt zich niet erg goed. Het is de alcohol. Of beter; het gebrek daaraan. Harts voorhoofd is bezweet en zijn handen beginnen steeds erger te trillen.

Hart rijdt het parkeervak bij de drankenhandel in. Hij weet dat hij nu niet mag drinken. Wat hij gaat kopen moet op hem wachten tot de avond. Maar hoe moet hij dat in godsnaam volhouden? Als Hart de drankenwinkel binnenloopt, heeft hij eenzelfde gevoel als toen hij als zestienjarige voor het eerst een pornoshop binnenging. Maar zogauw hij binnen is, voelt het eerder alsof hij thuis komt.

Met twee plastic zakken gevuld met flessen verlaat Hart de winkel. Hij loopt in de richting van de auto als zijn oog ineens getroffen wordt door een bijzonder mooie, jonge vrouw in een korte, rode jurk. Ze geeft Hart een blik die overduidelijk verraad dat zij op haar beurt aangenaam verrast is door Harts verschijning. Hart kijkt echter meteen weer weg. Hij sluit zijn ogen en haast zich naar de auto. Nadat hij het portier met een smak achter zich heeft dichtgetrokken, krimpt hij ineen.

Zoveel pijn heeft hij allang niet meer gevoeld. Het is niet alleen de schoonheid van de vrouw die deze heftige pijn veroorzaakt. Het is veelmeer haar blik, die uitdrukte dat zij Hart aantrekkelijk vond. Hart, die vijf jaar lang door geen vrouw anders bekeken werd dan met weerzin of medelijden, is opeens weer aantrekkelijk in de ogen van een vrouw. Hij was vergeten dat hij er eigenlijk heel goed uitziet als hij schoon en goedgekleed is. Deze vrouw was zo ontstellend mooi omdat zij Hart mooi vond. Voor het eerst in al die jaren werd hij mooi gevonden. En de pijn die hij nu voelt, doet hem intens beseffen hoe diep hij gezonken is. De tranen lopen Hart over zijn wangen.

De twee tassen met drank liggen nog steeds op de grond voor de passagiersstoel als Hart weer bij de school parkeert. Nog een uur. Hart veegt de transpiratie van zijn bovenlip. Hij pakt een van de flessen uit een tas en kijkt ernaar. Eén slok. Het zal hem kalmeren. Hij draait de dop van de jeneverfles en zet de fles aan zijn mond. Het is een lange slok, die brandt in Harts keel.

83

“Kut! Kut! Kut!”

Hart weet dat nu elk moment de kinderen uit school zullen komen. En hij is te ver gegaan. Die ene slok werd gevolgd door een andere. En nog een

en nog een. Hij kan met geen mogelijkheid nog autorijden. Hart pakt zijn mobiele telefoon.

“Een taxi? Wat nou een taxi?” Sybilla neemt een beledigde houding aan.

“Hoezo stuk? Het is een fokking nieuwe auto. Hoe kan die nou stuk zijn?”

“Hij heeft gedronken. Ruik je het niet?” Japie snuift in de lucht voor Harts gezicht.

“Ik ben niet dronken. Maar ik heb net een glaasje teveel op om te rijden. Ik kwam een oude vriend tegen ..., maar ik zorg dat jullie veilig thuiskomen.”

“Wacht maar tot pappa dit hoort. Je zet me voor schut voor al mijn vriendinnen.” Sybilla stapt woedend achterin de taxi.

“Ik wil mijn Sig-Sauer terug.” Japie volgt zijn zus met op zijn gezicht een imitatie van haar gezichtsuitdrukking.

Hart neemt plaats naast de taxichauffeur. Hij zet de twee plastic tassen met drank onhandig tussen zijn voeten neer.

Het geklop op Harts deur verraad dat de kinderen hun vader gesproken hebben. Hoewel Hart een tirade van Stille Jaap verwacht, doet de man zijn bijnaam eer aan. Hij loopt langs Hart heen en gaat zitten in de enige fauteuil die de kleine kamer rijk is.

“Je gaat me ontslaan. En je hebt gelijk. Ik kan het niet. De eerste dag en ik heb het al verpest.”

“Wat is er gebeurd?” Stille Jaap kijkt Hart rustig aan.

“Ik kon er niet meer tegen. Ik ben een alcoholist. Dat weet je. Ik stortte in toen ... Ik moest een slok nemen. Het spijt me.”

Stille Jaap zwijgt een tijd lang.

“Wil je het nog eens proberen?”

“Ik weet het niet.”

“Ik geef niet veel mensen een tweede kans als ze het zo verkloot hebben als jij, Hart. Maar ik mag je.”

“De kinderen mogen me niet.”

“Onzin. Ze kennen je niet. Ze mogen niemand die ze niet kennen. Ze zijn voorzichtig.”

“Ik kan niet zonder drank.”

“Dat denk je maar. Weet je wat? Vergeet de kids. Deze week hou je je alleen bezig met van de drank af komen. Na die week geen druppel meer. Maakt me niet uit of je ondertussen instort, strontziek wordt, crepeert of je elke dag helemaal klem zuipt; na die week geen druppel meer. Dat is mijn aanbod voor jou. Als je deze baan wilt houden.”

Hart knikt. “Ik ga het proberen.” Hij pakt de twee tassen met drank van de tafel en geeft ze aan Stille Jaap.

84

“Ga je mee een borreltje nemen?”

De Adoemankama winti hangt ondersteboven van het plafond en grijnst naar Hart, die kletsnat van het zweet in zijn doordrenkte bed ligt. Zijn ogen staren de winti koortsig aan.

“Laat je niet gek maken, Hart.”

De Prasoro Kumanti loopt met statige passen door de schemerige kamer heen en weer. Als hij bij de muur aankomt, tikt hij die heel even aan, waardoor de muur plots een lichtgevend schilderij van bewegende waterkleuren wordt. Dan loopt hij naar een volgende muur om ook die te betoveren.

“Denk je dat Hart behoefte heeft aan jouw goochelkunstjes, mietje? Hart wil een heerlijk biertje door zijn uitgedroogde keel voelen glijden. Hè, Hart? Of een stevige slok cognac. Dan voel je je meteen weer mens.”

“Ga weg, jullie. Ik wil niks van jullie. Laat me met rust.”

“Ah, kom op, Hart. Ga mee met mij. Je bent toch geen babysitter. Laat vette Jaap stikken met die kutkinderen. Wat moet je hier? Je hoort op de straat thuis. Met ons. Wat lig je hier nou een beetje stom te liggen zweten? Ga met me mee. De nacht is nog jong. Overal zijn de kroegen open. Je hebt geld. We gaan feesten. Na het eerste glaasje voel je je weer helemaal top. Daarna is het puur genieten. Drank, Hart. Liters drank. Ruik je het al? Zie je de glazen al op de bar staan? Sta op. Ga mee met mij.”

Hart duwt zich moeizaam omhoog van zijn bed. Hij veegt met beide handen het zweet van zijn gezicht. Lucifer heeft gelijk. Waarom ligt hij hier zo af te zien? Hij probeert het antwoord te formuleren op die vraag. Maar hij kan het niet. Hij weet niet meer waarom hij ook al weer wilde

stoppen met drinken. En het kost hem nu te veel moeite daarover na te denken. Hij moet gewoon iets drinken. Dan zal hij er vast wel op komen. Hij is tenslotte toch een vrij man. Niemand is zo vrij als hij. En hij heeft geld in zijn zak. Wat belet hem nog op te staan en naar buiten te gaan?

“Nu ken ik je weer, Hart.”

De winti laat zich naar beneden vallen en komt netjes op zijn voeten op de grond terecht naast het bed van Hart.

“Jaaa, we gaan zuipen en naar de wijven. Het zou weer eens tijd worden.”

De winti grijpt zichzelf obsceen in het kruis. **“Semy Picó zou trots op je zijn. Vannacht is het feest, jahaha.”** Hij danst rondjes door de kamer en snijdt grijnzende gezichten naar de Prasoro winti, die nu stil voor de deur staat en naar Hart kijkt die zich uit zijn bed klimt en met warrige bewegingen op zoek is naar zijn schoenen.

Als Hart naar buiten wil gaan, verspert de Prasoro winti zwijgend de doorgang.

“Ga op zij, modderfokker. Je kunt hem niet tegenhouden. Hart is de baas. Waar hij gaat, moet jij gaan.”

“Hij heeft gelijk, Hart.”

Hart kijkt de Prasoro winti verbaasd aan.

“Jij bent de baas. Waar jij gaat, moeten wij gaan. Wij hebben niet de macht jouw weg te bepalen. Jij hebt jouw leven in jouw eigen handen.”

Hart kijkt de winti aan. “Maar ik moet wat drinken.” Hij voelt zich zo hulpeloos op het moment. Het is helemaal niet alsof hij zijn leven in zijn eigen handen heeft. Toch draait hij om en loopt hij terug naar het bed.

“Oh, nee! Wat heb je nou gedaan?”

De Adoemankama loopt met zijn armen zwaaiend van de Prasoro naar Hart en weer terug.

“Oh, nee. Waarom doe je dat nou? We gingen wat drinken. We gingen feesten. Hart, kom nou. Luister niet naar hem. Dat chagrijn verpest altijd alles. Hart ...”

“Ik had toch godverdomme twee hele tassen.” Hart loopt zenuwachtig door de kamer. Hij heeft al vier dagen niets gedronken. Hij heeft zichzelf

gedwongen in zijn kamer te blijven. Hij weet dat er daarbuiten drank in overvloed is. Hij kan naar de eerste de beste kroeg gaan en zich vol laten lopen. Hij kan naar de bar in het huis van Stille Jaap gaan en wat flessen meenemen zonder dat Jaap het merkt. Het zou allemaal heel gemakkelijk zijn. Veel te gemakkelijk. Daarom moet hij binnen blijven in zijn eigen kamer. Als hij wil stoppen met drinken, moet hij het hier en nu doen. Hij moet het zelf doen. Er is geen andere manier. Maar soms verliest hij zich helemaal. Dan wordt hij meegenomen in de verleidelijke woorden van lucifer. Het kost hem dan al zijn kracht om ertegen te vechten. Gelukkig is hij niet helemaal alleen. De Prasoro blijkt elke keer weer bereid hem te steunen tegen zijn rivaal. En soms is Hart helemaal de kluts kwijt. Hij kijkt wel drie keer onder het bed, gooit al zijn vuile was uit de wasmand op de grond en kijkt alle kastjes door. “Ah nee, shit!” Als hij zich realiseert dat hij de tassen met drank aan Stille Jaap heft gegeven, slaat hij met zijn vuisten op de muur. “Stomme lul! Wat ben ik een stomme lul. Twee tassen, godverdomme.”

“Hihihihhi.”

Hart kijkt om zich heen. Wat was dat? Het klonk niet als een van zijn winti's.

“Ghghaghgh.”

“Ssssjt. Je verraad ons.”

Hart trekt met een ruk de deur van zijn kamer open en betrapt op zijn drempel de twee kinderen die aan Harts deur stonden te luisteren naar zijn hopeloze zoektocht naar drank.

“Wat willen jullie?”

De kinderen willen meteen wegrekken.

“Wacht! Alsjeblieft?”

Sybilla en Japie blijven staan en draaien zich om naar Hart.

“Ik wil graag met jullie praten. Komen jullie even binnen?”

Sybilla en Japie kijken elkaar aan. Aarzelend lopen ze in Harts richting.

“Ik wil graag een paar gewone stemmen horen.”

Karin heeft Hart elke dag voorzien van eten, maar Stille Jaap had haar gezegd geen lange conversaties met Hart aan te gaan. “Hij moet het alleen voor elkaar zien te krijgen,” had hij gezegd.

“Ga zitten. Willen jullie wat drinken? Ik heb alleen spa rood ...”

De twee kinderen schudden allebei hun hoofd.

“Sorry voor laatst. Jullie vader heeft jullie vast verteld hoe het met mij zit.”

De kinderen reageren niet.

“Ik heb vijf jaar over straat gezworven. Dat is een hard leven. Bijna iedereen die dat doet drinkt of gebruikt andere dingen. Je hebt wat nodig om je aan vast te houden. Maar natuurlijk trekt het je alleen maar verder naar beneden ... maar jullie zijn vast nog te jong om dat te begrijpen.”

“Tss. We zijn helemaal niet te jong,” reageert Sybilla. “We zijn geen kinderen meer.”

“En we hebben alles al op tv gezien,” vult Japie aan. “MTV en TMF. Mijn favoriete muziek is rap, hoor. Dat is straatmuziek. Alle rappers hebben drugs gebruikt en vermoord en gedeald en heel veel vrouwen in de clips zijn hoeren.”

“Nee, dombo. Dat zijn geen hoeren. Die dansen alleen maar zo. God, wat ben jij dom, zeg. En niet alle rappers zijn gangsters geweest.”

“Jij bent zelf een dombo. Wat weet jij nou van rap? En trouwens,” richt Japie zich weer tot Hart, “wij hebben genoeg video’s gehoord met films waarin alles gebeurt. Ik weet alles over seks.” Hij glundert bij die laatste opmerking.

Hart moet lachen. “Okee, sorry. Jullie weten alles van het leven. Dan weet je ook hoe moeilijk het is om van een verslaving af te komen.”

Japie knikt.

“Als ik zou moeten stoppen met pistolen te verzamelen, zou ik doodgaan.”

“Als ik zou moeten stoppen met kleren kopen, zou ik vast en zeker dood gaan,” geeft Sybilla haar verslaving bloot.

“Ik moet stoppen met drinken. Maar ik zal er niet dood van gaan. Het is alleen heel erg moeilijk.”

De twee kinderen knikken. Ze begrijpen het helemaal.

“Heb je zin mee te gaan met ons? We gaan ijs eten.”

Ditmaal is het Hart die knikt.

85

“Tot straks.”

Sybilla en Japie zwaaien vrolijk terug naar Hart als hij in de auto stapt. Hart glimlacht als hij de auto start. Het is nu alweer twee weken geleden sinds de drooglegging. En het gaat goed. Het is niet zo dat hij niet af en toe naar een drankje verlangt. Maar hij weet er elke keer snel overheen te komen. En het werk bevalt hem. Vreemd eigenlijk. Hij heeft weer een baan die veel met kijken te maken heeft. Net als vroeger toen hij kunstwerken moest bekijken en analyseren. Nu moet hij de omgeving waar de kinderen zijn en de mensen die zich bevinden op die plek

bekijken en analyseren. Het heeft veel minder met schoonheid te maken. Daarom pijnigt het hem minder dan zijn oude baan. Maar het simpele feit blijft dat kijken hem pijn doet. Gelukkig heeft hij ook veel vrije tijd. Af en toe blijft hij in de auto voor de school zitten en houdt hij zijn ogen gesloten. Hij zet dan de radio of de cd-speler aan en geniet van de muziek.

Na een rondje rond de school gereden te hebben, kiest Hart voor het ruimere sop. Eigenlijk lijkt het hem absurd dat er ooit iets zou gebeuren met Sybilla en Japie. Zelfs Stille Jaap heeft gezegd dat er geen enkele aanleiding is voor ongerustheid. Maar ja, het is Harts baan alert te blijven. Je weet maar nooit wat Stille Jaap allemaal uitvreet en wie hem kwaad wil.

Met de kinderen heeft Hart nu een goed contact. Sinds hij Japie een middag heeft laten spijbelen en hem heeft meegenomen naar een expositie over wapens, zijn ze dikke vrienden geworden. En Sybilla was helemaal verrukt toen Hart haar vroeg of ze hem van advies wilde dienen bij het aankopen van een nieuwe garderobe. Ze ontpopte zich als de volleerde kledingadviseuse toen ze met Hart winkel in en winkel uit ging in de chique T.L.W. Adornostraat. Hart doet de kinderen graag een plezier. Het maakt hem blij hen gelukkig te zien.

Het was wel nog even schrikken geweest voor Japie en Sybilla toen ze voor het eerst geconfronteerd werden met Lucifer. **“Ik ben die kutkinderen zo zat!”** had Hart plots met Lucifers kwade stem uitgeroepen, toen hij de brug over de Nieuw Rotterdamse Grote Vaart was overgereden. **“Kunnen we ze niet hiernaast in het**

water dumpen?” Het had heel wat uitleg gekost om de kindergemoederen gerust te stellen na deze schrik. Maar het verhaal dat Hart vertelde, werkte op de twee als een spannend jongensboek. Met grote ogen en open mond hadden ze Harts levensverhaal aangehoord. Sindsdien hadden ze enorm respect voor Hart. Ze begrepen nu waarom hun vader hem in dienst had genomen. Het enige dat tegenviel was dat Japie het niet aan zijn vriendjes mocht vertellen en Hart geen demonstratie van zijn speciale kunnen gaf.

Toen Lucifer de daaropvolgende keer iets zei, werd zijn opmerking meteen afgestraft. **“Zullen we die sul daar eens ouderwets leegzuigen, Hart? Hij verdient het. Kijk hem dan.”** Hart zag hoe een gezette man de twee opgedirkte poedeltjes van zijn vrouw aan het uitlaten was. “Hart, denk je dat alle winti’s schijters zijn die anderen laten doen wat ze zelf niet kunnen?” had Sybilla meteen daarop

gevraagd. “Zeg Luciferstokje, zie je er echt uit als een klein jongetje met een veel te groot hoofd? Hahaha,” had Japie gevraagd. De beledigde winti had woedend geschreeuwd dat die kleine rotkinderen vooral moesten oppassen, anders zou hij ervoor zorgen dat ze bezeten zouden worden door de vreselijkste monsters en dode zielen. Maar Sybilla en Japie hadden hem alleen maar heel hard uitgelachen. Japie riep: “Hee, volgens mij heeft er iemand een winti gelaten” en daarop hadden de twee kinderen proestend van de lach hun neuzen dichtgeknepen. Sindsdien riepen en deden ze dat elke keer als Lucifer wat zei. Hart was heel blij verrast toen hij merkte wat de reacties van de kinderen voor een uitwerking hadden op de winti. Lucifer uitte zich haast nooit meer in het openbaar. Hij was er voornamelijk als Hart alleen was. Als Hart dan deed wat de kinderen deden, verdween hij meestal geïrriteerd en scheldend.

De weinige keren dat mietje, de Prasoro winti, iets zei, reageerden de kinderen heel aardig en stelden ze nieuwsgierig vragen aan hem. Hart begon zelfs uit de antwoorden van de winti op te maken dat je niet alleen last kunt hebben van winti's die in je huizen, maar dat het je leven kan verrijken. Maar ook de Prasoro winti leek er sinds Lucifer niet meer zoveel optrad steeds minder behoefte aan te hebben zich te manifesteren. Ook al leed Hart nog steeds onder zijn hoofdpijnen, het wegblijven van de stemmen zorgde ervoor dat hij zich steeds normaler begon te voelen tussen andere mensen. Wel had Hart de gezamenlijke avondmaaltijden met de familie van Stille Jaap stopgezet. Hij voelde zich niet bij de familie horen en wilde liever zijn eigen maaltjes koken en op zijn kamertje opeten. Omdat de kinderen dit jammer vonden, at Hart af en toe als gast bij hen en nodigde hij het gezin op zijn beurt af en toe uit bij hem te komen eten.

86

“Ik zie dat je steeds Japie en zijn zus naar school brengt en ophaalt. Maar je bent niet hun vader, hè?!”

Hart wil net weer in de auto stappen, als de vrouw hem aanspreekt. Hart heeft haar wel vaker gezien. Zij is de moeder van een van Japies vriendjes.

“Eh, nee. Ik ben niet hun vader. Ik ben een soort oppas.”

“Oh? Grappig. Je ziet er niet uit als een kinderoppas.”

“Nou ja, je hebt allerlei soorten.”

“En welke ben jij?”

“Jee, wat stel jij veel vragen.”

“Haha, ik wilde gewoon even contact maken. Ik ben wel gewend dat Japie en Sybilla door bodyguards naar school gebracht worden. We weten hier allemaal wat voor werk hun vader doet. Maar meestal zijn het onvriendelijke, onguere types. Jij ziet er heel wat aardiger uit. En knapper.”

Hart lacht. “Dank je wel.”

“Zou je mij een lift kunnen geven? Ik heb net een leuke band gekregen.”

“Natuurlijk. Waar moet je heen?”

“Eigenlijk heb ik niet echt iets te doen. Ik moet straks Michael weer ophalen. Maar ik heb geen zin om te wachten tot de fietsenmaker mijn fiets klaar heeft. Heb je misschien zin om ergens een kop koffie te gaan drinken? Als het je uitkomt natuurlijk.”

“Oh ja, natuurlijk.”

Hart bekijkt de vrouw. Ze heeft een sympathiek gezicht. Haar blonde haar wordt losjes boven op haar hoofd vastgehouden door een haarklem. Het spijkerpak dat ze draagt staat haar goed. Hart schat dat ze een jaar of dertig moet zijn.

“Evelien heet ik trouwens.”

“Hart.”

“Gekke naam.”

“Ja.”

“Mooie bril.”

“Dank je.”

“Kan die ook af?”

“Oh, ja, sorry.”

Hart legt zijn zonnebril voor zich op het tafeltje.

“Cappuccino graag.”

“Voor mij ook.”

“Zo. En hoe oud ben je, Hart?”

“Drieëntwintig. En jij?”

“Negenentwintig. Nou ja, dertig eigenlijk.”

“Heb je nog meer kinderen?”

“Nee. Ik ben van mijn man gescheiden toen Michael twee was. Daarna is het er niet meer van gekomen. Jammer voor Michael is het wel. Hij mist een vader en broertjes en zusjes. Tja, haha, ik ben een alleenstaande moeder, zoals dat zo vreselijk heet. En jij, ben jij gebonden, kinderen, vrouw ...?”

“Ongebonden.”

Het is dat Evelien zo ontwapenend overkomt, anders zou Hart het idee krijgen dat hij zojuist tot prooi is verklaard door de vrouw tegenover hem.

“En hoe bevalt het bodyguarden? Je zult wel wat meemaken met die baas van je.”

“Eigenlijk maak ik helemaal niks mee. Ik beveilig alleen de kinderen. Maar ik doe deze baan pas heel kort en er gebeuren geen spannende dingen.”

“Oh, wat jammer. Geen wilde schietpartijen en het redden van levens?”

“Nee. Ik heb een doodsaai baan. Wel leuk trouwens. Het zijn leuke kinderen. En ik heb ‘s ochtends en ‘s middags lekker tijd voor mezelf.”

“Misschien kunnen we dan wel eens vaker een kopje koffie gaan drinken. Ik werk freelance als copywriter. Dus ik deel zelf mijn tijd in. En ik ga altijd graag naar buiten om inspiratie op te doen. Tenslotte moet je in mijn vak de mensen en hun gedrag observeren. Zij zijn je onderwerp en je doelgroep.”

“Daarom zit je veel om je heen te kijken.”

“Valt het op? Oh, sorry, heb je er last van? Beroepsdeformatie. Het winkelend publiek, dat is natuurlijk waar ik voor schrijf. En een groot deel van hen gaat ook even een kopje koffie drinken.”

“Dus eigenlijk ben je een wolf in schaapskleren. Je begeeft je tussen de mensen om ze te observeren en hen daarna te belazeren door hen producten aan te smeren die de hemel op aarde beloven maar eigenlijk alleen maar vol conserveringsmiddelen zitten of die ze feitelijk niet nodig hebben.”

“Zo, wat ben jij negatief zeg.”

“Ja, ik heb een hekel aan reclame. Komt door mijn kunstgeschiedenisstudie. Als ik de beelden uit de oude kunst vergelijk met de beelden van de reclame en zie hoe de oude kunst probeert de mens te verrijken en te verheffen en de reclame de mensen wil verarmen en verlagen, nou ja ...”

“Oeh, wat klink je ineens oud, Hart.”

“Hahaha, ja, misschien ben ik oud. Oud van geest.”

“Daar geloof ik niks van. Het komt inderdaad vast door je kunstgeschiedenisstudie. Maar je begint me wel te intrigeren. Een bodyguard die kunst gestudeerd heeft. Wat voor levens heb je nog?”

“Teveel, als het aan mij ligt.”

“Oh?”

“En hoeveel liefdeslevens heb je?”

“Je stelt wel persoonlijke vragen.”

“En wat is het persoonlijke antwoord?”

“Op dit moment is het persoonlijke antwoord geen.”

“Ben je hetero?”

“Ja.”

“Waarom heb je geen vriendin? Ja, ik vraag het gewoon rechtuit. Het is onzin om de dingen heen te draaien. Ik vind je een lekker ding, hahaha. En een interessante man. Nou?”

“Het is misgelopen met mijn vorige vriendin. Zoals de dingen nou eenmaal mislopen. Zij woont nu in Berlijn en New York. Maar het is al een tijd geleden. Ik heb het te druk gehad met mijn eigen leven om weer een nieuwe relatie aan te gaan.”

“Ja, dat ken ik. Als alleenopvoedende moeder heb je ook geen tijd voor uitgaan en daten. En nieuwe relaties moeten altijd op de tweede plaats komen. Je kind gaat natuurlijk voor je eigen geluk.” Ze pauzeert even.

“Maar Michael wordt al groter. Dan krijg je weer wat meer ruimte.”

“Dus nu denk je; hee, lekker ding. Die ga ik versieren.”

“Hahahahaha, jazeke. Je moet er snel bij zijn. Je moet eens weten hoeveel gescheiden moeders hun kinderen op deze school hebben. Maar maak je niet ongerust. Ik zoek geen nieuwe vader voor Michael, hoor. Het lijkt me alleen leuk je nog eens te zien. Je hebt een lieve uitstraling. En het praat gemakkelijk met je.”

Hart glimlacht.

“Maar je vindt me natuurlijk een oud wijf.”

“Ja, vreselijk oud. Toen ik je daarnet op me af zag komen, dacht ik; jee, dat die ouwe taart nog zo goed zonder rolator loopt. Hahaha. Nee, je bent een hele mooie vrouw. En hand op mijn hart, ik schatte je vijftientig en geen dag ouder, haha.”

“Jaja, dat zal wel.”

“Ik was trouwens ooit stapelverliefd op iemand die best wel wat jaartjes ouder was dan ik. Toen was ik wel twaalf, moet ik erbij zeggen.”

“De juf zeker.”

“Nee, een exotische danseres.”

“Toe maar. En was het wederzijds?”

“Vast niet.”

“Je was zeker te verlegen om het haar te vragen.”

“Nee, ze kreeg een dodelijk ongeluk.”

“Oh, wat erg. En daarna was je voor het leven getraumatiseerd. Nooit heb je meer een andere vrouw kunnen beminnen. Al je relaties waren gedoemd. Nu wacht je, misschien wel tevergeefs, op de wondervrouw

die je van je trauma kan genezen, zodat je eindelijk het eeuwige geluk kunt vinden.”

“Kun jij wel leven van je teksten? Zou me verbazen.”

“Hahaha.”

“Zullen we weer eens gaan?”

“Okee.”

“Ik reken even af bij de kassa.”

Evelien kijkt Hart na terwijl hij naar de bar loopt. Shit, ik ben vast veel te assertief geweest, denkt ze. Nou ja, ik ben wie ik ben. Als hij me een stom wijf vindt, dan heb ik pech gehad. Het is toch te mooi om waar te zijn.

“Waarom zwaaide Michaels moeder zo naar jou?”

“Oh, we hebben even wat gekletst vanmorgen.”

“Weet je dat ze gescheiden is?”

“Nee. Is ze gescheiden? Dat geeft toch niet.”

Japie schudt zijn hoofd.

“Neehee. Ik bedoel, misschien vindt ze je wel leuk.”

“Oh, dat bedoel je. Nee, hoor. Ze is gewoon vriendelijk.”

Sybilla buigt zich naar Hart toe. “Het is wel een aantrekkelijke vrouw. Vind je niet? Heb jij eigenlijk geen vriendin?”

“Hee, jongens, hou eens even op. Ik ben in functie, hoor. Ik speur naar criminelen en niet naar vrouwen.”

“Oh, wacht even. Oh, wacht even.” Sybilla glimlacht ondeugend.

“Ooooooh. Je bloost. Jij vindt haar leuk. Hart is verliefd, Hart is verliefd. Hart is op Michaels moeder.”

“Hou op of ik stuur Lucifer op jullie af.”

“Hihihi, dat watje durft helemaal niet meer.”

“Waaaaat!!!! Ik haal jullie koppen eraf en voer ze aan de varkens!” Hart imiteert de stem van Lucifer, maar de kinderen trappen er niet in.

“Hahahahaaaa ...”

“Genoeg!”

Ineens is Harts lach verstomd. Zijn voet trapt de rem vol in terwijl zijn handen een ruk aan het stuur geven en de auto naar de kant van de weg slingert. Hart gooit het portier open, stapt uit en stormt op een jong stelletje af, dat gearmd over de stoep wandelt. Hij rukt de jonge man aan zijn kraag weg van het meisje, dat meteen begint te gillen en staart hem met een wilde blik in zijn ogen. Sybilla en Japie staren geschrokken vanachter het autoraam naar hun wild geworden bodyguard.

“NEE! Nu is het afgelopen!”

Hart laat meteen de jongen los. Hij staat als gehypnotiseerd te kijken naar het slachtoffer, dat nu op de grond ligt en met angstige ogen naar hem kijkt. Zijn vriendin helpt hem opstaan.

“Idioot! Gek! Mafkees! Ik bel de politie,” roept de jongen, terwijl hij maakt dat hij weg komt met zijn vriendin. “Klootzak!”

“Hart.”

Hart sluit zijn ogen.

“Dit gaat te ver. Een winti mag niemand op deze manier gebruiken. Hij zal gestraft worden. En wees gerust, het zal niet meer gebeuren. Ik beloof het.”

Hart knikt.

Alsof hij heel moe is, loopt hij met gebogen rug in de richting naar de auto. Hij stapt in en sluit het portier.

“Wat was dat?”

“Japie, ik geloof dat we onze Lucifer een beetje teveel gepest hebben. Hij was nu wel erg boos.”

“Liet hij je die man aanvallen? Was je hem aan het leegzuigen?”

“Het zal niet meer gebeuren. Ik heb het woord van de Prasoro winti gekregen. En ik hoop het ook nooit meer mee te maken. Dit is me te heftig.”

87

“Hoe lang hebben we nog?”

Evelien ligt behaaglijk tegen Hart aan. Ze zijn even op een bankje in het park gaan uitrusten. Sinds Hart de beveiligingsbaan heeft, jomt en fitnesst hij regelmatig om zijn conditie op peil te brengen. Evelien had gevraagd of ze met hem mee mocht doen als hij ging joggen.

“Zo, wat heb ik mijn lichaam verwaarloosd de afgelopen jaren.”

“Ik ook. Als copywriter ben je veel te veel met je hoofd bezig. Wat een heerlijk zonnetje.”

Evelien sluit haar ogen.

“Het wordt lente.”

“Hmm ja. Ik word helemaal gek van die winters die zo lang duren. Geef mij maar de zon.” Ineens trekt Evelien Hart bij zijn nek naar beneden en kust ze hem op zijn mond.

“Ik wil met je vrijen, Evelien.”

“Hier?”

“Het liefst hier en nu. Maar ik denk niet dat de mensen dat op prijs zullen stellen.”

“Ach wat, een gratis liveshowtje.”

“Of vind je het te vroeg. We kennen elkaar pas een week. Het is geen probleem als je niet ...”

“Ssssj.” Evelien duwt een vinger op Harts lippen. “Kom.”

“In de auto?”

“Ja.”

“Het was heerlijk, Hart. Je bent een seksbeest. Wat ben jij heftig, zeg. Ik schrok wel even toen het gezicht van dat oude vrouwtje voor het raam opdook.”

“En ik kreeg bijna een slappe van het lachen toen ze haar duimen omhoog stak.”

“Volgende keer maar in een gewoon bed.”

“Ik wil een hele nacht met je.”

“Kom je vanavond bij me eten?”

“Graag ... is Michael er dan ook?”

“Ik laat hem bij mijn moeder logeren.”

“Daar gaat de schoolbel.”

Evelien kust Hart lang op zijn lippen.

“Ik zie Michael al. Ik wil nog even niet dat hij ons samen ziet. Tot vanavond. Oh, is er iets dat je niet lust?”

“Levertjes.”

Evelien haast zich de auto uit en loopt naar haar zoontje, dat druk in gesprek is met een klasgenootje.

“Was dat niet Michaels moeder die uit de auto kwam?” lacht Sybilla ondeugend, terwijl ze op de achterbank schuift. “Japie komt zo. Hij moet tien minuten nablijven omdat hij zich weer niet gedragen heeft. Je hebt wat met haar, hè?!”

“Mag het voorlopig even ons geheimpje blijven? Evelien wil nog niet dat haar zoontje het weet.”

Sybilla glimlacht. “Leuk voor je.”

“En jij? Heb jij al een vriendje?”

“Mark. Maar dat mag jij ook niet verder vertellen.”

“Okee, hebben we allebei een geheim met elkaar.”

“Maar ik ben ook een beetje op Peter.”

“Okee. Mark en Peter. Ik zal het tegen niemand zeggen.”

“Hebben jullie al seks gehad?”

Hart ziet even voor zich hoe ze het een half uur geleden hebben gedaan op de plek waar het meisje nu zit.
 “Nee, ben je gek. Ik ken haar pas.”

Hart is op de terugweg naar Stille Jaaps huis met zijn gedachten bij Evelien. Hij weet niet of hij er goed aan doet alweer een nieuwe relatie aan te gaan. Net nu zijn leven weer een beetje op de rails lijkt te komen. En met een vrouw die een kind heeft ook nog. Straks verwacht ze nog, ondanks wat ze bij hun eerste ontmoeting zei, dat hij de vaderrol op zich gaat nemen. Natuurlijk zou dat ook niet meer dan normaal zijn bij een serieuze relatie. Maar wil hij wel een serieuze relatie? Het is heerlijk om met iemand te zijn. Maar met Perly is het ook stuk gelopen. Zijn leven is gewoon te gecompliceerd.

Misschien moet hij toch binnenkort open kaart spelen met Evelien. Hij heeft haar helemaal niets verteld over zijn ogen, behalve dat hij veel last heeft van migraines die door zijn ogen veroorzaakt worden en dat er niets aan gedaan kan worden. Maar niet vertellen wat er met hem aan de hand is staat gelijk aan liegen. Zo voelt hij dat.
 “Zo, we zijn er. Stappen jullie uit?”

88

De Suzuki Jimni rijdt langzaam een zijstraat van de school in. Hart parkeert nooit op dezelfde plek. Hij besluit alvast in de richting van de school te lopen om de kinderen daar op te vangen, als hij plots een eind verderop een rode bestelbus ziet staan. De ramen zijn getint, waardoor hij niet kan zien of er iemand in de bus zit. Hopen dat niemand hem gezien heeft, verbergt Hart zich snel achter een boom.

Twee minuten later stappen twee mannen uit de bus. Ze lopen om de bus heen en stappen achter weer in. Hart wacht nog even, maar verder gebeurt er niets meer. Voorzichtig sluipt Hart terug in de richting van de auto.

Met de schoolleiding is afgesproken dat Hart in geval van calamiteiten zijn sleutel mag gebruiken die toegang geeft tot een achteringang van de school. Het is tien voor twaalf als Hart die ingang gebruikt. Hij heeft nog tien minuten om de beide kinderen uit hun klaslokalen te halen.

Gelukkig heeft hij eerder al dit plan als oefening doorlopen. Hij kent de plattegrond van de school met alle klaslokalen en andere ruimtes uit zijn hoofd en hij heeft altijd een actueel rooster van de kinderen bij zich.

Al snel heeft Hart Sybilla en Japie gevonden en lopen ze achter hem aan door de gangen.

“Wat is er aan de hand, Hart? Ik zat midden in een proefwerk.” Sybilla heeft helemaal geen zin om te hollen

“En onze les ging net over krokodillen,” moppert Japie.

“Ik weet het niet, jongens. Misschien is er helemaal niets aan de hand. Maar ik zag een verdacht busje staan. Ik neem geen enkel risico. Kom op, doorlopen.”

“Dan bel je pappa toch,” protesteert Sybilla.

“Ja, pappa stuurt er wel een paar jongens op af.”

“Nee, dat duurt te lang. Het is mijn werk ervoor te zorgen dat jullie hier veilig wegkomen. Okee?”

De kinderen knikken.

“Goed. Ik kijk eerst of die bus nergens te zien is. Dan lopen we snel naar de auto. Jullie klimmen achterin, doen de veiligheidsgordels om en je laat je zo laag mogelijk zakken.”

Als Hart de auto start, voelt hij hoe de adrenaline door zijn lijf giert. Nu er eindelijk iets gebeurt, vraagt hij zich af wat hij in godsnaam in deze baan doet. Maar waarschijnlijk maakt hij zich druk om niets. Misschien is het een busje van het een of ander bedrijf en zitten de mannen nu achterin hun boterhammen op te eten. Of het zijn pedofielen die de schoolkinderen vanuit hun busje begluren. In dat geval is er geen onmiddellijk gevaar voor Sybilla en Japie, al zou hij dan wel de politie moeten waarschuwen of in ieder geval Stille Jaap.

“Ik zie ze nergens. Ze staan vast nog daar waar ik ze gezien heb. Het lukt.”

Hart haalt opgelucht adem. Hij is ze te slim af geweest. Top. Hij doet zijn werk goed. Zijn eerste uitdaging heeft hij professioneel tot een goed einde gebracht.

“Daar is een rood busje.” Japie wijst een bestelbus aan die uit een zijstraat aangereden komt.

“Shit. Okee, hou je hoofd omlaag.”

Hart geeft wat meer gas. In zijn achteruitkijkspiegel ziet hij hoe het busje snel dichterbij komt.

“Shit.”

“Wie is dat? Wat willen ze van ons?” vraagt Sybilla met een angstige stem.

“Het maakt niet uit, Sybilla. Ik raak ze wel kwijt.”

Hart geeft nog meer gas. Maar de ruimte tussen hem en het rode busje wordt niet kleiner. Met piepende banden gaat Hart de bocht om. En nog een bocht en weer een zijstraat in. Maar het heeft geen enkele zin. Hart moet uit alle macht remmen als er ineens een groepje tieners de straat oversteekt. Onmiddellijk komt de bus naast hem staan. Hart schakelt en geeft vol gas achteruit. Dan maakt hij een draai en rijdt hij het kruispunt over terwijl het stoplicht net op rood is gesprongen. De rode bus is achter de Suzuki aan gereden, maar kan niet meer oversteken. “Hahaaaa! Ze moeten stoppen.”

“Geef gas, Hart. Ze geven vast nog niet op.”

“Oh nee!”

De straat die Hart in is gereden, wordt geblokkeerd door een tapijthandelaar die zijn auto aan het uitladen is. Als Hart achteruit wil rijden, ziet hij hoe het rode busje langzaam de straat in draait.

“Fuk!”

“Daar zijn ze weer.”

“Dat zie ik ook, Japie. Hou je hoofd naar beneden.”

“Denk je dat ze gaan schieten?”

“Okee, als ik het zeg, stappen jullie zo snel mogelijk uit. Doe je gordels alvast maar af.”

Hart rijdt de Suzuki tot vlak achter de auto van de tapijtenhandelaar.

“Nu! Uitstappen en zo snel mogelijk in die tapijtauto!”

De tapijthandelaar staat met open mond te kijken als de Suzuki achter hem stopt en de drie eruit stormen en in zijn auto springen. Op zijn schouder draagt hij een rol groen tapijt.

“Wat ...? Wel godverdomme! Hee, godv...”

“Sorry, dit is een noodgeval,” roept Hart naar de man, terwijl hij de auto start. “Je krijgt hem terug.” Dan scheurt hij ervandoor met het nieuwe vervoermiddel. Hij ziet in zijn spiegel hoe een paar rollen tapijt uit de open achterklep van de auto op straat vallen en de eigenaar van de auto woedend staat te schreeuwen.

“Ze rijden achteruit. Ze zullen ons weer inhalen,” roept Japie.

“En die man is aan het bellen. Hij belt vast de politie dat we zijn auto hebben gestolen,” roept Sybilla.

“Ze krijgen ons niet.”

Harts stem klinkt vastberaden. Hij trapt het gaspedaal in en neemt de eerste bocht naar rechts.

Even later zijn ze al een heel aantal straten verder, zonder dat ze de bus nog gezien hebben.

“Ik denk dat we ze kwijt zijn. Die rotzakken.”

Als Hart de oprit naar Stille Jaaps huis omhoog rijdt, ziet hij dat Stille Jaap en Karin voor het huis staan, alsof ze op hem wachten.

Stille Jaap lacht en klapt in zijn handen.

“Hoe weten ze ...?” Hart maakt zijn zin echter niet af. Hij ziet in zijn spiegel dat de rode bus de oprit op komt.

“Oh nee! Shit! Ze zijn er weer.”

Hart geeft zoveel gas dat het grind onder zijn wielen omhoog spat.

“Zo snel mogelijk naar binnen als ik rem.”

Maar de kinderen beginnen te lachen en applaudisseren nu ook.

“Wat ...?”

“Goed gedaan, Hart.”

Stille Jaap doet het portier bij Hart open.

“Heel goed. Je hebt ze afgeschud. Ik had het niet verwacht, moet ik eerlijk zeggen. Hahaha.”

“Dat meen je niet!”

Hart begrijpt dat de hele achtervolging door Stille Jaap in scène is gezet.

Hij kijkt naar Sybilla en Japie, die lachend uit de auto stappen.

“En jullie wisten ervan?”

De kinderen knikken.

“Jezes, er had wel een ongeluk kunnen gebeuren.”

“Maar Hart, je hebt toch wel rustig gereden, hoop ik. Hahaha.” Stille Jaap slaat Hart op zijn schouder.

“Hij heeft gelijk, Jaap. Ik vond het meteen al een stom idee.” Karin kijkt helemaal niet vrolijk.

De rode bus is achter de tapijtauto gestopt. De twee mannen stappen uit en komen bij het gezelschap staan.

“Je hebt mazzel gehad, jochie. Als die tapijthandelaar daar niet had gestaan, was je ons niet kwijtgeraakt,” zegt een van de mannen.

“Onzin,” lacht Stille Jaap. “Hart heeft zijn werk gewoon goed gedaan. Hij is slim en creatief geweest. Jullie zijn stom geweest.”

“Hij heeft gewoon mazzel gehad,” moppert de man weer.

“Okee. Jullie brengen deze auto terug naar de eigenaar en brengen de Suzuki hier weer terug. Waarschijnlijk staat hij ondertussen op het politiebureau. Ik bel ze wel even om uit te leggen dat mijn kinderen achtervolgd werden door een paar criminelen. Hahaha. Kom, Hart. Je hebt een kop koffie verdiend.”

Hart laat een zucht van opluchting.

“Zo, dat was niet prettig.” Hij kijkt naar de twee kinderen, die hem lachend aankijken. “Dit zal ik jullie betaald zetten, mormels. Ts, ongelooflijk.”

90

“Binnen.”

Hart loopt Japie's kamer in en wijst naar de computer.

“Zou ik je computer mogen gebruiken?”

“Ja, natuurlijk. Wat ga je doen?”

“Ik moet wat dingen opzoeken.”

“Zal ik je helpen? Ik ben heel goed in dingen opzoeken op internet. Dat zegt de juf altijd.”

“Graag.”

“Henri.”

De man, die op de parkbank lag te slapen, wrijft zich in zijn ogen als hij Hart ziet.”

“Jongen, wat is er met jou gebeurd? Heb je de lotterij gewonnen?”

Hart schudt lachend de hand van Henri.

“Beter. Ik werk.”

“Werken? Jij?”

“En ik drink niet meer.”

“Zo, je bent bijna heilig.”

“Bijna. Zullen we een kop koffie gaan drinken?”

“Als jij trakteert. Ik heb geen rooie meer. Ik wilde net weer de straat op om wat geld te versieren, maar een kop koffie met een oude vriend sla ik niet af. Man, ik dacht al dat je dood was. Ik zag je nergens meer en niemand had je gehoord of gezien.”

Hart gaat als eerst het café binnen. Hij negeert de vieze blik die de barman Henri geeft.

“Ga zitten. Wat wil je drinken?”

“Mag het ook wat anders zijn dan koffie?”

Hart begrijpt de vraag van Henri maar al te goed.

“Natuurlijk. Wat je wilt.”

“Een wijntje.”

“Mag ik een rode wijn en een cappuccino, alstublieft?”

De barman pakt met tegenzin een fles wijn en schenkt een glas vol.

“En je hebt niks groens meer aan. Ben je daar ook van genezen? En van je ogen?”

Hart schudt zijn hoofd. “Nee, ik heb nog steeds last van mijn ogen.”

“Jammer.”

“Henri. Proost. Op betere tijden.”

“Op betere tijden.”

“Henri, ik ben gekomen om je wat te geven.”

“Mij? Wat geven?”

“Ja. Het heeft me heel wat tijd en werk gekost. Ik dacht op een gegeven moment dat het niet zou lukken. Maar ik heb geluk gehad.”

Hart legt een klein pakketje in de trillende bruine handen van de zwerver. In plaats van het uit te pakken, laat Henri het in zijn handen liggen. Hij kijkt er lang naar.

“Pak je het niet uit?”

“Ja. Ja, natuurlijk. Het is alleen ... een cadeautje ... ik heb in misschien twintig jaar geen cadeautje van iemand gekregen. Behalve van het Leger des Heils met kerst. Maar dat telt niet.”

Langzaam haalt Henri de strik van het pakje af en nog langzamer vouwt hij het papier open.

“Hoe ...?”

De tranen lopen Henri over zijn wangen als hij ziet wat Hart hem heeft gegeven.

“Hoe ...?” probeert hij weer, maar zijn stem wordt in zijn keel gesmoord. Hart legt een arm om de schouder van de huilende man.

Vanachter de bar kijkt de barman het tweetal geïrriteerd aan.

“Ik heb het internet afgezocht naar iedereen die iets met jou te maken zou kunnen hebben gehad lang geleden. En ik heb wel honderd telefoontjes gepleegd. Uiteindelijk heb ik gevonden wat ik zocht.”

“Dit is het mooiste dat iemand me ooit zou kunnen geven.”

Henri haalt een zakdoek uit zijn jaszak en snuit zijn neus.

“Dit is zo ... zo ... ik heb er geen woorden voor.”

Door de tranen heen kijkt Henri naar de foto waar zijn vrouw, zijn twee kinderen en hijzelf opstaat.”

91

“En hoe beviel het?”

“Niet.”

Hart en Evelien zitten bij Evelien thuis op de bank.

“Tenminste ... toen ik dat busje had afgeschud, voelde ik me wel een hele vent.”

Evelien strijkt Harts haren naar achteren.

“Je bent zonder twijfel een hele vent, Hartje. Ook zonder vreselijke boeven af te schudden.”

“Nou ja, ik voel me soms wel eerder een klein jongetje.”

“Ik hou van echte mannen die eigenlijk kleine jongetjes zijn.”

Ondeugend lachend wrijft Evelien Harts haren wild in de war.

“Cowboytje spelen doen jullie toch allemaal. Maar wat doe je als er echte bad guys opdagen en ze zetten een pistool tegen je hoofd?”

“Dan kijk ik ze lief aan en dan laten ze mij wel gaan.”

“Ja, haha, wie kan jou nou weerstaan? Haha.”

“Niemand.”

Is het waar wat hij zegt? Hart stelt zich die vraag en beseft dat er inderdaad waarschijnlijk helemaal niemand is die aan zijn blik weerstand kan bieden. Koningen, pauzen, dictators, bokkers, meesters in de vechtsport, sumoworstelaars, hoogbegaafden, psychopaten en krankzinnigen; als hij ze aankijkt zijn ze verloren. ‘Als blikken konden doden’ is op hem niet van toepassing. Zijn blik is een dodelijk wapen.

“Waar denk je aan? Waarom glimlach je?”

“Oh, aan niets bijzonders. Ik stelde me even voor dat ik superman was.”

“Jaja, kleine jongetjes. En wat is jouw kryptoniet?”

“Dat is er niet. Ik heb geen zwakke plek.”

“Ach, kom op. Iedere held heeft een achilleshiel.”

“Ja, je hebt gelijk. Schoonheid is mijn kryptoniet. Het zijn de sirenes, zoals jij, die mij ten val kunnen brengen. Klassiek. Teveel schoonheid is mij fataal.”

Hart houdt in een theatrale pose de rug van zijn hand tegen zijn voorhoofd.

“Ach, arme schat. Wat doe ik je toch aan?”

“Geloof jij eigenlijk dat er meer is in het leven dan wat we kunnen zien?”

“Bedoel je God of zo?”

“Nee. Eerder geesten, entiteiten, wezens die wel om ons heen zijn maar die je niet ziet.”

“Nee. Eigenlijk niet. Ik ken wel wat mensen die beweren dat ze om zich heen wel wat zien. Bijvoorbeeld naasten die ze verloren hebben. Of dat geesten dingen bewegen in hun omgeving. Maar ik denk dat ze zich dat inbeelden of dat ze toevalligheden als bijzonder interpreteren terwijl die hen normaal gesproken niet eens waren opgevallen. Omdat ze degene die ze zijn verloren, nooit helemaal verloren willen zijn. Begrijp je?”

“Niet helemaal.”

“Nou, bijvoorbeeld iemand verliest een dochter, Marie-Louise. Precies op Marie-Louises verjaardag valt er een kaart in de bus voor ene Lowie Maris. Verkeerd bezorgd. Natuurlijk interpreteert de moeder dat als een teken dat haar dochter nog leeft. Had die dochter daadwerkelijk nog geleefd, dan was haar de naamsomdraaiing niet eens opgevallen of ze had het geïnterpreteerd als een grappig toeval.”

“En als het wel de ziel van de dochter is die tot haar spreekt?”

“Nou ja, ik heb in ieder geval zelf nog nooit iets meegemaakt dat maar enigszins zou kunnen duiden op de aanwezigheid van iets of iemand om me heen anders dan ik kan zien. Maar waarom vraag je ernaar? Heb jij ervaringen in die richting?”

Hart haalt zijn schouders op.

“Niets dat niet hoogstwaarschijnlijk uit mijn eigen hoofd afkomstig is.”

“Oh? Vertel.” Evelien kijkt Hart nieuwsgierig aan.

“Ik heb een goede engel om me heen, die me negeert en afwijst, omdat ik volgens hem niet deug en hem niet op de juiste manier eer. En ik heb een slechte engel om me heen die me op slechte gedachten brengt en hoofdpijn bezorgd als ik naar mooie dingen kijk.”

Evelien kijkt Hart nu half ongelovig glimlachend en half bezorgd fronsend aan. Neemt hij haar in de maling of blijkt hij zich ineens te ontpoppen als een mafketel?

“Ik heb de macht mensen te genezen als een god en ik kan ze met een bliksemschicht uit mijn ogen vernietigen als een duivel.”

“Hahahaha, oh, je had me even te pakken. Cowboytje van me. Kom op, we gaan naar boven. Daar mag je mijn god en mijn duivel zijn tussen de lakens.”

Hart lacht enigszins wrang. Hij weet niet waarom hij zichzelf zo heeft afgeschilderd. Hij had geen zin weer een keer zijn verhaal te vertellen, maar hij had toch het gevoel dat hij met Evelien open kaart moest spelen. Op de een of andere manier had hij gehoopt dat ze tussen de regels door zou kunnen lezen. Maar dat is natuurlijk onzin. Wel had Hart iets, een heel klein, ongrijpbaar iets, in Eveliens reactie gezien dat hem vertelde dat zij nooit zou kunnen samenleven met Hart als ze zou weten wie hij werkelijk is. Was het iets in haar blik of een beweging van haar hoofd of hand, hij weet het niet, maar hij zag ineens een stukje van haar karakter dat hem vertelde dat zij en hij in twee heel verschillende werelden leven. Eveliens nuchterheid en ongecompliceerdheid zouden nooit Harts fantastische wereld kunnen accepteren.

“Ik ga naar huis. Ik voel me opeens niet zo lekker.” Hart staat op en loopt naar zijn jas die over een stoel hangt.

“Maar wat is er dan? Kan ik iets voor je doen? Is het een van je migraines? Ik heb wel paracetamol hier. Of heb ik wat verkeerd gezegd? En als je je niet lekker voelt, kun je ook hier in bed gaan liggen. “Nee, ik ... het spijt me. Je hebt niks verkeerd gezegd. Het is inderdaad een migraineaanval. Die komen ineens opzetten. Sorry. Ik moet echt naar mijn eigen bed. Mijn hoofd barst. Ik bel je morgen wel.”

Evelien zucht als Hart de kamer uit loopt. Ze heeft genoeg ervaring met mannen. Ze gelooft geen woord van wat Hart gezegd heeft. Mannen kunnen zo ontzettend onhandig en bot zijn als ze een vrouw afwijzen.

92

“Mag ik binnen komen?”

“Ja, natuurlijk. Kom binnen. Ga zitten. Wat wil je drinken?”

Hart is verbaasd dat Stille Jaap hem op dit uur van de avond in zijn kamer komt opzoeken.

“Doe maar een wijntje of een borrel.”

“Heb ik niet.”

“Hahaha, hahaha, goed zo. Ik wilde je alleen maar even testen.”

Stille Jaap kijkt de kamer rond alsof hij geen idee heeft waarom hij gekomen is.

“Koffie?”

“Ja, lekker.”

“Ik moet zeggen dat ik bewondering heb voor hoe je de kinderen hebt gered onlangs.”

“Nou ja, gered ...”

“Jazeker. Jij wist niet dat het geen echte achtervolging was. Je hebt je hoofd gebruikt. Dat is goed.”

“Dank je.”

“Hart, luister. Waarom ik hier ben ... Je kunt nee zeggen. We hebben hier niks over afgesproken. Jij werkt voor mij, maar alleen als bodyguard van Sybilla en Japie, ja?”

Hart knikt. Hij heeft een angstig vermoeden waar Stille Jaap naartoe wil.

“Okee, ik zal het je rechtuit zeggen. Ik heb morgenavond iemand nodig die mijn rug dekt. Het gaat om een belangrijke transactie. Ik zal je daarna nooit meer vragen. Dat beloof ik. Maar morgenavond is heel belangrijk voor mij. En ik wil dat jij met me meegaat, jongen. Ik vertrouw jou en ik vertrouw op je hersens en je ... speciale gave.”

Stille Jaap kijkt Hart aan met de blik van een man die zijn beste vriend een dienst vraagt die deze onmogelijk kan weigeren. Hart wrijft ongemakkelijk met een hand door zijn nek.

“Eh, phoe. Eigenlijk had ik gehoopt dat je me dit nooit zou vragen. Ik wil helemaal niet in dat soort ... zaken verwickeld raken. En ik wordt dan ook alleen maar nerveus. Ik kan ook niet liegen of bluffen en iedereen ziet meteen dat ik maar een watje ben en geen echte zware jongen.”

“Ah wat, onzin! Laat dat maar aan mij over. Je hoeft alleen maar je ogen en oren open te houden. Verder helemaal niks. Ik begrijp dat je geen ervaring met dit soort dingen hebt. Daarom doe je het ook zo goed met de kids. Maar in feite gaat er ook helemaal niks gebeuren. Het is alleen maar voor mijn eigen gevoel, begrijp je? Gewoon, omdat ik je uit de goot gehaald heb, dat je iets terugdoet voor mij, weet je?”

Hart krijgt bij die laatste opmerking een bittere smaak in zijn mond. Uit de goot gehaald. Iets terugdoen. Jaja. Dit is pure emotionele chantage.

“Nou, wat zeg je?”

“Goed. Eén keer. En alleen maar één keer.”

“Mooi zo. Prachtig. We gaan met mijn auto. Ik geef je wel een seintje morgenavond.”

Stille Jaap staat op en verlaat Harts kamer.

“Godverdomme. Domme lul die je bent. Wat had je ook anders verwacht,” mompelt Hart zacht.

93

“Hier.”

Stille Jaap legt zijn onderarm over Harts schouder met in zijn hand het zwarte pistool vlak naast Harts wang. Hart laat zijn handen op het stuur van de BMW rusten.

“Dat is niks voor mij.”

“Pak het toch maar. Je weet maar nooit. Doppelt genäht hält besser, zei mijn Duitse opa altijd.”

Met tegenzin pakt Hart het wapen aan.

“Ik weet niet eens hoe het werkt.”

“Precies hetzelfde als het wapen waar je vorige week mee op de schietbaan hebt geoefend.”

Youri, die naast Hart zit, grinnikt.

“Als hij er straks mee schiet zoals hij op de schietbaan deed, gaan eerder onze koppen eraf dan die van de Joego's.”

Ook Bert, de andere zware jongen, die naast Stille Jaap zit, lacht.

“Waarom heb je die stumper eigenlijk meegenomen, chef?”

Hart kijkt in de achteruitkijkspiegel naar de valse tronie van de man.

Beslist niet iemand om tegen te zeggen dat hij zijn kop moet houden.

“Ik begrijp het ook niet, Jaap. Als je toch die twee bij je hebt, wat moet ik dan nog hier?”

“Hart, je moet niet zo zeuren. Zie het maar als een excursie binnen je vakgebied. Okee, rij maar.”

Een half uur later rijdt de BMW over een lange door weinig of geen bebouwing geflankeerde weg in de richting van een van de vele haventerreinen die Nieuw Rotterdam rijk is. Oh nee, denkt Hart, het lijkt wel of ik in een slechte gangsterfilm terechtgekomen ben. Zo meteen komen we natuurlijk in een donker en verlaten deel van de haven waar muren van opeengestapelde containers en lege loods en staan te wachten op de slechteriken die elkaar daar komen afknallen.

Maar het einde van de weg is nog niet in zicht of Stille Jaap wijst Hart de plaats waar het rendez-vous gaat plaatsvinden.

“Die patattent daar. Daar moeten we zijn.”

Hart ziet aan de kant van de weg een verlichte patatkraam met een gesloten aanbouw. Als hij langs de kraam rijdt om ernaast te parkeren, ziet hij dat er een paar tafeltjes staan. Twee mensen staan binnen hun patat op te eten. Gelukkig is het in ieder geval geen lege loods in een verlaten havengebied.

“Ze zijn er nog niet,” zegt Youri.

Bert gaat voor de twee klanten staan die er al waren en kijkt ze zo vuil aan, dat de twee meteen besluiten hun maaltijd maar liever onderweg naar huis verder op te eten.

“Zo. Die zijn weg. Wil jij wat, chef?”

Stille Jaap gaat zitten.

“Jij, Youri?”

“Patatje met en twee frikadellen speciaal.”

“Jochie?”

Hart schudt zijn hoofd. Hij moet er niet aan denken nu rustig patat te gaan zitten eten.

“Misschien is het je laatste maaltijd, hahahaha,” lacht Bert.

“Daar komen ze.”

Het viertal ziet hoe een witte Mercedes het terrein op draait.

“Twee patat met, twee frikadellen speciaal, een berenklaauw en een spoetnik,” bestelt Bert, alsof hij zojuist alleen maar een paar vage

bekenden heeft zien arriveren. Hij blijft bij de counter staan, terwijl Youri aan de andere kant van de uitbouw gaat staan. Stille Jaap beduidt Hart naast hem te komen zitten.

“Hou je ogen open, Hart. Deze mannen komen hier niet voor mijn gezondheid.”

“Draga. Goed je te zien. Hoe lang is het geleden?” Stille Jaap staat op. De man die Draga heet, glimlacht. De drie mannen die achter hem staan vertrekken geen spier in hun gezicht.

Draga knikt naar een van zijn mannen. Deze gaat nu naast hem staan. Dan begint Draga tegen Stille Jaap te praten in een taal die echter geen van de vier Nederlanders verstaat.

“Draga zeg jij Jaap goed gegeten sinds laatste keer vijf jaar geleden,” vertaalt de man die behalve als lid van de bende ook als tolk fungeert.

“Hahahaha, ja, ik mag niet klagen,” lacht Jaap. “Ga zitten, Draga.” Stille Jaap neemt zelf weer plaats, maar de aangesprokene maakt geen aanstalten op de uitnodiging in te gaan. Weer spreekt hij in het Joegoslavisch.

“Draga vraag hoe het kom dat Stille Jaap God heeft verlaten.”

Stille Jaap kijkt Draga niet begrijpend aan.

“Weet Stille Jaap niet dat man die God verlaat, zijn kont aan duivel geef?”

“Wat bedoelt hij?” Stille Jaap kijkt met een lachje naar Hart. Deze voelt zich echter veel te ongemakkelijk om wat voor reactie dan ook te verzinnen.

“Zeg Draga dat ik niet zo thuis ben in de Joegoslavische spreekwoorden. Ik dacht dat hij kwam om zaken te doen en niet om over religie te praten.”

Zonder dat Draga iets toevoegt aan wat hij gezegd heeft, gaat de tolk verder. “Waarom jij de waar van Petrovič en zijn leven genomen, zonder voor waar of leven te betalen?”

“Ik heb inderdaad gehoord dat jij denkt dat ik je man heb omgelegd. Ik weet dat je daarvoor komt, Draga. Maar ik heb Petrovič niet eens gezien. Hij is nooit met de waar bij mij aangekomen. Ik weet niet wie hem vermoord heeft, maar ik was het niet. Je kent mij. Ik zou je nooit belazeren.”

Draga glimlacht. Dan spreekt hij weer tot Stille Jaap. Deze wacht rustig op de vertaling van de tolk, maar geeft Youri en Bert ondertussen een snelle blik. Hart voelt hoe Stille Jaap zijn voet op Harts voet zet en hem een moment lang stevig naar beneden drukt.

“Draga zeg hij niet hier voor die zaak. Hij vergeef je voor Petrovič. Hij nu hier voor grotere zaken.”

“Dat is mooi dat je mij vergeeft, Draga. Maar ik heb je man geen haar op zijn hoofd gekrenkt en ik heb de spullen ook nooit gezien. Maar goed, laten we zaken doen.”

Op het moment dat Stille Jaap dat zegt, trekken Youri en Bert tegelijk hun wapens. Bert richt zijn pistool op Draga en de man die zijn woorden vertaalde en Youri neemt de andere twee Joegoslaven voor zijn rekening. Hart schrikt zo van de plotseling geëscaleerde situatie dat het voelt alsof zijn spieren bevroren.

Weer glimlacht Draga.

“Hart, sta op!” commandeert Stille Jaap.

Zenuwachtig komt Hart overeind van zijn stoel. Hij heeft geen idee wat er van hem verlangt gaat worden.

“Zuig die bastaard leeg!”

Hart aarzelt. Wat moet hij doen? Hij voelt op zijn zachts gezegd niet de minste drang om deze Draga leeg te zuigen.

“Nu!”

Hart reageert niet.

“Godverdomme, Hart!” schreeuwt Stille Jaap woedend. Hij duwt Hart aan de kant en haalt van onder zijn jas een pistool tevoorschijn. Meteen trekken ook de drie Joegoslaven die met Draga zijn gekomen hun vuurwapens tevoorschijn. Twee van hen vallen dood neer door de kogels van Stille Jaap en zijn mannen. De derde man weet de eerste kogels te ontwijken. Hij rolt over de grond en richt zijn wapen op Youri. Twee keer knalt het en Youri valt dodelijk getroffen neer. Een seconde later wordt de schutter zelf geveld door een kogel uit Berts pistool.

Draga is toen Stille Jaap zijn pistool trok, op de counter van de patatzaak gesprongen en eroverheen. Nu schiet hij met een klein machinepistool in het wilde weg vanachter de counter door de aanbouw. Het duurt maar drie seconden lang tot Bert en Stille Jaap roerloos en bloedend op de grond liggen. Toch blijft Draga doorschieten tot zijn eerste magazijn leeg is.

Hart heeft zich op de grond tegen de counter geworpen en ziet hoe de dode lichamen van zijn werkgever en zijn twee helpers uiteengereten worden door een regen van kogels. Hij trilt van angst. Als het spervuur ophoudt, kijkt hij bang omhoog. De Joegoslaaf zal zo meteen kijken of hij iedereen gedood heeft. Als hij ziet dat Hart nog leeft, zal hij meteen weer beginnen te schieten. Als Hart daarop wacht, heeft hij geen enkele kans.

Een moment lang is het akelig stil, hoewel het in Harts hoofd als een gek bonst. Achter die patatcounter heerst geen enkel medelijden, dat weet Hart. Dan lijken ineens zijn hersenen op tilt te slaan. Een puur gevoel van overlevingsdrang neemt de plaats in van denken. Zonder zich nog af te vragen wat de consequenties van zijn handelen zouden kunnen zijn, schiet Hart omhoog. Hij gooit zich in één beweging waar een hoogspringer jaloers op zou zijn over de counter heen. Boven op de Joegoslaaf, die deze directe aanval helemaal niet verwachtte en onder Harts gewicht op de grond slaat.

Hart grijpt met beide handen Draga's hoofd beet en ramt het tegen de tegelvloer. Als hij zijn gezicht vast tegen dat van de Joegoslaaf drukt, doet de harde kromme neus van de man pijn aan de zijne. Hart bliest als hij zijn ogen in die van zijn tegenstander steekt.

Als Hart opstaat, werpt hij een blik op de patatbakker, die op de grond ligt met zijn hoofd in een onnatuurlijke houding gedraaid en een glazige waas over zijn ogen.

94

“Karin, ik moet nu gaan.”

Karin knikt en begint weer te huilen. Het lichaam van Stille Jaap is in het graf neergelaten. De afscheidsborrel is afgelopen, de mensen zijn verdwenen. Alleen Karin en de twee kinderen zitten nu nog verslagen in het afgehuurde zaaltje. Stille Jaap heeft zijn naam nooit meer eer aangedaan dan nu, had een oude vriend van hem nog cynisch gezegd. Hart was na de schietpartij danig door de politie doorgezaagd. Ergens klopte iets niet in Harts verhaal, vond de inspecteur. Maar hij kon er zelfs na twee dagen intensief verhoor en onderzoek niet achterkomen wat het was. En de dood van Draga was natuurlijk een mysterie. Daarbij dook in de computer bij het intypen van Harts naam de oude geschiedenis met Rob Beengaard op, de kunstschilder die op dezelfde onverklaarbare wijze was gestorven als Draga. In beide gevallen was Hart er op een vreemde manier bij betrokken geweest. Maar toen niet en nu niet kon Hart doodslag of moord ten laste gelegd worden, simpelweg omdat de doodsoorzaak niet bekend was en er verder geen concrete aanwijzingen waren. Dus werd Hart weer vrijgelaten. Hij was net op tijd uit de politiecel om de begrafenis van Stille Jaap bij te wonen.

“Je moet je niet schuldig voelen, Hart. Jij hoort niet thuis in die wereld. Jaap had je nooit mee mogen vragen. Je had zelf dood kunnen zijn.”

Hart zwijgt. Hij voelt zich wel degelijk schuldig. Stille Jaap had waarschijnlijk nog geleefd als Hart had gedaan wat hij hem vroeg. Hij voelt zich bijzonder schuldig.

“Waarom heb je hem niet geholpen?” vraagt Japie, terwijl hij voor Hart komt staan. “Jij kunt dat toch?! Jij had toch jouw gave kunnen gebruiken?! Waarom heb je mijn vader niet gered?”

Hart weet niet wat hij moet antwoorden. Hij staat daar, machteloos iets te veranderen aan wat hij zo graag zou veranderen, als hij nog één keer de kans zou krijgen. In zijn hoofd heeft hij de afgelopen dagen en nachten honderden keren alles wat er in de patattent gebeurde opnieuw afgespeeld. Tot het moment dat Stille Jaap hem opdroeg de Joegoslaaf leeg te zuigen. Elke keer weer gehoorzaamt hij in zijn hoofd aan de opdracht. Elke keer. Maar elke keer speelt de film verder zoals hij in Harts herinnering gebrand staat. Stille Jaap die neergeschoten wordt. En vervolgens de kogels die in blinde overbodigheid verder gaten in zijn al dode lichaam slaan.

“Maar nu ga je hem toch genezen, hè?!” vraagt Japie, terwijl hij Hart hoopvol aankijkt. De hele begrafenis lang had Japie al naar Hart zitten kijken. Hij begreep maar niet waarom Hart zo lang wachtte met het gebruik van zijn supergave. Maar misschien mocht niemand behalve hij en Sybilla er vanaf weten. Nou, dan was nu wel het tijdstip van de genezing van zijn vader gekomen. Alle mensen waren weg.

“Ik ... ik kan hem niet genezen, Japie. Hij is dood. Ik kan daar niets aan veranderen. Ik zou willen dat ik het kon, geloof me.”

Hart draait zich om. Zonder nog een woord te zeggen, verlaat hij de ruimte. Hij loopt naar buiten en steekt de weg over.

Als hij de krijssende remmen van een auto hoort en vrijwel onmiddellijk een misselijkmakende klap van staal op vlees, draait Hart zich met een ruk om.

“Neee!”

Hart rent naar het jongetje toe, dat bloedend op de straat ligt. Een krijtwitte automobiliste stapt uit haar wagen en blijft daar onbedaarlijk trillend staan.

“Japie, oh nee, Japie!”

Hart kijkt op als hij Karin hoort schreeuwen en haar met Sybilla uit het recepties- en partijengebouw ziet komen rennen. Dan kijkt hij Japie weer aan. Het jongetje ademt zwaar. Zijn ogen zijn gesloten.

Voorzichtig schuift Hart de oogleden open. Hij kijkt naar de pupillen.

“Prasoro, help me, alsjeblieft. Je moet me nu helpen, alsjeblieft.”

“Neeeee, niet ook nog Japie,” gilt Karin buiten zinnen.

Hart luistert niet naar haar. Hij kijkt alleen maar in de ogen van het kleine kind.

“Prasoro.”

“We zullen hierna moeten praten. Je zult moeten betalen voor wat ik je geef.”

Hart knikt.

95

“Ik ga een tijdje bij mijn ouders wonen. Als ze me hebben willen.”

Karin kust Hart op zijn wang.

“Ik weet dat je niks kunt voor de dood van Jaap. Maar dat je het leven van Japie hebt gered, daar zal ik je nooit genoeg voor kunnen bedanken. Ik voel dat er iets niet goed zit in je leven. En ik zou willen dat ik je kon helpen. Maar ik ben bang dat ik dat niet kan. Ik kan je alleen maar wensen dat alles goed komt.”

Japie trekt Hart aan zijn jasje omlaag en geeft Hart een knuffel.

“Je kon mijn pappa niet redden, hè?”

Hart schudt zijn hoofd. Het is beter zo.

Ook Sybilla geeft Hart een kus. Haar tranen blijven achter op Harts wang.

“En Evelien?” vraagt Karin.

“Ik heb gisteren afscheid van haar genomen. We pasten niet echt bij elkaar. Het is een leuke vrouw. Maar we zijn te verschillend.”

“Jammer.”

“Kom je ons wel af en toe opzoeken, Hart,” vraagt Japie droevig.

“Dat beloof ik.”

“Hier.” Japie geeft Hart een houten doos. Als Hart hem opendoet, ziet hij de 9 millimeter Sig-Sauer.

“Ik kom je binnenkort ophalen. Er is een interessante expositie waar naartoe ik je wil meenemen.”

“Echt? Kom je me echt ophalen?”

“Binnen twee weken. Ik beloof het.”

Japie glimlacht naar Hart.

“Karin, jongens, veel sterkte. Ik zou willen dat ik kon blijven. Maar mijn werk bij jullie heeft geen zin meer. En ik moet heel wat puin dat zich in mijn eigen leven heeft opgehoopt, gaan wegruimen.”

96

Können Tränen meiner Wangen Nichts erlangen, Oh, so nehmt mein Herz hinein! Aber laßt es bei den Fluten, Wenn die Wunden milde bluten ...”

Met gesloten ogen luistert Hart, liggend op de chaise longue, naar de Mattheus Passion. Hoe lang is het geleden dat hij zo genoten heeft van muziek? Hij is weer thuis.

Ineens had hij voor de deur gestaan van zijn ouderlijk huis. De deur was open gegaan en het gezicht van zijn moeder had hem intens verbaasd aangekeken. Van boven naar beneden en terug. “Hart”, had ze alleen maar weten uit te brengen. “Mam”, had Hart geantwoord. Toen was zijn vader erbij gekomen. “Hart, jongen. Wat zie je er goed uit.” Dominique Picó had zijn vrouw aan de kant geduwd om zijn zoon een warme handdruk en een welgemeende lach te geven. “Wat zie je er goed uit, mooi pak, kom mee naar binnen.”

Hart had besloten zijn ouders alles te vertellen over zijn oogaandoening, de winti’s en zijn voormalige baan als bodyguard. Over zijn geneeskracht vertelde hij maar summier en wat het feit betrof dat hij kon leegzuigen en zelfs doden vertelde hij alleen maar dat teveel genezen ook slecht kon zijn voor de behandelde. Zowat na elke zin had één van de twee geprobeerd hem te onderbreken, maar Hart had erop gestaan dat ze hun mond zouden houden totdat hij klaar was.

“En nu hoop ik dat ik een tijdje hier mag blijven. Een beetje uitrusten, proberen een nieuwe baan en een nieuw huis te vinden. In principe gaat het heel goed met me.”

Toen barstten in eerste instantie alle verwijten los, die Harts moeder in al de jaren van Harts afwezigheid had opgebouwd. Hart had namelijk geen zware tijd gehad. Nee, zijn ouders, die hadden moeten lijden. Hún zoon een zwerver. In hun eigen stad. En reken maar dat alle kennissen en relaties ervan wisten. In het begin had Harts moeder nergens meer naartoe gekund. Op geen enkel liefdadigheidpartijtje en geen enkele societybijeenkomst had ze zich meer durven begeven. Het was alleen te danken aan haar innerlijke kracht en doorzettingsvermogen en vooral ook aan het feit dat haar helemaal niets te verwijten viel, dat ze zich al snel toch weer, met nog opgehevener hoofd dan ze normaal al droeg, in haar betere kringen vertoonde. Gelukkig stopte Harts vader de verwijttirade door te roepen: “Let bygones be bygones. Wat gebeurd is, is gebeurd. We zijn blij dat we je weer terug hebben en dat het goed met je gaat. En ik weet nog wel een leuk baantje waar ik je aan kan helpen.” Toen had hij Hart op zijn schouder geklopt. “Zo. Nu moet ik naar de club.” “Ja, ik heb ook een bijeenkomst,” had Harts moeder gezegd.

Beiden waren opgestaan. Harts moeder had nog even getwijfeld of ze haar zoon een kus op zijn wang moest geven, maar had besloten dat dat toch niet zo in de moederzoonrelatie die zij met Hart had paste. Even later was Hart alleen. Hij begreep dat er weinig tot niets in de relatie met zijn ouders was dat ooit zou veranderen. Hij had zijn verhaal gedaan. Het was gehoord en geregistreerd. Zonder twijfel zouden ze het snel verdringen en zou er nooit meer over gepraat worden. Tenslotte moesten zijn ouders verder met hun eigen drukke leven. In ieder geval leek de schande die hun zoon hen bracht voorlopig voorbij. Nu nog een manier vinden om hun vrienden en relaties hiervan subtiel op de hoogte brengen en er een rozig toekomstbeeld voor hun zoon bij schetsen en alles was weer koek en ei. Hart had laten weten niet voor eeuwig in hun huis te willen blijven wonen. Dus moeder en vader konden tevreden zijn.

97

Fluitend stapt Hart uit de douche. Hij heeft geslapen als een baby in zijn oude bed. Met energieke bewegingen droogt hij zijn haren, als hij ineens bevriest in zijn bewegingen en een naar gevoel in zijn maag krijgt.”

“Als je klaar bent, wil ik met je spreken.”

Hart trekt de handdoek van zijn hoofd en bindt hem rond zijn middel.

“Ik ben klaar.”

“Ik heb jou de genezende kracht teruggegeven.”

“Ik ben je daar heel dankbaar voor. Japie verdiende niet te sterven.”

“En Draga wel?”

Hart gaat op het bed zitten.

“Ik weet het niet. Je bedoelt dat ik het recht niet had hem te doden.”

“Je moest je leven verdedigen. Hoe ver je daarin moest gaan, heb jij zelf bepaald.”

“Ik kon mezelf niet stoppen. Ik kon niet meer denken ...”

“De krachten die je bezit zijn gevaarlijk.”

“Ik weet het.”

“Maar ik heb ze teruggegeven aan jou omdat je op de goede weg bent. En je hebt Draga gespaard toen het niet nodig was hem te vernietigen.”

“Dat heeft Jaap zijn leven gekost.”

“Hij was verantwoordelijk voor zijn eigen lot. Zoals jij verantwoordelijk bent voor het jouwe. Daarom geef ik de krachten die je bezit vrij. Het is aan jou ze in te zetten, ten

goede of ten kwade. Ik zal jou vanaf nu niet meer tegenhouden."

"Kun je ze niet weghalen? Ik wil ze helemaal niet hebben."

"Nee. Wat ik wel voor je zal doen is je met rust laten. Je zult mijn stem niet meer horen. En ik zal voor jou degene die jij kent als de Adoemankama winti in bedwang houden. Hij heeft zijn grenzen overschreden. Anana heeft me toestemming gegeven hem te beteugelen. Ook hem zul je niet meer horen. Maar pas op. Geen van ons beiden zal uit jou verdwijnen. We zijn er altijd. En als je je krachten gebruikt, zullen wij, of ik dat wil of niet, manifest worden. Wij zijn onlosmakelijk verbonden met de krachten die jij gebruikt. En mijn invloed op de Adoemankama winti is niet onbegrensd. Het ligt eraan hoe jij je gedraagt en hoe jij je krachten gebruikt of je hem meer ruimte geeft invloed op jouw leven uit te oefenen. En wees vooral op je hoede voor de Bakru in hem. Ik groet je. Ga verstandig om met je leven."

"Maar ... Ben je er nog?"

Hart staat op en laat zijn handdoek op de grond vallen. Hij loopt naar de grote badkamerspiegel, legt zijn handen er tegenaan en kijkt zichzelf in de ogen. "Jullie zijn er wel nog daarbinnen. Hoe kom ik ooit van jullie af?"

98

"Is dat niet slecht, zo lang op je hoofd staan?"

Hart kijkt zijn vader ondersteboven aan.

"Oh, pa, wil je de deur dichtdoen?"

Harts vader trekt de deur naar zijn zoons slaapkamer dicht en loopt verder door de gang op weg naar zijn studeervertrek. Hart laat zijn benen langzaam naar de vloer zakken. Hij ademt een paar keer rustig door en staat dan op.

Het is nu alweer bijna een maand dat hij bij zijn ouders logeert. Over het algemeen laten ze hem met rust. En rust is ook wat hij nodig heeft op het moment. Hij mediteert vooral veel en leest de rest van de dag. Wanneer hij niet leest, houdt hij zijn ogen gesloten.

Hart loopt naar de cd-speler en haalt het cd-tje eruit om er weer een nieuwe in te stoppen. Muziek vult nu net als vroeger zijn leven. Het

neemt als het ware de plek in van de beeldenwereld. Sinds Hart in retraite is, probeert hij zoveel mogelijk beeldloos te leven. Zoals zo vaak in zijn leven heeft hij er zelfs over gedacht zijn ogen uit hun kassen te trekken. Dan zou hij geen pijn meer lijden en hij zou niemand meer kunnen genezen of kunnen schaden. Maar hoewel deze daad hem heel wat pijn en last zou besparen, zou het een daad van mutilatie zijn. Terwijl hij juist bezig is zijn gezondheid te hervinden. En kan hij zomaar de genezende gave die hij heeft gekregen weggooien? Het zou als een zonde voelen, zelfs al zou hij hem nooit meer gebruiken. Hart heeft veel nagedacht over zijn genezende kracht. Hij raakt er steeds meer van overtuigd dat hij niet meer moet ingrijpen in de levens van andere mensen. Is ziekte en dood niet onderdeel van het leven? Wie is hij om God of Verlosser te spelen? En daarbij heeft hij gewoon veel te weinig inzicht in wat hij doet als hij in iemand naar binnen gaat. Sinds hij mediteert, houdt hij zich veel bezig met de innerlijke balans. Misschien raakt die wel helemaal verstoort bij mensen die hij geneest. Als hij dokter was, zou hij vechten tegen ziekte en dood. Maar met hem is het anders. Hij gebruikt vreemde krachten, die hijzelf niet eens kan vertrouwen. Nee, op het ritme van de natuur leeft en sterft de mens en Hart is het helemaal zat de speelbal te zijn van zijn grillige wintigeesten. Hij wil zuiver leven, met gesloten ogen, leven als een blinde, mediteren als een boeddhist, om beeldloos, pijnloos en verlangenloos te worden. Dit is zijn nieuwe weg.

99

“Heb je al nagedacht over wat voor werk je wilt doen? Je weet dat die post bij de Nederlandse ambassade in Brussel voor je open staat. Eén telefoontje en je kunt er beginnen.”

“Zoeken ze een blind iemand?”

Céline Picó-Dylon kijkt haar zoon vanachter haar ontbijtbord geïrriteerd aan.

“Ben je nou alweer met die onzin bezig? Ik dacht dat je je leven wilde beteren.”

“Ik bén mijn leven aan het beteren, moeder. Ik zoek innerlijke rust en evenwicht.”

“Zoek liever een baan. Je vader slooft zich voor je uit en hij krijgt niets dan stank voor dank.”

Dominique Picó glimlacht naar zijn zoon.

“Zoals ik zei; de baan is van jou als je zover bent. Je zult wel niet je hele leven met je ogen dicht rond lopen. Of wel soms?”

“Nou, eigenlijk ben ik dat wel van plan. Althans, zoveel mogelijk. Zo erg is het toch niet? Er zijn zoveel blinden. En er zullen vast genoeg banen zijn voor blinden.”

Harts moeder dekt voorzichtig haar mond met het servet. “Ja, garnalen pellen. Maar fatsoenlijke banen ... Ik dacht dat je besloten had fatsoenlijk te worden.”

“Ach, mam. Het idee dat jullie van fatsoen hebben, is alleen gebaseerd op wat jullie kennissen van jullie denken. In de tijd dat ik op straat zwierf, heb ik mensen leren kennen die meer fatsoen in hun lijf hadden dan heel je societyclub bij elkaar. Dat verzeker ik je.”

“Hart, je stelt je aan als een klein kind. Ik heb hier geen zin meer in. En geen tijd. Ga jij maar lekker door met op je hoofd staan en blindenmannetje spelen. Maar ik hoop wel dat je al een beetje op zoek bent naar een eigen huisje. Tot vanavond.”

Hart hoort hoe de hoge hakken van zijn moeder gepikeerd de kamer uit tikken.

“Trek je er maar niets van aan, jongen.” Dominique knijpt zijn zoon bemoedigend in de arm. “Blijf maar lekker zo lang je wilt. Je weet hoe je moeder is.” Dan staat ook hij op. “Zo laat al. Ik moet er ook vandoor. Tot vanavond.”

De brede zolen van zijn vader laten in Harts oren een aangenaam gevoel achter. Het is een lieve man. Volledig ongeïnteresseerd in zijn zoon, maar lief.

100

“Zeg Hart, heb je een moment? Ik wil even met je praten.”

Dominique Picó's gezicht staat serieus als hij Harts kamer binnenkomt. Hij wacht Harts antwoord niet af en gaat op het eenpersoonsbed zitten.

“Waarover? Toch niet weer over de baan, hè?! Ik heb je vorige week gezegd dat ik wat zoek waar ik mijn ogen bij kan dichthouden. Ik zoek zelf wel wat.”

“Het gaat over je moeder.”

“Oh? Hebben ze haar uit de club gegooit? Is het liefdadigheidsfeestje voor straatkatten in het water gevallen?”

“Je moeder heeft kanker.”

“Wat?”

“Al een tijd.”

“Jullie hebben er niets over gezegd.”

“Zij wilde het niet. Maar nu moet je het weten. Het kan al binnen maanden, misschien zelfs weken, met haar gedaan zijn.”

“Weken? ... Maar ik zie helemaal niks aan haar.”

“Het zit er wel. En het is dramatisch ver uitgezaaid.”

Hart staart zijn vader aan. Dit had hij niet verwacht. Hij voelt zich ineens heel schuldig over de cynische opmerkingen van daarnet.

“Nu dacht ik, ... ik weet niet meer precies wat je destijds toen je bij ons aankwam zei, maar er was toch iets met genezen. Dat jij dat kon of zo.”

Hart doet zijn zonnebril af en wrijft met zijn beide handen over zijn ogen.

“Pfff, ... ja ... nee.”

Hij weet niet wat hij moet antwoorden. Ja, hij kan genezen. Maar hij wil niet meer. Hij is met zijn hele wezen ervan overtuigd geraakt dat hij geen gebruik meer moet maken van zijn wintizegen. Hij heeft het zichzelf gezworen. Maar nu ... dit gaat over zijn moeder.

“Het is heel gecompliceerd, pap. Ik kan je geen antwoord geven. Wat ik in het verleden heb gedaan, was niet goed ... Het is moeilijk uit te leggen.”

Harts vader staat op.

“Ja, nou ja, ik dacht ik vraag het maar even. Van je moeder mocht ik niet. Maar ... Okee. Ik zie je straks wel aan tafel.”

Hij draait zich om en loopt de kamer uit.

Terwijl Hart kijkt hoe zijn vader wegloopt, vraagt hij zich af hoe zijn vader zich eigenlijk voelt bij de naderende dood van zijn vrouw. Het lijkt alsof die twee helemaal niks meer met elkaar gemeenschappelijk hebben. Ze hebben ieder hun eigen leven. Ze kibbelen alleen nog maar. Het zou Hart geenszins verbazen als ze er zelfs een buitenechtelijke relatie op nahouden. En toch ... ooit zijn ze verliefd op elkaar geweest. Toen ze Hart verwekten, ging het goed tussen hen. En Hart zelf dan? Hoe voelt hij zich bij dit nieuws? Hij kan absoluut niet zeggen dat hij een warme relatie met zijn moeder heeft. Een zoon zou diepverdrietig moeten zijn als hij hoort dat zijn moeder gaat sterven. Maar op dit moment voelt hij helemaal niet zoveel.

Die nacht slaapt Hart onrustig. Hij droomt over een kleine jongen met een groot hoofd, die Harts moeder op haar bed heeft vastgebonden. Met een scherpe speer steekt hij haar overal in haar lichaam tot ze één en al bloed is. “Laat me met rust, rotkind,” zegt zijn moeder met een stem die meer irritatie dan pijn of angst uitstraalt. “Hart, je wordt mijn dood nog

eens.” “Ik ben het niet, mam,” hoort Hart zichzelf uitroepen, terwijl hij zich naast het bed ziet staan. “Het is de bakru.”

“Hou je nou eens op met dat kinderachtig gedoe, Hart?!” antwoordt zijn moeder bits. “Ga je nou nog niet verhuizen?” “Ik kan je genezen, mam. Zal ik je genezen?” “Laat me met rust, Hart. Denk je niet dat ik blij ben eindelijk van jou en je nutteloze vader verlost te zijn? Denk je niet dat ik eindelijk van al die truttige clubmeetings af wil? Rot op, zoon van mijn hart. Ga jezelf genezen. Alsof het met jou goed gaat, zeg. Laat me niet lachen.” Als de Bakru een mes tevoorschijn haalt en de keel van Harts moeder doorsnijdt, hoort Hart haar hard lachen en dan rochelend haar laatste adem uitstoten. De Bakru kijkt Hart grijnzend aan.”

101

“We moeten gaan.”

Dominique Picó heeft de autosleutels in de ene hand en de deurknop in de andere.

“Ja, ik ben er al.”

Zojuist hebben ze een telefoontje gehad dat ze met spoed naar het ziekenhuis moeten komen. “Het kan nu elk moment gedaan zijn,” had de verpleegster gezegd. “Jullie moeten zo snel mogelijk komen.”

In de auto bonst het in Harts hoofd. Nog steeds heeft hij geen beslissing kunnen nemen anders dan niet in te grijpen. Maar nog steeds vecht het wel en niet in hem. Het is zijn moeder, die op sterven ligt. Hij kan haar redden. Maar dan? Daarna zal hij een keer zijn vader moeten redden. En hij zal iedereen moeten redden die hem nabij staat en iedereen die hij kent en mensen zullen hem opzoeken en ... maar dit is zijn moeder.

Moet hij geen uitzonderingen maken? Kan hij zo hard zijn?

Hij heeft het er met zijn moeder in de afgelopen weken niet over gehad dat hij haar zou kunnen redden. Hoe zou hij ook? “Mam, ik kan je helemaal genezen, maar misschien doe ik het niet”? En nu rijdt hij naar haar dood. Als ze al niet gestorven is als hij aankomt, zal hij naast haar bed staan en lijdzaam toezien hoe ze crepeert. Of zal hij haar op het laatste moment redden? Hij voelt hoe hij hoopt dat ze al dood zal zijn als hij aankomt in het ziekenhuis. Maar dat zal hem niet ontslaan van de zijn beslissing. In dat geval heeft hij haar in de steek gelaten.

“Waar moet ik parkeren?”

“Voor de deur. Dit is een noodgeval.”

Met weke benen stapt Hart uit de auto. Hij voelt zich helemaal naar vanbinnen.

“Céline.”

Dominique Picó pakt de hand van zijn vrouw vast. Bezorgd kijkt hij naar het gezicht dat binnen twee weken heel erg vermagerd is. Zacht streelt hij met zijn andere hand haar wang. Hart voelt zich een beetje beschaamd dit tafereel gade te slaan. Hij kan zich niet herinneren zijn ouders ooit zo intiem met elkaar gezien te hebben. Als zijn moeder haar ogen opslaat, schrikt hij. Ze leeft nog.

“Het is gedaan met me.”

“Ssss. Doe maar rustig.”

“We hebben het niet goed gedaan.”

Hart ziet hoe zijn vader tranen in zijn ogen krijgt als hij knikt.

“Ik heb te weinig van je gehouden, Niekie.”

“We hebben veel van elkaar gehouden. Weet je nog?”

Céline wendt haar hoofd af van haar man en kijkt door het raam naar de wolken die langzaam langs drijven. Dan kijkt ze hem weer aan.

“Je bent een goede man. Als ik het nog eens over zou kunnen doen, zou ik mijn hele leven van je houden. Ik heb zoveel tijd verknoeid. Als ik nog wat tijd had, zou ik proberen het goed te maken met je.” Tranen verlaten nu ook de ogen van Céline.

“Ik hou van je,” reageert Dominique met zachte stem.

“Ik ook van jou,” fluistert Céline.

Hart voelt hoe zijn keel en zijn borst pijn doen. Dit zijn zijn ouders zoals hij ze zo dolgraag had gekend. Hoe lang zou het geleden zijn dat ze die woorden tegen elkaar gesproken hebben? Alsof ze al die tijd in een dik pak ijs ingevroren hebben rondgelopen. En nu ineens is het ijs gesmolten en stroomt er weer warm bloed door hun aderen. Zelfs op het grijze, bleke gezicht van zijn moeder ligt ineens de schijn van een jonge blos. Hart moet zijn ogen dicht doen van de pijn. Heeft hij eerder in zijn leven zoiets oprecht moois gezien?

“Laat me bij haar.”

Zo instinctief als hij een tijd geleden de Joegoslaaf had aangevallen, zonder denken, zonder rede, duwt hij zijn vader aan de kant. Zijn ogen nog steeds gesloten, rukt Hart de zonnebril van zijn hoofd. Hij grijpt zijn moeders schouders vast en opent zijn ogen.

Het is een schok zijn moeder van zo dichtbij in de ogen te zien. Zo vertrouwd zijn die ogen en zo lang is het geleden dat hij er echt in heeft gekeken. En zo veel pijn doet het terug te gaan naar de tijd dat die ogen hem alle liefde van de wereld schonken. De schok is zelfs zo groot dat Hart op een barrière stuit die hem terugwerpt. Hij wil naar binnen in die

ogen maar de liefde die hij voelt is te groot. Het is alsof zijn gezicht met een moker achteruit wordt geslagen. Hart valt op zijn knieën. Zijn handen klauwen zich aan de witte ziekenhuisdeken die het bed bedekt vast. Hij dwingt zich overeind te komen. Hij moet zijn ouders die kans geven die ze verdienen. Zijn moeder moet leven! Hart buigt zich een tweede keer over het kwetsbare gezicht heen. Hij moet naar binnen. Hij dwingt zich haar aan te kijken en zijn eigen pijn te negeren. Maar dan ziet hij hoe ze glimlacht.

“Ik heb altijd van je gehouden, Hart. En ik zal altijd van je houden.”

En voor de laatste keer in haar leven sluit ze haar ogen.

“Nee, mam! Blijf hier! Mam ...”

Hart duwt zachtjes met zijn vingers de oogleden van zijn moeder open.

“Laat haar gaan, jongen.” Harts vader legt zijn hand op de handen van zijn zoon.

“Laat haar gaan.”

Hart kijkt zijn vader aan.

“Maar ik ...”

“Het is goed zo, jongen.”

In de auto huiswaarts is het stil. Geen van de twee mannen heeft iets te zeggen. Ze weten dat het huis dat ze straks binnengaan heel erg leeg zal aanvoelen. Hoewel Céline Picó-Dylon het huis al heel veel jaren niet met echte warmte had gevuld, lijkt het de twee mannen nu of die weinige seconden in dat ziekenhuis alles hebben goedgeemaakt. Alsof een liefdevolle ziel achterblijft in de plaats van een kille vrouw.

102

De crematie geeft een mooi beeld van het betere volk van de oostkant van Nieuw Rotterdam, waar de ouders van Hart hun huis hebben. Hart heeft geen idee wie meer dan de helft van hen is. Degenen die hij wel kent, staan in zijn herinnering met een cocktailglas in hun hand, terwijl ze onzinnige uitspraken doen op hun bekende blasé toontje. Verder zijn er een paar ooms en tantes die hij al lang niet meer heeft gezien en neven en nichten die hij niet zou kennen als hij ze op straat zou tegenkomen. De afgelopen dagen zijn druk geweest. Er moest ontzettend veel geregeld worden. Op de momenten dat Hart tijd voor zichzelf had, probeerde hij te mediteren. En na te denken. Hij vroeg zich af wat er gebeurd was in het ziekenhuis. Waarom kon hij niet in de ogen van zijn moeder naar binnen om haar ziekte weg te halen? Was de schoonheid die

hij ervoer te groot? Was het de wraak van de Adoemankama winti en zijn bakru-ziel? Was het de vloek? Misschien als hij het eerder geprobeerd had, toen ze nog niet stervende was, was het dan ook mislukt? Hoe het ook zij, hij kon zijn eigen moeder niet redden van de dood. En dat heeft hem alleen maar gesterkt in zijn overtuiging dat hij het genezen los moet laten.

“Hart.”

Hart kijkt opzij.

“Perly. Wat doe jij hier?”

“Roxanne heeft me gebeld. Ze had het overlijdensbericht van je moeder in de krant gezien. Ik was toevallig in Nieuw Rotterdam. Is het goed als ik naast je kom zitten?”

“Ja, natuurlijk.”

“Hallo meneer Picó. Gecondoleerd.”

“Perly. Goed je te zien.”

“Céline Picó-Dylon was een zeer gewaardeerd lid van onze Vrouwen Met Doelen Vereniging en een voorbeeld voor ons allemaal,” spreekt een dame met een trieste, doch waardige en gedisciplineerde stem in een microfoon. “Wij niet alleen, maar ook de mensen die door onze goede doelen geholpen werden, zullen haar inzet en haar warmte missen.”

Harts gedachten dwalen af naar zijn kindertijd. Is hij wel een goede zoon geweest voor zijn moeder? Was het niet zijn schuld dat zijn moeder zo kil werd? Hij had zich altijd afgewend van zijn ouders, hen nooit bekeken of aangekeken. Meestal had hij met zijn ogen dicht op zijn kamer gezeten of door het huis gestruind. De dingen die hem interesseerden had hij op zijn eigen aparte manier in bezit genomen en bekeken. Talloze dokters en ziekenhuizen hadden ze met hem bezocht. En in de tijd dat hij naar de blindenschool ging, zagen zijn ouders hem alleen nog maar met zijn ogen dicht. Veel praten deed hij in die tijd ook niet. Nee, hij was geen toegankelijk kind geweest. En voor ouders is het beslist niet gemakkelijk aan te zien hoe hun kind lijdt. Want lijden deed hij. Tot in zijn volwassenheid toe, toen hij op de koop toe op straat belandde. Hoe kon Hart het zijn vader en zijn moeder kwalijk nemen dat ze gevlucht waren? Weg van dit kind. Ze hadden zoveel gehoopt en zo weinig gekregen. En op het ultieme moment dat Hart eindelijk wat had kunnen terugdoen voor de pijn die hij hun bezorgd had, toen Hart zijn moeder had kunnen genezen en zijn ouders een nieuw begin had kunnen geven ... toen had hij hen andermaal in de steek gelaten.

“Wij nemen afscheid van Céline Picó-Dylon met de hoop dat zij haar goedheid op ons heeft overgedragen en dat er na haar zware ziekte nu

rust voor haar zal zijn.” De ceremoniemeester van het crematiecentrum beduidt de aanwezigen dat zij op dienen te staan. “Wie nog een laatste eerbetoon aan de overledene wil brengen door langs de kist te lopen, zal daar nu gelegenheid voor krijgen.”

Dominique Picó loopt naar de kist waarin zijn vrouw zo meteen tot as verbrand zal worden. Hij blijft zo lang staan dat Hart besluit zich bij hem te voegen. Hij legt een arm om zijn vaders schouder.

“Ga je mee?”

Dominique Picó knikt.

“Dag Céline.”

“Blijf je nog lang in Nieuw Rotterdam?”

Perly schudt haar hoofd.

“Ik moet over vier dagen in New York zijn. Hee, weet je wat? Waarom ga je niet mee? Blijf je een poos bij mij logeren.”

“Dank je, heel aardig van je. Maar ik denk het niet. En ik wil bovendien mijn vader nu niet alleen laten.”

“Anders kom je over een tijdje langs. Zou ik gezellig vinden.”

“Ben je niet bang en vies van me geworden na de laatste keer dat je me zag?”

“Het gaat toch weer goed met je, vertelde je net?”

“Vergeleken met toen wel. Maar ik weet nog steeds niet wat ik met mijn leven aan moet. Ik heb besloten mijn ogen zo weinig mogelijk te gebruiken. Maar ik moet werk vinden. En ik wil weer op mezelf gaan wonen. Maar het gaat best goed met me, dat wel.”

“Nou dan. Misschien is New York wel wat voor je. Ik ken een hele boel mensen daar. Ik kan je vast aan een baan en een woning helpen.

Misschien is een verandering van omgeving wel goed voor je als je een nieuwe weg in wilt slaan. Trouwens, het zou zonde zijn jezelf weer jarenlang op te sluiten in een stoffig huisje. Dat hoofdstuk heb je in je leven toch al gehad, Hart.”

Perly kijkt Hart met zo’n open blik aan dat hij moet lachen. Ze is zo veranderd. Zo zelfstandig geworden, wereldwijs. Misschien is het de Amerikaanse manier. Niet afwachten maar aanpakken.

“Ik weet het niet. In ieder geval heb ik nu rust nodig. Ik heb de laatste tijd behoorlijk wat meegemaakt. Ik moet even op adem komen.”

“Doen. Neem een maand rust. En kom me dan opzoeken. Ik betaal je ticket naar New York. De terugreis moet je dan maar zelf verdienen als je er bent. Als je al terug wilt.”

“Gaaf het met je?”

“Ja, joh. Het gaat goed met me.” Harts vader slaat zijn krant dicht. “Het is misschien triest om het te zeggen ... maar eigenlijk is er niet zo heel veel veranderd.”

“Hebben jullie nooit over scheiden gedacht? Of een relatie naast je huwelijk? Ik bedoel, jullie leefden toch al langs elkaar heen.”

“Nee, voor scheiden voelden we allebei niks. Een scharreltje af en toe ... niets wat de ander zou kwetsen of blameren. Je moet tenslotte de schijn ophouden. Een huwelijk kun je ook zien als een afspraak jezelf als team naar de buitenwereld te presenteren. Het werkt goed in het openbaar. Daarvoor is liefde niet van belang. En scheiden brengt zoveel rommel met zich mee en de buitenwereld moet zich weer helemaal opnieuw op je instellen. Daarbij komt dat je een nieuwe partner moet zoeken, dan krijg je een paar maanden verliefdheid met alle rompslomp die dat met zich meebrengt en wat jaartjes liefde en dan is ook dat weer over.”

“Je hebt wel een hele cynische kijk op het huwelijk.”

“Een realistische.”

“Een gekleurde. Niet iedereen ziet het zo.”

“Ik zou ze de kost niet willen geven die het met me eens zijn.”

“Maar hoe zie je het hebben van kinderen dan? Ben ik ook een afspraak? Een manier om je naar je relaties toe te presenteren?”

De uitdrukking op het gezicht van Harts vader verandert ineens van opgewekt in serieus.

“Wij wilden jou heel graag. In die tijd was ons huwelijk ook nog wat men romantisch zou kunnen noemen. Nee, jij was niet voor de buitenwereld ... ach, wie weet, misschien ook wel een beetje ... Maar jij was voor een heel groot deel privé. Jij was van ons. En vergis je niet. Ook al hebben we heel wat te stellen met je gehad, we hebben ook ontzettend van je genoten.”

“In het begin.”

“Ja, ik zou liegen als ik zou ontkennen dat zowel je moeder als ik bijzonder veel moeite hadden met jouw gedrag. We wilden graag een kind dat onze wereld zou verrijken. Een kind waarvoor wij een gelukkige wereld konden creëren. Maar het leek alsof je onze wereld niet wilde en alsof wij niet in jouw wereld binnen konden of mochten. Je moeder voelde zich als moeder afgewezen en omdat ze het niet kon oplossen voelde ze dat ze als moeder faalde. Niet lang daarna werd ik als man door haar afgewezen en kreeg ze daarom ook nog het gevoel dat ze

als vrouw faalde. Als je begrijpt wat ik bedoel. Toen heeft ze zich gestort op haar dameskransjes. Daar boekte ze grootse successen.”

“En jij, had jij het gevoel dat je als vader faalde?”

“Ja, natuurlijk. Ik heb alles geprobeerd om tot je door te dringen. Tja, en als het dan niet lukt, zoek je het succes inderdaad elders.”

“Waarom hebben jullie hier nooit met mij over gesproken? Ik bedoel toen ik wat groter was.”

“Nou ja, op een gegeven moment wisten we wat de oorzaak was van jouw gedrag. Maar geen arts kon wat aan je ogen doen. En op dat punt heeft iedereen al zijn eigen leven. Jij werd opgevoed door de au pairs. Je ging naar school. Je moeder en ik hadden het druk. En je maakte het ons niet echt gemakkelijk wat communiceren betrof.”

“Ja, dat is misschien wel zo.”

“Ik ben er nooit trots op geweest hoe ik mijn vaderschap heb gevoerd. Dat wil ik je wel zeggen. Je moeder en ik hadden weet ik wat ervoor gegeven als we je gelukkig hadden kunnen maken. Dat moet je geloven. Maar we konden het gewoon niet. Misschien als je geen oogproblemen had gehad, was het ons ook niet gelukt je goed op te voeden. Misschien zijn we er gewoon niet goed in.”

“Je bent wel altijd aardig voor me geweest. Daar heb ik veel aan gehad.”

“Ik ben blij dat je dat zegt.”

“Ik ben blij dat we dit gesprek hebben.”

“Beter laat dan nooit, hè?!”

“Maar het gaat dus goed met je?”

“Waarom vraag je dat?”

“Het wordt tijd dat ik op mijn eigen ga wonen.”

“Oh, jammer. Ik zal je missen. Maar je hebt gelijk. Dat is beter voor jou. Maar je moet weten dat je altijd bij me terecht kunt. Voor geld, advies, wat dan ook. Heb je al een woning? Ik kan wel wat voor je regelen. Je hebt in ieder geval aardig wat geld dat je moeder voor je heeft achtergelaten.”

“Meer dan aardig wat. Ik had geen idee dat ze dat van plan was.”

“Als ik ga, krijg je heel wat meer. Maar ik hoop dat dat nog even duurt, hahaha.”

“Ik wil naar New York. Perly heeft me uitgenodigd bij haar te logeren. Misschien blijf ik zelfs wat langer. Perly zei iets dat me aan het denken heeft gezegd.”

“Perly. Jaja, da’s een goeie meid. Sterke meid. Wie weet komt het weer goed tussen jullie.”

“Nee, tussen Perly en mij is het over. We zijn allebei veranderd. Maar we zijn vrienden. Meer wordt het niet meer. En dat hoeft ook niet.”

“New York. Ik zou willen dat ik met je mee kon. Als ik jonger was, zou ik zo meegaan. Een business opzetten in de Big Apple. De theaters bezoeken. Musicals op Broadway.”

“Ga je toch mee. Huren we een appartement. Of beter nog, twee. Vader en zoon in Amerika.”

“Hartstikke aardig van je. Ik zou het bijna doen. Maar no thanks. Jij bent jong. Ga jij en amuseer je. En tob niet teveel over alles. Ik weet dat je je ogen gesloten wilt houden de rest van je leven. Natuurlijk kan ik niet weten hoeveel pijn je voelt. Maar jongen, al ga je eraan kapot, het is beter ten volle te leven nu je nog kunt dan zo’n leven te voeren als je moeder en ik hebben gedaan en dan dood te gaan.”

“Ik zal je wel missen.”

“Je hebt mijn e-mailadres toch.”

“Als ik langer blijf, zou ik het wel leuk vinden als je me komt opzoeken. Ik zal je een ticket sturen.”

“Deal.”

104

“Wauw. Pijnlijk uitzicht.”

“Ja. Ik ben er ook heel trots op.”

“Je verdient het. Ik heb wat rondgeneusd op internet. Je bent een beroemde kunstenares.”

“Nou, dat valt wel mee. Maar ik mag niet klagen. Ik krijg genoeg aandacht en ik verdien heel goed.”

“Dat was wel eens anders, herinner ik me. Hahaha.”

“Nou ja, jij hebt me op weg geholpen destijds. Het is begonnen nadat jij mijn beelden rond die vijver hebt gezet.”

“Ja, maar dat alleen had niets betekend als je geen goed werk had gemaakt en niet ambitieus zou zijn geweest. Dan had je nou niet in New York gezeten. En al zeker niet in zo’n appartement.”

“Hee, luister. Ik heb voor jou ook niet stil gezeten. Ik heb een baantje voor je.”

“Oh.”

“Wil je niet. Je wilt toch wat doen?”

“Eh ja. Je overvalt me alleen. Hallo Hart, welkom in New York, kom binnen, wacht, voordat je je jas uitdoet ik heb werk voor je, doe.

“Hahahaha, sorry. Je hebt gelijk. Maar ik ben gewend geraakt aan de snelheid waarmee hier de dingen worden geregeld. Als je niet snel bent, is iemand anders je voor. Sorry. Ga zitten. Wat wil je drinken? Juice?”

“Wat voor baan is het?”

“In een gallery. Ik kan hen alleen niet verkopen dat je blind bent. Dat zou een beetje raar zijn. Als je je ogen dicht wilt houden, is het niet de geschikte baan voor je.”

“Hoezo niet? In New York kan toch alles?”

Perly lacht. Ze denkt even na.

“Het zou wel een stunt zijn. Wel apart inderdaad. Er komen heel wat belangrijke mensen in die gallery kopen. Beroemde mensen. Die zouden het wel wat vinden om een kunstwerk bij een blinde te kopen. We zouden alleen de juiste packaging moeten vinden om eerst de gallery owner te overtuigen en vervolgens de klanten. Zou je dat echt willen?”

“Nee hoor, ik maakte een grapje. Maar even serieus, Perly. Je hebt me aardig van mijn stuk gebracht bij mijn moeders begrafenis. Ik was ontzettend overtuigd van mijn beslissing in retraite te gaan. Totdat jij me erop wees dat ik dat inderdaad al geprobeerd had. Die jaren in Cécile’s huis wil ik niet opnieuw beleven. Ik heb lang nagedacht. Maar ik wil me niet afsluiten van de wereld. Daarom ben ik hier. Ik weet niet of het me hier bevalt. Maar ik wil het proberen. En als ik New York wil leren kennen, wil ik de stad zien ook.”

“Goed. Ik zal je aan iedereen voorstellen als halfblinde vriend.”

“Apropos vriend, hoe staat het met je liefdesleven?”

“New York stikt van de vrijgezellen. Ik ben er één van. Maar ik ben niet op zoek. Het bevalt me prima zo. Af en toe eine kleine Liebelei. Tenslotte wil je libido ook wat. En jij, ben jij op zoek naar de ware liefde?”

“Oh god nee. Wie zou het met mij nou uithouden? Dat weet jij als geen ander. Nee, ooit misschien, als die verdomde winti’s uit mijn lijf zijn. Als mijn ogen geen pijn meer doen. Als als als.”

“Geloof je dat je ooit vrij zult zijn?”

“Nee. Als ik eerlijk ben niet. Ik ken mijn hele leven al niet anders dan hoe het nu is. En toch ... zonder hoop kun je niet leven. Toch?!”

Perly knikt.

105

“Hart, ga eens zitten.”

Hart neemt plaats aan de ijzeren tafel met de panterkop, die door een van de kunstenaars van de galerie is ontworpen. Stan, de galeriehouder, praat langzaam en overduidelijk tegen Hart alsof hij denkt dat Hart niet goed Engels verstaat.

“Vanmiddag komt Glenn Pasi, de acteur, langs bij de galerie.”

Hart knikt. “Dat had ik al gehoord.”

“Meneer Pasi komt niet kijken. Meneer Pasi komt kopen. Ik heb gehoord dat hij weer een nieuw huis erbij gekocht heeft. Daar heeft hij kunstwerken voor nodig. En meneer Pasi koopt groot in. Heel groot.”

“Dat is mooi.”

“Dat is heel mooi. Nu is het zo dat ik hem altijd persoonlijk help met zijn keuzes. Hij vertrouwt op mijn kennis en mijn smaak en ik heb hem nog nooit teleurgesteld. Ik ben echter juist vanmiddag op audiëntie besteld bij hare hoogheid rap-ster ZeeQueeMax. ZeeQueeMax is een nieuwe klant. Zij kocht voorheen bij de concurrentie. Bij die rat, wiens naam ik niet noem, een blok verderop. Die verdiende big time aan haar. Maar ik heb haar van hem weg weten te halen. Dus ik moet haar nu ik haar beet heb binnenhalen.” Stan imiteert met zijn handen hoe hij aan de molen van een vishengel draait om het vissnoer met de vette buit binnen te halen.

“Dus, Hart ...”

“Wil je dat ik Pasi voor mijn rekening neem? Pfoeh, ik ben bang dat dat een iets te grote vis voor mij is. Stel dat ik niks aan hem slijt. Of dat hij alleen door jou persoonlijk geholpen wil worden.”

“Dat is mijn risico. Ik wil dat jij het doet. Ik vertrouw op jou. Joan en Christy zijn beide out of town en Pete en Timothy zouden zo zenuwachtig zijn omdat het de grote Pasi is dat ze maar gaan hielenlikken. En als er iets is waar Pasi van gruwet, is het hielenlikkers. Nee, jij kunt het, Hart. Je hebt het goed gedaan de afgelopen twee weken. Je moet gewoon jezelf zijn. Eerlijk je mening geven. Geen poeha. Wel waardigheid natuurlijk. Je vertegenwoordigt de SCZ-Gallery. En respect. Het is natuurlijk wel de grote Pasi. Okee?”

Hart knikt. Hij weet niet of hij hier blij mee moet zijn. Stan is aardig, maar als Hart dit vernachelt zou het hem toch wel eens zijn baan kunnen kosten. De SCZ-Gallery is niet zo groot en toonaangevend geworden doordat zijn eigenaar kansen door zijn vingers laat glippen. En als het zich rond zou spreken dat Pasi wel bij SCZ geweest is, maar daar geen fortuin gespendeerd heeft, is dat een wezenlijke smet op het blazoen van de galerie. Dat zal hun klanten gaan kosten. In de wereld van the rich

and famous kijkt iedereen heel goed wat de ander doet, om dat vervolgens te imiteren.

“Okee, Hart. Ik ga er zo meteen vandoor. Ik stel voor dat je even in onze computer kijkt naar de aankopen die Pasi in het verleden heeft gedaan, zodat je zijn smaak een beetje leert kennen. Ga je nog pauzeren?”

“Ja, tussen één en twee, zoals altijd.”

“Goed. Pasi komt tussen vier uur vanmiddag en twaalf vannacht. Ik stel voor dat je wat eten voor vanavond inkoopt. Het kan een lange dag worden. Ik wens je succes.”

“Dank je. Ik jou ook met Queebee.”

“ZeeQueeMax. Ken je haar niet?”

“Nee.”

“Ik zal zien of ik wat kaartjes voor een concert van haar voor mijn personeel kan regelen.”

“Ja, top.”

Hart sluit de deur van de galerie af. Als hij zich omdraait, blijft hij ineens staan. Hij tuurt naar de andere kant van de straat. Stond daar iemand met groene kleren aan? Niet met zomaar groene kleren, maar van het speciale pijnloze groen. Hij zag iemand wegschieten. Vanuit zijn ooghoeken. Hij had niet eens de kans te zien of het een man of een vrouw was. Het enige dat hij heel duidelijk waarnam, was het groen. Alsof er een gat in zijn beeld werd geslagen. Een pijnloos stukje in een verder pijnvolle wereld. Maar wie of wat het ook was, nu is er niets van het groen meer te zien aan de overkant van de straat. Auto's schieten voorbij over de brede straat, mannen en vrouwen in pakken en mantelpakjes haasten zich naar links en naar rechts over het trottoir. Hart kijkt beide kanten op. Nee. Misschien heeft hij het zich toch verbeeld.

Hij had altijd wel eens chinees met stokjes uit zo'n kartonnen doosje willen eten, zoals hij dat van de Amerikaanse films kende. Sinds hij in New York is, heeft hij die culinaire trip al een paar keer mogen maken, maar eigenlijk is hij een beetje teleurgesteld. Het ziet er in de films lekkerder uit dan het in werkelijkheid is. Toch heeft hij ook vandaag maar weer de snelmaaltijd meegenomen naar de galerie. Hij wil net zijn stokjes in de mie steken, als hij mensen voor de gesloten galeriedeuren ziet staan. Hij staat op en loopt ernaartoe.

“Meneer Pasi. Komt u binnen.”

Glenn Pasi en zijn nieuwe vriendin stappen de ruimte binnen en kijken meteen naar de muur waar het grote schilderij hangt van Kousollo.

“U weet dat Stan verhinderd is?”

Glenn Pasi knikt.

“Hij heeft me verteld dat hij me in goede handen heeft overgedragen.”

“Ik hoop het. Mag ik weten wat u zoekt? Heeft u al iets in gedachten of zal ik u een paar werken laten zien?”

De acteur geeft zijn vriendin een zoen en glimlacht.

“Ik heb Rachel beloofd dat zij ons nieuwe huis mag inrichten. Dus zij is de klant vandaag. Ik betaal alleen maar. Hahaha.”

“Okee. Ik zal een paar voorstellen doen.”

“Het moet niet zoiets zijn als dat lelijke monster hier.”

De jonge vrouw wijst met een vies gezicht naar de dure Kousollo.

“Ik wil iets ... kinky.”

Ze lacht ontdeugend naar haar vriend.

“Kinky voor boven ons bed en kinky voor in de hal als je binnenkomt.

Zodat alle tuttige mensen gelijk bij de deur geschokkeerd worden en meteen oprotten, hahaha.”

“Okee, ik heb een paar fraaie werken van Shirley Twain. Een veelbelovende jonge kunstenares. Ze maakt prachtig erotisch werk.”

“En dan ik wil ik iets chiques voor in de eetkamer. Très chique. En voor de rest modern. Heb je dingen die te maken hebben met film of muziek? Zoals film- of muziekposter, weet je, maar dan kunst.”

“Ik heb een paar kunstenaars die zich tegen de populaire kunstwereld aan bewegen met hun werk. Als jullie meelopen.”

“Oh, mooie zonnebril.” Rachel blijft bij de balie staan en zet Harts bril op. “Hij is groen. Wat leuk, groene glazen. Wat kost die?”

“Hm, die is van mij. Ik heb wat last van mijn ogen,” antwoordt Hart met een glimlach. “Ik heb hem speciaal laten maken. Het groen is rustig voor mijn ogen.”

“Nou ja, oranje staat mij ook beter. Oh, dat is een mooi beeld. Wat stelt het voor? Dat wil ik wel hebben voor op het terras.”

106

“Hart. Met Stan. Goed gedaan. Laat me er morgen aan denken dat ik je een bonus geef.”

“Dank je. Hoe ging het bij jou.”

“Niet slecht. Ik heb ZeeQuee tot de max laten spenderen. Ik vertel het je morgen allemaal wel. Oh ja, en ik heb de tickets voor haar concert.”

Hart legt de hoorn neer en gaat weer liggen. Hij kijkt op zijn horloge.

Drie uur 's nachts. In New York wordt er blijkbaar vanuit gegaan dat

werk en privé niet gescheiden zijn. Maar hij vindt het niet erg. Vandaag was een bijzonder succesvolle dag. Hart voelt zich goed. Hij heeft een klein fortuin verdiend voor zijn chef. En naast de voldoening van het succes zal hij er nog een aardig commissie aan overhouden ook. Bovendien heeft hij zelfs Perly blij gemaakt door Glenn Pasi's vriendin drie sculpturen van Perly te verkopen.

Hart schuift zijn stropdas recht, gooit zijn colbertje over zijn schouder en stapt het appartement van Perly uit. Ineens rent hij naar de lift. De deuren sluiten echter voor zijn neus. Het groen! Weer dat groen! Hij weet zeker dat hij iemand in de lift zag met dat speciale groen aan. Maar de deuren waren al te ver dicht om meer te zien dan dat.

Hart rent naar de trap. Het is veertien trappen naar beneden. Maar hij moet het proberen.

Buiten adem komt hij beneden aan.

“Heb je iemand gezien in groene kleren?”

De portier kijkt Hart verbaasd aan.

“Groen? Nee. Nee, beslist niet. Dat zou ik me moeten herinneren. Was het een man of een vrouw? Nee, ik heb in het afgelopen kwartier niemand gezien.”

Hart kijkt naar de lift. Die is beneden aangekomen. Maar misschien is die persoon eerder uitgestapt. Het heeft geen zin om het hele appartementgebouw te doorzoeken. Hart strijkt zijn haar naar achteren en trekt stopt zijn half losgeraakte hemd in zijn broek.

“Bedankt. Tot ziens.”

“Tot ziens, meneer.”

“Proost.”

Het hele SCZpersoneel is aanwezig bij het champagneglasheffen.

“Op onze nieuwe kanjer.”

Hart merkt dat een paar afgunstige blikken op hem geworpen worden. Vooral de jongens zijn jaloers op hoe de nieuwe medewerker het meteen al zo goed kan vinden met hun baas en nu ook nog deze megaklus onder hun neuzen heeft weggekaapt. Zij hadden als ervaren medewerkers het recht gehad de beroemde Pasi te bedienen. Ze zouden er zelfs twee maandsalarissen voor geven om hem te mogen ontmoeten.

“En op mijzelf,” proost Stan nogmaals. “We kunnen blij zijn met de nieuwe klant die ik heb binnengehaald. In die rapscène zit heel wat geld. We zullen wel wat anders uitziende klandizie over de vloer krijgen, maar zolang ze geen pistolen trekken, mogen ze binnen, hahaha. Trouwens, ik

heb wat ideeën. Joan, Pete, ik wil dat jullie op zoek gaan naar jonge, en ik bedoel bloedjonge, kunstenaars die werken maken die gelinkt zijn aan de rapscène. Uiteraard moeten ze kwaliteiten in huis hebben die voldoen aan de eisen van onze galerie. Als jullie dat rond hebben, gaan we een mega-expositie opzetten, met muziek en al. Ik ga ervoor zorgen dat ZeeQeeMax op de vernissage optreedt. We gaan alles verkopen, let op mijn woorden.”

De vier senior medewerkers beginnen enthousiast te applaudisseren voor hun baas. Hart staat er wat ongemakkelijk bij.

“Okee, de straat op. Hart, mag ik jou even apart spreken?”

Stan trekt Hart aan zijn arm mee.

“Neem de dag maar vrij. Hier.”

Hij overhandigt Hart een dikke envelop.

“Dank je wel. Ik wil trouwens ook wel helpen bij die expositie met rapkunst. Lijkt me wel leuk om wat jonge gasten te ontdekken.”

“Nee, onzin. Ik heb grotere plannen voor jou. Laat Joan en Pete maar het kaf van het koren scheiden. Het is wel leuk om nieuwe mensen te ontdekken, maar je hebt geen idee hoeveel bagger je daarvoor moet bekijken en aanhoren. Nee, ik wil jou als verkoper hebben, niet als talentscout. Als Joan en Pete met de waar thuiskomen, kun je mij als je dat zo graag wilt, helpen de pareltjes eruit te pikken. Maar ik wil dat jij mijn rechterhand wordt. Dat mag je overigens niet aan de kids vertellen. Haha, zag je hun jaloerse blikken toen ik op jou proostte?”

Hart knikt.

“Het zijn aardige jongens en meisjes hoor en ze doen hun werk best goed, maar het zijn likkers en elleboogwerkers.”

“Je leek ervan te genieten dat ze voor je klaptten toen je met je idee kwam.”

Stan glimlacht.

“Ik haat het. En ik hou ervan. Ach, iedereen heeft toch zijn beetje verafgoderij nodig. Tenslotte ben ik dé Stan Sczechow. Ik kan maken en breken. Ik verkeer met de groten der aarde. Een beetje ijdelheid mag dan toch wel.”

“Ik ben deze wereld niet zo gewend. Ik kom uit de oude kunst.”

“Oude kunst, nieuwe kunst, vroeger was het niet anders. Vroeger had je net zo goed grote kunstenaars, grote kunstkopers en grote kunsthandelaren. The times they are never a-changin’.”

“Nou ja, ik bedoel dat ik van de kant kom van de weggedoken kunsthistorici, die vanuit hun studeervertrek schrijven.”

“Onzin. Volkomen onzin. Een goede criticus moet zich onder het volk begeven. Zelfs als hij over oude kunst schrijft, moet hij die oude kunst bezien door de bril van zijn tijd. Daarvoor moet hij de straat op. Net zo goed als wanneer hij de nieuwe kunst wil ontdekken.”

“Misschien heb je gelijk.”

“Natuurlijk heb ik gelijk. Het probleem met jullie soort is dat je denkt alles uit boeken en uit de kunstwerken zelf te kunnen halen. Maar kunstwerken zijn nooit wat ze zijn. Ze veranderen. Alhoewel je dat nooit aan je klanten moet vertellen, hahaha. Zij moeten denken dat ze iets bij je kopen dat een eeuwige waarde vertegenwoordigt. En als er al iets aan het werk verandert, dat het de prijs is, die in de toekomst alleen maar zal stijgen. Maar je zult nog wel wennen aan deze wereld. Als je een paar jaartjes voor mij werkt, zul je jezelf niet meer herkennen.”

“Ik ben benieuwd.”

“En nu oprotten. Ga jezelf trakteren op een ijsje in Central Park. Of breng een bezoekje aan het vrijheidsbeeld.”

“Okee, bedankt. Ik zie je morgen.”

“Zie je morgen, Hart.”

Hart zet zijn zonnebril op en loopt naar buiten.

107

Hart voelt de envelop in zijn broekzak. Hij heeft gekeken. Het is een mooie bonus die hij gekregen heeft. Wat zal hij ermee doen? In ieder geval Perly op een etentje trakteren. En een mooi cadeau voor haar kopen. Tenslotte heeft zij hem die baan bezorgd. Misschien zal hij een mooi sieraad voor haar uitkiezen. Hij loopt de trappen af naar de metro die hem naar het Diamond District op 47th Street zal brengen. Hij versnelt zijn tempo als hij op het perron is aangekomen en ziet dat de metro er al staat.

Als hij in de laatste wagon wil stappen, ziet hij vanuit zijn ooghoek hoe in het begin van de trein de groene vlek, die hij al twee keer eerder heeft gezien, tussen de deuren naar binnen glipt. Hij springt tussen de zich sluitende deuren naar binnen. Nu kan het groen geen kant op. Hij hoeft alleen maar aan de andere kant te komen voor de metro het volgende station bereikt.

“Sorry. Excuse me. Sorry. Excuse me. Excuse me.” Hart worstelt zich zo snel hij kan door de vele coupés heen. Hij weet dat hij niet lang heeft. Hij negeert de boze blikken en opmerkingen van zijn medepassagiers, springt over tassen en voeten heen en slingert zich af en toe als een aap

van paal naar paal. Als hij de laatste coupé heeft bereikt, voelt hij hoe de metro begint af te remmen. Hij rukt de deur open.

“Hee man, wat is jouw probleem?”

Een groepje zwarte jongens verspert het gangpad en kijkt hem dreigend aan.

“Sorry, ik moet er hier uit.”

“Jij moet wat?”

Hart heeft geen tijd voor een confrontatie met dit groepje. Hij draait zich om en besluit via de vorige coupé uit te stappen. Hij werkt zich zo snel het gaat langs een aantal reizigers en stapt op het perron. Hij ziet in de mensenmassa die uitgestapt is nog niet zijn groen. Hij of zij moet dus nog in de metro zitten. Hart loopt langs het voertuig en stapt net weer naar binnen als hij de groen geklede ziet uitstappen. Meteen springt hij weer het perron op.

“Hee, stop!”

Hart ziet hoe een vrouw van middelbare leeftijd zich naar hem omdraait. Ze draagt een lange jas die niets dan rust uitstraalt. Op haar gezicht heeft ze een glimlach, alsof ze erop gewacht heeft dat Hart haar eindelijk zou inhalen. Dan draait ze zich echter weer om en loopt ze verder.

“Wacht!”

“Hee man.”

Hart voelt een hand op zijn schouder en kijkt om in het gezicht van een van de zwarte jongens die hem in de metro de weg versperden. Zijn vier maten staan om hem heen.

“Heb jij een hekel aan zwarte mensen?”

“Ah nee. Sorry, ik heb nu echt geen tijd. Ik moet ...”

Hart ziet hoe de vrouw in het groen de roltrap naar boven neemt.

“Geen tijd? Horen jullie dat? Onze witte vriend hier heeft een hekel aan zwarte mensen en hij heeft niet eens tijd ons dat in onze smoel te zeggen.”

De jongen pakt Hart vast bij zijn stropdas. Maar Hart rukt zich los en sprint er vandoor.

“Pak hem!” beveelt de aanvoerder van het groepje. Als één man rennen ze achter Hart aan. Hart kijkt echter niet om. Hij moet eerst die vrouw te pakken krijgen. Misschien is er boven op straat wel politie, zodat zijn achtervolgers hem niet meer durven aan te pakken.

“Waar is ze verdomme naartoe?”

Hart kijkt in paniek om zich heen. Hij moet doorrennen, de tunnels door, één van de trappen omhoog. Anders hebben ze hem te grazen. Maar

welke uitgang moet hij nemen? Hij ziet de vrouw nergens. Hij wil net naar links de trap op rennen, als hij van rechts een stem hoort.

“Zoek je mij?”

De vrouw heeft een grijns op haar gezicht.

Als Hart zijn hoofd in haar richting draait, krijgt hij een stoot in zijn rug die hem op de grond smijt. Meteen staan er vijf jonge negers om hem heen.

“Wij gaan jouw reet afmaken, klootzak,” spreekt de leider van de vijf hijgend.

“Denken jullie dat?”

De vrouw in het groen trekt de jongen aan zijn arm.

“Haha, wie ben jij, fokking hoer?”

Een tel later valt de jongen bewusteloos op de grond neer. De vrouw draait haar hoofd in een cirkel langs de gezichten van de andere vier.

Met verbazing ziet Hart hoe ze het pigment uit de zwarte gezichten lijkt weg te trekken tot ze haast wit zijn. De ogen van de jongens staan wijd open alsof ze elk moment uit hun kassen vallen en hun hijgende adem stopt. Dan kijkt de vrouw naar Hart en steekt ze haar hand naar hem uit.

“Sta op.”

De vier jongens lijken onmiddellijk hun adem en hun huidskleur weer terug te vinden. Ze grijpen zo snel ze kunnen hun bewusteloze vriend van de grond omhoog en maken dat ze weggomen.

Hart kijkt zijn redster sprakeloos aan.

“Kom. We gaan een kop décaf drinken. Ik kan me voorstellen dat je een paar vragen hebt.”

108

De vrouw, die zichzelf voorstelt als Susannah Yates, ziet er stijlvol zakelijk uit. Type manager, zoals er zoveel in deze stad rondlopen.

Onder de groene jas, die door Hart met buitengewone nieuwsgierigheid wordt bekeken terwijl zij hem aan de kapstok naast hun tafeltje hangt, draagt zij een mantelpakje van een mooie azuurblauwe kleur. Hart schat dat de vrouw halverwege de veertig moet zijn. Het is een mooie vrouw, hoewel het Hart voorkomt alsof er wel wat aan die schoonheid gewerkt is. Ze draagt haar bruine haar in een verzorgd halflang kapsel. Eigenlijk heeft hij nog geen echte indruk van haar, behalve dat het een intelligente vrouw moet zijn. Haar stem klinkt even zakelijk en beschaafd als ze eruitziet. Haar Engels klinkt accentloos in Harts oren.

“Dacht je dat jij de enige was met een vloek en een zegen?”

“Wat?”

De vrouw grijnst.

“Ja, ik herken ons uit duizenden. Jij blijkbaar niet.”

“Jij bent ook vervloekt?”

“Hahaha, wat dacht jij dan? De halve wereld is vervloekt. Alleen weet bijna niemand het. Waar dacht je dat al die pech vandaan komt die iedereen heeft? En al die ziektes? En alle doden? Dat is niet allemaal toeval. Heel veel komt doordat de ene mens de andere vervloekt. Oh, het gaat niet bij iedereen via beroepsvervloekers zoals bij jou en mij. Een simpele verwensing kan al heel wat teweeg brengen. De geesten luisteren mee en vervullen heel wat wensen zonder inmenging van een voodoopriester of hoe je ze ook wilt noemen. Maar zoals jij en ik zijn er niet veel. Mensen die hun vloek en hun zegen in macht over leven en dood kunnen omzetten.”

Hart realiseert zich ineens dat de vrouw hem met haar blik zou kunnen leegzuigen. Maar net zo goed zou hij dat bij haar kunnen doen.

“Niet veel? Er zijn er meer? Hier in New York?”

“Over de hele wereld. In New York zijn er voor zover ik weet op dit moment nog maar twee. Jij en ik.”

“En jouw jas ... dat groen?”

Nu is het de beurt aan de vrouw om verbaasd te kijken. Ze werpt een korte blik op haar jas.

“We hebben meer gemeenschappelijk dan ik dacht. Je ziet het groen?”

“Ja.”

“Die jas, dat is een lang verhaal. Ik vertel het je nog wel.”

Even laat Hart zijn ogen op het groene stof rusten. Het is alsof een koele vochtige lap op zijn zere ogen wordt gelegd.

“Hoe lang ben je al in New York?”

“Twee weken. Ik kom uit Nederland. Maar hoe heb je mij gevonden?”

“Toeval. Lot. Wie weet. Ik zag je op een dag de straat oversteken. Ik herkende je kracht meteen. Toen ben ik je gevolgd. Ik heb je eerst een tijdje geobserveerd. Vandaag besloot ik dat je me mocht vinden. Het werd tijd voor een ontmoeting.”

Hart lacht.

“Zo. Had je jezelf niet wat gemakkelijker kunnen laten vinden? Ik was bijna in elkaar gestampt.”

“Je had ze gemakkelijk zelf aangekund. Waarom heb je het zover laten komen?”

Hart aarzelt.

“Ik heb besloten geen gebruik meer te maken van mijn krachten.”

“Wat? Hahahaha. Slechte ervaringen gehad?”

“Ja.”

“Slechte ervaringen zijn onvermijdelijk. Maar je kunt er niet onderuit. Je bent wie je bent. Je hebt je krachten en vroeg of laat zul je ze weer moeten gebruiken. Je kunt ze niet ontvluchten. Als je dat probeert, zullen de krachten jou gaan gebruiken. En geloof me, dat wil je niet.”

“Doet zien jou ook pijn?”

“Sinds mijn geboorte. Sommige mensen lijden maar onder een korte vloek. Wij echter kunnen niet ontsnappen. Zien doet mij pijn. Dat kun je wel zeggen. Om mijn ogen ervan uit mijn kassen te rukken. En hoe meer lelijkheid ik zie, hoe pijnvoller.”

“Lelikhheid? Schoonheid bedoel je.”

“Was het maar waar. In deze wereld is zoveel lelijkheid aanwezig en zo weinig schoonheid dat ik dolgelukkig zou zijn als het andersom was.”

“Zo dolgelukkig zou je niet zijn. Als alles dat de moeite waard is je pijn doet, is het lastig ergens van te houden. Of van iemand.”

De vrouw kijkt Hart geïntrigeerd aan.

“Blijkbaar zijn we niet helemaal hetzelfde. Interessant.”

“Maar blijkbaar kun jij mensen leegzuigen. Dat heb ik net gezien. Kun je ze ook genezen?”

“Genezen of vernietigen, die mogelijkheden heb ik. Jij ook?”

“Ja.”

“Het is niet alleen afzien. Onze zegen is een zegen voor anderen en voor onszelf.”

“De zegen is voor mij niet veel beter dan de vloek.”

“Dan gebruik je hem niet goed. De hoofdzaak is dat je er wat uit haalt.”

“Hoe bedoel je dat?”

“Wat gebeurt er met jou als je iemand geneest?”

“Niets.”

“Niets? Wat een verkwisting.” De vrouw geeft Hart een verwijtvolle blik. “Wat gebeurt er dan met je als je iemand leegzuigt?”

“Niets.”

“Oh god, dat meen je niet.”

Hart begrijpt niet waarom er op het gezicht van de vrouw een smalende glimlach verschijnt. Maar hij begint zich een schooljongetje te voelen dat door een meid uit twee klassen hoger over zijn seksuele ervaring aan de tand wordt gevoeld.

“Als je iemand leegzuigt, tap je zijn levensenergie af. Wanneer je daar niets mee doet, vloeit die energie zo door je heen en weg naar buiten. Pfft, de lucht in. Verdwenen. Dat is doodzonde. Die levensenergie is het

waardevolste wat er is. En wij kunnen die energie niet alleen aftappen, maar ook gebruiken voor onszelf. Onze eigen energie aanvullen. En ook als ik iemand genees, tap ik een klein beetje van die energie af.”

“Zonder dat het nodig is? Maar dan besteel je iemand.”

“Hahaha. Wat ben jij naïef. Denk je dat een dokter geen honorarium rekent voor de genezing die hij uitvoert? Noem je dat ook stelen. Je geneest iemand en die betaalt daarvoor. Een klein bedrag in verhouding met wat ik bied. En als ze het niet weten, doet het hen ook weinig kwaad.”

“Ik weet niet. Het lijkt me ethisch niet correct. Ik zou trouwens ook niet weten hoe ik die energie voor mezelf zou moeten gebruiken.”

“Dat is simpel. Een kwestie van wilskracht en concentratie. Op het moment dat je de energie uit iemand trekt, zuig je hem in jezelf naar beneden. Het is bijna zo gemakkelijk als je billen samenknijpen en je buikspieren aanspannen. Als je eenmaal weet dat het mogelijk is, zal het doodgemakkelijk voor je zijn. Het is het verschil tussen roken en meteen weer uitblazen en over je longen roken. Inhaleer die energie en je zult niet weten wat je beleeft.”

Als twee tafeltjes verder een klant zijn koffiekop van de tafel stoot en deze in scherven op de grond valt, kijken Hart en Susannah onwillekeurig om. Ze zien hoe de serveerster de boel met een kwaad gezicht opruimt en zich vervolgens scheldend langs het tafeltje van de twee een weg terug baant naar de bar.

“Alsof het vandaag nog niet druk genoeg is. Moet die imbeciel me nog wat extra werk bezorgen. Ik hoop dat hij de schijt krijgt.”

“Haar woorden in het oor van de geesten,” zegt Susannah glimlachend.

“Je bedoelt toch niet dat die man zo meteen echt de schijt krijgt?”

“Misschien niet letterlijk. Maar de kans dat er iets naars gebeurt met die man is wel degelijk aanwezig. Overal om ons heen bevinden zich geesten. Goede en slechte. Sommige wachten er alleen maar op dat ze een vloek of een zegen mogen uitvoeren.”

“Ik geloof er niks van.”

“Oh, nee?”

“Nee.”

Weer glimlacht Susannah.

“Hoe weet je dit dan allemaal van die geesten? Kun je ze zien?”

“Hoe ik het weet? Heb jij dan nooit gesproken met de geesten die in je huizen?”

Hart kijkt naar de serveerster die in zichzelf mopperend een kan koffie aan het zitten is. Hij denkt aan Lucifer en Mietje.

“Nu niet meer. Een tijdje geleden wel. Maar ik kan niet zeggen dat ik daar veel plezier aan beleefde of veel wijzer van werd. Ik had er voornamelijk last van. Ik zou willen dat ze eindelijk eens uit me verdwenen.”

“Ben je bang voor ze?”

“Nou, bang niet direct. Maar ze zijn sterk en ze kunnen heel veel.”

“Sterk? Ja, ze zijn misschien wel sterk. Maar lang niet zo sterk als jij. En dat moet je ze vooral laten weten. Ze zitten dan wel in je en je kunt ze niet afschudden, maar jij bent de baas. Ken je jouw geesten? Weet je waar ze vandaan komen?”

Hart vertelt wat hij weet over de winti's die in hem huizen.

“Ha! Dat dacht ik al. Bosnegers. Slaven. Jij behandelt ze waarschijnlijk als superieure wezens, terwijl het niet meer dan slavengeesten zijn. Suriname! Ze komen uit de rimboe. Zet ze op hun plaats en zorg dat ze weten wie hun meester is; jij.”

“En als ze niet naar me luisteren? Ik kan ze niet straffen of wegsturen.”

“Je kunt ze beheersen. Zo kun je ze straffen en wegstoppen. En naar boven halen als jij ze nodig hebt. En daar komt die extra energie van pas. Hoe meer energie je hebt, hoe sterker je bent.”

“Zuig jij dan mensen leeg, puur om de energie?”

“Nee, natuurlijk niet. Ik ben geen psychopaat of moordenaar. Ik gebruik mijn zuigkracht alleen uit zelfverdediging of bij zij die het absoluut verdienen.”

“Apropos zelfverdediging, hoe deed je dat eigenlijk met die jongens daarstraks? Je keek ze nauwelijks aan, maar het bloed leek uit hun weg te trekken.”

“Waarschijnlijk op dezelfde manier als jij het doet. Ik heb het misschien geperfectioneerd. Van mijn ogen naar mijn geest verplaatst. Ik hoef iemand maar een fractie van een seconde in de ogen te kijken. Dan kan ik in principe mijn ogen sluiten en die persoon dan toch nog in mijn macht hebben. Ik kan hem zonder in zijn ogen te zien verder leegzuigen. Je hebt toch wel eens gehoord van telekinese?”

“Wauw.”

“Misschien is het een extra talent dat ik heb. Misschien kun jij het ook en weet je het nog niet.”

“Ik geloof dat ik een heleboel niet weet.”

“Je bent nog jong. Maar ik moet nu gaan. Spreken we wat af voor morgenavond?”

Hart is overrompeld door de aankondiging van het plotselinge vertrek.

“Eh, ja. Dat is goed. Ja, natuurlijk. Waar?”

“Hier. Acht uur.”

Susannah pakt haar jas van de kapstok en trekt hem aan. Harts blik wordt meteen gevangen in de groene rust van het stof.

“Tot morgen.”

“Oh, ja. Sorry. Dat groen is zo ...”

“Ik weet het.”

109

“Ik heb iemand ontmoet die hetzelfde heeft met haar ogen als ik.”

Perly stopt halverwege haar hap toast.

“Met winti’s en al?”

“Nou ja, ik weet nog niet alles. In ieder geval met geesten.”

“Een vrouw dus. Jong? Aantrekkelijk?”

“Ik schat een jaar of vijfenveertig. Een mooie vrouw. Wel flink opgemaakt.”

“Sympathiek?”

“Weet ik eigenlijk niet. Misschien niet.”

“En nu?”

“Vanavond zie ik haar weer. Ze kan meer en weet meer dan ik. Ik wil dat ze me alles over zich vertelt. In ieder geval moet ik vandaag gewoon werken.”

“Ik heb vandaag een speciale klus voor jou, Hart.”

Stan duwt Hart een langwerpige pakje in zijn handen.

“Een vlieger?”

“Ja. Voor elk één. Er staat een lekker windje vandaag. De zon schijnt. Ik heb vrij vandaag. We gaan naar Central Park.”

“Maar ik moet werken.”

“Ik ben de baas. Jij hebt vrij.”

“Dit vind ik zo heerlijk. Ik kom hier elk jaar een paar keer met een vlieger. Vlieger jij wel eens, Hart?”

Stan en Hart liggen op hun rug in het gras. Tegen de blauwe lucht boven hen hangen twee ruitvormige vliegers.

“Nee. Ik heb nog nooit in mijn leven gevliegerd.”

“Nog nooit? Waait het niet waar jij vandaan komt? Niet te geloven. Zo’n vlieger die bijna stil hangt in de lucht, dat is voor mij een klein wondertje. Zo verschrikkelijk mooi. Zo rustig. Alsof er geen zorg in de wereld is. En geen zwaartekracht. Je hoeft helemaal niets te doen. Alleen

zorgen dat je het touw niet loslaat. Ik kan hier uren liggen en naar boven kijken.”

Hart kijkt naar zijn vlieger. Stan heeft gelijk. Dit is mooi. Dit is simpel. Hij heeft het leven zelden zo eenvoudig en helder gezien. Alleen bereidt het hem geen plezier of rust. De geelrode vlieger en het uitgestrekte blauw branden in zijn ogen.

“Weet je, Hart, wat mij het meeste opviel toen ik voor het eerst de stad bezocht? Manhatten bedoel ik. Behalve dan die enorme blokken van gebouwen? De tegenvormen. De blokken leegte tussen de gebouwen en de straten en de lucht. Nog nooit had ik ruimte zo sterk fysiek aanwezig gevoeld.”

Hart haalt een beeld van één van de straten van Manhatten op uit zijn geheugen. Voor hem is het niet anders dan elk ander beeld van welke willekeurige plek dan ook. Hij beleeft sinds hij denken kan niet alleen de huizen en de mensen als een aanslag op zijn ogen, maar ook de tussenvormen, de ruimte, de lucht, alles wat iemand anders misschien als leegte zou aanduiden. Voor Hart is alles beeld.

“Dan is zo’n vlieger in de lucht wel weer wat anders. In Manhatten is alles actief. Zelfs de leegte. En als mens word je ingepakt en geclaimd door de stad, of je nu buiten of binnen bent. Als een rat in een experiment. Je zit erin en je kunt niet anders dan erin participeren. Wat je ook doet. Actie en reactie. Daar hou ik trouwens van, begrijp me niet verkeerd. Maar af en toe heb ik het nodig te ontsnappen aan het experiment. Dan kijk ik naar die vlieger in de lucht. De lucht is niet begrensd. Dat blauw loopt weg. Dat is weidsheid, onbegrensdheid. Die vlieger hangt in de ultieme vrijheid. Als ik hem los zou laten, zou hij verdwijnen in het niets.”

“Hij zou een eind verder neerstorten op de grond.”

“Niet mijn vlieger. Begrijp je? Mijn vlieger representeert mijn dromen, mijn verlangens. Die worden niet gekooid, niet storten niet neer. Die vliegen er vandoor in het oneindige.”

“Moet je zelf geen kunst maken? Je praat als een kunstenaar.”

“Hahaha. Nee, ik ben een nuchtere zakenman met een gevoelige natuur en een poëtische geest. Eerst komt de nuchterheid. Dan de rest. Als het andersom was geweest, was ik geen succesvolle galeriehouder geworden maar een succesvolle kunstenaar.”

“In ieder geval succesvol.”

“Natuurlijk. Gebrek aan succes staat gelijk aan een overvloed aan domheid. Succes hebben is een kwestie van intelligentie en de simpele keuze maken succesvol te willen zijn.”

“Dan moet ik wel dom zijn.”

“Misschien heb je de keuze nog niet gemaakt.”

“Zou het zo eenvoudig zijn?”

“Zo eenvoudig is het.”

“Zijn jullie Amerikanen niet teveel bezig met de maakbare mens? Met het succesverhaal?”

“Dat is een cliché, dat geef ik toe. En toch gaat die vlieger op. Als je slim bent, weet je je talenten te vinden en weet je ze te gebruiken.”

“Mijn vlieger blijft de hele tijd neerstorten.”

“Dan houd je hem te laag bij de grond. Een vlieger heeft hoogte en wind nodig. Je moet ambitieus zijn en hard werken. Daarvoor staan die twee metaforen. Plaats jezelf bovenaan en blaas de wind in je zeilen. En je zult zien hoe je wegzeilt over de wereldzeeën.”

“Nog meer aardige metaforen. Maar het blijft voor mij de fake American Dream. Ik ben een Hollandse jongen. Ik ben bedacht op de bliksem en de regen die de vlieger naar de koude grond doen storten. En op de luwte, die de zeilen van het schip slap laten hangen, zodat het doelloos ronddobbert op die weidse wereldzee.”

“Onzin, Hart. Jij weet verdomd goed wat jouw capaciteiten zijn. Je moet alleen wat grootheidswaan krijgen. Maar laat dat maar aan mij over. Ik ga je leren van jezelf te houden. En voor jezelf te kiezen, in het nadeel van anderen. Op het moment dat je de dolk in mijn rug stoot en het heft nog eens omdraait, zul je aan mijn woorden denken.”

“Et tu Brutus? Een beetje teatraal voor mijn stijl.”

“Je hebt je stijl nog helemaal niet gevonden, Hart. Die gaan we samen vinden.”

“En dan pleeg ik vadermoord?”

“Natuurlijk. Een zoektocht naar jezelf gaat altijd gepaard met een vadermoord.”

“Wat een vlieger niet allemaal losmaakt in jou.”

“Hahahaha. Onderschat de kracht van de vlieger niet.”

“Nee. Nou. Zal ik nooit meer doen.”

“Spot niet met me, Brutus. Leer van me.”

“Maar waarom ik? Je kent me net een paar weken. En ik ben alleen bij je binnengekomen door Perly.”

“Ik zie wat ik zie. Jij bevalt me. En dan druk ik me zacht uit. Ik kan niet aanwijzen wat het precies is, maar jij hebt het. Ik heb een neus voor kunst en voor mensen. Hoe oud schat je me trouwens?”

Hart kijkt Stan aan.

“Vijfenzestig.”

“Hahajajaja, dat hoor ik wel meer. Ik ben zevenenzeventig. Best oud, hè?! Maar ik heb nog zoveel plannen. Ik heb genoeg aanbiedingen vanuit het buitenland om musea te runnen, collecties samen te stellen, exposities te maken. Allemaal voor veel geld, bijbehorende mooie huizen, auto's en weet ik wat nog. Ik hou van de SCZ-Gallery. Maar ik ben er klaar mee. Ik zoek al lang een opvolger. En die heb ik nu gevonden.”

Stan kijkt Hart glimlachend aan.

“Maar ik weet niet eens hoe lang ik in New York blijf. Misschien ben ik binnen een paar maanden alweer weg.”

“Flauwekul. Jij blijft. Ik heb je nodig. En het zal je schade niet zijn. En niet alleen financieel. Je zult een leefstijl leren kennen die je nooit gekend hebt. En je zult nieuwe vrienden maken in hele nieuwe werelden. Topmensen uit de reclame, film, muziek, sport, politiek. Hart. Zeg niet nee tegen de mogelijkheden die ik je bied. Proef van het leven voordat je het afwijst. Maar je hoeft op dit moment helemaal niets te beslissen. Kom, we gaan. Haal je vlieger naar beneden. We geven ze aan die kinderen daar.”

110

“Weet je dat ons groen ook op gewone mensen een bijzonder effect heeft?”

“Oh ja?”

“Bij gewone mensen werkt het als een soort, hoe moet ik het noemen, sluier. Op de een of andere manier nemen ze de kleur met hun bewuste niet waar. Als ik deze jas draag, ziet men me over het algemeen over het hoofd. Het is alsof ik niet besta. Hier gaan we naar beneden.”

Vanuit de koffietent heeft Susannah Hart meegenomen naar de metro.

“Waar gaan we heen?”

“Afwachten. We hoeven maar vijf haltes ver.”

Als Hart vanuit de metro weer op straatniveau komt, valt hem meteen op dat dit beslist niet een van de arme woonwijken van New York is. Wie hier woont, heeft financieel niets te klagen.

“In dit appartementencomplex woon ik.”

Hart kijkt naar de stijlvolle zware voordeur en de glazen voorgevel met in dikke koperen letters de naam van het gebouw ‘Sterling House’.

“Wat doe je eigenlijk voor de kost, als ik dat vragen mag?”

“Ik genees. Wat dacht jij dan?”

“Geen idee. Ik wist niet dat genezen zo'n lucratieve business was.”

“Heb jij dan nooit commercieel genezen?”

Hart schaamt zich bijna de praktijk van Henk van den Aardweg te noemen. En hij wil het al helemaal niet hebben over de tijd die hij doorbracht in het kuurhotel toen hij zich in zakmessen, horloges en seks liet betalen.

“Ja, nou ja, ik heb er wel eens wat voor gevraagd. Maar nooit veel.”

“Avond, Fred,” groet Susannah de portier.

“Goedenavond, mevrouw. Een prettige avond verder gewenst.”

Susannah en Hart stappen in de lift.

“Zijn vrouw heb ik genezen. Gratis. Hoewel ik af en toe wel wat verzin dat hij ervoor terug kan doen. Portiers in New York doen veel meer dan achter hun balie zitten. Het is bijzonder handig ze afhankelijk van je te weten.”

Terwijl Hart dicht naast Susannah staat snuift hij stiekem haar parfum op. Het is zeer vrouwelijk. Hij voelt hoe het hem opwindt en tegelijk een beetje verdoofd. Hij is haast teleurgesteld als de lift ineens stopt op de zevende verdieping.

“We gaan voordat we naar mij gaan even op bezoek bij een van mijn burens.”

Twee deuren van de lift vandaan, in een gang die bekleedt is met mooi behang en een dik tapijt met een fraai ornament, belt Susannah aan.

“Susannah. Goddank dat je er bent. Het gaat slecht met hem.”

De vrouw die open doet is duidelijk in paniek.

“Ik dacht al dat je niet meer zou komen.”

Susannah reageert gelaten.

“Ik zei dat ik zou komen. Dan kom ik ook. Waar is hij?”

“In bed.”

“Kom mee, Hart,” beveelt Susannah op een toon alsof Hart haar persoonlijke assistent is.

In de aangelegen kamer ziet Hart een man in bed liggen die er behoorlijk slecht aan toe is. Hij lijkt te ijlen en is drijfnat van het zweet.

“Ik had bijna de dokter gebeld,” zegt de vrouw zenuwachtig.

Susannah geeft haar een kwade blik.

“Ik had je toch gezegd geen dokters te bellen. Wil je dat hij genezen wordt of niet?”

De vrouw knikt. Maar helemaal overtuigd van haar beslissing het zonder arts te stellen schijnt ze niet.

“Wil je ons alleen laten met hem? Wacht maar beneden in de lobby.”

De jonge vrouw kijkt nog een keer angstig naar haar man en verlaat dan gehoorzaam de kamer.

“Doe jij de deur even op slot, Hart.”

Als Hart de opdracht heeft uitgevoerd en de slaapkamer weer binnenkomt, ziet hij dat Susannah op het bed zit en hem met een haast uitdagende blik aankijkt. Ze wacht duidelijk totdat Hart helemaal klaar is voor haar performance. Dan draait ze zich om naar de zieke man. Ze tikt hem een paar keer flink op zijn wang. De ogen van de man gaan open. Hij probeert zijn hoofd uit het kussen omhoog te tillen, maar lijkt niet te begrijpen wat hij ziet en staakt dan zijn poging. Hij sluit zijn ogen weer en begint onverstaanbare woorden te mompelen.

Susannah sluit haar ogen en draait haar hoofd weg van de zieke. Hart ziet hoe haar gezichtsspieren zich verharderen. Haar neusgaten verwijden zich. Tegelijkertijd schijnt de zieke man rustiger te worden. Hij houdt op te mompelen en zijn ademhaling wordt regelmatigiger.

Gebiologeerd staart Hart naar het tafereel. Het is heel vreemd een genezing zoals hij dat heeft gedaan van een afstand mee te maken. Het voelt heel bizar. Alsof er bovenaardse toverkunst wordt toegepast. Wat Hart ook niet ontgaat is dat de zieke helemaal in de macht van de genezeres is. Hij begrijpt dat zij hem helemaal zou kunnen leegzuigen tot er niets meer van hem over is en hij zou er niet het minste aan kunnen doen.

Dan ziet Hart ineens een verandering in het gelaat van Susannah optreden. Haar trekken worden minder hard. Hoewel ze nog steeds heel geconcentreerd is, lijkt ze iets te ontspannen. Het lijkt zelfs alsof ze geniet. Haar borst gaat in een regelmatig tempo op en neer. Haar ademhaling gaat sneller. Ze begint er zelfs zachtjes bij te kreunen. Hart gelooft zijn ogen niet. Deze vrouw haalt een soort seksuele bevrediging uit deze genezing. En inderdaad kan het niet anders zijn dan dat Susannah een paar tellen later klaarkomt. Daarna blijft ze nog een tijd lang met haar ogen gesloten zitten. Haar hoofd wiegt van tijd tot tijd zachtjes heen en weer.

Hart weet niet hoe hij moet reageren als Susannah haar ogen ineens opent en Hart met een wazige blik aankijkt. Dan staat ze plots op, ze laat haar handen snel door haar haren schieten en trekt haar jasje strak.

“Nu jij de rest.”

“Wat bedoel je?”

“Ik heb hem maar ten dele genezen. Als ik hem zo laat, gaat hij over een paar weken toch nog dood. Maar ik wil zien hoe jij het doet. Haal jij de rest van de ziekte maar uit hem.”

Hart heft zijn handen in een afwerend gebaar omhoog.

“Oh nee nee nee nee. Nee, ik genees niet meer. Dat heb ik je toch gezegd. Nee, je moet het zelf afmaken. Sorry.”

“Dan gaat hij dood.”

“Ik doe het niet.”

“Ik ook niet.”

“Maar ... je kunt hem toch nu niet dood laten gaan. Je hebt het die vrouw beloofd.”

“Nou en? Als ik niet was gekomen, was hij ook doodgegaan. De dokters kunnen niets meer voor hem doen.”

Hart kijkt met pijn op zijn gezicht naar de zieke man. Nee, hij kan dit niet doen. En zeker niet met het mes op zijn keel. Er zijn zoveel mensen die dood gaan. Hij heeft niets met deze mensen te maken. Hij gaat niet toegeven aan de chantage van Susannah.

“Je bent een monster.”

“Jij niet dan? Je doet het niet?”

Hart schudt zijn hoofd.

Ineens barst Susannah in lachen uit.

“Hahahaha. Rustig maar, Hart. Ik bewonder je volharding. Ik wilde je alleen maar uit je tent lokken. Ik wilde zien hoe jij geneest. Maar als je niet wilt, laat ik deze man natuurlijk niet doodgaan.”

Ze buigt zich over de man in het bed, opent met een nonchalant gebaar, alsof het geen stervend mens maar een konijn is, zijn oogleden en kijkt er tien tellen intensief in.

“Daar dan. Genezen.”

Susannah kijkt Hart triomfantelijk aan.

“Kom, we gaan het zijn vrouw vertellen. En dan gaan we iets bij mij thuis drinken.”

111

“Het leek wel of je ...”

“Klaarkwam?”

Hart knikt. Hij glimlacht enigszins beschaamd.

“Dat deed ik ook. De energie die ik aftap laat me klaarkomen. Zo simpel is het. Het maakt ook niet uit of de energie van een man of een vrouw, een neger of een blanke, een rijke of een zwerver, een oud of jong iemand is. Energie is energie, jong en zuiver. Het is een trip, Hart. Een high. Hiervan krijg je een high die tien keer sterker is dan van de beste drug. Proost.”

Susannah zet het glas cognac aan haar lippen en neemt een flinke slok.

“Wil je echt niet iets sterkers?”

Hart schudt zijn hoofd en pakt de tonic van de tafel.

“Proost.”

“Ik trek even iets gemakkelijk aan.”

Als Susannah de ruimte verlaten heeft, kijkt Hart rond. “Deze dame heeft smaak,” fluistert hij tegen zichzelf. Het appartement is schitterend ingericht met de meest exquise meubels en tapijten. Hart loopt naar een van de schilderijen toe. Kan dit echt zijn? Hij kijkt nauwkeuriger. Dit is een oud meesterwerk van onschatbare waarde. En een muur verder nog een. En ook de sculpturen die in de ruimte staan, zijn uitzonderlijk fraai.

“Doet het al een beetje pijn?”

Hart schrikt van de plotselinge stem. Hij draait zich om en houdt zijn adem in.

In deuropening staat het evenbeeld van een klassieke filmdiva. Eén been vooruit, delicaat gebogen voor het andere, haar heupen feminien gekanteld, haar armen gestrekt omhoog, haar handen aan de deurpost, neemt Susannah de pose aan die mannen verleidt. Haar borsten steken vooruit, geaccentueerd door het zwarte korset. Susannah’s benen, die zondermeer prachtig te noemen zijn, zijn gehuld in zwarte kousen. Net genoeg van dit alles is te zien onder de witte satijnen peignoir, die ze draagt. Om haar rood geverfde lippen ligt een provocerende glimlach.

“Wauw, eh, ja, eh. Vreselijk pijn. Haha. Alles is hier prachtig. Hoe kom je aan die schilderijen? En, eh, jij ziet er ook geweldig uit. Pfoeh. Mijn schedel barst zowat.”

“Dank je. Ik dacht ik test eens even uit of ik nog aantrekkelijk ben. Ik wilde je natuurlijk geen hoofdpijn bezorgen, maar jij bent de aangewezen persoon om een oordeel te vellen. Pijn of geen pijn, zal ik maar zeggen.”

“Nou, je bent meer dan geslaagd.”

Susannah verlaat haar pose, slaat haar peignoir dicht en loopt naar Hart toe.

“Hoe ik aan die schilderijen kom? Loon na geleverde diensten. Ik heel in de meest uiteenlopende kringen.”

“Ik heb ergens gelezen dat die schilderijen gestolen waren uit een museumcollectie en dat ze verbrand zouden zijn, samen met de dieven toen hun vluchtauto in brand vloog.

“Deze zijn zoals je ziet niet verbrand. En gezien de persoon waar ik ze van heb, lijkt het me zeer sterk dat ze gestolen zouden zijn. Ik denk dat jij je vergist. Maar het zijn wel hele waardevolle, schitterende kunstwerken. Zoals ik je verteld heb, barst mijn schedel bij het zien van

lelijkheid. Dus omring ik mij met schoonheid. In mijn eigen woning tenminste. Op straat kan ik de lelijkheid helaas niet ontlopen. En ook de mensheid is overdadig gezegend met lelijkheid. Wat dat betreft moet jij het eigenlijk gemakkelijker hebben dan ik. Je moet alleen niet teveel in de spiegel kijken.” Susannah strijkt langzaam met een vinger langs Harts lippen. “Jij bent een mooie man, Hart.”

“Hoe ik er zelf uitzie interesseert me niet zoveel.”

“Maar het interesseert anderen. Je wordt beoordeeld op je uiterlijk. Het is echter niet alleen goed looks die jij bezit. Er is veel meer in jouw uitstraling dat je mooi maakt. En interessant. Het is jammer dat je me geen demonstratie van je geneeskracht wilde geven, Hart. Ik had je zo graag aan het werk gezien.”

Susannah gaat half op een antieke sofa liggen.

“Maar misschien is het nog te vroeg. Je moet eerst leren energie op te nemen. Dan wil ik je zien. Ik wil jou wel eens zien klaarkomen terwijl je geneest.”

Hart moet grinniken van Susannah’s laatste opmerking. “Nou, ik weet niet of dat geschikt is voor publiek.”

“Vond je het gênant mij te bekijken?”

“Eh, nou, het was wel intiem. Ik ken je helemaal niet. Maar het was ook wel ... opwindend.”

Hart kucht even. Het gesprek maakt hem verlegen. Daarom verandert hij van onderwerp. “Maar de energie die je van die man hebt afgetapt, heeft hij die niet nodig?”

“Nee, natuurlijk niet. Hij heeft genoeg levensenergie over. En als hij daarna wat matter is, moet hij maar wat oppeppers gebruiken of hij gaat maar naar de gym. En bovendien zou hij anders dood zijn geweest. Een groter tekort aan levensenergie dan je hebt als je dood bent, zul je in je leven nooit bereiken.”

“Je gaat er wel heel gemakkelijk mee om. Verandert er niet iets in hem als hij een stuk van zijn energie kwijt is?”

“Hart, Hart, Hart. Denk toch niet zoveel na. Heeft niemand jou ooit gezegd dat je wat meer van het leven moet genieten? Je geneest niet, je zuigt niet leeg, je bent niet rijk, je slaat de beste cognac af die er bestaat. Misschien komt het omdat schoonheid jou pijn doet. Maar dat is toch geen leven. Geniet dan op zijn minst van de lelijkheid. Maar dat doe je ook niet. Je werkt in een van New Yorks prominentste galerieën, waar je met topkunst te maken hebt. Je draagt mooie kleren. Je hebt een leuk uitziend vriendinnetje waar je mee samenwoont. Hoewel je daar geen relatie meer mee hebt. Ik heb wat informatie over je ingewonnen. Het

klinkt allemaal wel aardig voor een normale burger. Maar voor ons stelt het geen moer voor. Wij zijn speciaal. En jij profiteert niet van de geweldige krachten die je hebt. Waar ben je bang voor, Hart? Of zit jou de een of andere kleinburgerlijke moraal in de weg? Genees dan. Wordt een nieuwe Maria moeder van God of moeder Theresia of nieuwe Heiland en Verlosser. Weet ik veel. Verlos de mensheid van zijn lijden. Je leeft je leven zo doorsnee en onbeduidend, Hart, terwijl je zoveel potentie hebt. Ik begrijp jou niet. Wil je niet leven? Je hebt buitengewoon bijzondere ogen gekregen. Als ze jou toch alleen maar zorgen en ellende bezorgen, waarom steek je ze dan niet uit? Ik weet zeker dat je het als doorsnee blinde bijzonder goed zou doen.” Hart gaat voor het raam staan dat een magnifiek uitzicht op de avondlijke stad biedt en sluit zijn ogen.

“Jij bent niet de eerste die me vertelt dat ik bijzonder ben. Dat ik iets van mijn leven moet maken. Dat mijn gaven zo geweldig zijn. Ik word het spuugzat. Ik ben jou niet, Susannah. Ik kloot de hele tijd maar wat aan. Ik verkloot zowat alles in mijn leven. Ik ben niet zo geweldig als jij. Misschien komt het nog. Misschien weet ik ooit een keer wie ik werkelijk ben en wat ik ben en kan ik mijn gaven helemaal uitbuiten ten goede van de mensheid of ten goede van mezelf. Maar op dit moment weet ik helemaal niets. Ik had gehoopt dat jij me dichterbij mezelf zou kunnen brengen. Maar als het enige wat je me vertelt is dat ik mensen moet aftappen om ervan klaar te komen of high te worden en dat ik moet zorgen dat ik vetrijk wordt, dan bedank ik. Dat is volgens mij niet wat ik zoek in het leven.”

“Wat zoek je dan wel? Liefde?”

“Misschien.”

Susannah zucht. Ze strekt haar arm uit naar Hart en glimlacht.

“Kom eens hier, Hart.”

Hart draait zich om naar Susannah en loopt dan langzaam naar de sofa toe. Hij laat toe dat de vrouw zijn hand vastpakt.

“Ik ben veel te hard voor je geweest. Het spijt me. De eenzaamheid heeft me harder gemaakt dan ik in werkelijkheid ben. Het is niet gemakkelijk te leven met onze kwaal. Je bent altijd en overal een buitenbeentje. Een zonderling. Alsof je niet van deze planeet bent. Je moet me geloven, Hart, als ik zeg dat ik altijd zoveel mogelijk goed heb proberen te doen. Ik heb straatkinderen genezen. Honderden. Zwervers. Weet ik hoeveel. Huismoeders. Zakenlui. Senators en zelfs presidenten. Republikeinen zowel als Democraten, hahaha. Ik heb zelfs meer dan ziektes alleen genezen. Ik heb junks van hun verslaving genezen, prostituees van hun

hoererij en homo's van hun homofilie. Iedereen die bij me kwam heb ik geholpen. De armen voor niks, de rijken heb ik wel laten betalen. Maar ik weet zeker dat jij tegen dezelfde problemen bent aangelopen waar ik tegenaan liep. Op een gegeven moment weet je het niet meer. Moet je doorgaan of stoppen? Je kunt de hele mensheid niet genezen. En je wilt geen beroemde freak worden waar elke dag honderdduizend mensen voor in de rij staan. Je wilt zelf niet leeggezogen worden door de genezingen die je voltrekt. Ik begrijp jouw keuze dat je niet meer gebruik wilt maken van je gaven wel. En ik begrijp verdomd goed, beter dan wie dan ook, dat jij alleen maar liefde wilt. En rust. God, wat verlang ik naar rust. Hoe vaak denk je dat ik zelf niet mijn ogen vervloekt heb? Voordat ik begreep dat het heel gevaarlijk is om te vervloeken. Ik begrijp je, Hart. Meer dan je moeder en je vader jou begrepen."

Susannah tikt met haar hand op de bank.

"Kom even naast me zitten, Hart."

Hart voelt dat hij geraakt is door wat Susannah zegt. Haar stem klinkt nu zo begripvol en zachtaardig. Hij kijkt in haar ogen en ziet iemand die hem inderdaad meer begrijpt dan wie dan ook in zijn leven tot nu toe.

"Ik wil je niet veranderen, Hart. Je bent prachtig zoals je bent. En ik wil je niet verleiden tot het profiteren van mensen. Ik wil van jou leren zoals jij van mij. Wij hebben elkaar nodig. Ik wil je ontdekken om mijzelf te ontdekken. Wij zijn hetzelfde. En we zijn tegenovergesteld aan elkaar. Jij hebt moeite met de schoonheid. Ik kan niet leven met de lelijkheid. Opposites attract. Wil je niet toch wat anders drinken?"

Hart schudt zijn hoofd.

"Wil je blijven slapen?"

Hart schudt andermaal zijn hoofd.

"Okee. Ik begrijp het. Maar beloof je me dat we elkaar weer zullen zien? Heel snel?"

"Ja."

"Mag ik je een zoen geven?"

"Ja."

Susannah neemt Harts gezicht heel zacht tussen haar handen en drukt een kus op zijn lippen.

112

Door de spiegeling van zijn eigen gezicht in het raam van de metro heen ziet Hart de reizigers op het perron. Hij is in de war. Deze avond met

Susannah was op zijn minst gezegd vervuld van tegenstrijdigheden. Deze vrouw intrigeert hem, maar ze roept ook weerzin in hem op. Ze zegt dat ze wie weet hoeveel mensen heeft genezen. Zelfs gratis als ze geen geld hadden. Maar de manier waarop ze iedereen behandelt is zo denigrerend, zo respectloos. De portier bijvoorbeeld. Ze geneest zijn vrouw voor niets. En vervolgens probeert ze hem uit te buiten door hem van alles voor haar te laten doen. En dan de doodzieke man, die ze gebruikt om Hart te chanteren en dan alleen maar daadwerkelijk geneest vanwege Harts verontwaardiging. Hij gelooft geen seconde dat ze deze man van de dood had gered als het niet al om te beginnen om Hart was gegaan. Net als met die schilderijen. Hij weet absoluut zeker dat het de gestolen kunstwerken zijn waarover hij destijds heeft gelezen. De vermeende verbranding van de schilderijen moet in scène zijn gezet en de dieven zijn door een handlanger of misschien de opdrachtgever simpelweg afgemaakt, terwijl de waardevolle werken voor de brand vervangen zijn door waardeloze exemplaren. Hart zou er niet van opkijken als Susannah volledig op de hoogte was van de geschiedenis van de kunstwerken. Ze reageerde bijzonder weinig verbaasd toen hij haar erover vertelde. Voor zover hij weet zou zij nog de opdrachtgeefster van de diefstal ook kunnen zijn. Ze lijkt hem tot alles in staat om de door haar zo begeerde schoonheid te vergaren.

En dan haar vreemde ideeën over mensen die ze meent te moeten genezen van hoerij en homofilie. Sinds wanneer zijn prostitutie en homofilie zaken waarvan je genezen zou moeten worden? Maar misschien is dat het conservatieve Amerikaanse moralisme dat bij velen heerst. En toch. Ze intrigeert hem. Doordat zij en hij hetzelfde zijn voor wat hun vloek en hun zegen aangaat. Althans, bijna hetzelfde. En haar kennis, haar kracht en haar schoonheid boeien hem. Daarbij moet hij toegeven dat hij zeker ook seksueel opgewonden geraakt is door wat hij deze avond heeft meegemaakt. Maar wat wil deze vrouw van hem? Dat ze van hem wil leren, kan hij niet geloven. Hij voelt zich in alles de mindere. Wat zou hij haar mogelijk kunnen vertellen of laten zien wat zij niet al weet?

Hart wrijft met zijn handen over zijn gezicht. Wie weet komt hij erachter waar ze die groene jas vandaan heeft. Hij zou die stof op dit moment goed kunnen gebruiken. Nog twee haltes, dan is hij bij de buurt waar Perly woont. Hij zal een heet bad nemen en daarna zijn meditatie doen. En dan vroeg naar bed. Hij heeft nog geen idee wanneer hij Susannah

weer gaat ontmoeten. Maar hij heeft in ieder geval een paar dagen nodig om wat afstand te nemen van alles wat hij vanavond heeft meegemaakt. Gelukkig is het morgen zaterdag en heeft hij vrij.

“Hoe lang wil je je ei?”

Perly staat in haar ochtendjas bij het fornuis. In haar hand een stopwatch.

“Zes minuten. Nee, vijf. Het moet zacht zijn. Of was het nou zes?”

“Ik geef hem vijf.”

“Okee.”

“Schenk jezelf wat grapefruitsap in. En doe mij ook maar een glas.”

Hart gaat aan de ontbijttafel zitten en bekijkt het ontbijt dat al klaar staat.

Roerei, worstjes, aardappelschijfjes, spek, toast, gebakken tomaat. En een dampende kop koffie. Hij doet zijn ogen dicht en probeert de afzonderlijke geuren te herkennen.

“Je verwent me, Perly.”

“Je verdient het. Trouwens, je had me niet zo’n dure ketting moeten kopen. Je hebt nauwelijks iets verdiend of je spendeert het alweer aan mij.”

“Jij verdient het.”

Perly geeft Hart een kus op zijn wang en schuift op de stoel tegenover hem.

“Bijna als vroeger, Per.”

“Bijna.”

“Wat ga je vandaag doen?”

“Weinig. De New York Times lezen op jouw balkon. Een wandelingetje maken in de buurt.”

“Er is een vernissage vanmiddag in Tribeca. Zin om mee te gaan?”

Hart schudt zijn hoofd. “Ik denk het niet. Ik heb rust nodig.”

“Oh, het is volgens mij een hele saaie opening. Veel opwinding zul je er niet krijgen. Toe, ga je mee? Ik heb geen zin om alleen te gaan. Maar ik moet er naartoe. Het is een kennis van me die exposeert.”

“Ik heb er niet zoveel zin in. Hoe laat is het?”

“Om half drie vertrek ik hier. Ik moet van tevoren nog wat shoppen.

Maar ik ben op tijd terug. We kunnen samen een taxi nemen. Alsjeblieft alsjeblieft?”

“Okee.”

Als Perly weg is, heeft Hart al spijt van zijn toezegging. Maar hoe kan hij weigeren? Hij woont hier bij haar. Kosteloos. Perly wil absoluut niet dat hij aan iets meebetaalt. Kook maar af en toe, dat is genoeg, had ze

gezegd. Ik heb er geen tijd voor. En jij bent de betere kok. Ik heb geld genoeg.

“Maar ik wil niet te lang blijven, Perly. Misschien kunnen we even snel binnenwippen, dan naar huis en een videotje huren? Krulspelden in, pantoffels aan, biertje erbij.”

Perly legt een hand op Harts knie.

“Ah joh, het zal je vast bevallen. Ik hoop alleen dat deze taxichauffeur wat doorrijdt. Ik wil niet binnenkomen als het al afgeladen is.”

“Afgeladen. Leuk.”

Als Hart en Perly binnenkomen, wordt Perly meteen van hem weg gerukt. Vrolijk kletsend verdwijnt ze in de flinke massa mensen die de galerie al gevuld heeft. Het is zelfs bijna niet meer mogelijk de kunstwerken goed te zien.

“Jij werkt toch bij Stan?”

Hart draait zich om. Een jonge man met een hip kapsel, een grijs pak met een niet bijpassend paars hemd en een gele stropdas kijkt Hart glimlachend aan.

“Is Stan er ook?”

“Nee. Niet zover ik weet.”

“Oh, wat jammer. Ik heb vandaag mijn portfolio bij me. Ik kom wel vaker in de gallery. Stan zei de laatste keer dat hij geïnteresseerd was mijn werk te zien. Maar we hebben nog geen afspraak gemaakt. Toevallig heb ik zojuist nieuwe foto's van mijn werk van het lab gehaald. Daarom heb ik ze bij me. Zou jij anders misschien even willen kijken? Het is echt goed werk.”

Hart schudt zijn hoofd.

“Sorry. Daarvoor moet je bij Stan zijn. Zeker als hij al met je gesproken heeft.”

“Maar als jij al eens kijkt en je vindt het goed ...” De jonge man pakt zacht Harts arm vast, alsof het een heimelijk teken betreft. “... zou je Stan erover kunnen vertellen.”

“In principe neemt Stan helemaal geen portfolio's aan. Hij staat erop zelf de kunstenaars te benaderen. Maar ik zal jouw naam aan hem doorgeven. Als hij je werk wil zien, zal hij je vast wel bellen om een afspraak te maken.”

“Donny Crow. C-r-o-w. Zeg maar dat ik metafysische schilderijen maak. Ik heb het met hem over mijn werk gehad twee weken geleden.”

“Doe ik.”

“Gaaf. Bedankt, man.”

Donny Crow baant zich met zijn mapje onder de arm een weg door de menigte. Hart ziet hoe zijn ogen rondspeuren naar een volgende link om zijn netwerk te vergroten. Vreselijk typ, denkt Hart, als hij een tik op zijn schouder voelt.

“Susannah. Wat doe jij hier?”

“Mooie dingen zoeken natuurlijk. Wat een toeval.”

“Zeg dat wel.”

Hart is een beetje ongemakkelijk onder deze ontmoeting. Hij had Susannah nog een tijdje niet willen zien. En helemaal in zo’n sociale setting voelt het vreemd.

“En? Heb je nog iets moois weten te ontdekken?”

“Ja. Jou.”

Hart negeert Susannah’s opmerking en kijkt rond of hij Perly ziet.

“Hart.” Susannah pakt Hart bij zijn kin en draait zijn hoofd in haar richting. “Je bent niet bepaald galant. Vind je het niet leuk me te zien? Het lijkt een beetje op de eerste ontmoeting na de one-night-stand. Behalve dat wij geen seks hebben gehad.”

“Oh, sorry, Susannah. Ik heb gewoon even wat tijd nodig om na te denken over gisteren. Het is allemaal een beetje verwarrend voor me. Jij gaat heel anders om met ... misschien moeten we ergens anders verder praten hierover. Niet met al die mensen om ons heen.”

“Dat is goed. Waar wil je heen gaan?”

“Ik bedoel een andere keer. Weet je wat? Ik bel je morgen op. Ik beloof het. Dan spreken we iets af. Goed?”

“Hallo. Ik ben Perly. Jij bent ...?” mengt Perly zich plots in het gesprek, terwijl ze Susannah een hand geeft.

“Oh hallo, wat leuk je te ontmoeten. Jij bent toch de ex van Hart? Ik ben Susannah.”

“Hart heeft me al veel over jou verteld. Hè, Hart?” Perly legt een arm om Harts middel en glimlacht naar Susannah. “Wat een geluk voor Hart om iemand te ontmoeten met dezelfde ... oogproblemen als hij.”

“Ik zou het persoonlijk niet zo benoemen. Ik zou eerder zeggen dat hij dezelfde uitzonderlijke gaven als ik bezit.” Susannah geeft Perly een even brede als ongemeende glimlach terug.

Hart voelt hoe de sfeer onaangenaam begint te worden.

“Perly, we zouden toch gaan?”

“Wil je wat drinken, Susannah? Hart, haal jij even voor ons?” negeert Perly Harts poging te ontsnappen.

Met tegenzin wurmt Hart zich langs de kunstkijkers, die overigens allemaal breeduit met hun rug naar de kunstwerken staan te kletsen over alles behalve de kunstwerken. Hij heeft gemerkt dat Perly lichtelijk aangeschoten is. Hier heeft hij helemaal, maar dan ook helemaal geen zin in. Hij had thuis moeten blijven.

Tien minuten later staat hij met drie glazen champagne in zijn handen voor Susannah.

“Waar is Perly?”

“Ze is met iemand naar buiten gelopen.”

“Oh. Dan ga ik haar even zoeken. Ik wil naar huis. Ik had al geen zin om hier naartoe te komen.”

“Zullen we niet even proosten en ons drankje opdrinken?”

“Ja, natuurlijk. Sorry, Susannah. Ik ben er niet helemaal bij met mijn hoofd vandaag. Ik heb niet zo goed geslapen.”

“Op ons.”

“Proost.”

“Bezoek je veel exposities?”

“Niet veel. Af en toe eentje. Ik had gehoord dat deze kunstenaar mooi werk maakt. Maar ik krijg hoofdpijn van dit werk. Wat mij betreft stelt hij niet veel voor. Krijg jij hoofdpijn bij het zien hiervan?”

“Ik krijg hoofdpijn bij het zien an sich. Maar nee, ik krijg niet speciaal hoofdpijn van deze kunstenaar. Zo mooi is het inderdaad niet.”

“Hee, Susannah, sorry dat ik zo bot ben. Maar ik voel me echt niet zo goed. Ik ga ervandoor.”

“Geen probleem. Je belt me morgen?”

“Ja.”

Hart geeft Susannah een kus en loopt dan de galerie uit. Buiten staat ter gelegenheid van de opening een wagen waarop twee enorme schijnwerpers zijn gemonteerd. Als het donker wordt zullen twee dikke lichtstralen de lucht in geworpen worden om de plek van de grote opening aan de stad kenbaar te maken. Hart stapt met één voet op de wagen en duwt zich omhoog om over het publiek, dat zich ook buiten inmiddels talrijk heeft verzameld, uit te kijken. Nee, hij kan Perly nergens ontdekken. “Godverdomme.” Hij heeft geen zin weer naar binnen te gaan. Ach, Perly weet zich wel te amuseren en ze weet wel thuis te komen. Eigenlijk wil ze helemaal niet naar huis. Waarom zou ze voor hem mee moeten? Ze heeft blijkbaar alweer iemand gevonden om mee te kletsen.

“Hart, kom je me halen?”

Perly’s stem klinkt dof en verward door de telefoon.

“Perly, waar ben je? Is alles in orde met je?”

“Ik ben in een café in de buurt van de galerie. De Brown Horse. Kom je alsjeblieft?”

“Ja, ik ben er zo snel mogelijk. Ga niet weg. Ik kom eraan.”

“Wat is er met je gebeurd? Je ziet eruit of je onder een tram bent gekomen.”

“Ik weet het niet. Ik moet een black-out of zoiets gehad hebben. Het enige wat ik me herinner is dat ik met jou op weg was naar de galerie en dat ik bijkwam in een steegje. Ik voel me zo slap.”

Hart kan Perly nog net opvangen als ze van haar kruk glijdt.

“Ik breng je naar huis.”

Even kijkt Hart de kroeg rond om te zien of hij kan ontdekken wie haar dit heeft aangedaan. Dan tilt hij Perly op om haar naar buiten te dragen.

“Ik zou maar naar de politie gaan,” adviseert de barman met een besliste uitdrukking op zijn gezicht. “Ik heb het vaker gezien. Die hufters stoppen iets in de drankjes van de meiden en dan spoken ze van alles met hen uit. Je moet aangifte doen. Niet dat ze die klootzakken te pakken krijgen, maar voor de verzekering of zo.”

Hart knikt.

“Niet dat ze trouwens hier in mijn kroeg iets in de drankjes doen, hoor. Ik pas wel op. Dat tuig krijgt bij mij geen kans.”

Die nacht waakt Hart bij Perly’s bed. Hij hoopt maar dat ze niet verkracht is. Morgenvroeg moet ze maar naar haar huisarts gaan en eventueel naar de politie. Hij kijkt hoe ze slaapt. Ze is zo diep in slaap dat ze deze nacht niet meer wakker zal worden. Maar hij blijft toch bij haar zitten.

Als Hart zo naar haar gezicht kijkt, vraagt hij zich af wat er destijds is misgegaan in hun relatie. Hield hij niet genoeg van haar? Wat een stomme lul was hij toch. Het is een supermeid. Maar de tijd is niet meer terug te draaien. En opnieuw beginnen zou niet werken. In ieder geval heeft hij een goeie vriendin.

“Je ziet er bleek uit. Kun je je helemaal niets herinneren van wat er gisterenavond gebeurd is?”

Perly zit als een klein vogeltje in haar ochtendjas weggezonden aan de ontbijttafel. Haar beide handen houdt ze om de koffiekop gevouwen alsof ze zich moet warmen. Ze schudt haar hoofd.

“Helemaal niks. Maar ik voel me ontzettend moe. En ellendig. Ik was van plan vandaag te werken. Maar ... dat voelt absoluut onmogelijk.”

“Ga je naar je huisarts vandaag?”

“Het is zondag. Dan moet ik naar iemand die ik niet ken.”

“Ga toch maar. Misschien weet die arts waarom je je zo voelt. Als het door iets komt dat ze in je drankje hebben gedaan, is het beter er meteen bij te zijn met een onderzoekje of zo.”

“Ik denk dat ik vandaag nergens naartoe ga.”

“Okee. Jij bent de baas.”

“Ik ga terug naar bed.”

“Perly ...?”

“Wat?”

“Denk je dat ze je ...?”

“Verkracht hebben? God, ik weet het niet. Ik voel helemaal niets daar beneden. Ik weet het niet. En ik wil er nu ook niet aan denken.”

Het is twee uur in de middag als Hart de telefoon pakt.

“Ik zou je nog bellen.”

“Hoe is het met je ex? Heb je haar nog gevonden?”

“Het gaat niet goed met haar. Iemand heeft waarschijnlijk iets in haar drankje gedaan gisteren.”

“Als ze ziek is, genees je haar toch.”

Hart moet toegeven dat hij nog helemaal niet aan die mogelijkheid gedacht had.

“Het zal morgen vast wel beter met haar gaan.

Aan de andere kant is het stil. Hart stelt zich voor hoe Susannah grijnst.

“Ze is gewoon een beetje slapjes. Komt wel weer goed.”

“Wens haar maar beterschap van mij.”

“Ik dacht dat we misschien morgen wat konden afspreken.”

“Dat is goed. Waar? Hoe laat?”

“Ochtend, elf uur. Ergens waar het rustig is, waar we kunnen praten. Aan de East River?”

“Goed. East River Park. We zien elkaar bij het meest zuidelijke Ballfield. Weet je dat te vinden?”

“Ik kan het opzoeken.”

Hart loopt over het baseballveld heen. Hij kan zich het rumoer en de actie voorstellen van een wedstrijd die hier gespeeld wordt. Zelf heeft hij helemaal niks met welke sport dan ook. Hem bevalt dit veld vooral nu het er zo rustig is. Geen levende ziel in de buurt. Alleen het strakke geometrische patroon van het veld, de omringende hekken en de hoge lampenmasten. Hij gaat op een bankje zitten en kijkt naar links en naar rechts. Het is een rustig park. Een paar wandelaars. Een paar joggers.

“Hart. Zullen we bij de rivier gaan zitten? Daar staan ook banken.”

“Susannah, hallo.”

“Ben je er al lang?”

“Nee, hoor. Eventjes.”

Susannah pakt Harts arm en legt hem om haar middel als ze samen het Ballfield verlaten.

“Hier.”

Susannah overhandigt Hart een pakje met een geel strikje erop.

“Cadeautje.”

Als Hart het papier openmaakt, worden zijn ogen groot. Hij neemt zijn zonnebril af.

“Meen je dat? Mag ik dit houden? Echt?”

Als Susannah knikt, pakt Hart haar vast en kust hij haar op haar mond.

“Ontzettend bedankt. Dit is het beste wat iemand me maar zou kunnen geven. Wauw! Maar hoe kom je hieraan?”

Hart houdt de groene sjaal, die helemaal bestaat uit het hele bijzondere groen dat zijn ogen zoveel rust geeft, tegen de lucht omhoog. Hij is als een kind zo blij met dit cadeau.

“Hij hoort eigenlijk bij mijn jas. Maar jij mag hem hebben.”

“Maar hoe kom je eraan?”

“Zoals ik al eerder zei, dat is een lang verhaal.”

“Ik heb tijd.”

“Wat voor stof is het, denk je?”

“Zijde.”

“Dat klopt. Maar het komt niet uit Azië, waar zijde gewoonlijk vandaan komt. Ik was in Brazilië. Om iemand te genezen die stervende was. Met een klein vliegtuigje vloog ik over een dichtbegroeid stuk van het regenwoud. Je kunt je voorstellen wat er onder me te zien was. Groen, groen en nog meer groen. De meeste tijd van die vlucht hield ik mijn

ogen gesloten. Bij al dat afschuwelijke, obscene groen splijt mijn hoofd in tweeën. Ik heb namelijk een hekel wat ik de lelijkste van alle kleuren vind. Toch kon ik het niet laten af en toe na te gaan of er al een einde aan deze vreselijke reis in zicht was. Het moet door de geesten afgeroepen zijn, want in een flits zag ik in die duizend tinten groen iets wat ik nog nooit gezien had. Zo klein als een speldenknop. Technische gezien hadden mijn ogen, als het iets anders was geweest dan dit groen, het onmogelijk kunnen waarnemen. Maar dit werkte anders dan puur visueel. Wat ik zag was als een aanraking van een hoger wezen. Ik wist dat er vanaf dat moment maar één reisdoel was. Enfin, we landden op de dichtstbijzijnde vrije plek die ooit benoemd werd tot vliegveld sinds er tien bomen gerooid werden. En ik zal je de tocht van een New Yorkse lady door het Braziliaanse oerwoud besparen.”

“Over hoe lang geleden praat je nu?”

“Oh, een aardige tijd geleden. Ik was zeven- of achtentwintig. Ik huurde een gids in en marcheerde de jungle in. Geen idee waar ik precies moest zijn of wat ik precies zocht. Na tien dagen leek de expeditie gedoemd. De gids was wanhopig. Dat kon je hem ook niet kwalijk nemen als je bedenkt dat hij op pad was met een vrouw die bijzonder eigenwijs was en halsstarrig op haar doel af wilde, maar geen idee had waar of wat dat doel was. Bovendien was ik bepaald geen Jane van de jungle en had ik ook geen outfit meegenomen die daarbij paste. Dus we hadden juist besloten de expeditie af te blazen en weer terug te gaan of het wonder geschiedde.

Op de tiende dag van onze reis werd de gids gebeten door een dodelijke slang. Ik heb toen met mijn ogen elk spoortje gif uit zijn lijf gezogen en hem daarmee het leven gered. Waarschijnlijk dacht hij toen dat ik een voodoopriesteres of een sjamaan was. Daarom bracht hij me naar die ene plek in het oerwoud die hij anders als de pest gemedend zou hebben. Hij begreep ineens waar ik naartoe wilde, zonder dat ik het nog zelf wist. De plek waar we op de elfde dag naartoe gingen, was een plek die ieder lid van zijn stam kende, uit verhalen, maar die nog nooit één van hen bezocht had.

“Het doet me een beetje denken aan mijn tocht door Suriname, op zoek naar de roots van mijn vloek.”

“Suriname grenst aan Brazilië. Dus vreemd is dat niet. Ik was echter niet op zoek naar mijn vloek. Die queeste had ik al veel eerder volbracht. Ik was op zoek naar een gat in de werkelijkheid.”

Hart knikt. Hij begrijpt wat Susannah bedoelt. Dan kijkt hij rond. Ze zijn bij de oever van de East River aangekomen. Susannah neemt haar zonnebril af om te genieten van het panorama.

“Zullen we hier gaan zitten, Hart? Het uitzicht is prachtig.”

“Als je het goed vindt dat ik mijn ogen gesloten houd,” antwoordt Hart.

“We kwamen dus in het gebied van de onzichtbare duivels,” zoals de inboorlingen het noemden. De gids scheet in zijn broek van de angst. En ineens ... zag ik het. Op vijf meter afstand van me stond iets in de vorm van een mens dat volkomen pijnloos was. Ik bleef staan. Maar mijn gids leek het niet te zien. Hij liep er zo aan voorbij. Toen ik hem voorzichtig terugriep, liep hij er weer aan voorbij zonder het te zien. Ik wees het zelfs voor hem aan. Als hij niet eerder op onze reis bewezen had voortreffelijke ogen te hebben, had ik gedacht dat hij een bril nodig had. Ik besloot naar het groene pijnloze iets toe te lopen. Maar precies op het moment dat ik één stap zette, bewoog het ding. Het dook weg tussen het dichte gebladerte.”

Hart opent zijn ogen om een blik te werpen op de vertellende vrouw.

“Diezelfde dag lukte het ons niet meer het wezen te traceren, maar ik wist nu in ieder geval dat we op de goede plek waren. De volgende ochtend, toen ik wakker werd, was het eerste wat ik zag de pijnloze verschijning. Hij of zij wenkte me hem of haar te volgen en beduidde me de gids, die nog sliep, achter te laten.”

“Was je niet bang?”

“Bang? Nee. Als je je leven lang pijn lijdt bij het zien van alles en iedereen, is het zien van iets dat helemaal geen pijn veroorzaakt als voor het eerst thuiskomen. Ik verwachtte het antwoord op al mijn vragen te vinden bij dit godachtige wezen. Nee, bang was ik niet. Gigantisch nieuwsgierig was ik.

Ik volgde het wezen totdat we een rotsberg bereikten. Op één plek hing een soort pijnloze lap stof. We gingen er onderdoor en bevonden ons in een enorme grot, die verlicht werd door fakkels. Daar leerde ik het wezen kennen.”

“Nu ben ik gigantisch nieuwsgierig.”

“Het wezen bleek een mens te zijn. Ik was zo onder de indruk geweest van het visuele wonder dat mijn ogen meemaakten, dat ik helemaal niet gezien had dat het wezen simpelweg een mens was in een soort groene monnikspij. Toen de man die onder de vermomming schuilging, zijn kap van het hoofd trok, zag ik pas dat het pijnloze niet aan de figuur maar aan het stof kleefde. En de man sprak nog verstaanbaar Engels ook.

‘Nog nooit heeft iemand het groen kunnen zien. Behalve jij. Wie ben jij?’ vroeg de man. Het was een oude, donker getinte man. Kraaloogjes had hij en heel veel plooien en rimpels in zijn gezicht. Drie tanden in zijn hele mond.

Ik heb hem om wat te drinken gevraagd, hem kort over mezelf verteld en toen gevraagd wie hij was en vooral wat die bijzondere stof was die hij droeg. ‘Noem mij Brasul,’ zei de man. Dit woud is het thuis van mij en van de woudgeesten die ik dien. Ik zorg voor dit woud. Om die taak goed te kunnen vervullen hebben de geesten mij een wapen gegeven om mijn vijanden te slim af te zijn. De onzichtbare groene draden van de groene spin, die alleen hier leeft.’

Toen ik op dat moment de grot rond keek, viel me pas op dat de wanden en het plafond krioelden van de spinnen. Ik wilde meteen weer naar buiten rennen. Ik haat spinnen. Maar de man hield me tegen. ‘Ze doen je niets. Ze zijn bang voor mensen. Daarom zullen ze zo ver van jou vandaan blijven als ze maar kunnen. Maar als je echt wilt, gaan we naar buiten.’ Nou, of ik wilde!

‘Ik zal je laten zien waar de spinnen vrij leven,’ zei de man. ‘De spinnen in de grot zijn voor de spinzijdeteelt.’ We liepen door de grot heen naar een andere, kleinere grot en door nog een paar grotten, tot we uiteindelijk via een uitgang buiten stonden. Als het ware in de achtertuin van het pand. Die achtertuin was door rotsen en groen omgeven, alsof we in het midden van een vulkaan stonden.

‘Deze spin is het lievelingsdier van de woudgeesten.’ De man wees in het rond. Maar ik zag een enkele spin. Wel zag ik een patroon van ontelbare pijnloze stippen in de begroeiing. ‘De spinnen verbergen zich in hun zelfgeweven cocons, waar ze ’s nachts uit komen om hun webben te weven en hun prooien te eten. Als zich waterdruppels in hun webdraden vangen, nemen deze onmiddellijk de kleur van de draad over. Zo blijven de webben van deze spinnen onzichtbaar, zelfs in de ochtenddauw.

De man vertelde dat hem tijdens een visitatie door de woudgeesten verteld was over de spinnen en dat hem exclusief het procédé was verklapt om van de onzichtbare spinnendraden, die alleen dienaren van de woudgeesten en de woudgeesten zelf kunnen zien, garen te spinnen en daarvan stof te weven. Deze man vertelde mij dat hij al dertig jaar met het woud en de spinnen leefde en dat hij in die tijd de trotste productie van één monnikspij, één afdekdoek voor de grotingang en verder nog een paar vierkante meter had weten te bereiken. Na de

onzichtbare kleding en de deurlap had hij niet meer geweten wat hij nog met het stof moest, maar hij spon en weefde verder.

Sinds dertig jaar was ik de eerste persoon waarmee hij werkelijk contact had. Hij wilde van alles weten over de wereld buiten het oerwoud. Wat hem vooral interesseerde was de miserabele toestand waarin de bossen op de Aarde en het milieu verkeerden. Het feit dat ik een genezer met geestesgegeven gaven was, maar dat ik tegengewerkt werd door mijn hoofdpijn, die echter op miraculeuze wijze door het spinnengroen verholpen werd, gaf hem het idee mij zijn paar vierkante meter speciale stof te schenken. En ik geloof dat het feit dat ik hem vertelde lid te zijn van het WWF en de Save The Rainforest Foundation ook nog indruk op hem had gemaakt, hahaha. In ieder geval, om een lang verhaal wat korter te maken, ik vertrok, de spinnenman verder spinnend achterlatend, met mijn eigen pijnloze stof. Ik joeg mijn gids nog de stuipen op het lijf door onzichtbaar naar hem toe te lopen en vervolgens het stof weg te trekken. Hahahaha. Als hij al eerder dacht dat ik een voodoopriesteres was, nu dacht hij dat ik de duivel zelf was. Het kostte me heel wat moeite hem na deze grap te overtuigen dat hij me weer heelhuids terug moest brengen naar het vliegveldje.

Ik ben daarna verder gevlogen naar de stad waar ik de stervende man zou genezen. Helaas was ik te laat. Hij was dood. Ik ben toen teruggevlogen naar New York, waar ik een van de beste kleermakers de opdracht gaf uit het groene stof een jas te maken. Ik drukte hem op het hart dat geen centimeter, geen draad van het stof verspild mocht worden. Van het weinige dat hij over had, heeft hij toen een shawl gemaakt.”

“Deze shawl.” Hart kijkt met eerbied naar het kledingsstuk dat in zijn schoot rust.

“Ja. Jouw shawl.”

“Maar hij is toch niet onzichtbaar voor mensen, of wel?”

“Nee, dat was een beetje een tegenvaller. Die onzichtbaarheid heeft het stof alleen in het oerwoud. Misschien komt het door het daar heersende licht in combinatie met de kleuren van de planten en de bomen. Op alle andere plekken, buiten het oerwoud, werkt de stof slechts als zeer onopvallend. Als ik mijn jas draag wordt ik veelal over het hoofd gezien. Ik ga op in mijn omgeving. Maar onzichtbaar ben ik niet.”

“Jammer. Het zou wat zijn.”

“Nou ja. Ik heb er al heel wat profijt van gehad, dat kun je geloven. Over het hoofd gezien worden kan soms heel erg handig zijn. En wat zowel in als buiten het oerwoud werkt, je weet het zelf, is het effect dat het op ons vervloekten heeft; het absoluut pijnloze.”

“Maar heb je eigenlijk je antwoorden gekregen die je verwacht had van die man?”

“Nee, geen antwoorden. Meer dan wat hij al verteld had over de bosgeesten, wist hij ook niet.”

“Ik heb zelf het groen gehad toen ik jong was. Het zat midden in een glazen knikker. En ik heb het gezien in Suriname, op de bodem van een genezende bron.”

“Het komt dus in de natuur voor in verschillende vormen. Maar waarom het er is en wat het met ons te maken heeft, weten we niet. Waarom heeft het dat speciale effect op ons?”

“Ik weet dat ik groen niet mooi vind. Maar ik vind het niet zo lelijk dat het het pijnloze verklaart.”

“Ik vind groen lelijk en dat zou betekenen dat hij mij pijn zou moeten doen.”

Hart zucht. “Jammer. Dus we weten er helemaal niks van. Behalve dat het werkt hoe het werkt. Maar ik ben wel ontzettend blij met dit cadeau, Susannah. Het lukt me best om beeldloos te mediteren. Maar dat is anders dan met mijn ogen te kijken naar deze doek en niets te voelen. Dat is alsof je via een zuurstoffles ademen vergelijkt met echte lucht inademen.”

“Ik geef jou die shawl omdat je het waard bent. Maar genoeg geleuter over dat stukje stof. Het leven is zoveel meer. Kom, ik heb nog een verrassing.”

“Nog één? Het lijkt wel of ik jarig ben.”

“Misschien ben je dat wel.”

“Nee, hoor. Mijn verjaardag is niet eens in de buurt.”

“Beschouw het als een hergeboorte.”

“Zo hee! Is die van jou?”

Susannah stuurt als een volleerd stuurman het kleine motorbootje in de richting van de jacht.

“Nee. Hij is van een vriend. Toen je zei dat je wilde afspreken bij de East River, heb ik hem even een belletje gegeven en gevraagd of hij de boot kon laten brengen. Dat ding ligt niet ver hier vandaan in een haventje.”

“Aardige vriend.”

“Hij was me nog iets schuldig.”

“Het lijkt wel of je een heel netwerk hebt opgebouwd van mensen die je nog iets schuldig zijn.”

Susannah lacht. “Je hebt het begrepen. We leven in een business world. Je kunt met alles zaken doen. Waarom niet met de gave te genezen?”

“Ik bewonder je. Geloof ik.”

“Jij vindt het allemaal maar immoreel.”

“Nee, dat zeg ik niet. Ach, ik weet het ook niet. Ik ben zelf absoluut geen zakenman. Ik vind het moeilijk mensen afhankelijk van me te maken.”

“Onzin. Voor wat hoort wat. En is ‘s mensen gezondheid niet hun grootste goed? Nou, dan hoeft je ook niet te bescheiden te zijn in het vragen van een honorering van je werk.”

“En als iemand niet betaald, wat doe je dan? Zuig je hem dan leeg?”

“We zijn er. Klim aan boord.”

Hart staat een moment later op het dek van de behoorlijk fraaie jacht.

Hoewel sommige mensen dromen van een boot die zo mooi is

vormgegeven en chique is aangekleed, is dit niet het soort schoonheid dat Hart erg veel pijn doet. Toch kan hij niet ontkennen onder de indruk te zijn van Susannah’s tweede verrassing. Ze drijven hier midden in New York, één van de grootste en drukste steden, rustig met zijn tweetjes midden op het water.

“Ga je mee benedendeks?”

Hart fluit tussen zijn tanden als hij binnen in de boot is aangekomen.

“I’m impressed.”

Het interieur van de jacht is heel smaakvol voorzien van alle luxe. Er hangen zelfs een paar kunstwerken van niet geringe waarde aan de wanden. En de tafel is gedekt met een schitterend servies en bestek. Naast de kristallen glazen staat een kristallen karaf die gevuld is met rode wijn.

“Wijntje?”

Voor Hart nee kan zeggen, heeft Susannah twee glazen gevuld. “Ach, kom op nou, Hart. Zeg nou niet weer nee. Eén glaasje zal je geen kwaad doen.”

“Je zou eens moeten weten hoeveel kwaad één glaasje kan doen in sommige gevallen. Het heeft me heel wat gekost van dit spul af te komen.”

“Dat was vast niet zo’n goed spul als dit. Ik beloof je dat je er niets aan over zult houden. En anders genees ik je wel, hahaha. Trouwens, wat is het leven nou zonder een paar slechte gewoontes? Je wilt toch niet heilig verklaard worden, of wel soms? Wij kunnen al niet pijnloos leven. Wil je nou ook nog jezelf het beetje genot ontfangen dat je kunt krijgen? Dan kun je je maar beter van kant maken. Ik vind dat wij wel het recht op wat slechte gewoontes verdiend hebben.”

“Okee dan. Eén glas. Op jouw slechte gewoontes.”

“Hahaha, daar wil ik best op drinken. Proost.”

Susannah gaat zitten en beduidt Hart naast haar plaats te nemen.

“Wil je je zonnebril afzetten?”

Hart neemt zijn bril af en legt hem op de tafel. Dan kijkt Susannah hem met een glimlach om haar lippen aandachtig in zijn ogen.

“Onze ogen zijn zo groen als het pijnloze groen. Het voelt absoluut heerlijk om in jouw ogen te kijken.”

Hart knikt. “Ik voel hetzelfde.”

“Weet je dat wij elkaar leeg zouden kunnen zuigen?”

Hart voelt hoe de seksuele lading die op de vraag meedrijft het bloed naar zijn lid stuurt. Tegelijkertijd kleeft aan de vraag een prikkelende spanning die op gevaar duidt. De opwindende die Hart voelt en de slok wijn die hij geproefd heeft, lijken zijn hoofd op hol te brengen.

“Ik wil jou leren energie van iemand te nemen en die voor jezelf te gebruiken. En je mag mij gebruiken om op te oefenen.”

Hart drinkt Susannah's adem. Zijn kruis staat nu vol gespannen. Als haar tong zacht zijn mond binnen gaat, is hij verloren. Hart legt een hand op een van Susannah's borsten.

“Wacht.”

Verbaasd opent Hart zijn ogen als Susannah hem van haar weg duwt.

“Niet zo.”

“Ik wil dat je mijn energie in je neemt. Niet teveel. Ik zal je laten weten wanneer je te ver gaat. Maar je mag die energie niet verloren laten gaan. Houd hem binnen. Verdeel hem over je cellen.”

“Okee.”

Hart begint langzaam aan de ogen van Susannah te zuigen. Hij zoekt in haar, maar weet niet goed wat hij zoekt.”

“Ja, daar. Dat is goed. Ga verder in me. Zoek mijn energie.”

Hart voelt hoe hij ineens in een energiestroom terecht komt alsof hij met zijn voeten in een rivier stapt.”

“Ik heb me opengesteld voor je. Neem me.”

Hart trekt de energie voorzichtig naar buiten. Hij wil Susannah geen schade toebrengen.

“Nee. Je laat hem wegvloeien. Hart, houd mijn energie in je. Denk je in jezelf naar binnen. Zoek je eigen energie en open die. ”

Hart concentreert zich. Hij probeert te begrijpen wat Susannah zegt. En dan, ineens ... voelt hij het. Het is als een te heet bad. Hij wil de energie afstoten, maar Susannah houdt hem tegen.

“Je moet er even aan wennen, Hart. Laat de energie gaan. Het wordt zo meteen heel lekker. Voel je het.”

Hart knikt langzaam. Hij voelt het.

“Dit is heerlijk. Dit is zo ...”

“Zo geil?”

“Ook. En zo anders dan alles wat ik tot nu toe kende. Oooohhh ...”

“Je voelt het in je pik en in je ballen.” Susannah lacht ondeugend.

“Ja.”

Hart trekt wat harder aan Susannah’s energie. Hij heeft helemaal de smaak te pakken.

“Is het goed ... als ik wat meer neem?”

Ineens wordt de stroom echter met een ruk uit hem teruggetrokken.

“Nu ik,” zegt Susannah.

Hart voelt hoe alles wat hij heeft binnengetrokken uit Susannah weer uit hem gehaald lijkt te worden. En meer. Het voelt haast alsof ze zijn ingewanden uit zijn lichaam begint te trekken.

“Wow, wat doe je?”

“Ik haal terug wat van mij is en ik doe er wat van jou bij.”

“Dit is helemaal niet prettig. Ik wil dat je stopt.”

“Hahahahaha.”

Susannah sluit haar ogen een seconde lang en verbreekt de verbinding tussen haar en Hart.

“Nou? Hoe was het?”

Hart heeft ineens het idee dat hij helemaal naakt en kwetsbaar is. In een reflex pakt hij de zonnebril van de tafel en zet hij hem op.

“Hahahaha,” lacht Susannah. Ze pakt haar glas wijn en drinkt het tot op de bodem leeg. “Ik vond het heerlijk.”

Hart staat op en loopt een paar meter.

“Ik vond het ook heerlijk. Totdat jij bij mij deed wat ik bij jou deed. Ik heb nooit geweten wat degene voelde die ik leegzoog.”

“Als je een ziekte uit iemand haalt, voelt het heel anders.”

“Pfoeh. Ik ben helemaal van de kaart. Dit was heftig.”

“Kijk maar uit. Het is veel verslavender dan dat glaasje wijn.”

“Dat geloof ik. Het is ongelooflijk. Het is seks in het tienvoud.”

“Als je het goed doet, in het honderdvoud.”

“Maar dit kun je niet maken bij andere mensen. Het was alsof je mijn organen eruit zoog, toen je aan mij begon te zuigen. En ik weet zeker dat ik niet kwijt wil wat jij mee wilde nemen.”

“Energie kan weer aangevuld worden. Daarbij, ik tap maar een beetje af en vergoed het door de ziekte van die mensen weg te nemen. Je moet

daar niet te dramatisch over doen. Zeker niet als die persoon stervende is. Wil je me nu uitkleden?"

"Uitkleden?" Hart begrijpt even niet wat zij bedoelt.

"Ik wil nu een ander deel van jou in me voelen."

"Zullen we eten?" Susannah trekt haar blouse aan.

"Is er eten?"

"Ja. Ik heb de boot niet leeg aan laten voeren. Er is natuurlijk een koud buffet aanwezig. Ik had ook een kok kunnen laten koken, maar dan waren we niet gezellig met zijn tweetjes geweest."

Hart staat op van het bed en trekt zijn broek aan.

"Ik heb wel honger, ja."

Susannah opent de koelkast, die veel ruimer is dan Hart op een boot verwacht had.

"Help even mee de spullen op de tafel te zetten."

"Weet je, Susannah, ik heb nog nooit zo genoten in mijn hele leven als vandaag. Seks met jou is ... amazing. En dat is nog heel zacht uitgedrukt."

"Met jou ook. Ik vond het absoluut heerlijk om jou zo te laten lijden. Hahaha."

"Lijden en genieten tegelijkertijd."

"Na het eten varen we terug naar het haventje. Er ligt daar een hele leuke bar."

"Kun jij dit ding besturen dan?"

"Nee. Ik heb geregeld dat er een stuurman aan boord komt over een half uur."

"Laat jij wel eens iets aan het toeval over?"

"Alleen als ik daar zin in heb."

Een uur later zitten Hart en Susannah in de bar van de kleine haven.

"Reinhart, jij hier?"

Susannah kust de man met de grijze bakkebaarden en de kapiteinsmuts drie keer naast zijn wangen.

"Dat struikgewas aan je wangen kietelt, Reinhart. Je zou ze er eens vanaf moeten laten scheren."

"Wat? En er niet meer uitzien als de gedistingeerde kapitein van de mooiste jacht van deze haven? Hahaha."

"Hart, dit is de trotse, zoals je wel kunt merken, bezitter van onze jacht."

Hart geeft de man een hand.

"Het is inderdaad een prachtige boot, mijnheer."

“Jullie hebben er toch geen dingen op gedaan die ik niet zou doen? Hahahahaha.” De man barst in een bulderende lach uit. “Susannah, Susannah.” Hij steekt zijn wijsvinger omhoog en zwaait ermee in de lucht.

“Reinhart, ouwe schoft, er zijn helemaal geen dingen die jij niet zou doen.”

“Hahaha, da’s waar, hahaha. Kom. Kom zitten. Wat drinken jullie. Nee, wacht.”

De man zwaait naar de bediening.

“Drie Sjanghai Kitty’s.”

“Nee, ik ...,” wil Hart protesteren. Maar als hij merkt dat hij genegeerd wordt, schikt hij zich in zijn lot. Hij laat zich vandaag gaan. Susannah heeft gelijk, het leven moet geleefd worden.

116

“Bwaaaah, hahaha, ik ben allllang niemeer zo drrronken geweest, hihihhi. Poeh, ik moeslape gloofik...”

Hart valt met een plof neer op Susannah’s bed.

“Slaap lekker, Hart.”

“Wat ...? Wattisser?” Hart hoort warrige stemmen om hem heen. Het is zo donker, denkt hij. Ik slaap nog. Maar ik ben zo misselijk. Ik moet overgev... “Wie is daar? Wat doen jullie met me?” Hart probeert om zich heen te slaan. Maar zijn lichaam lijkt vastgebonden. En iemand stopt een dikke stofzuigerslang in zijn mond naar binnen. “Wat willen jullie van me?” kan hij ondanks de slang in zijn keel roepen. Ik moet wakker worden. Ik moet wakker worden. Waar ben ik toch? “Lucifer, Mietje, wat doen jullie hier?” Hart ziet zijn twee winti’s. Ze zijn in een druk gesprek met elkaar verward. Af en toe draaien ze zich om naar Hart. Dan zeggen ze iets tegen hem. Maar hij hoort hun stemmen niet. “Wat? Ik hoor jullie niet. Prasoro, help me toch.”

Ineens ziet Hart nog twee figuren. Ze zijn niet helemaal duidelijk te herkennen. Maar het moeten ook winti’s zijn. Ze praten met Lucifer en Mietje. Ze lijken te ruziën. Ze zwaaien druk met hun armen in de lucht. Nu en dan wijzen ze naar Hart. Maar ook nu hoort hij niet wat ze zeggen. “Help me!” schreeuwt Hart.

“Help me, schreeuwt het.” Hart staart ineens in het gelige gezicht van een oude vrouw. “Het heeft help nodig. Hihhi. Het kan niet zichzelf helpen. De jongen is zwak, hahaha. We gaan hem helemaal leegpikken.

“Hahaha,” lacht het mannetje. “Sterker dan de geesten. Dan moet jij de ene zijn. Ik betwijfel dat de ene mijn stof nodig heeft en mij genezing biedt in ruil voor iets dat al van haar is. De ene hoeft mij niets te vragen en niets te bieden. De ene is het leven. Zij is alles. En als zij wil dat ik ziek ben of dood ga of eeuwig leef, dan geschiedt dat. Nee, ik hoef jouw genezing niet.”

“Goed dan. Als je mijn genezing niet hoeft, dan krijg je van mij iets anders.”

Hart ziet hoe de jonge Susannah de man op de grond gooit en zich boven op hem werpt. Hij ziet hoe ze de man leeg zuigt tot er geen leven meer in zijn lichaam is. Dan ontdoet ze hem van zijn pij. Ze doorzoekt de grotten op nog meer van het groene stof, neemt mee wat ze vindt en trekt bij de ingang van de hoofdgrot de lap stof naar beneden. Met haar buit verdwijnt ze in het woud.

Dan verandert het woud van bomen in een woud van wolkenkrabbers in het stedelijke New York.

Hart ziet Susannah ouder worden. En elke keer als hij haar ziet, maakt ze slachtoffers. Ze overvalt kinderen en oude mensen, zwervers en rijken. Als een moderne vampier zuigt ze deze mensen leeg. Hart voelt dat hen energie ontnomen wordt die ze nooit meer kunnen aanvullen. Deze mensen zullen hun leven leger moeten verder leven met een soort leegte in hun ziel die akelig moet aanvoelen.

Een paar keer zijn haar slachtoffers anders dan de gewone mensen die ze gebruikt. Hun ogen zijn pijnloos groen. En elke keer blijven ze levenloos achter. Dit zijn de vervloekten van New York die Susannah heeft opgespoord en gedood. Hun energie voedt haar veel meer dan die van gewone mensen.

Dan stukt de adem in Harts keel. Hij ziet Perly. Zij en Susannah staan op een opening in een galerie. Hij ziet zichzelf, hoe hij iets te drinken voor hun gaat halen. Perly en Susannah lopen naar een zijstraatje naast de galerie.

“Wat moet je me zo nodig vertellen over Hart?”

Perly kijkt Susannah aan met een uitdagende en een tikkeltje aangeschoten blik.

Susannah antwoordt niet. Ze kijkt Perly alleen maar in haar ogen.

“Nee ...” mompelt Hart. “Niet Perly. Dat zal ik je betaald zetten.”

Hij grijpt de vrouw met de gele ogen nog steviger beet bij haar keel.

“Wie ben jij?”

“Ghghahaghagghaha. Ik ben de Kabra ghghghahaaaahaha.”

Hart gooit de vrouw met een zwaai aan de kant.

“Susannah! Ik kom eraan!”

Hart opent zijn ogen en kijkt Susannah aan. Hij droomt niet meer. Hij ziet hoe Susannah uit alle macht probeert haar concentratie vast te houden. Ze zuigt met de kracht die ze in zich heeft aan Harts ogen. Maar Hart grijpt zich ijskoud en onverbiddelijk in haar vast. Hij werkt zich centimeter voor centimeter langs zijn eigen energie, die zij naar binnen aan het trekken is, in haar. Tot hij het uiteinde van de stroom bereikt heeft. Dan omvat hij alles. En langzaam haalt hij weer binnen wat hij kwijt was en neemt hij mee wat van Susannah is. Ze vecht wanhopig terug, maar ze is geen partij voor Hart. En met elk beetje energie dat Hart in zichzelf opslaat, wordt hij sterker. En kwader. De alcohol die nog steeds in zijn bloed is, heeft zijn remmen gelost. Wat hij gezien heeft in deze vrouw, heeft hem alle sympathie voor haar ontnomen. Deze vrouw is een monster. Zij heeft iedereen die zij tegenkwam misbruikt en leeggezogen. Al die verhalen over genezingen waren gelogen of verdraaid. Ze heeft alleen genezen om te kunnen incasseren. Alle mooie woorden die ze tegen Hart heeft gesproken waren alleen maar bedoeld om hem tot haar volgende slachtoffer te maken. Zij liet hem energie uit haar trekken om hem te verleiden. Ze had seks met hem om hem te winnen. Met als enige doel hem tot op het bot uit te kleden, hem te strippen van al zijn energie en hem zonder enig leven achter te laten.

“Ben je klaar met mij?”

Susannah’s stem klinkt zacht en kwetsbaar. Haar lichaam ligt lam aan Harts voeten.

“Ik heb geen woorden voor wat jij hebt aangericht in jouw leven. Hoe kan één leven genoeg zijn voor zoveel wreedheid?”

“Ik ben het niet alleen, Hart.”

Susannah’s wang rust op de vloer. Ze kan alleen de spieren van haar gezicht nog bewegen.

“Je hebt haar ontmoet. Mijn Kabra. De ziel van mijn voorouder. Ze is zo ongelooflijk kwaadaardig. Ik ben het niet alleen.”

Hart denkt aan zijn eigen voorouder. Diens ziel was in hem. Hij beseft nu pas wat Storkroe destijds voor hem gedaan heeft door de ziel van Semy Picó uit hem te halen en te vernietigen. Hij begrijpt dat hij anders misschien dezelfde weg was opgegaan als Susannah.

“Mijn leven is een hel, Hart. Ik kan me omringen met schoonheid, maar alles wat mooi is went en wordt daardoor minder mooi. Die gestolen schilderijen aan de muur, ik neem ze niet eens meer waar. De mooiste cantates van Bach ...” Een moment lang droomt Susannah weg op één van haar geliefde melodieën. “... worden op den duur

achtergrondmuziek, behang. Ik moet mijn aanwinsten blijven vernieuwen. En ik moet mezelf blijven vernieuwen. Ik word ouder en minder mooi. Botox, implantaten, straktrekken, fitness, facelifts, make-up.” Susannah’s stem klinkt vermoeid en mat. Het lijkt alsof ze eerder tegen zichzelf praat dan tegen Hart. “Maar als ik in de spiegel kijk, zie ik onder dat alles geen schoonheid meer. En dat doet bij mij zoveel meer pijn dan bij welke vrouw op aarde dan ook. Ik zou willen dat schoonheid mij pijn deed. Ik zou me afvinden met mijn aftakeling. Ik zou er dankbaar voor zijn.”

Langzaam sluipt in Hart een gevoel van medelijden en misschien zelfs weer een beetje sympathie voor deze arme vrouw naar binnen. Maar zijn kwaadheid is nog sterk. Hij weet dat de wil van Susannah nog lang niet gebroken is. Deze vrouw is een oerbeest. Als er nog een druppel energie in haar is, zal ze overleven. Ze zal omhoog klimmen uit het diepste riool. En ze zal gruwelijker nog dan eerst boven op de hoogste wolkenkrabber staan om haar vloek op anderen neer te laten dalen. Als Hart haar laat leven, zal ze, hoe gewond ze ook nu mag zijn, genoeg energie van anderen weten af te tappen om weer ijzersterk te worden.

“Maar misschien kun jij me helpen, Hart. Jij bent goed. Jij kunt mij wat van jouw energie geven. Een heel klein beetje maar. Zoveel als je maar kunt missen. En die energie kan dan groeien in me, tot ik ook zo goed word als jij.”

“Jij geeft nooit op, hè?!”

“Je moet me helpen, Hart. Je moet mijn Kabra vernietigen. Dan kan ik ook als jij worden.”

“Ik kan jouw Kabra niet vernietigen.”

“Ik heb je mijn groen gegeven.”

“Het groen dat jij gestolen hebt. Waar je voor vermoord hebt.”

“Ik moest. Wij hebben het nodig. Anders doet het leven teveel pijn.”

“Daar is mee te leven.” Hart twijfelt meteen aan zijn eigen woorden.

“Ik heb je mijn lichaam gegeven.”

“En ik jou het mijne. Waarna jij het wilde leegtrekken van elk druppeltje leven.”

“Je hebt gelijk. Ik geef op. Maak me maar af. Ik wil niet oud en lelijk worden. Ik zou creperen van de pijn. Verlos me nu ik nog niet al te lelijk ben.”

Hart kijkt naar Susannah, die op de grond ligt. Hij is geen moordenaar. Hij had haar meteen helemaal moeten leegzuigen toen hij al bezig was. In één beweging, zoals hij met Rob, de kunstschilder en met de Joegoslaaf had gedaan. Maar dat was om Perly te redden en om zijn

eigen leven te redden. En nu moet hij het hoofd omhoog tillen van een vrouw, haar aankijken en haar doodmaken. Als een rechter en een beul. Maar hoe kan hij dat in godsnaam volbrengen? Hij is toch Hart?! Een aardige jongen en geen vrouwenmoordenaar.

Hart knielt naast Susannah neer. Hij tilt zachtjes met twee handen, alsof het een kwetsbaar ei is, het hoofd van Susannah, dat lam aan de ranke nek hangt, omhoog van de vloer. Hij kijkt haar aan en huilt als een klein jongetje. Dan, door zijn snikken heen, trekt hij aan haar leven. Als een laatste dun sliertje komt het los uit haar.

117

“Ik ga terug naar Nieuw Rotterdam.”

Perly kijkt Hart droevig aan.

“Ik zal je heel erg missen. Ik heb je hier nodig, Hart.”

“Ik zal jou ook heel erg missen, Per. Maar ik moet hier weg.”

Perly knikt.

“Maar eerst wil ik zorgen dat het jou goed gaat.”

Hart gaat voor Perly zitten en kijkt in haar ogen.

“Je hebt me genezen.”

“Ja. Ik heb nog ergens iets gevonden dat van jou was. Nu heb je het terug.”

“Ik houd van je.”

“Ik ook van jou.”

In het vliegtuig naar Nederland bestelt Hart een whisky. Hij houdt het bekertje tegen het licht dat door het kleine raampje valt. Dan knijpt hij zijn ogen dicht en neemt hij een slok.

118

zes jaar later

“Goeiemorgen, Kurt.”

“Hee, Hart. Je cel staat voor je klaar.”

“Je lijkt m’n cipier wel.”

Kurt lacht. Hij legt een nieuw muziekje in.

“Ik zou wel een bak koffie lusten als je die voor me hebt, Kurt.”

“Tuurlijk. Voor jou altijd.”

“Met een scheutje?” Hart haalt een flesje drank uit zijn jaszak en overhandigt het aan Kurt.

“Lekker, man. Hee, weet je trouwens, onze band heet nu anders.”

“Oh?”

“Ja, Jinster Minster, dat was het toch niet helemaal. We heten nu Terraincars in Space. Hoe vind je hem?”

“Ja, eh ...”

“Het is nog niet definitief. We denken ook over Tray Rubber Car of gewoon Rubber Car of RubCar of Rubber Tray of, let op, The Rubber Vehicles.”

De altijd positieve Kurt lacht breeduit naar Hart.

“Ik vond Jinster Minster eigenlijk best wel goed.”

“Hm. Ja, misschien heb je gelijk. Misschien moeten we maar gewoon onze oude naam aanhouden. Tenslotte staan we zo bij iedereen bekend.”

“Je hebt erin geïnvesteerd.”

“Apropos investeren. Jij hebt toch een goed inkomen? Ik bedoel, jij bent toch zakenman?”

“Dat is een groot woord. Ik verkoop af en toe wat antiek en oude kunst. Geen vetpot. Hoezo?”

“Nou. Wij zoeken sponsors. The Rubber Vehicles zoeken sponsors. Klinkt dat? In ieder geval hebben we nieuwe versterkers, microfoons en instrumenten nodig. En we hebben dus zelf geen rooie cent.”

“Kortom, je hebt de muzikanten, maar geen muziek.”

“Zo ongeveer.”

“Schrijf me maar op als sponsor.”

“Wauw. Vet, man. Echt heel erg gaaf.”

“Als je me laat weten wat dat soort dingen allemaal kosten, zal ik zien wat ik kan bijdragen. Misschien kan ik zelfs de spullen wel voor je regelen.”

Hart heeft vijf jaar geleden, toen zijn vader stierf, een heleboel geld geërfd. In principe hoeft hij niet meer te werken. Hij had ook het huis gekregen. Omdat dat echter veel te ver buiten het centrum lag, heeft hij het verkocht en een pandje in het centrum van Nieuw Rotterdam gekocht. De kelder heeft hij toen opgeknapt en ingericht als winkeltje voor antieke kunst en interieurstukken. Van de verkoop zal hij niet veel rijker worden. Hoewel zijn kennis van zaken en zijn pijnlijke blik op schoonheid hem toch af en toe een aardig bedrag opleveren.

Eigenlijk zijn de jaren sinds hij uit New York terug gekomen is traag en zonder bijzonder spectaculaire voorvallen voorbij gegleden. Hij was getraumatiseerd en gedemotiveerd teruggekomen uit New York. Het

eerste jaar wist hij niet wat hij moest. Hij was het zat dat mensen steeds tegen hem riepen dat hij wat bijzonders was en dat hij wat geweldigs van zijn leven moest maken. Hij was zijn vloek en zijn zegen meer dan spuugzat. En hij wilde geen avonturen meer beleven. Het enige dat hij wilde, was onopvallend en rustig te vegeteren. Zo weinig mogelijk heisa. Hij dronk weer. Vaak te veel, altijd te weinig. Ook was hij met de nare gewoonte begonnen pijnstillers te slikken. Dat was meer om hem het idee te geven dat hij iets probeerde te doen aan zijn pijn. Want in feite hielp het helemaal niets.

Overdag lag hij in zijn bed, las hij, wandelde hij wat rond door de stad of zat hij in Kurts muziekzaakje. Hij had veel last van depressies. Toen zijn vader stierf, moest hij diens inboedel verkopen. Er waren aardig wat kostbare spullen in het huis en het ging hem goed af die te verhandelen. Toen hij zijn pandje in het centrum had gevonden, sloeg hij een paar van de spullen zo lang op in de kelder. Zo ontstond in feite meer bij toeval zijn nieuwe beroep.

Hij had Susannah's jas uit haar appartement meegenomen en de shawl die ze hem had gegeven. Die jas droeg hij nu bijna altijd als hij naar buiten ging. Susannah had gelijk gehad. De jas maakt de drager onopvallend. Precies wat Hart nodig had. En de shawl gebruikte hij om zijn hoofd rust te geven. Hoewel hij de gedachte aan Susannah probeerde uit te bannen, moest hij nog vaak aan haar denken. Zij was de enige persoon die hij kende in de hele wereld die zo was als hij. En had zij niet haar door en door slechte Kabra in haar gehad, waar zij zelf niets aan kon doen, wie weet was het misschien zelfs tot iets moois gekomen tussen Hart en haar. Misschien was ze dan wel een vrouw geweest met een prachtig karakter die veel goeds voor de mensen had gedaan. Ik mag Storkroe wel ongelooflijk dankbaar zijn, dacht Hart vaak. Wie weet hoe hij zou zijn geworden met Semy Picó in zich. Niet dat hij nu gelukkig is met zichzelf. Maar in ieder geval is hij geen bedreiging voor andere mensen. Hij laat anderen zoveel mogelijk met rust en gelukkig laten zij hem met rust. Hij is, zoals ze dat noemen, een loner.

Hart is cynisch geworden. Zijn hele leven staat in het teken van wat iemand tweehonderd jaar geleden heeft aangericht. Hij heeft twee geesten in zich, die zich weliswaar niet meer roeren, maar er toch als een paar knagende houtwormen blijven zitten. Hij is anders dan alle andere mensen. En de enige persoon die zijn gelijke was, heeft hij afgemaakt. Hij zou er alles voor geven gewoon te zijn. Een gewone man met een gewoon leven. Met ogen die werken zoals alle andere ogen werken.

Maar in de afgelopen jaren is bij Hart weinig meer overgebleven van de hoop dat hij dat ooit nog in zijn leven zal meemaken.

Relaties gaat hij niet meer aan. Hij pikt wel eens iemand op in een kroeg voor een one-night-stand. Maar binden wil hij zich niet. Zijn verbittering is te groot om iemand anders mee op te zadelen. Wel blijft de lust zich aan Hart opdringen als een kwade geest. Daarom bezoekt hij de nachtelijke louche bars in de havens van Nieuw Rotterdam. Hij vindt er drank en vrouwelijk gezelschap. Als hij zich minder slecht voelt en hij heeft behoefte aan seks, bezoekt hij de aardige dames van de Gulden Haan, een zeer net en respectabel bordeel. Hij wordt daar altijd met een vrolijke lach ontvangen. De dames zijn er mooi en weten van Harts kwellings.

“Waarom neem je Lucia niet?” had mevrouw Antoinetta, de hoerenmadam voorgesteld. “Lucia is de lelijkste meid die ik heb. Maar er zijn genoeg mannen die daar vreemd genoeg op vallen. Nou ja, ieder zijn meug.”

“Nee, dank je,” had Hart geantwoord. “Ik neem Alice. Laat mij maar lijden.”

Hart had al wel eens eerder een oerlelijk mokkel opgepikt uit één van de havenbars. Het deed inderdaad niet zoveel pijn toen hij naar haar keek toen hij klaarkwam, maar hij ging wel bijna over zijn nek. Vooral omdat ze naast een aardige dosis lelijkheid ook een behoorlijk stevige geur met zich mee droeg. Sindsdien betaalde hij alleen nog maar voor seks met hoeren die er goed uitzagen.

“Jongen, jij mag van mij zoveel lijden als je wilt,” had mevrouw Antoinetta lachend gereageerd. “Als je maar betaalt en mijn meisjes niet laat lijden. Maar ik weet dat de meiden je altijd graag als klant hebben. Van mij mag je hier elke dag komen.”

In feite heeft Hart ook geen vrienden. De enige waar hij af en toe een praatje mee maakt, is Kurt. Hart vindt het fijn om zijn eigen zwartgallige buien met de haast naïeve onbezorgdheid van Kurt te confronteren. Even lijkt het dan of er ook voor hem geen wolkje aan de lucht is. Hij zou willen dat hij zo was als Kurt.

“Jij bent echt een ontzettend goeie peer, Hart,” lacht Kurt blij. “Man, als je ons instrumenten kunt bezorgen, dan ... dragen we een nummer aan je op. En we noemen het Big Heart Big Hard, hahaha.”

“Ik beloof nog niks. Ik zal kijken wat ik kan doen. In ieder geval sponsor ik jullie.”

“Hee, weet je wat? Neem deze maar mee.”

Kurt drukt Hart een cd van Yello Calemero in zijn handen.

“Is een ouwe. Maar die is beter dan hun nieuwe.”

“Bedankt. Maar dat hoeft echt niet.”

“Ja zeker wel. Een cadeautje van mij voor jou. Je bent mijn held, Hart.”

“Dat is onzin. Maar jij bent wel mijn held, weet je dat?”

“Ik? Meen je dat. Cool. Omdat ik in een band speel?”

“Nee, om je karakter, je aard. Ik wou dat ik wat van jouw vrolijkheid had.”

“Vrolijkheid? Dat is gemakkelijk. Ik vind gewoon alles wel gaaf. Het leven en zo. Wat ik meemaak. Ik ontmoet de hele tijd toffe mensen. Ik maak muziek, feest. Je moet op tijd chillen. Genoeg chillen, zeg ik altijd.”

“Misschien is dat het. Ik chill niet genoeg.”

“Moet je wel doen. Maar jij hebt toch ook geen slecht leven? Je luistert naar muziek, je hangt wat rond, handelt een beetje in ouwe spullen. Je laat je lekker vollopen in de kroegen als je daar zin in hebt. Het is alleen die migraine. Misschien moet je toch nog eens naar een dokter. Ze vinden steeds weer wat nieuws uit.”

“Nee, dat heeft geen zin.”

“Misschien moet je een vriendin hebben. Weet je dat Bianca jou nog dagen lang hier heeft lopen zoeken. Ze kwam elke dag wel een keer of vijf binnen.”

“Bianca?”

“Ja, die meid die je bij ons concert had ontmoet. Waar je, volgens haar, ongelooflijk waanzinnige seks mee hebt gehad, zoals ze nog nooit in haar hele leven had gehad.”

“Die meid is zeventien.”

“Dat maakt haar niet uit. Ze is helemaal weg van jou.”

“Het is een leuke meid. Maar verder dan die ene nacht wil ik niet gaan.”

“Okee, okee. Ik heb er niks mee te maken. Ik wil je alleen maar net zo vrolijk maken als ik ben, hahaha.”

“Zo vrolijk als jij is niemand. Jij bent een natuurtalent.”

“Mij zit ook wel eens iet niet mee, hoor.”

“Dat geloof ik absoluut.”

“Hee, Charlie,” groet Kurt een klant die net binnen komt. “Achter in de bak onder de D staat de nieuwste van Dobeddeal.”

Charlie knikt en duikt tussen de D's.

“Waar hadden we het over?”

“Oh, nergens over, geloof ik. Kurt, ik ga maar weer eens. Ik heb nog wat dingen te doen.”

“Ja, top. Later.”

“Bedankt voor de koffie.”

“Altijd, man.”

119

“Neem hem. Neem hem.”

Hart staat aan de balie voor Kurt.

“Echt, man. Je mag mijn vrolijkheid hebben.”

Heftig schudt Hart zijn hoofd.

“Echt. Ik meen het. Neem er wat van. Ik heb absoluut genoeg. Hier. Kijk in mijn ogen.”

Kurt buigt zich over de toonbank naar Hart toe.

“Zuig me leeg. Ik weet zeker dat mijn vrolijkheid je van je hoofdpijn geneest. Doe het nou gewoon maar. Het doet mij geen kwaad. Je bent een goeie vriend, Hart. Ik heb genoeg.”

Hart heeft het prachtige aanbod van Kurt nu al zeker vier keer afgeslagen. Maar Kurt blijft aandringen. Moet hij het dan toch maar doen? Misschien heeft Kurt gelijk. Als hij een beetje van Kurts onbezorgde energie zou kunnen opnemen, zou hem dat misschien helpen. En Kurt stroomt inderdaad over.

Hart kijkt in de ogen van de vrolijke jongen. Hij kijkt dieper. Dan tapt hij aan op de energiestroom die hij tegen komt.

“Wauw! Dit is zo ... positief.”

Hart heeft zo'n optimisme nog nooit meegemaakt. Hij trekt wat van de energie bij zich naar binnen en neemt het in zich op. Dit is bijzonder verkwikkend. Het lijkt wel of de zon binnen in hem begint te schijnen. Hij trekt wat meer energie naar binnen. En nog wat. Ineens begrijpt hij wat Susannah bedoelde met de opmerking dat dit honderd keer beter kan zijn dan seks. Hart hoort zichzelf hard lachen. Dit is een mirakel. Hij kan zichzelf helemaal opladen met deze energie. Hij sluit zijn ogen en laat de energie uit Kurt in zijn eigen lichaam stromen. “Haaaaaaaaaaaaa!!!! Heeeeeeeerlijk!!!! Ooooooooooh!!!!” Hart laat zich helemaal gaan nu. Hij hoeft er niets meer aan te doen. Hij loopt vol met goede energie. Het stroomt zelfs zo uitbundig binnen, dat Harts eigen slechte energie eruit gespoeld lijkt te worden. Dit is de ultieme catharsis.

“Kurt, wat geweldig!” roept Hart uit. “Kurt ...” Hart opent zijn ogen.

“Kurt?” Hij schrikt als hij voor zich ziet wat er van Kurt geworden is.

Het is geen jongen meer. Voor hem zit een skelet met een perkamentachtig vel erover. De mond is open gevallen. Ook het vlees in de mond is verdwenen en heeft plaatsgemaakt voor geel perkament. Het

lijkt alsof alle spieren zijn verdwenen in Kurts lichaam. De oogballen zijn verschrompeld tot uitgedroogde krenten. Geen greintje leven is er meer over in de jongen. Hart staart de zombie aan.

“Nee! Oh god, wat heb ik gedaan? Kurt, nee!” Hart beseft dat Kurt voorbij enige mogelijkheid van genezing is. De schuld en het verdriet overmannen Hart en hij begint onstuimig te snikken.

Huilend wordt Hart wakker uit zijn droom. Hij gaat overeind zitten in zijn bed en veegt zijn tranen weg. De rest van de ochtend is hij van streek.

120

Nog steeds enigszins beroerd van de droom die hij die ochtend heeft gehad, gaat Hart die middag op pad. Hij trekt de deur achter zich in het slot en loopt in de richting van de metro. Eergisteren had hij een mailtje gehad dat in Utrecht iemand een nog onbekende tekening van Hiëronymus Bosch te koop aanbiedt. Hart heeft er eigenlijk weinig vertrouwen in dat het iets gaat opleveren, maar hij heeft besloten er toch even achteraan te gaan.

Anderhalf uur later staat Hart binnen in de zogenaamde antiquiteitszaak van de heer Jan van Schaick.

“Dit is beslist geen echte Bosch.”

“Wat nou, geen echte? Heb je wel goed gekeken?”

Eigenlijk had Hart niet eens de tekening hoeven bekijken. Eén blik op Jan van Schaick en het is duidelijk dat deze man geen waardevolle kunstwerken verhandelt.

“Dit is een vrij amateuristisch gemaakte tekening die enigszins in de stijl van Bosch is gemaakt. Ik weet niet hoe u eraan komt of waarom u denkt dat dit een nog onbekend werk van de kunstenaar is, maar er is geen enkele kunstkenner die zich hierin zal vergissen.”

“Hoe ik eraan kom? Je denkt toch niet dat ik hem zelf gemaakt heb, meneertje de kunstkenner? Nee, nou wordt ‘ie nog mooier. Ga jij me soms vertellen dat ik je probeer te belazeren hier?”

Hart zucht. Hij heeft geen enkele zin met deze ordinaire oudijzerhandelaar verder te discussiëren over kunst. Deze man straalt oplichterij uit van zijn versleten sandalen tot zijn vettige haar. Maar de man laat het er niet bij zitten.

“Godsalmeliefhebben. Dat komt hier zomaar bij mij binnen en zegt dat ik een crimineel ben. Dat ik kunstwerken namaak. Weet je wat ik zou

moeten doen? Ik zou je op je bek moeten timmeren. Ik wordt hier godverdomme zo pissig van. Bewijs mij dan eens dat dit geen echte Bosch is. Nou? Dat kun je niet, hè?! Jullie zogenaamde kenners roepen ook maar wat. Denk je dat ik niet weet dat jullie de ene Rembrandt na de andere echt noemen en dan weer onecht? Hoe het jullie maar uitkomt.”

“Ik heb niet gezegd dat u deze tekening zelf hebt gemaakt of dat u weet dat dit een vervalsing is.”

“Een vervalsing. Wat wil jij hier allemaal beweren? Nou moet jij eens even goed naar mij luisteren, snotneus die je bent. Ik zit al veertig jaar in dit vak en ik weet veel meer over kunst dan jullie kunstboekexperts. Mij maakt niemand iets wijs. En ik zeg jou dat dit een echte Bosch is. Ik verwed er mijn linkerarm voor. En nu moet jij gauw opflikkeren. Voor dat ik je hoofd eraf draai. Godverdomme!”

Hart geeft de man de tekening terug. Hij heeft veel zin die vent een klap voor zijn kop te geven. Maar hij houdt zich in.

“U heeft vast gelijk. Maar ik kan hem helaas niet overnemen.”

Hart geeft de man een hand.

“Daar kun je je kloten op verwedden, dat ik gelijk heb. Godsamme, dit heb ik nog nooit meegemaakt. Je hebt een gouden kans laten liggen, jochie. Maar voor jou honderd anderen. Ik raak dat ding zo kwijt. En als je hem straks in het rijksmuseum ziet hangen, zul je je haren uit je hoofd trekken, dat zweer ik je. Dit ding is heel wat geld waard.”

Hart knikt. “Ik moet er vandoor. Succes.”

Als Hart de deur uit is, gooit Jan van Schaick de tekening in een hoek van zijn rommelwinkeltje. Hij opent de deur die leidt naar de trap en schreeuwt naar boven.

“Truus, godverdomme. Kom naar beneden. Nu! Ik ben jouw prutswerk helemaal zat.”

Wat een mensen heb je toch, denkt Hart als hij twee uur later terug is in Nieuw Rotterdam en heeft plaatsgenomen aan de bar van café de Westeinde.

“Biertje graag.”

Als hij een hand op zijn schouder voelt, kijkt hij om.

“Je bent vroeg aan het plezier.”

Hart tilt zijn glas omhoog van het viltje. “Plezier? Eerder therapeutische ontspanning.”

“Ik had je eerst helemaal niet zien zitten hier in het hoekje. Mag ik aanschuiven?”

Hart knikt.

“Je weet dat therapeutische ontspanning mijn werk is.”

Hart knikt weer.

“Spendeer je een drankje?”

“Natuurlijk.”

Hart kent Aimée. Aimée is hoer. Een keer in een dronken nacht heeft hij gebruik gemaakt van Aimée's diensten. Het was goed bevallen. De vrouw ziet er, hoewel ze zich natuurlijk enigszins hoerig kleedt, goed uit. En ze is niet dom. Het was een wilde nacht geworden, waarvan Hart nooit een seconde spijt had gehad.

“Proost. Hoe heet je ook alweer?”

“Bing.”

“Toch geen familie van ...?”

“Jawel, van Sinatra himself.”

“Hahahaha.”

Hart mag Aimée wel. Ze heeft een mooie lach. Een echte lach. Sommige van die meiden lachen maar stomweg mee met de flauwe grappen die hun klanten maken. Maar Aimée lijkt een meid die je, als ze geen hoer zou zijn, graag aan je ouders zou voorstellen.

“Trubbels gehad met de baas of met de vrouw?”

“Ik dacht dat jullie nooit vroegen naar de vrouw van jullie klanten.”

Aimée lacht. “Wie zijn jullie? Dacht je dat wij ontspanningsspecialisten een reglement hebben waar we ons aan moeten houden?”

“Hoe kom je erbij dat ik een vrouw heb?”

“Je bent een aantrekkelijke man. En je verzwijgt je naam. En bovendien verberg je je achter een zonnebril en een lange jas.”

“Hahaha. Toch heb je het mis. Ik heb geen vrouw.”

“Dan ben je een belangrijk iemand, die niet herkend mag worden. Maar wees maar niet bang. Ik zal niet verder raden of vragen stellen. Bij mij ben je veilig.”

“Bij jou.”

“Ja, nou ja, we gaan er toch een gezellig avondje van maken. Na zo'n rotdag heb je dat wel verdiend.”

Hart kijkt op de klok achter in het café. Half vijf.

“Ik heb honger. Heb je zin om mee iets te gaan eten?”

Aimée denkt even na.

“Of moet je werken?”

“Je hebt gelijk. Het is eigenlijk veel te vroeg om te werken. Maar beloof je me dan wel dat je straks met me mee gaat? Ik moet vanavond wel wat verdienen, hoor.”

Hart haalt een stapel biljetten uit zijn binnenzak. Dit is maar een deel van wat hij bij zich heeft. Eigenlijk heeft hij veel te veel geld op zak. Maar hij had er rekening mee gehouden dat de Bosch eventueel toch echt zou zijn en was na zijn bezoek aan Utrecht niet meer thuis geweest.

Hij haalt een aardig pakje geld van de stapel en geeft het aan Aimée.

“Is dit genoeg voor je hele avond? Maar dan trakteer jij op het eten.”

“Hahaha, jij bent wel een originele. Een hoer inhuren en haar dan voor het eten laten betalen. Hahaha.”

“Ik zal je niet op kosten jagen met een driesterrenrestaurant. Een Thais eettentje is voor mij goed genoeg.”

“Deal. Ik mag jou wel, Bing. Volgens mij gaan we ons amuseren vanavond.”

Aimée ligt op haar rug op het hotelbed. Haar mooie borsten dagen Hart rond en zacht uit.

“Je bent erg mooi.” Hart voelt hoe de pijn in zijn ogen en zijn hoofd de waarheid van zijn woorden van een onomstotelijk bewijs voorziet. Hij weet dat nu één van de zwaarste momenten aankomt. Het moment dat hij het slipje van Aimée aan weerszijde van haar heupen vastpakt en het langzaam over haar benen naar beneden trekt. Elke keer weer is dit zo’n fantastisch moment, als hij een vrouw met zo’n simpele, langzame handeling naakt maakt. Haar behaarde of geschoren spleet voor het eerst ziet. Als ze zich aan hem geeft en ze haar billen lichtjes omhoog tilt om het broekje langs te laten, zou Hart het liefst zijn ogen sluiten. Maar hij wil dit nooit missen. “God, wat ben je mooi.” Aimée glimlacht. “Kom maar.”

“Ik wil je neuken terwijl je op je knieën zit.”

“Okee. Maar niet te wild.”

Bijna heeft Hart spijt dat hij haar niet op de meest gebruikelijke manier gaat nemen. Ze heeft een mooi gezicht en een mooi lijf. Naar elkaar toe gericht zou het heel erg lekker zijn. Maar nee. Hij wil het nog mooier.

“Kom je?”

Hart wacht nog een paar seconden voor hij in Aimée naar binnen gaat. Hij wil van elk beeld dat hij krijgt apart genieten. Ze zit voor hem op handen en knieën. En ze is de verleiding zelf. Haar lange, donkere haar hangt zacht over haar witte, warme huid. Hart moet even zijn ogen sluiten. Dit ... doet ... zo verdomd pijn, denkt hij. En het is zo verdomd verdomd heerlijk. Dan opent hij zijn ogen weer.

Hij kijkt naar beneden naar zijn eigen vlees dat maar twee centimeter van zijn doel verwijderd is en steekt het dan onder Aimée’s billen

naarbinnen en trekt het er weer langzaam bijna uit. Aimée beweegt haar achterwerk ritmisch rond en heen en weer. Als ze haar bovenlichaam tegen het bed drukt en haar billen daarmee nog uitdagender in Harts ogen steken, moet Hart zijn ogen weer sluiten. Dit is zonder twijfel één van de allermooiste beelden die het leven kan bieden.

“Au! Wat doe je?” Aimée duwt Hart weg en gaat op het bed zitten. Ze kijkt hem verwijtvol aan.

“Eh, ik? Niks. Ik deed niks. Wat voelde je?”

“Ik weet niet. Ik voelde iets onaangenaams. Ik ... weet niet precies wat,” reageert Aimée onzeker. “Deed jij niks?”

Hart schudt zijn hoofd.

“Nou ja, kom maar. We doen het op de gewone manier. Ik ga liggen. Jij boven. Kom maar hier.”

Hart is even van streek. Hij weet wel wat hij deed. En ook weer niet. Hij had het zelf ook gevoeld. Er was inderdaad iets gebeurd. Hij had het gevoel dat hij aan Aimée had gezogen. Energie had afgetapt. Maar Aimée’s gezicht was van hem afgewend en hij had zijn eigen ogen zelfs gesloten. Hoe was het dan mogelijk? Hij weet dat hij haar lichaam wilde drinken, innemen, opzuigen. Dat hij haar naaktheid en vrouwelijkheid in zijn netvlies wilde zuigen en in zijn keel wilde proeven. Maar dat had hij altijd als hij goede seks had. Dat hij echter werkelijk aan een vrouw zoog met zijn speciale gave, was nog nooit gebeurd. Eigenlijk kon hij het zich niet voorstellen dat dat was wat er gebeurd was. Maar zij had het immers ook gevoeld.

“Hmm, lekker, Bing. Je hebt een lekkere dikke pik.”

Als Hart klaarkomt, is hij er niet echt bij. Hij heeft zijn ogen gesloten en is erop gefocust niet aan Aimée te zuigen.

“Ben je tevreden. Was het goed?”

Hart knikt. Hij ligt op zijn rug en kijkt naar het plafond.

121

“Hee, Aimée!”

Hart en Aimée hadden besloten nog wat te gaan drinken in een klein barretje in de haven. Hart was de vreemde gebeurtenis tijdens de seks alweer bijna vergeten. En Aimée scheen er geen blijvende last van te hebben.

“Hee, Aimée!”

Aimée en Hart kijken om naar het groepje jonge mannen dat achter in de bar staat. De grootste van de vier lijkt het meest dronken. Hij maakt met zijn tong obscene bewegingen naar Aimée.

“Hee, Aimée. Moet je die stumper nog neuken of heeft’ie de sief al opgelopen?”

Aimée steekt haar middelvinger omhoog naar de man en draait haar hoofd weg.

“Niet op letten. Gajes. Misschien moeten we ergens anders iets gaan drinken.”

Hart kijkt geërgerd naar de mannen die hard lachen en hoewel hij hen niet kan verstaan, duidelijk spotten met de hoerenloper.

“Zullen we gaan?”

Hart knikt. Hij betaalt en verlaat met Aimée de bar.

Ze zijn nog geen twee straten ver, of ineens duikt voor hen het groepje mannen op. Tegen de gebrekkige verlichting van de donkere straat steekt het groepje als dreigende silhouetten af.

“Nee, godverdomme! Het zijn die eikels,” vloekt Aimée.

Hart kijkt om zich heen, maar ziet nergens een café of een hotel waar ze naar binnen zouden kunnen vluchten.

“We moeten terug.”

Aimée schudt haar hoofd. “Ik ken ze. Ze hebben en grote mond, maar het zijn schijters. Als we laten zien dat we niet bang voor ze zijn, laten ze ons wel door.”

“Ik hoop dat je gelijk hebt, Aimée”

“Maak je maar geen zorgen.”

122

Hart ziet hoe de vier mannen naar hem grijnzen als hij en Aimée langzaam naar ze toe lopen. Hij is niet overtuigd door Aimée’s woorden. Deze mannen lijken hem helemaal geen schijters. Integendeel. Als Aimée had gezegd dat het moordenaars en verkrachters waren, had hij haar zonder meer geloofd.

“Is er wat?” vraagt Hart zo rustig mogelijk, terwijl hij ze een voor een aankijkt. Hij ziet aan de gezichten van de vier dat Aimée en hij hier niet ongeschonden vandaan zullen komen als hij alleen op zijn spierkracht moet vertrouwen. Hij heeft sinds hij in New York is geweest geen gebruik meer gemaakt van zijn gaven, maar hij beseft dat hij vanavond geen andere keus heeft.

“Is er wat?” papegaait de grootste man grijnzend. “Dit is er.”

Een harde klap die iemand hem vanachter in zijn nek toedient laat Hart op de grond storten.

“Goeie klap, meissie.”

De grootste van de vier knikt grijnzend naar Aimée, buigt zich over Hart heen om diens zakken naar de buit te doorzoeken en fluit dan tussen zijn tanden.

“Ik wist niet dat het zoveel was,” zegt Aimée verbaasd. “Wat doen we met hem?”

“Wij zorgen wel voor hem. Hier is je deel. Ga terug naar de Westeinde. Ik zie je daar straks.”

De man loopt naar Aimée toe, hij trekt haar tegen zich aan en steekt zijn tong in haar mond.

“Oprotten nu!”

Hij knikt naar de andere drie mannen. Op zijn commando tillen ze Hart op.

“De spoorwegbrug.”

123

Hart komt bij als zijn lichaam in de lucht getild wordt door vier paar handen.

“Los!”

Dan voelt hij hoe hij meters door de lucht naar beneden valt.

Twee tellen later breken zijn botten op de ijzeren rails van de spoorweg.

124

Drie maanden later.

“Zo. Hier gaan we even uitrusten. Het is mijn favoriete plek in dit park. Ik weet wel dat je je ogen meestal gesloten houdt. Maar hier zitten ook de mooiste vogels van het park. Hahaha.”

Henk is ziekenbroeder uit roeping. Hoewel hij veel meer zou moeten verdienen voor het werk dat hij verricht, is hij heel tevreden in zijn baan. Hij zorgt goed voor zijn patiënten. Vooral de nieuwe geeft hij bijzondere aandacht.

“Je zou je ogen toch eens moeten opendoen. Het is hier zo ontzettend mooi.”

Hart ruikt het versgemaaid gras. Ruiken is een van de weinige dingen die hij nog kan sinds hij van de spoorwegbrug gegoooid is. De daders hebben ze te pakken gekregen. Inclusief Aimée, de aardige hoer. Maar wat schiet Hart daarmee op? Hij heeft een dwarslaesie opgelopen bij zijn val. Onder zijn nek kan hij niets meer bewegen.

En nu zit hij in het verplegingstehuis dag en nacht gevangen in zijn hulpeloze lichaam. Iedereen, werkelijk iedereen, zou hij kunnen genezen. Behalve zichzelf. Dat is wat hem het kwaadst maakt. Hij heeft de Prasoro Kumanti winti en de Adoemankama winti om hulp gevraagd. Hen gesmeekt en hen vervloekt. Maar ze geven taal noch teken. Dagen lang heeft hij vanuit zijn rolstoel in een spiegel gestaard die Henk hem heeft bezorgd, maar het mocht geen ene moer baten. Hij is voor zijn leven verlamd. En hij is alleen.

“Kijk, Hart. Een eekhoorn.”

Henk is een vrolijke vent. De meeste patiënten weet hij vroeg of laat wel op te beuren. Maar Hart is een apart geval. Dat voelde Henk meteen toen hij Hart zag.

“Henk. Hee, Henk.”

Henk draait zich om in de richting van de stem. Het is Geert, een collega.

“Kom even hier. Ik moet je wat vertellen. Over Adelheid. Je zult het niet geloven.”

Henk kijkt een moment naar Hart. Die zit wel goed. En hij gaat maar een paar meter ver. Hij zal zijn patiënt niet uit het oog verliezen.

Hart doet zijn ogen open. Henk had niet teveel verteld. Dit is een heel mooi plekje. Het zonlicht valt door de bladeren van een beukenboom op het gras voor Harts rolstoel. Een paar meter verderop begint het water van een kleine vijver, die omringt is door allerlei soorten bomen. Hier en daar ziet Hart mensen lopen. Koppeltjes, wandelaars in hun eentje, mensen met kleine kinderen. Het doet pijn.

Hart sluit zijn ogen weer. Hij zou ze kunnen leegzuigen. Hij heeft er eerder al aan gedacht. De droom die hij de ochtend van zijn verminking had, is sindsdien vaak terug gekomen. De droom waarin hij Kurts energie in zich zoog. Soms verandert Kurt in die dromen in Henk. Of in andere verplegers in het verpleegtehuis. Hart zuigt de energie uit hen en kan weer lopen. Hij springt en rent en lacht. Maar elke keer als hij naar zijn slachtoffers kijkt, liggen ze daar, leeggebloed. En elke keer wordt hij op dat moment huilend wakker.

Maar ... als hij nou een beetje energie zou aftappen? Een heel klein beetje. Zoveel dat het slachtoffer er helemaal niets van zou merken. Hart doet zijn ogen weer open. De energie van één cel. Eén levende cel maar. Dat zou niemand schade berokkenen. Hart kijkt naar de oude man, die met zijn wandelstok langzaam voortsilentert. De man geniet van zijn wandeling. Hoeveel cellen zou Hart moeten leegzuigen om weer gezond te worden?

“Meneer,” zegt Hart zachtjes. Zo zacht dat hij hoopt dat de man hem niet gehoord heeft.

Maar de oude man stopt en kijkt Hart aan.

“Had u geroepen? Kan ik iets voor u doen?”

Hart kijkt in de vriendelijke ogen van de man. Nee, hij kan toch niet ...

“Is er iets wat ik voor u kan doen? Kan ik u helpen?”

“Nee, nee, sorry. Ik dacht even dat ik u kende.”

“Weet u het zeker?”

“Ja, hoor. Er is niets aan de hand.”

De oude man kijkt Hart bezorgd aan, maar vervolgt dan zijn weg.

Hart kijkt naar de mans rug. Eén cel maar.

“Meneer.”

De man draait zich om en loopt weer langzaam naar Hart toe.

Hart weet dat hij nu moet handelen. Nog terwijl de man loopt, kijkt hij hem in de ogen en steelt hij heel voorzichtig, heel snel, heel zachtjes een ontzettend klein beetje energie. Hij voelt het maar net. En het is bijna alsof er niets in hem binnenkomt. Het is meteen weer weg.

“Gaat het toch niet goed met u?”

”Eh, ja. Ik bedoel, het gaat alweer. Ik dacht even dat ik niet goed werd.

Maar het is in orde. Mijn verpleger staat hier verderop.”

“Oh.” De oude man kijkt Hart weer bezorgd aan. “Hij moet wel op u letten, hoor. Zal ik hem zeggen dat u hem nodig hebt?”

“Nee, dank u wel. Het gaat goed met me. Hij zal er zo wel aan komen. Sorry dat ik u gestoord heb.”

“Geen probleem, hoor. Ik hoop dat u snel weer beter wordt.”

“Ja, dankuwel. Dag, meneer.”

“Dag.” De oude man herneemt zijn wandeling, kijkt nog een keer om naar Hart, glimlacht en verdwijnt een eind verderop tussen de bomen. Hart doet zijn ogen weer dicht en zoekt naar de speldenknop energie die hij heeft gestolen. Even twijfelt hij of hij wel iets heeft binnengehaald. Maar dat voelt hij de vreemde energie. Hoewel het een minuscule hoeveelheid is, voelt hij de positieve uitstraling. Heel behoedzaam gaat

hij weer uit zichzelf naar buiten, alsof hij anders bang is dat de energie mee naar buiten glipt.

125

Sinds de brute diefstal gisteren van het haast te verwaarlozen beetje energie, heeft Hart zich de hele tijd schuldig gevoeld. Hoe je het ook wendt of keert, het blijft diefstal. En erger nog; het is een directe overtreding van de rechten van de mens. Je mag iemand anders' lichaam op geen enkele wijze schenden. En dat is precies wat Hart wel heeft gedaan met de oude man. Zo voelt hij dat en zo is het. Of de man er nou iets van heeft gemerkt of niet. Maar hoewel Hart zich schuldig voelt, wil hij tegelijkertijd leven. Hart wil lopen en geen kasplantje zijn. Hoezeer ook zijn hele leven bepaald wordt door de vloek van zijn voorouder en de zegen, hoezeer hij ook bewoond wordt door Bakra's of winti's, hij is toch altijd in een bepaalde zin een zelfstandig individu geweest. Tot aan de overval. Sindsdien kan hij niet eens meer zelf naar de wc of zelf eten. Als hij er niets aan verandert, zal hij zijn leven lang afhankelijk van vreemden blijven. Hij heeft in feite geen idee of de energie van anderen hem kan genezen. Maar het is zijn enige kans. Die nacht besluit hij daarom door te gaan met het stelen van cellen energie. Eén cel en niet meer dan één. Bij iedereen die hij tegenkomt. Behalve bij kinderen en zieken. Eén cel, al moet hij er zijn hele leven over doen om genezen te worden.

126

Henk staart Hart met open mond aan. Hij weet niet wat hij hoort als hij die ochtend Harts kamer binnen komt.

“Wil je me zo snel mogelijk aankleden en in mijn rolstoel zetten? Ik wil naar het park,” had Hart vanuit zijn bed geroepen. “Ik dacht al dat je niet meer kwam.”

“Het park? Wat is er met jou gebeurd? Zo ken ik je helemaal niet.”

“Ik heb goed geslapen. En nu heb ik werk te doen. Ik wil onder de mensen komen. Onder zoveel mogelijk verschillende.”

“Werk?” Henk begrijpt er niets van. “Nou, dat moet wel een heel goede nachtrust geweest zijn. Je hebt zeker een mooie droom gehad.”

Om Harts mond ligt een bittere glimlach.

“Als hij uitkomt, is het een mooie.”

Henk klapt in zijn handen. Het doet hem plezier zijn patiënt zo opgeknapt te zien. Waarschijnlijk is het aan het tochtje naar het park van de vorige dag te danken. Ja, vroeg of laat weet Henk toch altijd naar zijn patiënten door te breken.

“Okee. Aan het werk dan. Maar je wilt vast wel eerst beneden ontbijten.”

“Nee, we eten wel wat bij het restaurantje bij de speeltuin.”

“Wat een haast. Maar goed. Laten we geen tijd verknoeien. Als jij er zin in hebt, heb ik er zin in.”

“Henk.”

De verpleger kijkt Hart aan.

“Bedankt.”

Henk knikt bescheiden. “Daar ben ik voor.” Dan begint hij Hart om te kleden. Hij heeft niet door dat Harts bedankje niet zijn hulp gold maar de cel energie die Hart zijn verpleger zojuist heeft ontstolen.

“Goeiemorgen Sabine. Goeiemorgen Ellen, Bart.”

Hart groet iedere verpleegster of verpleger die hij op zijn weg door het verpleegtehuis tegenkomt. Van elk van hen zuigt hij de portie energie op die hij zichzelf heeft toegestaan te nemen.

“Jij wordt nog de meest geliefde bewoner hier als je zo doorgaat,” zegt Henk lachend.

127

“Naar onze favoriete plek?”

“Ja, alsjeblieft.”

Tien minuten later zit Hart in zijn rolstoel op de plek waar hij gisteren de oude man had ontmoet.

“Zou je mij een poosje alleen willen laten, Henk? Misschien zou je wat te eten en te drinken voor ons kunnen halen.”

“Phoeh, Hart. Dat mag ik niet. Stel dat je wat gebeurt. Jij kunt jezelf niet helpen.”

“Ik beloof dat me niets gebeurt. Kom op, Henk. Het zal me goed doen even zonder oppasser te zijn. En ik kan altijd om hulp roepen. Er loopt genoeg volk rond.”

Henk kijkt Hart een moment lang aan.

“Okee. Maar ik zal snel zijn.”

Als Hart een tijdje zit, merkt hij dat zijn plan iets lastiger uitvoerbaar is dan hij dacht. Niemand kijkt een zwaar gehandicapte direct aan. De

mensen zien die zielepoot al van een afstand zitten en lopen dan met hun hoofd afgewend langs. Alleen kinderen staren hem nieuwsgierig en langdurig aan, totdat ze door hun ouders terecht worden gefluisterd of grofweg aan hun armpjes meegesleurd worden. Maar van de kinderen kan Hart geen energie stelen.

Ineens ziet Hart de oude man van de vorige dag langzaam met zijn wandelstok aan komen lopen. De man kijkt op en groet Hart.

“Mooi dagje, hè?!”

“Ja, mooi.”

“Een fijne dag verder.”

“U ook.”

Even krijgt Hart de neiging bij de man nog een beetje energie weg te halen.

Een jonge meid jogt in de richting van Hart. Hij laat zijn gedachten met haar mee lopen. Zelf was hij nooit een sportbeoefenaar, maar wat zou hij ervoor geven een stukje met haar mee te kunnen. Hij ziet hoe haar borsten op en neer springen. Hoe haar neusvleugels open staan om haar van zuurstof te voorzien.

En ineens lijkt het alsof Harts blik samen met die zuurstof door haar neusgaten naar binnen gezogen wordt. En het lijkt niet alleen zo. Tot zijn stomme verbazing voelt hij dat zijn zuigkracht daadwerkelijk bij haar binnen in haar lichaam is aangekomen. Zonder met zijn ogen door haar pupillen te gaan. Dit is fantastisch. Hart prikt meteen een cel leeg om de energie op te slurpen. En is alweer buiten in een flits. Hij sluit zijn ogen. Nadat hij de sportschoenen van de vrouw aan zich voorbij hoort ploffen, zit hij nog een tijd lang helemaal roerloos. Hij overdenkt de mogelijkheden die hem zijn nieuwe ervaring biedt. Hij hoeft mensen niet meer aan te spreken om te zorgen dat ze hem aankijken. En als hij via de neus bij mensen naar binnen kan ... Meteen laat hij zijn blik vallen op de open hangende mond van een jogger. Het werkt! Hij is binnen.

“Alles in orde, Hart?”

Henk is teruggekeerd.

“Perfect.”

“Hier. Ik heb een broodje en een beker thee meegenomen.”

Hart merkt dat hij voor het eerst sinds de overval weer honger heeft.

“Heerlijk, zo buiten zijn in de natuur. Vind je niet, Hart?”

Henk ademt diep in en kijkt dan met een gelukzalige uitdrukking op zijn gezicht rond.

“Je voelt de zuurstof die door de bomen wordt geproduceerd gewoon letterlijk door je poriën in je lichaam naarbinnen gaan. Heerlijk.”

De hap die Hart net kauwt, blijft stil in zijn mond liggen.

“Henk, je bent een kanjer.”

Henk kijkt Hart verbaasd aan. “Nu moet je me toch eens vertellen wat er aan de hand is. Dit komt toch echt niet van een nachtje goed slapen en mooi dromen. Of het moet een droom geweest zijn waarbij Maria moeder Gods aan je is verschenen.”

Hart lacht. “Ik krijg gewoon energie van het kijken naar al die mensen. Elk mens die ik zie geeft me nieuwe energie.”

“Ik geloof niet dat ik je helemaal begrijp. Maar jij happy, ik happy.”

Henk kijkt naar de puffende dikzak die druipend van het zweet langs loopt met twee Nordic Walking stokken. Ik krijg hier echt geen energie van, denkt hij. Maar als hij naar Hart kijkt, ziet hij dat deze met een glimlach op zijn gezicht de man volgt.

“Wil je me naar het winkelcentrum brengen? Ik wil veel meer mensen zien,” vraagt Hart dan aan de verpleger die zijn schouders ophaalt en de rem van Harts rolstoel haalt.

In het overdekte winkelcentrum laat Hart zich tussen een grote plant in een betonnen bak en een houten bankje parkeren. Hij heeft het in het park uitgetest. Hij kan in de mensen naar binnen via hun poriën. En er op dezelfde weg weer uit. Hij hoeft maar een stukje huid van iemand te zien en hij kan zijn inbraak plegen.

Hart kijkt rond en trekt energie weg in een razend tempo. Hij is een revolverheld in een glaswinkel. Waar hij maar kijkt, schiet hij raak en haalt hij zijn ene cel binnen. Links, de dikke vrouw met de boodschappentassen, rechts de studente, naast haar haar vriendje, er vlak achter de pauzerende bakkersvrouw, tegenover Hart de pratende bejaarden; het gaat maar door. Hij heeft het gevoel dat hij een gratis tien minuten shoppen heeft gewonnen. Links en rechts graait hij uit de schappen en gooit hij zijn winkelkarretje vol. Hij gaat helemaal los. Even moet Hart zijn ogen sluiten om al de energie die hij opneemt dieper in zichzelf weg te stoppen. Maar terwijl hij dat doet, hoort hij het getik van hoge hakjes aan hem voorbij gaan.

Als in een reflex gaat er in Hart meteen iets af dat hij herkent als het mechanisme om energie aan iemand te onttrekken.

“Wat is er met je aan de hand, Hart?”

Henk buigt zich over Hart heen.

“Gaat het goed met je?”

Langzaam opent Hart zijn ogen.

“Ik kan het zonder te kijken,” zegt hij zacht.

“Wat kun je zonder te kijken?”

Hart lijkt zich helemaal niet bewust van Henks aanwezigheid of van de vraag van de verpleger. Hij sluit zijn ogen weer.

“Ik kan het zonder te kijken.”

Alsof Hart een nieuw zintuig heeft, voelt hij de mensen om hem heen. Hij voelt waar ze lopen, met welke snelheid en in welke richting. Hij lacht als hij als een jager met nachtvisie zijn prooien in het donker bespringt en aftapt. Het maakt niet uit of ze vlakbij hem zijn of twintig meter verderop. Met het plezier van een speler laat Hart zelfs een vrouw om de hoek van de gang verdwijnen, om haar pas als ze een heel eind achter een winkelmuur verdwenen is, binnen te gaan. Zelfs muren houden me niet meer tegen, denkt Hart euforisch. Meteen gaat hij verder en verder weg vanwaar zijn eigen aan de rolstoel gekluisterde lichaam zich bevindt. Hij doorkruist de vele winkels van het winkelcentrum om aan de argeloze mensen te plukken. Hij valt ze aan in hun veilig gedachte pashokjes, aan de lunchtaartjes, achter de kassa, terwijl ze slager Laarmans leverworst kopen, bij het stelen van een T-shirt, bij het roddelen over de burens, bij het laten vallen van een pot augurken. Niemand is ook maar ergens veilig voor Hart.

En Hart stapelt de minuscule beetjes energie op. Hij wil zojuist de cel aftappen van een man die net klaar is met de boodschappen die hij van zijn vrouw moest doen, als deze in zijn auto stapt. Hart houdt zijn adem in. Hoe lang kan hij deze man laten gaan zonder hem te verliezen?

“Wauw!”

Hart voelt hoe de man na tien minuten rijden uit zijn auto stapt en zijn huis binnengaat. De man, zijn vrouw en twee kinderen worden door Hart met het grootste gemak van hun ene cel ontdaan. Hij hoeft het niet eens per persoon te doen, merkt hij. Hij slurpt de vier cellen energie in één ruk uit ze en bij zichzelf naar binnen.

Hart merkt dat de energie van het viertal zo snel bij hem binnenkomt alsof er geen afstand tussen de vier en hem bestaat. Meteen schieten zijn gedachten door de straten en lanen nog verder weg van het winkelcentrum. Hij schiet van de ene kant van Nieuw Rotterdam naar de andere. Van havenarbeiders naar advocaten. Van een appartement tien hoog naar een vochtige kelderwoning. En nog verder gaat hij, alsof niets hem meer kan stoppen. Ver buiten Nieuw Rotterdam, naar andere steden, dorpen en losstaande boerderijen. En buiten Nederland beweegt zich de zuigkracht van die lamme in zijn rolstoel in dat winkelcentrum tussen de grote plant in de betonnen bak en het houten bankje. Als energie zou kunnen rinkelen, zou het binnen in Hart klinken als het

winnen van de jackpot van een fruitautomaat. En precies zo voelt Hart zich. Als een winnaar aan wiens winning streak geen einde meer komt. Harts zuigkracht schiet de Aarde rond, leegt de cellen van Japanners, Turken, Chilenen en Australiërs. Kleine hutjes in Siberië herbergen mensen die elk beetje van hun energie nodig hebben om de gruwelijke vrieskou van min veertig te overleven. Maar Hart neemt zijn ene cel. Sjamanen in oerbossen beschilderen zich met het bloed van wilde varkens om zich te wapenen tegen de aanval van de kwade geest die hun ziel wil roven. Maar Hart kunnen ze met geen middel afweren. Hart is almachtig.

Dan richt zich Harts blik ten hemel. Lange tijd lijkt het alsof hij in volledige rust is. Zijn afgesloten oogbollen bewegen niet. Zijn hersenactiviteit is gedaald tot een absoluut laagtepunt en zelfs zijn longen halen haast geen lucht meer binnen.

Maar ineens schiet Harts zuigkracht als een speer de oneindige ruimte in. Veel veel sneller dan het licht reist, schiet het door en door, tot het zich plots, als datzelfde speer, vastboort in iets. Hart heeft geen idee wat het is. Maar het leeft en het heeft energie. Zonder maar een moment te denken aan enige morele wet die hem ervan zou kunnen weerhouden deze aanranding van onbekend leven door te voeren, onttrekt hij aan het buitenaardse leven de energie van een minuscule grootte. Om vervolgens als een razende ook tussen het andere leven op de verre planeet huis te houden met zijn zuigkracht.

Hart denkt niet na. Niet over morele grenzen of over het oorspronkelijke doel van zijn strooptocht. Hij schiet over sterren en planeten heen, waar geen sterrenkundige ooit van had durven dromen. Hij is niet alleen almachtig. Hij is alomtegenwoordig. Er bestaat geen enkele plek in het bestaan waar leven is en Hart het niet vandaan kan halen. En zal halen. Hij zal weer lopen. Hij weet het.

128

“Hahahahahaaaaa!!!! Hahahahahaaaaa!!!”

Met een ruk spert Hart zijn ogen open. Voor hem, in het winkelcentrum, staat een klein, zwart jongetje met een groot hoofd, valse rode ogen en een boosaardige grijns.

“Hahahahahaaaa. Lamme, lamme gek. Lamme, lamme, zit te slapen in zijn rolstoel, nè, nè, nè, nè, nè, nè! Lamme gek, steek zijn banden lek.” zingt het jongetje met zijn valse tronie. Dan steekt hij zijn tong uit.

Tot Harts schrik springt het jongetje ineens bovenop zijn schoot.

“Ga weg, Bakru!” schreeuwt Hart in paniek. “Laat me met rust! Henk, Prasoro, help me!”

Het jongetje legt echter met zoveel kracht een hand op Harts mond dat deze niets meer kan uitbrengen. Dan brengt hij zijn gemene rode ogen heel dicht bij de ogen van Hart.

“Ssss, ik ga jou al de gestolen energie weer afpakken.”

“Neeeeeee!!!” wil Hart uitroepen, maar zijn kreet wordt gesmoord in de sterke hand van de Bakru.

Hart voelt hoe al de cellen die hij heeft opgespaard tot en met de eerste cel van de oude man door de kracht van de Bakru-ogen als twee lange slierten spaghetti uit zijn ogen getrokken worden.

Het jongetje met het grote hoofd lacht triomfantelijk als hij de slierten voor Harts ogen in stukjes scheurt en op de grond gooit.

Dan kijkt hij Hart opnieuw in de ogen. Hart weet wat er nu gaat gebeuren. Hij probeert niet meer te schreeuwen. Hij wil zich niet verzetten. Zijn geest is even lam geworden als zijn lichaam.

De Bakru trekt twee rode, stevige draden, dik als kabels, uit Harts ogen. Hij zwaait ze hoog boven zich in de lucht heen en weer als hij van Harts schoot af springt en vervolgens met treiterende danspassen en gekke sprongen ervandoor gaat in de richting van de uitgang van het winkelcentrum.

Lijkwit is Harts gezicht. Zijn hoofd hangt op zijn borst en zijn ogen staren naar de grond. Hij is vernietigd. Kapot. Niet alleen heeft de Bakru hem alle energie afgenomen die hij verzameld had, maar ook het grootste deel van zijn eigen energie is hij kwijt. De rode draden bevatten zijn levenskracht en wil. Hart staart naar de grond en beseft dat dit het einde is. Zijn kans ooit nog zijn lichaam te kunnen bewegen is voorgoed voorbij.

129

“Sluit je ogen en kijk naar boven, Hart.”

Een warm gevoel nestelt zich ineens in Harts haast dode geest als hij de stem van de Prasoro Kumanti winti hoort. Zonder dat hij zichzelf lijkt aan te sturen, gehoorzaamt zijn hoofd meteen. Het sluit zijn ogen en draait het gezicht hemelwaarts.

“Zie je het?”

Harts innerlijke ogen kijken, zonder dat Hart zich ermee bemoeit.
Langzaam schudt Harts hoofd nee.

“Kijk beter. Het is er. Precies daar waar je nu kijkt. Kijk dieper.”

Harts concentratie verscherpt zich. Nee ... ja, hij ziet het ...

“Het groen,” stamelt Harts mond.

“Ja.”

“Het is zo intens ... pijnloos,” praat Harts mond.

“Ja.”

Harts begrip vertelt hem dat hij onmeetbaar ver van zijn lichaam verwijderd is. En toch ziet hij het groen, heel duidelijk. Heel groot.

“Het voelt zo fantastisch, ... zo vredig,” praat Harts mond.

“Het is vrede.”

Harts mond glimlacht.

“De zaligheid.”

“Ja, ik voel het. De zaligheid,” praat Harts mond weer. En zijn hersenen beginnen eindelijk te beseffen wat de mond zegt.

“Geniet van je rust, Hart. Het is het enige dat ik je nog kan bieden. Je bent te ver gegaan. Ik heb je gewaarschuwd. Anana heeft je gestraft. Ze heeft de Bakru los gelaten. Ik kon hem niet meer tegenhouden. Al zou ik gewild hebben. Anana heeft hem speciale krachten gegeven om haar wil uit te voeren. Het groen is het enige dat ik je kan geven. Uit vriendschap.”

“Ik kon niet anders. Het was mijn enige kans.”

“Geniet van je rust. Je hebt hem verdiend.”

“Ik ben er klaar voor. Ik heb genoeg pijn geleden. Ik ben blij dat ik eindelijk dood ga.”

“Dood?”

“Ja.”

130

“Mevrouw Caster? Ronald Brink.”

“Hallo. Perly Caster.”

Perly geeft de directeur van het verplegingstehuis een hand.

“Ik ben bang dat u weinig zult kunnen verwachten van uw bezoek.

Althans u kunt weinig respons van uw oude vriend verwachten. Maar wellicht is het voor u persoonlijk van belang hem te zien.”

Perly knikt. Ze had al aan de telefoon gehoord over Harts toestand. Maar ze moet hem zien. Ze is pas onlangs achter het vreselijke drama

gekomen. Meteen heeft ze toen contact opgenomen met het verplegingstehuis.

“Het is een bijzonder geval. Hij was een tijd lang na het ongeval, zoals men kan verwachten bij dit soort patiënten, helemaal van slag. Toen kreeg hij echter ineens een buitengewone ervaring. Hij wilde erop uit, mensen zien, leven. En vrijwel onmiddellijk daarna veranderde hij in een compleet apathisch persoon. Hoewel ... er is iets vreemds met hem aan de hand voor wat die apathie betreft. Hij staart altijd naar dezelfde plek. Als hij zijn ogen open heeft tenminste. Ergens ver weg, waar wij niet bij kunnen. Alleen die plek lijkt nooit op dezelfde plek te staan.”

Perly begrijpt niet wat de directeur wil zeggen.

“Het heeft een tijd geduurd eer ik erachter was.” Hij kijkt Perly aan met de glimlach van iemand die bijzonder trots op zichzelf is dat hij een moeilijk raadsel heeft opgelost en zo meteen applaus verwacht als hij zijn oplossing onthult.

“Ik bestudeer in mijn vrije tijd het heelal, moet u weten. Dat is mijn hobby. En toen ik de continu wisselende positie van Harts hoofd opmerkte, besloot ik die op een driedimensionale map te gaan vastleggen. Ik had namelijk ontdekt dat er een vast patroon in Harts kijken zat. Eigenlijk was het heel simpel. Hart kijkt steeds naar dezelfde plek in het heelal. Het is alleen zo dat onze Aarde draait. Dat betekent dat, wil Hart naar hetzelfde punt in het heelal blijven kijken, hij zijn hoofd tegen de bewegingen van de Aarde in moet draaien. Dat betekent dat hij soms tijdenlang in de lucht staart en soms naar de horizon of naar de grond. Als het mogelijk is, kijkt hij naar dat punt. Buiten of binnen, door de lucht of door de muren of door de aardbol heen. Als hij zijn hoofd niet in die richting kan draaien, omdat het zich bijvoorbeeld achter hem bevindt, doet hij zijn ogen consequent dicht. Begrijpt u?”

Perly schudt haar hoofd.

“Nee. Waar wilt u naartoe?”

“Tja, waar ik naartoe wil weet ik eigenlijk niet. Ik heb gezocht in het heelal naar de plek waar hij naar kijkt. Ik heb zelfs een expert te hulp geroepen. Maar we kunnen er niet achter komen waar hij nou precies naar kijkt. Het ligt in ieder geval zo ver weg dat de astronomen niet weten wat zich daar precies bevindt. Wie weet is het de een of andere bijzondere planeet. Maar hoe Hart daar kennis van zou moeten hebben ... Waarschijnlijk is er helemaal niets daarboven en is het een beschadiging in zijn hersenen die hij heeft opgelopen die hem naar hetzelfde punt doet kijken. Maar het is vreemd. Ik heb er nog nooit over gehoord dat iemand dat heeft. En zijn precisie is perfect. Het zou een

heel vreemde hersenbeschadiging moeten zijn. Een die hem een soort radar geeft. Zoals trekvogels dat hebben. Misschien hebben we allemaal wel ergens de potentie voor het hebben van een absoluut richtingsgevoel. Maar van de andere kant, misschien ziet hij wel dingen die niemand van ons kan zien. Misschien ziet hij wel God daarboven. Hart heeft geen woord meer gesproken sinds hij apathisch is geworden. Zelfs Henk, een verpleger waar hij even een bijzondere band mee leek te hebben, is nooit meer tot hem doorgedrongen.”

De directeur kijkt een moment lang zwijgend naar Perly.

“Het zou natuurlijk geweldig zijn als u wel contact zou kunnen maken met hem. Maar eerlijk gezegd geloof ik daar niet in. Maar mocht het lukken, zou ik wel heel erg graag willen weten waar hij naar kijkt. Vraagt u het hem?”

Perly antwoordt niet. Ze vindt de vraag van de man van bijzonder slechte smaak getuigen. Ze kijkt uit het raam. Ze twijfelt of ze Hart eigenlijk nog wel wil zien. Ineens wordt ze nerveus. Hart is niet meer degene die ze ooit liefhad of wiens vriendin ze was. Zijn lichaam is verlamd. En van zijn geest lijkt ook niets meer over. Maar hij is niet dood. Hij verdient het niet dat ze hem hier laat wegvegeteren zonder hem ook maar één bezoek gebracht te hebben.

“Kan ik hem zien?”

131

“U vindt hem daar achter, in de schaduw van die boom. Veel geluk.”

Perly bedankt de directeur en loopt langzaam in de richting van de oude eik. Op tien meter van de boom blijft ze staan. Ze ziet Hart zitten. Een magere man in een rolstoel. Zijn hoofd is schuin omhoog gericht. Alsof hij naar het gefluit van een vogel luistert boven hem in het gebladerte. Zijn mond hangt half open.

Er loopt een rilling over Perly's rug. Ze heeft Hart al eerder in een vreselijke toestand gezien, toen ze hem aantrof terwijl hij zijn eten uit een vuilnisbak bijeen zocht. Maar hoe diep hij toen ook gezonken was, hij was in ieder geval nog een mens. Dit echter, wat ze hier ziet ... als dit is hoe hij zijn dagen moet slijten, meer dood dan levend. Perly kan een aantal minuten lang niet anders dan haar vroegere minnaar en vriend aan te staren. Dan loopt ze dichterbij hem toe.

“Hart?” Perly's stem trilt. Ze wil niet huilen, maar het kost haar de grootste moeite.

“Hart. Ik ... heb gehoord wat er met je gebeurd is.”

Harts ogen staren in de lucht. Er is geen enkele reactie die toont dat hij Perly's aanwezigheid heeft opgemerkt.

"Ik wil dat je weet dat ik het zo vreselijk voor je vind. En ik ben er voor je als je me nodig hebt."

Perly geeft Hart voorzichtig een kus op zijn wang. Ze verwacht bijna dat zijn huid koud, als van een dode, aanvoelt.

"Ik weet niet of je me hoort. Maar ik hoop dat je me een teken kunt geven als je wilt dat ik iets voor je moet doen. Hart, hoor je dat? Hart, laat je het me weten?"

Perly kijkt naar het sterk vermagerde gezicht en de holle starende ogen. Dan houdt ze het niet meer. Ze barst in snikken uit.

"Ik vind het zo vreselijk je zo te moeten zien. Ik zou je zo graag helpen, Hart. Je blijft mijn beste vriend."

Ze laat zich in het gras naast Harts rolstoel zakken. Met een hand streelt ze zijn been.

"Ik heb het niet slecht."

Perly schrikt. Ze kijkt omhoog en ziet hoe Hart zijn ogen sluit en zijn wenkbrauwen fronsd alsof het hem moeilijk valt zich van zijn plek in de lucht los te maken. Dan buigt hij zijn hoofd naar beneden, hij glimlacht en opent zijn ogen om Perly aan te kijken.

"Mooi als altijd."

"Hart!" Perly springt op en omhelst Hart. "Je bent er weer ... nog ... ik bedoel, ze zeiden dat je op niets meer reageerde, alleen maar voor je uit staarde."

"Ik staar niet. Ik kijk. Maar je hoeft geen medelijden met me te hebben. Ik heb het niet slecht." Hart praat op een langzame, zachte toon.

"Maar wat ...?"

"Dit is alles wat zij me konden geven. Absolute rust. Ik denk niets. Ik zie niets. Behalve het groen. Ik leef niet. Ik ben. Het is meer dan ik ooit zou kunnen wensen met mijn aandoening. Ik bedoel de vloek, niet de dwarslaesie. Meer dan ik verdien."

"Onzin, Hart. Jij verdient zoveel meer. Ik wil wel praten met de directeur. Ze kunnen je helpen met revalideren, cursussen, bezigheidstherapie. Ze kunnen je veel meer geven dan dit. En anders gaan we naar een ander instituut."

"Ik heb het over zij die me het groen hebben gegeven."

Hart richt zijn hoofd weer naar de lucht.

"Het groen. Begrijp je? De rust."

Perly volgt Harts blik, maar ze ziet niets dan blauwe lucht.

"Wat is het groen dan? Is het ... God?"

“Nee.”

Hart glimlacht.

“Het is groen.”

Dan zwijgt hij een poosje.

“Ik kijk ernaar en ik hoef niet meer te genezen en niemand meer leeg te zuigen. En ik hoef geen pijn meer te lijden. En als ik het groen niet kan zien, doe ik mijn ogen dicht en houd ik het in mijn geheugen vast. Tot ik het weer kan zien.”

“Maar je kunt jezelf er toch los van maken. Je hebt altijd geleefd met de pijn. Ik weet wel dat het niet gemakkelijk is. En nu je verlamd bent al helemaal. Maar je hoofd en je hersenen zijn nog goed. Je kunt zoveel doen. En er zijn mensen die van je houden. Hart, ik wil je graag helpen weer te leven. Het moet toch mogelijk zijn weer te genieten. Geef alsjeblieft niet op.”

“Nee, Perly. Ik ben volkomen tevreden met hoe het nu is. Ik wens niet meer dan dit.”

“Maar ...”

“Laat me gaan, Perly. Ik ben er alleen nog voor het groen. Zoek me niet meer op. Je zult me niet vinden. Mijn geest zal hier niet zijn. Ik wens je een goed leven, Perly.”

Dan ziet Perly hoe er iets verandert in Hart. Zijn ogen hebben een onverbiddelijke stilte gekregen.

“Hart ...,” probeert ze nog, maar ze beseft dat het geen zin heeft. Hij is weg. Voorgoed. Ze geeft hem een zachte kus op zijn lippen en draait zich om. Tranen stromen over haar wangen. Ze wil tot ziens fluisteren, maar haar keel laat geen geluid naar buiten.

“Perly ...”

Met een ruk draait Perly zich om.

“Als je Kurt ziet, doe hem de groeten.”

Een seconde lang heeft ze de hoop dat Hart toch niet weg is. Maar ze ziet hoe na deze laatste groet Harts ogen meteen weer ver weg schieten en ze begrijpt dat ze nooit meer zullen terugkeren op Aarde. Ze glimlacht naar Hart, kust haar eigen hand en blaast de kus naar hem toe. Dan draait ze zich om en loopt ze weg.

Als Perly in haar auto wil stappen, voelt ze ineens iets vreemds. Haast te vaag om te voelen, bijna als een hik, maar veel onbestemder. Ze aarzelt, dan zet ze het van zich af, ze stapt in en rijdt weg.

“Dankjewel,” zegt Hart zacht in zijn rolstoel onder de eikenboom.

“Het is maar één cel. Ze kan hem missen. Zodat je niet helemaal alleen bent.”